

TRAIAN OROS

CEALALTĂ FAȚĂ A LUNII

Prolog

Era pe la mijlocul lui septembrie și tanti Cheța era la serviciu. Copiii erau singuri. Milică aranja masa, în timp ce Petruța supraveghea aragazul. Pusese ceainicul la fiert și asculta cu urechea încordată să audă dacă fierbe apa. Milică dragă, tu vezi și acul în carul cu fân. De aceea te întreb: poți să-mi spui și mie unde începe și unde sfârșește Paradisul? Unde începe și unde sfârșește Infernul? Poate că eu sunt prea mică și prea proastă și nu-mi dau încă bine seama și nu pricep ce-i cu mine și cu lumea asta. Poate că n-am ajuns și nu știu dacă voi ajunge vreodată să înțeleg ce e rău și ce e bine, ce-i frumos și urât în jurul meu, că mie toate mi se par la fel sau aproape la fel: fără miros și fără culoare, fără întindere și fără durată, intensitate și direcție.

— Nu știu, nu mă întreba pe mine lucruri din astea! – răspunse Milică așezând feliile unse cu unt și dulceață pe două farfurioare albe, de porțelan chinezesc.

— Întreabă-mă orice despre box! Ce-i ăla upercut (lovitură sub bărbie) sau knock-out (lovitură decisivă) și orice altceva și-ți răspund cu plăcere. Dar lucruri din astea filozoficești, nu mă întreba, fiindcă nu știu ce să-ți răspund! Nu că n-aș vrea, dar nu mă pricep. Dar ce-ți veni? De unde preocuparea asta nouă la tine?

În timpul acesta, Petruța, o fată de vreo 15 ani, spăla două cești. Apoi aduse ceainicul pe masă. Îl puse pe o planșetă de lemn, pipăind ușor să vadă dacă stă bine, pe toată suprafața suportului.

— Trebuie să fac o compunere, o lucrare pentru ora de dirigiență, pe tema aceasta: Cum văd eu lumea înconjurătoare?... Și credeam că mă poți ajuta.

— Și cum o vezi?

— Ca o junglă; strâmbă și colțuroasă, încâlcită și fără niciun Dumnezeu.

Petruța era o adolescentă frumoasă, foarte îngrijită. Dovedea aptitudini pentru cele mai diverse lucruri: călca,

tricota, croșeta cu cea mai mare precizie. Știa să facă de mâncare la aragaz și nu doar să fiarbă un litru de lapte sau un ou. Știa să prepare o papară cu ceapă prăjită sau papanasi cu brânză. Știa să facă o supă sau o ciorbă: de la pilaf și cartofi prăjiți și până la sarmale. Mâinile ei harnice nu erau doar niște mâini de domnișoară, albe și frumoase, rotunde și delicate, făcute să mângâie un câțel sau un pisoi, ci și să facă cele mai diverse lucruri: să spele niște vase sau niște rufe mărunte și delicate, pe care mașina de spălat ar fi putut să le rupă. Știa să dea cu aspiratorul. Putea să bage ață în ac, deși nu vedea deloc. Dar ce nu știa? Ce nu putea să facă Petruța Bisoc? Aproape că nu era lucru pe care să-l facă o fată cu vedere și ea să nu-l poată face. De unde știa? Cum învățase să le facă pe toate? Învățase la orele de îndeletniciri practice de la Școala de orbi, sub îndrumarea unei profesoare de lucru manual. Toate fetele au învățat, dar ea a ajuns să se descurce cel mai bine. N-ai fi zis că nu vede, că reușește să le facă pe toate fără niciun ajutor.

Cine nu cunoaște categoria aceasta de oameni, e normal să se mire și să-i compătimească la modul sincer, pentru că nu-i ușor să trăiești în plină beznă și să nu vezi cerul albastru deasupra capului tău și verdele ierbii de sub picioarele tale; să nu vezi zâmbetul unui bebeluș ori ochii mamei tale și încă o mie de lucruri mici și frumoase; deși ei consideră că ochii sunt doar un mijloc care-ți asigură independența deplasării în spațiu și facilitatea efectuării tuturor mișcărilor din viața cotidiană. De fapt, nu chiar a tuturor, ci doar a celor mai multe. Cine duce lingura la gură urmărind mișcarea cu ochii? Cine cântă la vioară sau la pian căutând strunele sau clapele cu ochii? Cine se șterge la fund cu ajutorul vederii? Cine face dragoste cu lanterna sub plapumă? Ca să cânți, să mergi sau să vorbești n-ai nevoie de vedere. Ca să luăm decât aceste exemple. Am auzit pe cineva întrebând intrigat: cum te poți îndrăgosti, dacă nu vezi? Ca și când dragostea ar fi un obiect special și perceperea lui ar necesita o vedere normală. Ca și când dragostea și prietenia n-ar fi niște

sentimente fără vreo legătură directă cu ochii, tot așa cum cântatul la un instrument oarecare n-are nicio legătură cu mirosul sau gustul.

În concluzie, femeia fără vedere are toate atributele feminității, dacă nu și ceva în plus, ca efect al compensației, dacă crește și se dezvoltă în condiții normale de educație și instruire corespunzătoare. Firește, în cadrul și în limitele ei personale. Nu sunt atâtea femei care nu știu să calce o cămașă sau să facă mâncare? Care să taie unghiuțele unui bebeluș? Nu sunt atâția bărbați care nu știu să bată un cui sau să taie drept o coală de hârtie? Persoanele fără vedere cred că cele mai multe operațiuni din viața noastră se pot face și fără ochi; dar, din moment ce-i avem, de ce să nu-i folosim, economisind în felul acesta și timp și energie?

— Milică dragă, te rog să pui tu ceaiul în cești!

— De ce nu-l pui tu?

— Ca să faci și tu ceva folositor în viață. Să nu spui vreodată c-ai fost lipsit de obiectul muncii, c-ai fost marginalizat... cum se spune acum. Că nimeni n-are încredere în tine și în posibilitățile tale. Uite că eu am și vreau să te stimulez și pe tine. Mai mult chiar: vreau să te investesc cu cea mai mare încredere posibilă în forțele tale proprii.

— Dar eu am pus untul și dulceața pe pâine; n-am frecat menta degeaba.

— Foarte bine! Pentru operațiunea asta ai să primești tu ceva mai târziu. Pe urmă, mâine, poimâine ai să te-nsori și ce fericită va fi soția ta văzând că bărbatul ei știe să ungă pâinea cu unt...

— Dar eu vreau să mă însor cu tine, Tuța dragă. Aștept să termini școala și să te iau de nevastă. Am văzut că ești o gospodină perfectă și că mă pot baza pe priceperea ta. Mai rămâne un lucru să văd: dacă știi să faci și copii. Dar nici treaba asta nu mă îngrijorează prea tare. Cu ajutorul meu ai s-o scoți tu la cale până la urmă.

— Vrei să te însori cu mine, o cerșetoare oarbă și fără părinți, găsită de mama ta într-o dimineată în parc?

— Da, cu tine, o fetiță fără vedere, găsită de mama plângând în parc și adusă într-o zi la noi acasă... și care a fost pentru mine mai dulce ca o felie de pâine cu dulceață servită la pat în toate zilele săptămânii.

— Vorbești serios? Din toată inima ta? Ții cu tot dinadinsul să guști toată viața din bucățica asta?... Nu te-ai scârbit încă?... Doar știi că și nenea Potoran, tatăl tău vitreg, s-a înfruptat din ea o vreme... Sărmanul nenea Potoran! Mare ticălos mai era. Nu era el om rău, în principiu, deși avea destule ticăloșii la activ.

— Adevărat, nu era rău. Doar dracu' a fost rău că nu l-a luat mai demult. Din punctul ăsta de vedere, nu cred că se simte prea bine acolo unde se află acum...

— Îți amintești? Mă ducea în fața bisericii „Sfântu Mihail” și mă puneă să cânt până se ducea el să dea pe gât o harășpincă, două, și după aceea, o bere, când avea bani destui. Apoi venea și-mi lua tot câștigul și, dacă era destul de bine făcut, mă ducea acasă. Dacă nu, mă lăsa să mai adun ceva. Când era bine aghesmuit și găsea momentul potrivit, mă lua cu el în camera din fund. Se făcea comod, adică își da pantalonii jos și mă lua pe genunchi să-i prezint tot repertoriul meu de cerșetoare oarbă. Și când se aprindea alcoolul în el, mă strângea mai tare în brațe și mă săruta pe cap... Mă strângea în brațe în timp ce scârbosul lui mădular îmi murdărea chiloțeei o dată sau de două ori... După un timp, și-a dat seama că n-are rost să mai stau cu chiloții pe mine și m-a silit să mi-i dau jos. Faptul m-a scandalizat la început, pentru că-mi murdărea direct păsărica și trebuia să mă spăl de fiecare dată.

— Îmi amintesc foarte bine. Așa am dat eu o dată peste voi... Am văzut atunci cum îți trăgea fundulețul spre el. Am înțeles la ce perversiune te obliga și totodată, că aș putea s-o fac și eu. Cred c-aveai deja opt ani când am intrat sub plapumă lângă tine.

— Îmi amintesc foarte bine și nu m-am speriat foarte tare, fiindcă erai cam de seama mea și nu știam dacă trebuie să mă alarmez sau nu. Și n-am înțeles chiar atunci că sunt o curviștină, dar am priceput că e un lucru plăcut

și dorit atât de bărbați cât și de femei. De aceea nu l-am privit nici atunci nici mai târziu ca ceva indecent, interzis sau condamnat, cum se apreciază în general. Copiii nu se nasc cu simțul pudorii. Sentimentul acesta se formează treptat, precum spaima de bau-bau sau grija pentru igiena personală: pe măsură ce le atragi atenția mai des: „Ia chiloteii pe tine că ți se vede pruna, sau „Vezi că ți se vede cocoșelul!”

— Apropo! Ai auzit bancul acesta?... O mămică face baie copiilor săi. „Uite, ce cocoșel mare și frumos are Costel!” Lenuța smiorcăindu-se: „Și eu vreau un cocoșel mare și frumos...” Mama împăciuitoare: „Lasă că o să crești mare și vei avea mai mulți...”

Dimpotrivă, socot că hetairele și curtezanele din Grecia antică sau hierodulele (prostituțiile oploșite pe lângă templele marilor zeițe Ishtar și Astarte), ca și fetele din zilele noastre, au servit și ele în cursul istoriei la ceva: la antrenarea bărbaților, la formarea băieților și la menținerea masculinității și a stabilității familiei sub cele mai diverse aspecte. Ceea ce nu-și permite să facă un bărbat cu soția lui, își poate permite s-o facă cu o târfă oarecare. Cu o femeie de care nu-l leagă nimic, își poate permite să fie și tandru și vulgar: să-i ceară ceea ce soției nu i-ar cere niciodată, de parcă aia n-ar fi tot o muiere ca celelalte.

— Tuța dragă, de ce vrei tu să te dai balenă? Pe mine vrei tu să mă duci în „oroare”?... Eu te cunosc prea bine ca să mă poți tu impresiona cu fraze de soiul acesta. Am două argumente puternice: Orice femeie, oricât de păcătoasă ar fi ea, se ferește de atributul acesta ca dracu' de tămâie. Când aude de epitetul „curvă” se face ca semaforul din colțul pieții, de parcă ai vrea s-o însemnezi cu fierul roșu; iar tu te înfățișezi direct, cu inima deschisă, de parcă ai vedea în statutul acesta un merit deosebit, o mare calitate. Țasta e unul. Al doilea e și mai important. De când ești la școală te-am supravegheat permanent și am aflat că nu ieși singură din școală niciodată.

— Cum ai reușit să mă urmărești, că doar n-ai spioni

infiltrați acolo?

— Asta-i problema mea personală. Un pachet de țigări plasat unde trebuie și când trebuie rezolvă repede totul... Fiindcă frumoasă ești. Trup ispititor ai. Păcat că nu vezi, că l-ai ispiți și pe dracu'.

— Vezi, aici greșești tu. Faptul că nu văd e un noroc pentru tine, nu pentru mine, căci dacă aș vedea, nu știu dacă ai fi avut acces la mine, dacă m-aș fi uitat la tine. Faptul că nu văd poate înlesni drumul spre mine oricărui bărbat, în principiu.

— Poate că ai dreptate. Scuză-mă! Expresia asta se voia în favoarea ta. În sensul că, dacă ai vedea, ai face furori printre bărbați. Nimeni nu ți-ar rezista.

— Serios? Ești sigur?

— Absolut sigur. Ți-o spune unul care are ceva pricepere la femei.

— Dacă te pricepi așa de bine, până spăl eu ceștile, tu strânge, te rog, masa! Bine?

— Bine, drăguța mea. Și dacă-mi dai un pusi, spăl și ceștile.

Milică o prinse de sâni și o sărută pe gură apăsător.

— Ia mâinile de pe D.N.A., că n-ai pus încă stăpânire pe toată republica!

— Ai dreptate: dacă zici tu, înseamnă că încă n-am pus. Aștept să treacă și anul acesta și ai să intri în haremul meu. N-avem nevoie decât de o simplă dispensă de vârstă și gata, ești a mea. Mă duc și la Roma, la Papa Pius al X-lea, dacă trebuie și tot o obțin.

Petruța își dezbracă șorțul, îl puse în cui, își aranjă puțin părul și spuse:

— Tu crezi că un bărbat văzător s-ar putea îndrăgosti de o femeie fără vedere ca mine?

— De ce nu? Ți-am spus de atâtea ori că ai un chip frumos cu trăsături de prințesă nordică; un ten delicat, aproape transparent și o gură senzuală cu dinți albi și buze roșii, că nu mai e nevoie să te rujezi. Un năsuc mititel, de fetiță, modelat parcă de un artist și plantat exact unde trebuie; un păr șaten, minunat, cu irizații aurii, un trup

înalt, bine sculptat și doi sâni absolut superbi cu care s-ar mândri orice femeie și un cur bombat, mișto, cum le place bărbaților... Mă gândesc cum vei arăta peste patru-cinci ani, când vei ajunge în deplinătatea înfloririi tale femeiești. Ești de pe acum o muierușcă care promite plăceri și satisfacții nebănuite celui ce te vede cu ochii mei.

— Perfect! Am înțeles că sunt o curviștină irezistibilă, că nimeni nu-i ca mine în cartierul ăsta. Atunci cum îți explici că prietenul meu de la liceu nu îndrăznește să pună mâna pe mine? Că n-are curiozitatea să vadă ce „fel de balcoane” am? Dacă nu l-aș lua eu la dans, el n-ar avea curajul nici să mă atingă.

— O fi un tip foarte timid pe care feminitatea ta debordantă îl inhibă. Nu-și dă seama ce bijuterie extraordinară i se oferă fără niciun merit și probabil fără niciun efort. Cum îl cheamă, ca să viu eu la școală și să-i bag un pumn sub nas, care să-l potolească definitiv și pentru tot restul vieții? Să-și ia gândul de la tine pentru totdeauna, dacă nu vrea să rămână și fără dinți în gură.

— Ești periculos, domn Milică, știu asta, dar te sfătuiesc să-ți arăți aptitudinile pugilistice acolo la clubul tău, față de colegii tăi!

Petruța se șterse pe mâini și dispăru în camera cealaltă. Când își făcu din nou apariția, era îmbrăcată frumos, de oraș: cu o rochiță verde de stofă și o bluziță galbenă de mătase. Avea părul frumos pieptănat, împletit într-o coadă groasă, prinsă cu un elastic și lăsată să cadă pe spate.

— Sunt frumoasă?

— Stai să văd!

Milică o luă de sâni.

— Ești cea mai frumoasă elevă din clasa a IX-a. Pot să te sărut?

— Numai să nu-mi ștergi rujul de pe buze!

În clipa aceea se auzi claxonul unei mașini din stradă, lung și strident.

— Îmi pare rău, dar trebuie să te părăsesc. Trebuie să plec numaidecât.

— Unde pleci?
— Cum, unde? La „produs”. Azi trebuie să fac fericiți zece bărbați...

- Ce să faci?
— N-ai auzit? Să fac fericiți zece bărbați.
— Atunci ar trebui să începi cu mine.
— Ai valută?
— N-am nici măcar lei, darmite valută.
— Atunci mai pune-ți pofta-n cui, băiete!
— Chiar asta vreau... Nu suntem noi frați?
— Frate, frate, dar pupăza-i pe bani...

Își luă săcoșica cu cele câteva lucruri personale și o zbughi pe ușă afară.

— Ciao! Pa! Ne vedem când ne întâlnim. Adică în prima vacanță școlară!

- Nu vrei să te conduc?
— Merçi! Găsesc eu drumul până la mașină.

Milică ieși la poartă și văzu mașina îndepărtându-se cu Janosian la volan, profesorul ei de gimnastică și antrenorul lui de box de la club.

I

La subsolul Clinicii de Balneologie era Secția de Fizioterapie cu cele cinci ramuri cunoscute: hidroterapie, electroterapie, balneoterapie, acupunctură și masaj. Toate coordonate de doamna Livia Sitaru, asistenta-șefă. Livia Sitaru era o femeie masivă, de vreo 50 de ani. Ca asistentă șefă avea bine înțeles cabinetul ei: o încăpere îngustă și curată, cu mai multe reproduceri în creion și aquarelă pe toți pereții. În fața biroului avea o canapea cu arcuri moi, slăbite de atâta întrebuințare. N-aveau chiar vârsta ei, dar nici cu mult mai puțin. O găsisese acolo la venirea ei și acolo a rămas până azi. După ce da o raită prin toată secția, prin cele zece încăperi la fel de mici și de înguste ca a ei, obișnuia să se întindă câteva minute așa îmbrăcată cum era, pentru relaxarea mijlocului și a picioarelor elefantine, pline de varice și afecțiuni venoase. Altfel era o femeie cu cap mic și pântec mare. Mirela Solveti, asistentă la

electroterapie, zicea că pântecul ei putea rivaliza ușor cu geanta burdușită de scrisori și ziare a poștaşului lor. Doamna Livia avea în plus un nas gros și o gură mare și rea, că nu te putea spăla Someșul cu toate apele lui cum te spăla ea cu puțină salivă. Undeva, într-un colț, avea o scrumieră mică, de sticlă pentru medicul-șef Călărașu. Medicului Călărașu îi plăcea să fumeze și când venea în inspecție, se așeza pe un scaun și aprindea o țigară lungă și groasă, parcă anume făcută ca să nu se termine prea repede, ceea ce pe doamna Livia o enerva la culme. Din fericire, venea rar și nu sta prea mult. Poate că n-ar fi venit deloc sau o singură dată pe an, dar datoria era datorie și el înțelegea să și-o facă totuși. Doamna Livia era pocăită și deci nu fuma, deși soțul ei și băiatul ei, Bastian, asistent la cabinetul de acupunctură fumau uneori ca turcii, motiv pentru care în apartamentul ei nu găseai sămânță de scrumieră. Îi mai trimitea ea pe scări și când era vreme bună, cald și frumos ca acum, se duceau chiar ei afară. Se așezau pe o bancă din fața blocului și jucau o tablă sau o partidă de șah. Dar asta se întâmpla rar, din Paști în Crăciun, de când căsnicia lor începuse să scârție din aproape toate încheieturile.

Pe colțul biroului avea totdeauna o vază cu flori de plastic, ca să nu necesite îngrijiri prea multe: pământ fertil, apă proaspătă, aer curat, frunze și petale uscate care să ceară operațiuni speciale, din cauza timpului extrem de redus pe care îl consuma cu totul nevinovat, folosind un scrable (joc de societate, de tipul jocului „Nu te supăra, frate!”) și foarte rar, revista de cuvinte încrucișate.

Avea o gură afurisită de șefă congenitală cu care își dojenea toți subalternii mai tineri și cam superficiali, prea antrenați în dezbaterile politice și sportive de la televizor. Așa proceda mai cu seamă cu domnișoara Solveti, care în loc să-și vadă de lucrul ei – de magnetodiaflux și ionizări – fredona toată ziulica naiba știe ce melodie... Naiba știe ce, își spunea doamna Livia, fiindcă Mirela știa foarte bine ce fredonează: frânturi din piesele interpretate de prietenii ei în cadrul concertului susținut recent de formația Corbii

Optimiști pe scena Casei de Cultură. Se înființase abia de un an și cu toate acestea începea să se afirme din ce în ce mai viguros cu ajutorul celebrului vocalist Paul Avidi, ghitarist și organist redutabil, despre care se vorbea în tot orașul ca despre un al doilea Ray Charles. Dacă ar fi putut pune mâna și pe o voce feminină, ar fi fost extraordinar și succesul formației lor ar fi fost mai mult decât sigur. Cam acesta era gândul și obiectivul preocupării domnișoarei Solveti. Și când află că și noua lor colegă era însuflețită de aceleași înfiorări, se bucură din toată inima, fiindcă avea s-o coopteze desigur în cercul lor artistic și, dacă lucrurile mergeau așa cum își dorea ea, n-avea nicio îndoială că sarcina ei era atinsă.

Mai trebuia doar atât: să stea o dată de vorbă cu ea, să-i prezinte programul și s-o ducă o dată la una din repetițiile formației, adică tocmai ceea ce doamna Livia nu putea înghiți cu niciun chip.

Pentru că era început de sezon, după concediul de vară, și pentru că le venise o nouă colegă de muncă, doamna Livia găsi necesar să-i adune pe toți și să le prezinte noile sarcini de lucru și mai ales noua lor colegă de muncă și noua atmosferă de lucru din secția de masaj.

— Dragii mei, am fost cu toții în concediu, la munte sau la mare sau numai acasă, într-o vacanță bine meritată, de aceea vă spun tuturor bun venit! Odihniți și cu forțe proaspete de muncă... Sper că nu mă înșel, domnișoară Solveti, nu-i așa?

— Așa e! - sări domnișoara, vizată fără niciun motiv.

— Am fost și la munte și la mare, dar pe cheltuiala noastră... - adăugă ea, care nu fusese nicăieri toată vara din cauza unui deficit financiar prelungit.

— Dar ce-ai fi vrut? Să mergi pe cheltuiala mea?

Domnișoara Solveti nu răspunse. Provocarea șefei era directă și nu voia să întrețină o stare de război mai veche.

— Domnilor colegi, am două lucruri de spus: să vă amintesc mai întâi că numai pisica are ghiare retractile... și pe urmă, că de azi înainte aveți o colegă nouă, venită

direct de pe băncile Liceului de masaj... ceea ce înseamnă că trebuie să aveți puțină grijă de ea și să-i întindeți o mână de ajutor, mai ales acum, la început de drum, până se obișnuiește cu locul de muncă, cu noi toți și cu câte mai pot interveni pe parcurs.

Înțelegând că era de datoria ei să le-o prezinte și să le solicite bunăvoința, asistenta șefă continuă să le atragă atenția și ei și celorlalți că aici e de muncit, nu de tăiat frunze la câini; că sarcina unui masor e foarte importantă, că i se cere un singur lucru: seriozitate și responsabilitate.

— Taclalele și trasul mâței de coadă, ca și umblatul cu sita de la o cumătră la alta, sunt două îndeletniciri excluse din capul locului. Odată cu intrarea în câmpul muncii, celelalte preocupări, pasiuni și interese personale trebuie să înceteze sau să treacă pe planul al doilea sau al treilea, subordonate adică obiectivului principal: recuperarea bolnavilor. Firește că pentru cei recalcitranți avem și mijloace de îndreptare, sancțiuni și măsuri de tot felul și nu vom ezita să recurgem la ele dacă situația o cere. Dar, despre asta, mai bine să nu vorbim, sperând că nu va fi cazul. Ai colegi aici și vechi și buni. Dacă ai o problemă, apelează la ei! Te vor ajuta fără îndoială. Pe urmă, sunt eu, asistența voastră șefă, care sunt pentru voi ca o mamă: blândă și bună, înțelegătoare cu cei conștiincioși; severă și aspră cu ceilalți.

Pentru că doamna Livia începu să se joace cu pixul, semn că nu mai avea mare lucru de spus, Mirela adăugă:

— Doamna șefă, eu cred că nu va fi cazul. Toți suntem tineri și toți vom fi alături de ea. Dacă va fi nevoie, oricare din noi îi va întinde o mână de ajutor. Personal mă ofer de pe acum s-o ajut ca pe o soră mai mică, sub toate aspectele. Și, dacă va dori, o vom introduce în formația noastră de muzică tânără. Petruța e o tânără foarte frumoasă. Are și un nume frumos pe deasupra. Așa că eu mă ofer încă o dată s-o ajut în ce privește orientarea în spațiu, viața de colectiv și, dacă e cazul, o primesc și în spațiu până va rezolva problema locuinței. Poate c-o ajută Societatea nevăzătorilor din oraș și nu va fi nevoie; dar,

dacă...

— Fiindcă te văd așa de disponibilă, domnișoara va munci alături de tine. Tot beneficiezi de spațiu suplimentar. Vom instala alături o banchetă și un scaun, până vom găsi un spațiu potrivit.

Bastian interveni imediat cu aceeași bunăvoință, sinceră și directă:

— Eu cred c-am putea s-o luăm noi, mamă. Tot avem o cameră liberă în care nu stau nici muștele.

Mă-sa interveni numaidecât:

— Te rog să fii serios, Bastian! Aici e o ședință de lucru, nu hârjoneli de club. Este vorba de integrare într-un sistem de relații interumane și instituționale până la urmă. Nu ne putem juca sau șugui cu viața unui coleg de-al nostru.

Temându-se parcă de împotrivirea lui Bastian, doamna Livia hotărî:

— Mai are cineva ceva de spus? Dacă nu, punem punct acestei ședințe. - încheie ea diplomatic - Vă rog să treceți fiecare la locul și la treaba voastră! Tu, Bastian, te rog să mai rămâi!

Și în timp ce toți ceilalți o zbughiră ca potârnicile spre cuibul lor, doamna Livia începu nemulțumită:

— Bastian, tu nu poți fi un moment serios? Aici e vorba de o colegă, nu de un coleg; de o colegă cu probleme și de care trebuie să se ocupe prietenii ei fără vedere, Asociația orbilor sau Școala de orbi, nu tu. Dai un exemplu prost și mă pui și pe mine într-o situație proastă. Te rog să-ți vezi de lungul nasului și să fii mai reținut.

— Dar eu am vorbit foarte serios, mamă. Avem o cameră liberă și am putea s-o cedăm unui coleg al nostru pentru o vreme.

— Aici e vorba despre o colegă foarte tânără și despre care n-avem încă destule informații.

— Nu mi se pare un impediment serios. Te poți uita pe Diploma ei și pe Foaia Matricolă.

— Rămâne cum am stabilit eu și-ți cer să fii ascultător și să nu iei tu hotărâri fără să mă-ntrebi mai

întâi pe mine!

— Mamă, tu ai ceva împotriva ei? Tu nu vezi ce drăguță e? Ce păr minunat are parcă ar fi Afrodita... și ce gură superbă cu niște dinți albi de cristal? Păcat că nu vede, c-ar fi ajuns artistă de cinema.

— Tot ești tatăl tău. Numai el era cu ochii după toate femeile, topit după cele cu țâțe de vacă elvețiană. N-ai moștenit nimic de la mine. Îmi pare rău.

— Ce să fi moștenit de la tine? Pasiunea pentru scrabble? Gustul pentru kitschuri sau gustul pentru bulendre (haine vechi și uzate)? M-a ferit Dumnezeu.

— Ei, ce păr... Și ce dinții albi! Dar cum ai vrea să-i aibă? Doar e tânără și nu dohănește ca tine... Gata, am terminat.

Bastian ieși nemulțumit. Nu trânti ușa cum l-ar fi îmboldit inima, ci o lăsă doar deschisă. Doamna Livia o închise, o încuie cu cheia și se întinse obosită pe canapea.

II

Cabinetul de masaj era un loc adecvat pentru flirtul lui Bastian. În mare, era la fel ca biroul doamnei Livia: o încăpere lungă și îngustă. Abia puteai adăposti o canapea de masaj, un cuier de perete și undeva lângă fereastră, un dulăpior modest, unde să-și poată pune cremele necesare, praful de talc și încă două sau trei accesorii utile oblojirii unui pacient. Un taburet de lemn pe care să te poți așeza când ai timp. Adică foarte rar. La drept vorbind, nici nu era nevoie de mai mult. Aici își ducea existența Petruța Bisoc opt ore pe zi, alături de Mirela Solveti, când nu avea de mers pe secție, la patul unui bolnav. În asemenea condiții își duceau existența și ceilalți masori și nu numai ei. Spațiul era calculat economic și dacă asta era colivia, ce pretenții să aibă canarul?

Aici venea Bastian cu o floare, cu un parfum, cu un pretext oarecare, pândind momentul potrivit.

— Știi de ce am venit?

— Să vezi cum lucrez - răspunse Petruța scuturându-se de talc.

Scoase dintr-un sertar deodorantul și pulveriză doi

stropi asupra ei.

— Ce nume e ăsta, Petruța? - întreabă Bastian așezându-se pe taburetul aflat la perete.

— N-am auzit niciodată de el. - o întrebase el în prima zi.

— De fapt, mă cheamă Bisoc Petruța, dar prietenii și colegii îmi spun Tuța. Ți se pare urât? îl schimb dacă vrei tu.

— Nu-i urât deloc. Dimpotrivă, e foarte frumos și ți se potrivește de minune, fiindcă și tu ești frumoasă. O fi un nume de piatră semiprețioasă sau un nume de prințesă occidentală.

— Da' de unde? E un nume oarecare, de piatră mai netedă sau de bolovan sclipicios. Ce nume i se putea da unui copil nedorit, părăsit în parcul orașului? Un nume de buruiiană sau de animal. Nu ți se pare firesc?

— Dacă mă gândesc bine, nu poate fi decât un nume de piatră prețioasă, de cea mai minunată nestemată din secția noastră.

Îi luă mâna între palmele lui mari, cântărind-o cu luare-aminte.

— Pe mine mă cheamă Bastian și vreau să fim prieteni. Colegi de muncă suntem, vrei, nu vrei. Poate că vom fi și prieteni. Eu sunt prieten cu toată lumea și mai exact, cu toate fetele, dacă nu se țin cu nasul pe sus și nu pretind studii academice, că superioare voi avea într-o zi oarecare.

— Ești acupunctur?

— Da, sunt acupunctur și în timpul liber, pugilist, adică boxer. Dau cu pumnii într-un sac mare și greu.

— Doamne păzește! Cum se vâjește boxul și acupunctura? Nu cred că m-aș da pe mâna unui boxer să-mi găurească epiderma cu acele lui. Tu ai face, Mirela? Ar putea să confunde epiderma cu sacul de box...

— Ei, Bastian e un tip atent. Nu face el astfel de confuzii. Și nu când are în față un trup frumos de muiere.

— Sper că n-ai venit la mine cu gândul să-mi numeri diamantele... - îi spusese ea atunci și la fel, mai apoi.

— N-am venit să-ți rup nestematele, deși am o poftă grozavă să te halesc toată. Azi însă mă mulțumesc doar să ți le număr, să le admir și să le mângâi. Parfumul lor minunat îmi răscolește sufletul.

Bastian încercă să-i descheie halatul. Petruța se eschivă.

— Ce vrei să faci?

— Vreau să-ți sărut nestematele... să-mi stâmpăr pofta de feminitate și de parfum dumnezeiesc...

— N-ai putea să mai aștepți? Nu e momentul și nici locul cel mai potrivit pentru asemenea operații.

— E parfumul acela de la tine și nu m-am dat decât oleacă pe gât.

Într-o zi, pe când vorbeau tot așa, îi surprinse doamna Livia.

— Nu cred că ghicești de ce am venit.

— Să-mi numeri nestematele.

— Ai ghicit. Am venit să te văd și să-ți număr nestematele. Abia aștept să iasă pacientul afară, ca să pot intra la tine, să te strâng în brațe și să-ți sărut balconașele... Astăzi ți-am adus ceva frumos.

— Ce mi-ai adus? Apă? Aer? Pământ?

— O gură de leu.

— Ei, asta o știi. În fiecare pauză îmi aduci una...

— Sunt prea scurte și prea puține pauzele noastre, din păcate, pentru dorința mea de leu nepotolit... Dar acum ți-am adus altceva: o gură de leu adevărat din grădina unui vecin. Cunoști floarea asta?

Bastian îi puse în palmă o florică mică și ușoară, din cele numite gura-leului. Petruța o pipăi cu delicatețe, strângând de petalele ei pentru a vedea cât de mare își deschide receptaculul. Bastian i-o luă.

— Stai să-ți arăt eu ceva! Lasă buza inferioară moale, moale de tot! Nu-ți fie teamă! Că nu te sărut.

Petruța se relaxă. Își lăsă buza moale și Bastian i-o prinse între petalele florii.

— Nu te mușcă. N-ai frică! Vrea doar să te sărute.

— Eu credeam că leilor le place doar palma sau

portmoneul.

— Celor românești le place doar palma; dar ăștia sunt lei din Africa sau America.

În momentul acela se deschise ușa și intră doamna Livia.

— Aici erați, nefericiților? Pacienții așteaptă la ușă și voi vă giugiuliți cu nesimțire de crocodil.

Bastian vru să spună ceva, dar mă-sa îl opri:

— Nimic! Nu vreau să aud nimic. Du-te la cotețul tău și să nu te mai prind aici niciodată! M-ai auzit?

Apoi către Petruța:

— Domnișoară, mă așteptam ca dumneata să fii mai responsabilă, să ai mai mult bun simț decât el. Să mă fi înșelat oare? Știi cine-i băiatul acesta? E băiatul meu. Dumneata știi cum sunt băieții? Vor să rupă toate florile și să pipăie toate femeile... Datoria noastră e să nu ne lăsăm aburite de ei; să nu ne lăsăm pradă ușoară în labelle primului venit, ca să nu ne ia drept ușuratică... Înțelegi ce vreau să spun? Femeia e un mărgăritar de preț, o comoară neprețuită în ochii lui Dumnezeu. Nu trebuie să ne lăsăm pradă porcilor, să ne tăvălească ei prin mocirla pornirii lor animalice. Atâta vreau să-ți spun, ca să nu zici că nu te-am prevenit. Ești tânără și frumoasă. Ai grijă de trupul și sufletul tău. Ai un păr și niște dinți superbi. Să fie doar părul și dinții astfel?...

Petruța sta smerită, jucându-se cu petalele florii. Încerca să și-o pună pe vârful degetului mic, dar nu reușea, deși n-avea unghii. Simțea că-i vine să intre în pământ de rușine. Ce era de făcut?

— Doamna șefă, eu n-am nicio vină, vă rog să mă credeți!

— Știu. Eu n-am nicio vină... Asta mi-am spus și eu totdeauna. Ceilalți sunt de vină... Ce bine că ne putem disculpa atât de ușor! Eu îți atrag doar atenția. Nu vreau să-ți fac morală. Dar mi-ar plăcea să cred că ai atâta bun-simț să nu încurajezi această pornire.

Două zile trecură fără să se vadă. În ziua a treia însă Bastian apăru din nou în cabinetul ei.

- Știi de ce am venit?
- Ca să mă lași fără serviciu.
- Ca să-ți spun că mi-e dor de tine.
- O strânse în brațe și o sărută cu toată gura.
- Mama e la dentist. Nu-ți fie teamă!
- Înseamnă c-ai venit să mă săruți, nu să mă vezi.
- Așa e: am venit să te strâng în brațe și să te sărut.

Ai ceva împotrivă?

Îi luă obrazii între palme murmurând actoricește: „Setos îți beau mireasma și îți cuprind obrazii cu palmele amândouă cum cuprinzi în suflet o minune”... (*Lucian Blaga, Dorul*).

Brusc se deschise ușa și în prag se ivi doamna Livia. În ochi îi fulgera mânia cea mai cumplită, mânia șefului și a mamei neputincioase, generată de o imensă dezamăgire și neascultare.

— Culmea nerușinării, impertinenței și lipsei de bun-simț! Se pare că m-am înșelat și în privința ta și în privința ei. Voi n-aveți nicio rușine pe lumea asta. Îmi bat gura degeaba. Mi-e rușine mie de nerușinarea voastră.

Și nu mai așteptă nimic. Ieși torpilată de neputință și venin. A doua zi Bastian veni din nou.

— Femeia asta nu-i în toate mințile, pe cuvântul meu! Era cât pe-acum ieri s-o înjur. Așa că am fugit de-acasă ca să mă duc, unde crezi? La Catacombele Romane, cel mai sordid birt din orașul ăsta. N-am fost niciodată acolo și m-am dus să beau ceva, să mă-mbăt... să mă iau cu cineva la bătaie, cu toate că eu nu sunt în stare să spintec burta unui pește.

— Bastien dragă, du-te la „cotețul” tău, te rog! Nu-mi face zile grele! Dacă vrei să mă vezi, vino la mine acasă! Știi unde stau. La orice oră din zi și din noapte ești bine venit, dar aici nu mai vreau, nu mai pot. Nu vreau să mai trec prin ce-am trecut. Fii cuminte și fă ce-ți cer! Te rog! Vom putea discuta acolo. Nu-mi face greutate! Ar putea vorbi cu medicul Călărașu și să mă dea afară și nu vreau pentru nimic în lume să rămân pe drumuri. Gândește-te la mine, la situația mea specială! Te rog să ai grijă de mine!

Ce mă fac fără serviciu? Din ce să trăiesc fără salar? Nu mai ascult nimic. Du-te la „cotețul” tău și nu mai veni niciodată aici! Cel puțin, o vreme, până se limpezesc apele... Du-te până nu vine scorpia!

Doamna Livia nu veni, dar sta în ușa cabinetului ei, supraveghind tot culoarul. Bastian o zări imediat, abruptă și dură ca un vârf de munte, sură și colțuroasă ca o stâncă. Aștepta să cadă asupra ei toate ploile văzduhului, toată grindina cerului.

Bastian se duse la dozator, introduse un leu și ridică un pahar de cafea. Se așează pe bancă, lângă o femeie bătrână. Își aprinse o țigară din pachetul primit adineaori și începu să pufăie prelung. Nicio înțelegere, nicio amânare... Ar fi trebuit să se întoarcă la Petruța... să-i biciuiască toți nervii... așa numai de-al dracului... Era curios să vadă dacă crapă sau mai rezistă, dacă mai are puteri sau merge așa înainte?... Așa făcuse și cu tatăl lui: a pus oameni să-l pândească, să-i supravegheze toate mișcărilor. S-a prefăcut că pleacă de-acasă, ca să se întoarcă peste puțină vreme și să-l surprindă asupra faptului.

Isprăvi cafeaua, isprăvi și țigara și intră la mama lui.

— Mamă, cu tine se întâmplă ceva rău. Tu ești o mamă iubitoare, știu asta. Dar nu mă iubești cum ar trebui, cum își iubește o mamă copilul. Tu mă iubești cu inimă de femeie: total și posesiv. În timp ce eu mă uit la tine ca la orice femeie de vârsta ta și care ar putea să-mi fie mamă sau mătușă. Tu mă urmărești cu ochi răi, plini de gelozie, să vezi dacă mă duc la Petruța, când mă duc și cât stau la ea, ceea ce nu mi se pare normal. Ce vrei? Să mă uit la tine? Să-ți fac ție curte? Să mă lipsesc de tine? Nu mai sunt de doi ani. Am crescut și tu nu vezi lucrul acesta. A trecut vremea când căutam sânul femeii care să mă hrănească. Acum caut sânii altor femei și nu ca să mă hrănească, ci din cu totul alte motive. Dacă mă uit atent la tine, nu știu de ce, dar te văd colțuroasă și rea; cu multe cute și riduri pe frunte, sub ochi și în jurul gurii, cu fire albe de păr în cap și o burtă imensă. Nu mai ești copacul

acela verde care erai în urmă cu 30 de ani, în coroana căruia cântau păsărelele, ci un trunchi de copac uscat și noduros, sub scoarța căruia își găsesc adăpost furnicile și găzele bătrâne. Tu ai o rezervă de dragoste din anii tinereții, pe care n-ai consumat-o când trebuia și care te macină, te roade sufletește. Ori, eu sunt tânăr. Îmi plac fetele și femeile tinere. Îmi place să le ating, să le sărut și să le strâng în brațe; să mă atingă și ele, să mă iubească și să mă dorească, să simt cum vibrează inima în ele, cum înflorește minunata lor feminitate la atingerea mâinilor mele. Nu ți se pare normal? Îmi place Petruța pentru că e tânără și frumoasă, inteligentă și delicată. Îmi plac dinții și gura ei senzuală și care-mi strecoară în sânge cea mai dulce și minunată otravă. Ce vrei? Asta sunt eu și Asta e ea: o dulce și tulburătoare feminitate, moștenire genetică, înăscută și nu dobândită în cursul vieții. Îmi place... Mi-e dragă, dar știu eu... Nu vede, ce-i drept, dar are atâta candoare și inefabil în ea, atâta gingășie și prospețime în palmele ei, cât n-au Mirela, Irma și Tabita, toate împreună. E zestrea ei, comoara ei de suflet, cu care s-a născut. E un izvor de apă dulce, din care bei și tot bei și nu te mai sature.

Doamna Livia privea spre geam și nu zicea nimic. Se juca cu pixul ei drag, ăla cu patru culori, un cadou mai vechi de la Bastian. Le schimba mereu, când pe una, când pe alta, urmărind țăcănitul lor ușor, la fiecare apăsare pe buton. Sărmanul ei băiat!... Era orb; mai orb decât ea... Era topit după ea și nu vedea nimic în jurul lui: nici în stânga, nici în dreapta... „Așa-ți ia mințile câte-o muiere. Nici dracu' nu ți le ia atât de ușor și de repede cum ți le ia o muiere...” - își spuse doamna Livia lămurită.

Se ridică de la masă și începu să se plimbe prin cameră: de la ușă la geam și de la geam la ușă.

— Ea nu-mi spune niciodată Bastian, ca tine, Mirela sau Tabita, ci totdeauna Bastien, atât de onctuos și de dulce ca un ciripit de vrabie: Cip-Cirip!

Mai spuse Bastian și ieși. Era clar că mama lui nu mai avea răbdare. Se plictisise să mai asculte aceleași și

iar aceleași prostii.

III

Doamna Livia închise ușa și se lungi pe canapea. Ar fi trebuit să ia un antinevralgic sau un fasconal. O durea capul îngrozitor și inima îi bătea cu putere. Nu moștenise nimic de la ea. Era leit tată-su, și fizic și comportamental: tot cu ochii pe sus, după muieri; după țâțe mari și coapse de fildeș... nesocotit și fără rușine; fără orgoliu și fără măsură... Cur și țâțe să aibă... În rest, ce i-ar mai trebui?...

Așa era și Mircea, tatăl lui: n-avea ochi pentru nimic în lume, decât pentru femeii... Că erau slute și proaste, n-avea nicio importanță. Bine c-aveau „balcoane mari și ispititoare” cum obișnuia el să spună. Ea nu conta prea mult în ochii lui – o batoză umană și o balenă enormă, fără niciun secret, fără nicio atracție fizică pentru el, mai ales după încercarea prin care trecuse, după operație... Făcuse o histerectomie totală. O golise doctorii de trompe și ovare și încă de ceva care fac dintr-o femeie adevărată, o umbră nenorocită, un manechin de magazin, îmbrăcat cu tot soiul de zorzoane, de rochii și bluze, pantofi și bulendre, care nu stau pe tine oricât le-ai ajusta și nu-ți pot ascunde revărsarea trupului cu neputință de stăvilit.

Se dusesse după el în Italia și s-ar fi dus și la capătul lumii dacă ar fi trebuit. Și el, bivoul dracului, în loc să se bucure, a-ntrebat-o simplu: „De ce ai venit? Unde să-ți găsești și ție adăpost? Ce credeai, că stau la hotel sau c-am pus mâna pe un castel? Nu sunt castele de cumpărat în Italia. Aproape toate sunt vechi și fără personal, dar nu și la preț redus. Poate că sunt și la solduri, dar n-am avut eu norocul să dau peste unul din ele. Ai picat prost, ce să faci?”

Când l-a întrebat amicul lui: „Chi è questa?” (Cine e asta?

— În limba italiană) el i-a răspuns: „c'è una putana rumena”. (E o târfă româncă. – în limba italiană) Răspunsul lui i-a rămas în minte și când a aflat ce înseamnă „putana”, a crezut că-i pică cerul în cap. Era deci „o curvă româncă”, care venise din cealaltă zare de lume

la el. De ce? Probabil ca să-i ia sacul de Euro. Nemernicul și imbecilul dracului, Doamne iartă-mă! Încă de-atunci mi-am dat seama ce tâmpenie am făcut: cu cine m-am încurcat. Un gunoi și un om de nimic... Un sergu-mergu, fără nicio valoare umană... M-a dus la hotel și a doua zi, la autocar. Nu voia să-l încurc, dezmațatul! Să-i stric viața...

Când s-a întors în țară, după cinci ani, sătul de curvăreală și golăneală printre străini, a venit ca un câine jigărit, fără lețcaie în buzunar, plin de râie și de păduchi, slab, însetat și nemâncat de câteva zile, i s-a făcut iar milă de el și l-a primit ca o nevastă bună ce era și l-a pus din nou pe picioare. Credea că s-a cumițit, că experiența din Italia i-a servit la ceva, dar ți-ai găsit... Și-a dat seama curând că s-a înșelat, văzându-l hoinărind prin oraș fără niciun scop de-a se angaja undeva și de-a munci cinstit pentru o pensie la bătrânețe. Credea pesemne că-l voi ține eu ca pe un trântor neisprăvit ce este. Dar parcă poți ține un porc întreg pentru o bucată de cârnaț?...

Pentru că nu era om de casă, a pus să fie urmărit. Dorea să știe care-i motivul, pentru ce nu-l răbda pământul ca pe ceilalți oameni? Și nu i-a fost greu să-și dea curând seama că pricina era lângă ea, tocmai colega ei, Irma, unguroaica aia cu țâțe cât ugerul vacii. Când lipsea ea, lipsea și ea. Când era ea bolnavă, era și el mai bine dispus, mai vesel, mai cooperant. Atunci s-a gândit să le întindă o cursă: să se prefacă liberă și să plece de-acasă. Bastian era în vacanță, plecat la bunici... A vrut să-l prindă și l-a prins așa cum a dorit: cu Irma în brațe, călare pe ea, ciugulindu-i sânii imenși, grei de chemare la dragoste, ciugulindu-i cu o poftă de bivoli nedeprins cu asemenea răsfățuri... S-a năpustit atunci asupra lor ca o fiară sălbatică, urlând dureros din toată ființa ei rănită de moarte, călcând în picioare trupuri și bulendre, lovind în neștire cu ambele mâini spatele, fesele bărbatului, pântecul și coapsele femeii, încercând să-i smulgă părul și sânii ăia făloși de curvă nesătulă... Și dacă Mircea n-ar fi intervenit hotărât cu un picior bine ținut de a făcut-o lată la pământ, desigur c-ar fi reușit. Așa că, ținându-se cu mâinile de burtă, privea

spre Irma Călugăreanu cum își caută ciorapii și chiloții risipiți de furtună prin casă.

Când și-a revenit în simțiri, a doua zi, era la spital, într-un pat alb și curat, cu Bastian lângă ea. Încearca săracu' s-o mângâie, s-o potolească, dar parcă mai avea pe cine? Își mai amintea și acum, vag și confuz, ca niște secvențe hilare, dacă n-ar fi fost și dramatice, al căror final nu și-l putea aminti foarte clar.

— Stai liniștită, mamă! Ești la spital. Nu te mai frământa atâta! Nu te mai gândești la ziua de ieri! A trecut. Acasă totul e în ordine. Tata și-a găsit de lucru și mâine-poimâine va veni să te vadă – minți Bastian crezând că are să-i facă plăcere să audă că în sfârșit și-a găsit ocupație.

Mircea era un om simplu, fără multe fumuri în cap. Dar oricât de simplu și de modest ar fi fost, era totuși bărbat și nu putea să accepte o lecție ca cea administrată de ea: să vie nevasta acasă și să te cârpească cu palma la fund ca pe copiii cei răi, că n-ai făcut aia și aia... sau că dimpotrivă, iar ai făcut o trăsnaie...

— Ba să nu vie! Să-i spui să nu vie! Nu vreau să-l mai văd niciodată în fața ochilor. Să șteargă numele meu din minte și din memoria telefonului!

— Credeam că ți-ar face plăcere.

— Mi-ar face plăcere să-l văd în fundul iadului... Nu l-aș fi cunoscut niciodată de porc și de animal nesimțit ce este! Era un lucrător nenorocit cu ziua, cu gura știrbă și obrazul neras de două săptămâni, care făcea una și alta, ba ici, ba colo, unde auzea că e ceva de lucru, că de priceput se pricepea cam la toate: să pună o priză, să zugrăvească o cameră, să repare un robinet, să pună parchet, să sape un șanț sau o groapă, dar nimic de durată, cu contract de muncă în regulă, ca toți oamenii. Și l-am făcut Om, un om între oameni; i-am dat un statut precis și un nume spălat. Cei care până atunci îi ziceau „măi nea...” sau direct „nea Mircea”, au început să-i zică „don Mircea”... L-am scos adică din rahat. L-am spălat și l-am făcut domn.

— Da, nu lucra el la un trust de construcții? Nu era proiectant acolo?

— Cine?! Mircea? Proiectant?... Mâzgălea și el o coală de hârtie acolo. Proiecta un coteț de porci sau un câtre ț (adăpost pentru găini), că cea pentru câine era prea complicat pentru el...

— Și de ce l-ai luat? De ce te-ai încurcat cu el, de vreme ce nu era nimic de capul lui? Nu era liber directorul spitalului?

— Aș fi putut să mă mărit cu oricine, că eram frumoasă și toți bărbații se uitau după mine: și doctorii și inginerii, dar n-am vrut. De ce m-am măritat cu el? Poate că din milă. Îl vedeam trudind ca un câine, râios și jigărit, netuns și nespălat de la Crăciun; și mi s-a făcut milă de el. Apoi, credeam că i-a veni și lui odată mintea la cap și s-a îndrepta, dar ți-ai găsit. Era un soi de om rău, certat cu morala, cu lumea civilizată, cu oamenii de treabă. Era făcut să se mulțumească cu puțin, cu ce i se aruncă de la masa bogaților... Dacă era prin preajmă și câte o muierușcă țâtoasă, nu-i mai trebuia nimic.

— Ei, acuma și tu, mamă! Poate că n-o fi chiar așa - spuse Bastian împăciuitor. Pe urmă, toți bărbații sunt cam la fel, când e vorba de femei. N-ai spus chiar tu treaba asta? Și nu o dată, de atâtea ori?

— Am spus-o și o mai spun, fără să mă gândesc că și el ar putea fi la fel, un jeguraizer și un gunoi... Țștia nu sunt oameni. Țștia sunt niște Mamoni care îmbolnăvesc femeile de treabă. Mi-i scârbă de el și de toți cei ca el. Știi ce cuvinte de mângâiere a găsit pentru mine când am fost internată cu operația aia? Făceam citostatice. Eram cu acul în venă și toate porcăriile celea lângă mine și el, idiotul dracului, sta la picioarele patului cu mâinile în buzunar. „Aștept să te scoli din pat și să vii acasă, că eu pe-aici nu mai dau. Ce să văd aici? Un țărm alb și două balene eșuate... Ochii mei nu suportă astfel de imagini. Pa și pu... la toată lumea!” Și n-a mai venit într-adevăr niciodată. De un gunoi ca ăsta crezi tu că are nevoie o femeie cuminte ca mine? Să vie oricine! Câinele blocului, toți maidanezii din oraș; dar el, nu, niciodată! N-am nevoie de el, de vizita lui și de încurajările lui mincinoase.

IV

Era în Ajunul Crăciunului. Nu era frig deloc și ningea frumos cu fulgi mari și deși. „Dacă ninge tot așa, mâine va fi greu de găsit drumul până la biserică”. – își spuse Petruța mușcând dintr-o tartină cu unt și cu salam.

Venise de la serviciu stoarsă de vlagă și s-ar fi întins un ceas sau două, să se mai odihnească puțin, dar mirosul de talc și de creme grețose îi mai stăruia încă în nări. Nu-l mai putea suferi. Trebuia să facă neapărat o baie... Chiar așa și făcu: intră în baie și deschise robinetul de apă caldă. Își pregăti buretele și spumantul – halatul, fileul și uscătorul de păr erau la locul lor. Lăasă apa să curgă, trase perdeaua și se întoarse în cameră. „Până să se adune destulă apă, avea timp să mai înfulece o tartină”. Își luă o felie de pâine uscata din franzela cumpărată alaltăieri, două felii de parizer și un cuțit de unt pe care îl întinse ușor pe toată suprafața pâinii. „Ar fi mers de minune un castravete sau un gogoșar...” – se gândi ea frământând în minte gândul acesta întârziat, care îi trezi alt gând și alt gust. „Nu face nimic”. – își spune ea. „Cina va fi mai consistentă”.

Auzi soneria târâind insistent și se grăbi să deschidă. Cine putea fi? Mirela avea cheia ei, iar...

— Cine-i acolo? – întrebă ea cu gura plină.

— Moș Crăciun Bastian, dacă primiți și alți moși; dacă nu, începeți cu mine! – veni răspunsul lui din spatele ușii.

„Ce naiba să facă? Trebuia să renunțe la baie...”

Petruța îi deschise:

— Mirela nu-i acasă.

— Foarte bine!

— A ieșit nu demult, dar a zis că se întoarce curând.

— Foarte bine! Am venit să vă colind, dar mă bucur că te găsesc singură. – mai spuse el cu subînțeles.

Petruța intră în baie și închise robinetul.

— Mai ușor intră omul în rai decât la tine în casă.

— Ai dreptate – răspunse Petruța. Dar gândește-te și tu! Cine ține cheile raiului? Sfântu Petru, nu-i așa? El lasă

femeile să intre pentru că sunt femei, iar bărbații, pentru că și el e bărbat. Ori eu sunt femeie și nu las decât prietenii.

— Hai să-ți fac cunoștință cu cineva, că n-am venit singur!

Petruța își legă părul cu o panglică, își puse un fileu de bumbac, croșetat chiar de ea și se prezentă.

— Iată-mă-s la dispoziția dumneavoastră! Cu cine vrei să-mi faci cunoștință?

— Cu cel mai bun prieten al omului. Să nu te sperii, că nu mușcă! Nu vorbește și nu mușcă pe nimeni.

Petruța întinse mâna cu oarecare reținere. Nu era foarte clar despre ce este vorba, dar precizarea că „nu vorbește și nu mușcă” o mai liniști.

Bastian îi puse cățelul în brațe.

— Să nu-ți fie teamă, fiindcă e foarte blând și-l cheamă Tuni.

Petruța îl strânse la piept. Era moale și pufos ca un pisoi. Tuni întinse sfios botișorul și o linse pe gură.

— Fii atent! îi place să sărute fetele. Bravo, curajosule! Direct pe gură... din prima. Uite că eu n-aș fi avut atâta îndrăzneală. Al cui e?

— Al tău. Nu-ți place?

— Unde l-ai găsit? De unde l-ai luat?

— De la un magazin de articole second hand. Nu-ți place? L-am scos din mâinile unui ticălos care-l ciomăgea fără milă pentru că atentase la bucățica lui de friptură. „Stai, omule! Nu vezi că-l omori? Ce ți-a făcut ghemotocul ăsta de pluș?” „Mi-a înfulecat friptura din farfurie, lovi-l-ar hingherii cu instrumentul lor, de javră obraznică!” „Și dumneata, om bătrân, îți pui mintea cu el? Te vād om serios, cu scaun la cap. Cum poți să dai așa, fără nicio milă în cel mai bun prieten al omului?” Am făcut și eu ca filosoful acela care, văzând tot așa, un om ciomăgind un câine, strigă la el îngrijorat: „Nu mai da, omule! Vād în cățelul acesta sufletul celui mai bun prieten al meu...”

(*Xenophanis*)

— Ce rasă e?

— Cea mai nobilă cu putință. E maidanez. Îți place?

— Îmi place foarte mult. Cum să nu-mi placă? N-am avut niciodată un sufletel așa de mic și pufos lângă mine.

Se așază pe marginea divanului și începu să-l pipăie ușor de la cap la coadă și de la coadă la cap, insistând asupra lăbuțelor și boticului. Da, erau patru și toate patru, atât de subțiri și de mici, c-ai fi putut să-l confunzi ușor cu un pisoii... Și avea două urechiușe moi și bleguțe, de nu-ți venea să crezi că poate auzi cu ele.

— Ce papă?

— De toate: salam, ouă, lapte, mămăligă, pâine, tot ce-i dai. Nu-i mofturos. N-are fițe-n cap ca noi.

Petruța se duse la frigider și-i aduse două felii mari de parizer.

— Să i le pun pe o farfurioară sau le papă din mâna mea?

— Ți-am spus că nu vorbește.

— Deloc? Niciun cuvânt? Nici măcar românește? Păcat! Fiindcă limba câinească nici eu n-o cunosc foarte bine... Dar românește speram că se descurcă cât de cât...

Petruța i le întinse pe palmă. Tuni le înșfăcă fără nicio reținere și le hăpăi numaidecât. Apoi sări jos de pe genunchii ei și începu să inspecteze camera ca pentru a-și da seama unde se află și că nimic din ce era în jur nu-i poate pricinui vreo îngrijorare.

— Țta nu știe de post... De fapt, de ce l-ai adus? Cu ce scop? Voiai să-i faci o surpriză Mirelei sau mie?

— Ție ți l-am adus. Am vrut să-ți fac un cadou de Crăciun. Mirela nu iubește fiarele acestea fioroase... O cunosc foarte bine. Nu-i plac nici câinii, nici pisicile, nici păsărelele, nimic. Afară de păsărica ei, n-ar pune mâna pe niciuna din regnul animal.

— Bineînțeles că-mi place. E o jucărie vie, care necesită multă grijă și dragoste. Cine să mă aștepte și pe mine acasă când vin de la serviciu? La cine să mă gândesc toată ziua?

— Ei, să nu exagerăm totuși! Să nu uităm că, în afară de jucării și animăluțe, mai există și oameni! mai avem

colegi și prieteni care așteaptă și ei puțină atenție, o mângâiere și o vorbă dulce dată direct de pe buze.

— Nu știu ce vrei să zici. Poate că n-am înțeles eu bine. Astăzi nu m-ai găsit în apele mele cele mai bune.

— Nu-i nicio grabă. Mai întâi vin cuvintele. Ele intră prima dată în urechi și pe urmă vine și înțelegerea. Am auzit undeva această observație superbă: că drumul de la urechi la inimă este cel mai lung drum. Nu ți se pare frumos? Drumul de la urechi la inimă este cel mai lung drum...

— Superb! Probabil că mama ta l-ar fi spus. Numai ea e în stare să formuleze astfel de gânduri frumoase.

— Mama? În niciun caz. Ea nu putea spune așa ceva, pentru că, între urechile ei și inimă nu e nicio relație. Pe urmă, nu sunt sigur că ar avea urechi. Inimă cu siguranță n-are. Dar, pentru mine, dacă vrei să știi părerea mea sinceră, cel mai lung drum este de la genunchi la chiloți.

— Cu siguranță... Lung și obositor... Sunt convinsă. Bem și noi o cafă? – întrebă Petruța și se ridică imediat.

Bastian o urmă la bucătărie. Puse espressorul în priză. El puse apă în aparat, iar ea, cafea. Bucătăria fiind foarte strâmtă, inevitabil se frecau unul de altul. Bastian mai ales căuta întâlnirea aceasta în mod intenționat.

— Măi domnule, tu nu vezi sau n-ai loc de fundul meu? Uite, eu așa de multă și de frumoasă cum sunt, l-aș putea lua pe Tuni de coadă și să-l învârt în jurul meu fără să-l ating de vreun obiect.

Bastian o strânse în brațe.

— Eu nu pot face toate lucrurile ca tine. Ți-ai neajunsul meu... Ce să fac?

— Mă rog! Pentru că nu-i cu intenție și fără vreun scop mârșav, am să te iert de data asta. Dar vreau să știu dacă ai venit să m-ajuti sau ai venit să mă-ncurci?

— Și pentru una și pentru alta.

— Bine, atunci sunt liniștită. Credeam c-ai venit doar să m-ajuti...

— Atenție la cafea! Ai pus zahăr?

— Asta e treaba ta. Ție îți place dulce.

— Da, mie îmi place mai dulce.
— Ești tu destul de dulce. De ce aș mai pune și în cafea?

— Pentru armonie.
— O femeie dulce merge foarte bine cu o cafea amară.

— Cu o cafea, mai puțin. Dar cu un pahar de vin dulce merge de minune.

— Nu știu, n-am băut niciodată.
— Ai să bei acum. Am o sticloantă la frigider. Ieri am pus-o.

— Serios? Ei, bine! Eu îți ofer o băutură mai selectă: o șampanie. Doar e Crăciunul; Ce, naiba! Nu puteam veni cu mâna goală la tine.

— Șampania era pentru Mirela, nu pentru mine, cred.
— Poate că da, poate că nu. Știi vorba aia românească: Nu-i pentru cine se pregătește, ci pentru cine se nimerește. Mirela lipsește, ai zis. Cu atât mai bine. Ne vom descurca și fără ea.

— Absolut. Până pui tu cafeaua în cești, eu deschind Zarea. Bine?

Petruța scoase paharele, în timp ce el destupă butelia. Turnă în pahare. Bastian duse paharul la gură murmurând entuziast:

— Mmm! Minunat lucru șampania asta! Bravo cui a inventat asemenea licoare și a reușit s-o bage în sticlă! Același bravo cui a adus-o și a pus-o în pahare! Pentru că-i fără bani - glumi Bastian.

— Așa? Atunci va trebui să-ți fac nota cum trebuie, să plătești toată consumația. Ce crezi tu, că la mine e bufet suedez? Să-ți iasă din cap treaba asta! Aici nu vii să bei și să mănânci ca la tine acasă.

— Eu așa mă socoteam.
Bastian mai sorbi o gură de cafea. Luă și una de vin, după care își dresă ușor gâtul.

— Tuța dragă, vreau să-ți spun ceva frumos, dar cu o condiție: cu condiția să mă săruți.

— Să te sărut? Atunci nu poate fi ceva frumos.

— Ba da. E ceva foarte frumos și serios și am nevoie de puțină încurajare.

— Eu nu încurajez pe nimeni să facă sau să zică prostii. Tu singur trebuie să te decizi și să-ți iei răspunderea faptelor și vorbelor tale.

— Foarte bine! Atunci fii atentă la Manda! Ciulește bine urechile ca să auzi ce n-ai auzit niciodată până acum! Trebuie să ne căsătorim... - își făcu el publică hotărârea, încât Petruța rămase pur și simplu fără grai.

Vorbea oare serios sau glumea? Ce glumă poate fi asta din partea unui băiat serios? Din partea unui coleg și prieten, pentru care avea toată stima și prețuirea...

— Trebuie să ne căsătorim - mai spuse el o dată.

— Bastien, dragule, de unde ai scos tu imperativul acesta? Cine spune că trebuie? Kant sau Socrate? Te-ai gândit mult la lucrul acesta sau te-a îmboldit cineva? Sunt sigură că mama ta n-are nicio contribuție aici. Atunci cine? E ceva serios? Nu-mi vine să cred. Nu că nu mi-ar surâde propunerea ta, dar mă întreb și eu ca proasta-n târg: Ce ți-a venit? Ce-ți cășună? Cum ți-a venit așa deodată gândul acesta năstrușnic? Ai ceva împotriva mea? Ți-am făcut eu ceva și vrei să te răzbuni?

— Aș putea spune c-așa mi-a venit mie, dar adevărul adevărat este următorul: că mama m-a întrebat nu demult: „Și ce-ai de gând să faci cu fata asta?” I-am răspuns: „Nimic”. „Foarte bine. Atunci las-o în plata Domnului! Că sunt fete destule în orașul ăsta...” Același lucru m-a întrebat și prietenul Milică și mai recent, Mirela. Așa că m-am gândit și eu că trebuie să facem ceva și să oficializăm relația noastră.

— Am înțeles. A fost un imbold dinafară, nu ceva interior, personal.

— Asta n-are nicio importanță. Eu am decis.

— Dar trebuia să mă întreb și pe mine, nu?

— Te întreb acum: Bisoc Petruța, vrei să te măriți cu Sitaru Bastian?

— Nu știu. Nu m-am gândit încă la lucrul acesta. Așa că nu pot răspunde pe loc. Dă-mi un răgaz de gândire!

— Cât timp îți trebuie? 24 de minute îți ajunge? 48 sau mai mult?

— Nu știu. Când voi avea un răspuns, te anunț direct și personal.

— Vrei să mergem la Hoia sau la Grădina Botanică sau la oser, ca să-ți cer mâna? Multe cupluri fac treaba asta; din ce în ce mai multe caută un loc special: pe tren, pe vapor, avion, Himalaya, pe plajă, în mare, etc. Pentru a face lucrul acesta simplu, firesc și natural, care vine după o relație frumoasă ca a noastră. Poate că importanța lui cere o mare solemnitate, un loc special, care să marcheze cumva hotărârea unică din viața unui cuplu. Și dacă vrei tu, o facem și noi. Vom găsi noi unde să ne ducem.

— Eu zic s-o facem în poiată sau pe către țul găinilor sau pe mormanul de gunoi a celui mai tâmpit țăran din oraș. — spuse Petruța coborând discuția la nivelul cel mai de jos.

— Măi Bastian, eu îți dau o cafea de prima calitate, ca tu să-mi vinzi gogoși sărate? Intenția ta mă măgulește evident, dar mai avem timp. Nu te grăbi ca fata mare la pat! Traiul cu o femeie ca mine nu e ușor. El cere multă atenție, multă grijă din partea unui bărbat cu vedere, pentru că fiind o femeie infirmă, nu pot accepta să fiu pusă într-o situație dificilă, de inferioritate, ca să nu zic mai mult. De aceea, îți spun: mai cujetă și lasă timpul să hotărască! Nu știi vorba grecului: Timpul e cel mai bun sfetnic.

Bastian îi prinse sânii în palme, în timp ce ea îi încolăci gâtul cu ambele mâini. Se lipi de el, până ce el coborî mâna încet-încet între pulpele ei. Înțelegând amândoi chemarea trupului, se ridicară ușor pentru a se retrage în cameră. Dar în clipa următoare se auzi soneria târâind insistent. Bastian se uită pe vizor.

— Cine e?

— Cine poate fi? colega noastră scumpă și dragă Mirela.

— Și ce facem?...

— Să-i deschid sau nu?

— Bineînțeles.

— Deschide-i! Că asta e în stare să sune până mâine dimineață. Nu se gândește c-ar putea să ne deranjeze!

V

— Doamnelor și domnilor, 8 Martie este cea mai frumoasă zi din an, din fiecare an, vreau să zic, fiindcă atunci sărbătorim cea mai frumoasă jumătate a omenirii, femeile noastre dragi... - începu președintele Asociației, profesorul Codoșu.

— De-a lungul istoriei femeile au jucat cel mai important rol din lume, în calitatea lor de mamă, soție, amantă, soră, prietenă și tovarășă a bărbatului. În toate aceste ipostaze, ea a fost totdeauna la înălțime și nu mă gândesc doar la Eva, mama tuturor celor vii și nici la liota de zeițe, nimfe și driade care populau cândva Olimpul, ci la acele exemplare rare, mai rare decât pietrele scumpe și care au strălucit în istorie și ca inteligență și ca frumusețe fizică și morală, despre care vorbește istoria cum au fost: regina Hatshepsut a Egiptului, regina Asiriei, Shammuramat, numită de greci Semiramida, regina Egiptului, Cleopatra, despre care se spune că a fost cea mai frumoasă femeie din lume; și seria lor ar putea continua la nesfârșit cu Marilyn Monroe, Brigitte Bardot, Claudia Cardinale și cele prezente azi aici, în mijlocul nostru. Asta ne spune istoria și eu vă spun tot așa, pot să jur cu mâna pe inimă... pe inima oricărei femei, că cele mai frumoase sunt totuși femeile de lângă noi... - și toți cei de față izbucniră în aplauze prelungite, semn că erau de acord cu vorbitorul.

— Ele sunt comorile noastre dragi, pe care le iubim și prețuim zilnic, cel puțin o parte dintre noi, și azi, mai mult ca oricând. Ele sunt zeițele noastre iubite, averea și dulceața noastră personală. De aceea, ridic acest pahar de șampanie în cinstea și sănătatea lor - și vă îndemn și pe voi să faceți la fel - dorindu-le tot binele din lume, copii frumoși, sănătate și fericire alături de noi. La mulți ani, dragile mele! La mulți ani și la mulți bani! Iubiți-le! Țucați-

le! Strângeți-le în brațe, că azi este dezlegare de la Uniunea Europeană... Dar și ele pot face la fel.

Rumoarea deveni generală. Bărbații sărutau femeile și femeile, bărbații. Se îmbrățișau, se pipăiau, ciocneau paharele vorbind toți odată cu glas tare, chemându-se unii pe alții de-a valma, de ziceai că nu s-au mai văzut de la începutul lumii.

Bastian sesiză direcția și ochind un separeu mai retras, o luă pe Petruța de mână și puse stăpânire pe el. Aveau o masă și patru scaune lângă ea. Pe toate laturile sălii erau separeuri, dar nu destule pentru toată lumea. Li se aduse coniac, vin și bere; fursecuri crocante, arahide și saleuri. Pe urmă, apetitive mai consistente: salam, șuncă, telemea felii, mășline și castraveți. Meniul era bogat și variat, ca totdeauna în astfel de împrejurări. Urma să vină piure cu friptură, sarmale în foi de varză, tort și înghețată. Instalați la mese, după niște criterii știute doar de ei, cunoștințe și prietenii mai vechi. Începură să înfulece și să bea, parcă zoriți de cineva sau ceva. Se simțea o grabă ciudată, determinată nu atât de vidul stomacului, cât de ceva psihologic. Muzica din boxe contribuia și ea la festinul acesta.

— Ai fost aleasă vicepreședinte a Comisiei de femei. Asta mă onorează cumva și pe mine. Dar doamna președintă cine e?

— O doamnă profesoară de la școală.

— E o femeie frumoasă. O cunoști?

— Bineînțeles. Ea a fost și anul trecut și cu siguranță că va fi și anul viitor. Îți dai seama că n-are cine să fie. Nu se înghesuie nimeni la o funcție onorifică, neremunerată.

Bastian ar fi vrut să i-o prezinte, dar se reținu. Va găsi el momentul potrivit s-o cunoască...

Și, într-adevăr, după câteva minute de așezare și sporovăială cu gura plină, începu dansul. Doamna președintă ieși la dans cu Janosian, antrenorul lui de box. Îi urmări o vreme intrigat de diferența lor de vârstă și de mișcare. Nu se potriveau deloc. Ea, sprintenă și ușoară, o silfidă cu buze moi, apetisante, de culoarea caisei coapte;

iar el, o huidumă de om, greoi și fără niciun simț al mișcării.

— Tuța dragă, nu vrei să dansăm și noi? Toată lumea dansează.

— Sunt cam obosită, dar hai să ne mișcăm și noi un pic!

Bastian avea chef de zbânțuială. O luă pe Petruța de mijloc și ieși în ring. Ceea ce-l mira mai tare, era faptul că toți dansatorii se mișcau frumos, în ritm și cu dezinvoltură. Fetele erau mai ales ușoare și grațioase. Se mișcau ca niște balerine adevărate. Ai fi zis că toată ziua numai asta făceau.

Petruța îi explică:

— Dansul se învață în timpul școlii. Nu la orele de educație fizică și nici la cele de mobilitate și orientare, ci sâmbăta și duminica, după masa de seară. Profesorul de serviciu organizează niște serate dansante unde li se explică pașii, poziția corpului, cu muzică și fără muzică, corectând din mers lipsurile și exagerările. Nu se urmărește atât performanța, cât însușirea corectă a posturii și mișcării. Sigur că fetele au simțul acesta în sânge, dar și băieții, unii dintre ei, cel puțin, îl deprind foarte repede. Poate să-i ajute auzul muzical, simțul ritmului, partenera de lângă ei, profesoara-îndrumătoare, exercițiul continuu sau toate la un loc.

— Petruța ceru timp de odihnă. N-avea chef și mai ales dispoziția necesară mișcării, fiind din păcate la ciclu.

Bastian goli paharul de coniac și trecu la vin. Îi puse și ei un pahar de bere cu foarte multă spumă.

— La mulți ani!... Tu, la șah, înțeleg. Acolo e vorba de gândire, de calcul mintal. De-aia i se și spune „sportul minții”. Dar la dans, mi se pare de-a dreptul extraordinar...

Nu înceta să privească și să se minuneze.

— Tu ce-ai făcut la șah?

În timp ce Petruța era la ședință, el juca șah cu Paul Avidi, student la Facultatea de Teologie Catolică.

— Ce să fac? Am pierdut, bineînțeles. Tipul ăsta se știe, nu glumă. Joacă, nu se joacă. Nu știu când are timp să

și studieze, să cânte la cobză și să joace șah; că toate cer timp și pe toate le face perfect.

Bastian era cu ochii după președinta Comisiei de femei. Acum doamna dansa cu președintele asociației. Nici asta nu le avea cu dansul... Nu era bătrân, dar pe vremea lui probabil că nu se punea atâta accent pe mișcare, se gândi Bastian și, când ea îl conduse la locul lui, el țâșni ca un iepure din țarc.

— Oare pot îndrăzni să-ți cer și eu un dans peste cei înscriși deja în agenda ta obișnuită?

— De ce nu? Îndrăznește, fiule! Îndrăznește, că îndrăzneala moarte n-are! - răspunse zâmbind doamna președintă.

— Și se luară de mâini.

— Te urmăresc de mult. Îmi place cum dansezi și-mi plac așa în general, cum arăți ca femeie. Ești frumoasă, chiar foarte frumoasă... Și ochelarii ăștia te prind de minune. Ți dă o aură de intelectuală, de doctoriță parcă.

— Serios?

— Cum te cheamă? dacă nu sunt prea curios.

— O să-ți spun mai târziu, după dansul următor.

— Ești elevă sau instructor de dans?

— Tu ce zici?

— Eu zic că ești elevă.

— N-ai ghicit. Sunt profesoară de franceză.

— De franceză?

— Mh!

— Și știi vorbi franțuzește?

— Mhm!

— Atunci, ce înseamnă Je t'aime?

— Asta nu știu. N-am învățat încă.

— Foarte bine. Atunci, să vii la mine, să te învăț eu! Nu știu limba franceză, dar propoziția asta o știu în toate limbile pământului.

— O să viu. Măine, e târziu?

— E cam târziu, dar fiindcă ești așa de frumoasă, de data asta voi trece cu vederea.

— Ești indulgent. Mă bucur. Unde ne vedem?

- În fața OPEREI. E bine? La ora zece... Să zicem!
- Am înțeles. În fața Operei, la ora zece...
- Te văd foarte mirat. De ce?
- Fiindcă toți dansează foarte frumos.

— Nu-i de mirare. Cei mai mulți dintre ei sunt studenți și perechile lor sunt femei văzătoare, soții sau colege de facultate care vin uneori la întâlnirile noastre din curiozitate sau din plăcere. Uite, ăia de colo sunt soț și soție, studenți la Istorie. Ceilalți sunt studenți la Psihologie, iar ăia din față, la Litere.

- Îi cunoști pe toți?
- Nu chiar pe toți și nu foarte bine.
- Ți-au fost elevi?
- Unii dintre ei, da, mi-au fost elevi...

În momentul acela se opri muzica. Se opriră și ei. Președintele Asociației se ridică în picioare și spuse cu voce tare:

— Cine vrea cafea, să anunțe, ca să nu facem prea multă sau prea puțină!

— Vreau să te rog ceva: să nu mai dansezi cu tipul ăla de colo! Se poate?

- În ruptul capului. Păi, ăla e soțul meu.
- Janosian? E soțul tău?
- Chiar el. E profesor de educație fizică la școală.
- Și antrenorul meu de box.

— Dar tu ce cauți la școala aia? Doar tu nu ești oarbă.

— Cum, ce caut? Sunt profesoară acolo. Nu ți-am spus?

— Dar tu nu ești oarbă.

— Nu sunt chiar oarbă, pentru că sunt amblioapă. Adică, o femeie oarbă care vede destul de bine cu ochelari. Sau, dacă preferi, o femeie văzătoare care nu vede fără ochelari. Ai înțeles? Dacă ești curios să afli mai multe, vino într-o zi la școală și te vei lămuri singur.

Bastian deșertă sticla de bere și paharul lui de vin, toastând bucuros:

— La mulți ani! Să-mi trăiești, că-mi trebuiești!

Se gândi că n-are niciun rost să mai rămână din moment ce președinta Comisiei de femei pleca, că ceea ce era de făcut, făcuse, și până mâine nu mai era foarte mult. Așa că spuse:

— Mergem și noi, Tuța dragă? N-am fost primii și nu vreau să fim nici ultimii.

Bucuroasă cumva de propunerea lui, Petruța se și ridică.

Ieșiră în stradă. Nu era frig deloc sau antrenul și băutura le pusese sângele în mișcare, că nu simțeau temperatura scăzută de afară. Nu era zăpadă și nici ger nu era. Toată săptămâna fusese cald și soare, că-ți venea să umbli numai în tricou.

— Ce fel de joc e ăsta la voi? Să te lași pipăit de fiecare bărbat? M-am uitat și eu ca prostul, dar n-am înțeles nimic. – întrebă Bastian nedumerit.

Asistase la joc de departe și oarecum intrigat. Era clar că nu văzuse niciodată ceva la fel și nu putea pricepe rostul lui.

— Un joc de societate – răspunse Petruța indiferentă. Un joc ca oricare, fără sens și fără taină. Un gen de amuzament deghezat. E vorba de recunoașterea celui de lângă tine după semnalmente fizice, anatomice și vestimentare, în principal. Cel mai sugubăț face totdeauna ceva, zice sau te stârnește cumva, ca să-ți audă piuitul și astfel să te dai singură de gol. Pe urmă, pipăitul ăsta mai are și alt scop. Noi, orbii îi spunem o „privire în braille”, prin care ajungi să-ți dai seama cum arată X sau Y, pe care îl știi ca voce, îl auzi vorbind sau râzând, dar nu știi cum arată în realitate: dacă e înalt sau scund; dacă e gras sau slab, etc.

— Am observat un tip ceva mai bătrân care pipăia toate femeile cu foarte mare interes, insistând asupra sânilor. Cine e tipul?

— Nu știu la cine te referi.

— La tine insistau aproape toți. Tare ar mai fi vrut să te pipăie pe viu, să te dezbrace și să-ți facă un pic de masaj. E clar că nu mai trecuse prin mâna lor asemenea

exemplar.

— Ți s-a părut, dragule - răspunse Petruța indiferentă. Astfel de jocuri au loc aproape lunar. Nu mai au nimic spectaculos, nimic erotic în ele.

— Și tu participi la ele de fiecare dată? Îți interzic să mai participi la ele. Auzi, tu? Îți interzic cu desăvârșire. Nu suport să văd un bărbat că pune mâna pe tine; că te ia și te pipăie pe toate fețele, de parcă ai fi noua lui jucărie.

— Dar n-are nimic erotic jocul acesta, ți-am mai spus. Absolut nimic.

— N-are, pe dracu'! N-am văzut eu cum te ia și te freacă, să-ți cuprindă curu'... și de la cur până mai încolo, nu-s decât trei degete. N-am văzut eu cum li se umflă pantalonii, de parcă și-ar umple buzunarele cu castraveți? Să nu te mai duci niciodată acolo!

Era gelos, domnul Bastian, gândi Petruța cu plăcere. Nu putea suporta atingerea unui bărbat de femeia lui.

— Foarte bine! Voi sta toată ziua numai acasă, ca să-ți croșetez ție șosete și mănuși.

— Mă rog! Dacă ție-ți face plăcere jocul acesta, n-ai decât să te duci. În fond, pipăielile lor pe tine te mânjesc, nu pe mine.

Când ajunseră acasă, Bastian o lăsă cu cheia în yală și plecă îmbufnat.

VI

La sfârșitul Adunării, fratele Luca îl prinse de cot și-l trase deoparte, cerându-i să mai rămână puțin. Îl întrebă cum se mai simte cu sănătatea? Dacă nu e bolnav și dacă n-are nevoie de ceva? Cum stă cu lucrarea de licență? Și alte întrebări convenționale care se pun în asemenea împrejurări și pe care nu le poți evita când te afli într-un mediu formal în care te vezi săptămânal cu niște oameni care-și spun unii altora frate și soră.

După ce veni și fratele Zaharia și fratele Marcu, îl luară sus, într-o cămăruță de taină. Era o încăpere mică și strâmtă, cu mobilier puțin, destinată consfăturilor prezbiteriene. Nici nu era nevoie de mai mult pentru asemenea întâlniri.

Primul care luă cuvântul fu fratele Marcu:

— Cunoaștem cu toții talentul dumneavoastră artistic, cu care lăudați pe Domnul și ne bucurați și pe noi de atâtea ori cu instrumentul și cu glasul dumneavoastră minunat. Din păcate, nu stați la fel de bine și în privința părerilor personale despre învățătura bisericii.

După el interveni fratele Luca, cel care sugerase chemarea lui Pavel la o discuție în fața membrilor prezbiteriului. Ar fi vrut să aibă cu el o discuție sinceră și deschisă, dorind totuși să-l tragă nițeluș de urechi în legătură cu părerile lui cam extravagante, exprimate în câteva rânduri printre surori și frați, niște păreri nu tocmai ortodoxe. Unii mai păstrau rezerve, dar el ca unul mai bătrân și membru mai vechi al bisericii, nu putea trece cu vederea ieșirile lui cam prea originale și în afara spiritului general al scripturii și al cuvântului sfânt. De aceea hotărî să-l cheme la ordine și să-l scuture nițeluș de poleiala acestor idei neconforme cu învățătura sfintei Biserici. Și când avu de partea lui și pe ceilalți membri ai comitetului, intenția lui se transformă în realitate. Se uită la fratele Zaharia și spuse:

— Dumneata, frate Pavel, vrei să rupi cu tradiția noastră, cu interpretarea Sfintei noastre Biserici, afirmând că păcatul e un rău relativ, o eroare mărunță în care omul se poate bălăci liniștit, fără să-l supere prea tare pe Dumnezeu, nu-i așa?

Dar nu reuși să-și ducă gândul până la capăt, pentru că Fratele Zaharia, pastorul bisericii, interveni peste el, întrebând indirect și pe un ton mai aspru:

— În ce relație se găsește fratele Pavel cu Sfânta Biserică și cu Bunul Dumnezeu, Ziditorul Cerului și Pământului, care pe toate le știe și pe toate le iartă, dacă te apropii de El cu inima curată și gândul cinstit, cu dorința de pocăință și cu o căință sinceră? Nu ți se pare că Satana lucrează cu spor la temelia credinței tale, încercând să te îndepărteze de la calea cea dreaptă care duce la Mântuire și Viață Veșnică? Nu ți se pare că diavolul dorește să te abată de la învățătura Sfintei noastre

Biserici?

Pavel se foi o vreme pe scaun ca unul care nu-și află locul și care nu se simte la largul lui. „Oare se îndepărtase sau era pe cale să se îndepărteze, așa cum spunea fratele Zaharia? Ce fapte și ce atitudini dovedeau lucrul acesta? Unde era lucrarea celui Rău aici? Fără îndoială că era o simplă părere, o acuzație fără temei”.

Da, formulase într-adevăr o părere de genul acesta într-o discuție oarecare cu un mai știa cine, cu ceva timp în urmă, încercând să arunce o nouă lumină asupra unor dogme cu implicații teoretice și practice, susceptibile de noi interpretări, care să facă noțiunile mai inteligibile, mai concrete. Departate însă de el gândul înstrăinării de credință și pocăință. Poate că se cam îndepărtase, dar nu cum credea fratele Zaharia. Și nici n-avea de gând s-o facă. Erau însă de lămurit câteva aspecte, nu dogmele ca atare; ci unele aspecte legate de înțelegerea noțiunii de Păcat și de Dragoste, în primul rând, dar și de altele. Fiind vorba de niște noțiuni atât de importante și de discutate, o interpretare prea îngustă și veche, mult prea abstractă și fără un conținut concret, ușor de înțeles, cu care nu poți fi de acord acum, în pragul secolului XXI, se impunea oarecum o viziune mai actuală și o interpretare mai aplicată.

— Într-adevăr, eu cred că Păcatul e o eroare umană, un act dăunător, cu consecințe nefaste asupra mea, în primul rând, și pe urmă asupra altora, și care ține cumva de natura omului; și poate că nu atât de natura omului, cât de caracterul și lipsa lui de educație. Să mă explic: Să nu furi! Să nu minți! Să nu juri strâmb!... Toate sunt niște lipsuri provenite din educație, din lipsa de educație, mai bine zis. De ce sunt niște lipsuri? Pentru că punând mâna pe bunul altuia, pui mâna pe un lucru care nu-ți aparține, pe un lucru care aparține unuia care a muncit pentru el. Să nu minți!... Omul necinstit este implicit și mincinos. El pierde stima și încrederea celor din jur. Cu omul în care nu mai poți avea încredere, nu mai poți avea nicio relație. El s-a compromis. A ajuns un om de nimic, cum se spune în

popor. Un om fără caracter... Să nu preacurvești! Iată un păcat cu foarte grele consecințe. Omul căsătorit distruge temelia relației lui cu celălalt partener, în cel puțin două sensuri: în primul rând, distruge relația de dragoste, legătura afectivă care i-a unit și prin care au zămislit copii. Dragostea e un sentiment personal, adânc, o zestre indivizibilă. Ea nu poate fi împărțită în mai multe felii, precum cozonacul de Paști. Poți iubi mai multe femei, dar nu cu toată inima și cu tot sufletul tău. Pentru a da celei de-a doua ceva, trebuie să rupi o bucată din partea întreagă, adică din ceea ce i se cuvine soției, și ea va simți în cele din urmă lipsa aceasta. Slăbind acest sentiment întemeiat pe prietenie, devotament, atașament, încredere, stimă, apreciere și considerație și câte s-ar mai putea spune în ordinea aceasta de idei, contribui la demolarea edificiului familial, ridicat cu greu și cu ajutorul părinților, colegilor și prietenilor. Pe de altă parte, ca o consecință exterioară, contribui la demolarea altei familii, dacă femeia sau bărbatul respectiv e familist. Dacă nu, cu atât mai bine. Îi strici echilibrul lui sufletească. Îl momești cu promisiuni de tot felul: cu bani, cadouri, avantaje profesionale și de altă natură. Profiți de credulitatea lui. Îi înșeli speranța, buna credință. Îi creezi așteptări, pornind de la caracterul lui slab, instabil, de la lipsa lui de fermitate, etc. etc. De aceea, spun eu că Păcatul e ceva concret, un rău palpabil, individual și rareori colectiv.

— Vorbind despre Păcat doar așa la modul abstract, ca despre ecuația lui Schroedinger sau Einstein, nu lămurim nimic, nu spunem ce trebuie, pentru ca omul obișnuit să înțeleagă și să se poată feri de urmările lui.

— Privit mai de aproape, Păcatul e un Rău adevărat, indiferent cum l-ai lua, dacă ești sau nu conștient de el. Apostolul Pavel spune că Păcatul intră în lume odată cu Legea, adică odată cu trezirea conștiinței. În afara Legii nu există Păcat. Prin precizarea aceasta, apostolul Pavel subliniază odată în plus legătura dintre Păcat și cunoaștere, dintre conștiință și existență, ceea ce este foarte corect sub acest aspect. Dar Păcatul rămâne păcat

din punctul meu de vedere, fie că-ți dai seama, fie că nu. Răul odată săvârșit, își produce efectele, fie că vrei, fie că nu; fie că ești conștient, fie că nu. Furtul rămâne furt și minciuna rămâne minciună. Păgubașul rămâne păgubit și hoțul, negustor cinstit până nu e dovedit. Doar că acțiunea în sine nu mai poate fi calificată drept Păcat. Dacă Păcatul ar fi ceva dat, fără nicio determinare psihologică, ar însemna că el s-ar putea aplica și la copii, și la bolnavii psihici. Ar însemna ca el să se aplice și la popoarele civilizate, și la triburile sălbatice din Africa și America, din jungla peruviană și amazoniană; adică la toate ființele pământului, indiferent dacă au auzit sau nu de Justiție și pedeapsă, de Mântuire și de Salvare.

— După cum îmi dau seama eu, dumneata afirmi că Păcatul ar fi latura negativă a vieții și acțiunii umane, ceea ce e Rău și urât în lume și în ființa noastră, nu-i așa? – preciză fratele Marcu.

— Că Păcatul ar fi – interveni și fratele Luca – partea întunecată a vieții, ceea ce scapă voinței și conștiinței noastre, care-l face pe om să săvârșească o fărădelege, dacă înțeleg eu bine.

— Întocmai, cu diferența că n-am spus eu lucrul acesta – răspunse Pavel ironic.

— Poate că n-am fost destul de limpede și atunci mă văd nevoit să repet din nou: dumneavoastră vorbiți despre păcat la modul abstract, ca și cum păcatul ar fi o prăpastie fără fund, sau cum ar spune astronomii de azi: o „gaură neagră în care intră tot ce vrei și ce nu vrei și din care nu mai există ieșire”; că păcatul ar fi o ticăloșie incalificabilă, un lucru care te duce iremediabil direct în focul gheenei, acolo unde-i plângerea și scrâșnirea dinților. Or, eu cred că lucrurile nu stau deloc așa. Eu cred că păcatul e o greșală, o eroare, un act nesăbuit, antisocial și antipersonal, o încălcare mai gravă sau mai puțin gravă a poruncii lui Dumnezeu, așa cum am mai spus deja.

Pentru ce a fost alungat Adam și Eva din Grădina Edenului? Pentru că n-au ascultat de porunca divină: „Puteți mânca din toți pomii, afară de pomul aflat în

mijlocul grădinii". Nu i-a condamnat la moarte și nici la temniță grea, ci doar la o viață trudnică: să trăiască din sudoarea frunții lor.

Altfel spus, există păcate mari și grele, fapte condamnabile și păcate mai ușoare, mai puțin grave, mai mărunte și deci, reprobabile, dezavuate în general de societate. Numai pornind de la această concepție vom înțelege porunca lui Moise din Deuteronom, cap. 21: „Fiul neascultător și îndărătnic să fie ucis cu pietre de toți oamenii cetății!” De ce să fie ucis? Pentru neascultare și lipsa de respect față de părinți. În această logică vom putea înțelege de ce unele păcate erau pedepsite cu moartea, în timp ce altele nu. Spre exemplu, „Cel ce blestemă numele Domnului să fie ucis cu pietre!” citim în Levitic, cap. 24. La fel, fata care preacurvește, bărbatul care se culcă cu o femeie măritată, să fie uciși cu pietre!” (Ubidem.)

Preacurvia era considerată un păcat foarte mare la poporul evreu, pentru că se întâmpla foarte des și fără putință de stăvilit. Cu toate acestea, Iisus iartă pe femeia prinsă în timp ce săvârșea actul preacurviei. Vă amintiți întâmplarea cu pricina din Evanghelia lui Ioan, când a fost adusă la judecată în fața Mântuitorului Iisus: „Moise ne-a poruncit să ucidem cu pietre astfel de femei. La care Iisus le răspunde cu înțelegere și milă: „Cine dintre voi este fără păcat, să arunce cel dintâi cu piatra!” Și, fiindcă nimeni n-a avut curajul să ridice piatra, toți fiind sub păcat, Iisus i-a zis femeii: „Du-te și tu acasă și să nu mai păcătuiești!”

Ce concluzie tragem de aici? Una foarte simplă și încurajatoare: că, oricât ar fi păcatul de mare și de greu, există totuși o portiță de salvare: Dumnezeu te iartă dacă te căiești cu adevărat și promiți să te îndrepti. La oameni însă nu vei găsi iertare decât foarte greu, după ce vei fi dus la judecată și vei suferi o anume condamnare.

Există și păcate mai mărunte, mai puțin grave, care pot fi ușor îndreptate. Vechiul Testament ne spune clar: „Dacă fură un bou, hoțul să dea înapoi 5 boi! Dacă fură o oaie, să dea înapoi 4 oi! (*Exod, XXII*). De-asemena, „Poți

intra în via aproapelui tău și să mănânci la struguri cât poțtești, dar să nu-ți umpli sacoșa și să duci acasă!” (*Deuteronom, XXIII*) În situațiile de față, Moise nu recomandă nicio sancțiune fizică. În schimb, Cel ce se culcă cu nevasta tatălui său, cu sora lui sau cu soacra lui sau cu o vită, ca și cel care mută hotarele aproapelui său, să fie blestemați! (*Deuteronom, XXVII*)

Faptul că păcatul este în fond o greșeală împotriva cuiva, un comportament detestabil, rezultă foarte limpede din cuvintele evanghelistului Luca, cel care ne spune deslușit: „Dacă fratele tău păcătuiește împotriva ta, mustră-l! Și dacă-i pare rău, iartă-l! Chiar dacă îți va greși de șapte ori într-o zi, dacă se va întoarce la tine zicând: „Îmi pare rău”. Să-l ierți!” (*Luca, XVII, v. 3 și 4*)

Deci, păcatul nu e o greșeală față de Dumnezeu, cât mai ales una față de aproapele tău, față de vecinul, colegul sau străinul de lângă tine. Așa se explică de ce, la întrebarea lui Petru: „Doamne, de câte ori să iert pe fratele meu? De șapte ori?” Iisus îi răspunde prompt: „De șaptezeci de ori câte șapte”. (*Matei, XVIII*). Asta însemnând de fapt, DE CÂTE ORI VA GREȘI.

Mai mult decât atât: noi păcătuim nu numai față de aproapele nostru și față de Dumnezeu, ceea ce este, oricum, foarte grav cum am mai spus deja, când am vorbit de închinarea la idoli, de încălcarea primei porunci, etc. ci și față de noi înșine. Căci, ce face omul care bea și se îmbată ca porcul? Înjură, sparge, bate, lovește, face stricăciuni, omoară și câte ticăloșii mai sunt cu puțință. Își pierde mințile, cum se spune. Ce face bărbatul care nu se mulțumește cu femeia lui? Strică și casa altuia și pe a lui, tulburând pacea și liniștea din cele două cămine.

Evanghelistul Marcu are dreptate când spune: „Ceea ce iese din om numai aceea spurcă, căci dinlăuntru, din inima lui purced cugetele cele rele”. (*Marcu, VII*). Și apostolul Pavel spune la fel. (*Romani, I*).

Acum vă întreb: ce sunt toate aceste păcate despre care vorbește evanghelistul Marcu și apostolul Pavel? Psihologia comportamentală și etica generală numesc

aceste lipsuri, deviații comportamentale, generate de lipsa unei educații corespunzătoare în familie și în școală, de absența unor repere morale, de lipsa unor bariere psihologice, generate de dezvoltarea și afirmarea unei personalități negative, care poate săvârși ușor și oricând niște fapte reprobabile și uneori condamnabile. Un comportament normal care ține seama de limitele necesității și libertății va fi agreat de toată lumea, și de oameni și de Dumnezeu. Dimpotrivă, un comportament libertin și iresponsabil, care nu ține seama de nimic și de nimeni, atrage oprobriul public, dezavuarea, condamnarea celor din jur, pentru că el nu respectă morala, normele de conduită în societate; și aici am în vedere omul normal, conștient și responsabil despre care vorbește apostolul Pavel când spune: „Tot ce spune Legea, spune celor ce sunt sub Lege, deoarece prin Lege vine cunoștința deplină a păcatului”. (*Romani, III*).

— Asta nu înseamnă că cei ce nu cunosc legea, ca să mă exprim ca Pavel, nu vor fi trași și ei la răspundere. „Toți cei ce au păcătuit fără Lege, vor pieri fără Lege”. Adică și ei vor fi judecați, dar nu după Legea morală. Vor fi internați de pildă, la Psihiatrie. Copiii și bolnavii psihici nu pot fi judecați și condamnați ca oamenii sănătoși la minte, pentru că n-au discernământul necesar. La ei nu operează Legea morală. În lumea materială, în natură, în universul cotidian nu există Păcat, în sensul în care vorbiți dumneavoastră. Păcatul există numai în inima și acțiunile noastre. La început, ca potențialitate, ca stare virtuală, și devine realitate, fapt reprobabil, condamnabil, uneori profund dăunător, odată cu conștientizarea lui. De aceea, atitudinea unui copil, fapta unui adolescent necopt, nu poate fi calificată ca Păcat, oricât ar fi de urâtă și de gravă. Dar poate fi și uneori trebuie pedepsit, muștrat mai aspru sau mai blând, dar nu expediat în fundul iadului. El trebuie învățat să deosebească faptele și lucrurile bune de cele rele, ce e frumos și ce e urât, ce e rău și ce e bine; ce se cuvine și ce nu; să-l înarmezi adică cu niște criterii practice și morale, după care să poată judeca consecințele

și să aprecieze calitatea acțiunilor lui. Și când va înțelege că a lua din tartina colegului său de bancă, o singură firmitură, este tot atât de urât și de reprobabil, ca și când ar fi luat tartina întreagă. Numai atunci poate fi judecat și pedepsit.

Și am mai spus ceva: că Păcatele mele nu-l supără atât de rău pe Dumnezeu, cât îi supără pe oameni și pe mine însumi. Nu-l pot mâhni pe Dumnezeu care e bun și îndurător, cât pe ceilalți oameni care se simt ofențați, ignorați, păgubiți și afectați în fel și chip, pentru că sunt răi și fără înțelegere, fără inimă și fără milă. Faptele mele nu-l ating pe Dumnezeu; nu-i dăunează în niciun fel, cât le dăunează celor din jurul meu și mie însumi. Așa se explică de ce fuga de lume în pustii și sihăstrie, schituri și mănăstiri, te scutește de foarte multe Păcate, dacă nu chiar de toate, pentru că lipsește tentația și totodată lipsește persoana cealaltă, față de care ai putea greși. În izolarea asta de oameni și de probleme, nu mai ai de ce să fii mândru, mincinos, pizmaș, hoț, asasin, ticălos și celelalte.

Parabola privind fructul oprit spune cam același lucru: Până n-ai ajuns la cunoașterea deplină, ca să poți discerne între bine și rău, între ce se cuvine și ce nu se cuvine, până atunci ești nevinovat. Adam și Eva au fost alungați din Grădina Edenului ca urmare a neascultării și nu ca urmare a nu știu ce Păcat indefinit. Valoarea morală a parabolei este mult mai mare și mai generală și ține cumva de specia umană: de curiozitatea omului de-a cerceta și afla, de dorința și curiozitatea firii noastre pământești, creată de El cu toate limitele și neajunsurile ei, despre care nu vreau să vorbesc acum. Fără îndoială că Adam a greșit, lăsându-se ispitit de Eva, dar lucrul acesta nu este cu totul întâmplător și fără voia lui Dumnezeu...

Cu voia dumneavoastră, aș vrea să vă mai spun încă ceva și termin: vorbind de tehnicile yoga, Mircea Eliade, marele nostru istoric al religiilor, ne spune un lucru foarte important și anume: că, în afară de postura bine cunoscută care permite să-ți menții corpul în aceeași poziție fără

efort, după controlul respirației, o asceză corectă presupune cinci înfrânări importante: să nu ucizi, să nu minți, să nu furi, să nu fii avar și să te abții sexual, care, toate împreună dau o stare de purificare a organismului, după care, în final, Eliade mai adaugă o condiție: efortul de-a face din Dumnezeu motivul tuturor acțiunilor tale. Sună frumos, nu-i așa? Da, pentru că sunt lucruri concrete, niște cerințe precise, niște condiții sine qua non. (*Mircea Eliade, Istoria credințelor și ideilor religioase, p. 143*)

După expunerea aceasta foarte lungă și cam încâlcită, după toate raționamentele lui, toți cei prezenți dădeau semne de oboseală și plictiseală. Cuvântul lui era mai mult un excurs decât un discurs, justificat desigur și de înțeles. Dar el nu putea fi privit cu plăcere și îngăduință, deși părea oarecum logic și bine argumentat. De aceea, fratele Zaharia îl opri:

— Frate Pavel, atitudinea dumitale e limpede; o recunoaștem imediat. Dar dumneata greșești, pentru că amesteci învățătura Bisericii cu știința filosofiei, cuvântul lui Dumnezeu cu părerile oamenilor... și asta nu e bine, pentru că zăpăcești mintea omului simplu, producând tulburare în inima și spiritul lui. Știi ce-ar fi spus profesorul meu de filosofie? Ar fi spus: Mersi! Ai reușit să faci o „mizerabilă ciorbă eclectică”. Care, în loc să zidească, tulbură și ce era oblu și drept până aici.

— Dar cine stabilește corectitudinea interpretării mele? Cine poate spune dacă e corect sau rău ceea ce spun eu?

— Biserica, frate Pavel, Biserica în care te afli și-n care ne aflăm cu toții.

— Adică, dumneavoastră, membrii prezbiteriului, nu-i așa?

— Păi, vezi, fratele nostru? Dumneata vii și aici cu inima împietrită, pentru că nu vrei să-nțelegi un lucru foarte simplu: că atitudinea aceasta e o erezie, un act de răzvrătire și nesupunere față de învățătura Bisericii care ne spune prin apostolul Pavel: „Dacă iubește cineva cearta de vorbe, noi n-avem un astfel de obicei și nici bisericile lui

Dumnezeu" (*Corinteni, XI*). Dar eu îți spun mai simplu: aici nu suntem în Parlamentul României ca să punem la vot părerile fiecăruia și să urmărim poziția majorității.

VII

Bastian și Petruța se lăfăiau singuri pe o bancă în apropierea lacului. Ciuguleau floricele de porumb din același cornet de hârtie. Era o duminică frumoasă, de mai, din cele cu cer albastru, însorit, cum numai pe munții Parnasului și Olimpului ai fi putut să mai vezi, printre zeițe, hore și grații. În spatele lor, fanfara răsună argintiu pe aripile unui vals vienez. Pe lacul deschis nu demult pluteau o mulțime de bărci și bărcuțe, de vapoare și hidrobiciclete pline de copii mai mari și mai mici, de fete și băieți de liceu; toți îmbrăcați ușor: cu rochițe scurte, vapoare, bluze sau tricouri de vară.

Petruța era în ton cu ele. Avea o rochiță albă, stropită cu buline roșii și o broșă de aur la piept. Bastian, în pantaloni scurți, de tergal gri și un tricou albastru, fără mâneci. Își expunea cu vădită plăcere bicepșii și tricepșii bine lucrați în sala de antrenament și în competițiile interjudețene. În timp ce Petruța molfăia tacticos bobitele înflorite, Bastian urmărea jocul bărcuțelor de pe lac. Ar fi făcut și el o plimbare în jurul insulei. Îl munea gândul acesta și, după ce isprăvi ce mai avea în cornet, își exprimă dorința cu glas tare:

— Tuța dragă, eu m-aș da un pic cu bărcuța. Tu, nu?

— Eu, nu. - răspunse Petruța prompt, de parcă ar fi întrebat-o dacă nu vrea gogonele cu zahăr.

— Dar n-am nimic împotriva dacă vrei tu s-o faci.

Ea avea o mai veche reținere în urma unui stupid accident. Cu patru sau cinci ani în urmă, călcase din neatenție chiar lângă barcă, adică în apă. Și de atunci se temea de plimbările acvatice ca de foc.

— Dar eu vreau să ne dăm împreună, nu de unul singur.

— Dar eu n-am niciun chef de barcă.

— Dar te rog eu! Te rog mult, mult de tot, Tuța mea dragă... - insistă Bastian. Îl zărise vâslind pe Milică,

colegul lui de club, cu două fetișcane în spatele lui.

— Te rog să mă ierți, dar nu pot.

— Cum adică, „nu poți”?

— Am pățit ceva în timpul liceului și de-atunci mă tem de apă ca de foc.

— Ce-ai pățit? Doar nu-i fi căzut în apă?

— Nu tocmai așa, dar nici prea departe nu ești. Hai, să-ți spun, dacă vrei. Ne scosese la plimbare în parc dirigintele nostru, proful de mate. Unul dintre colegii mei, Gyuri sau Gigi, nu mai țin bine minte, a propus să ne dăm cu barca... și Fimzu, c-așa îi ziceam noi, a fost de acord. S-a dus, a vorbit cu omul de la bărci și a obținut una mai mare, ca să încăpem mai mulți. Toți s-au urcat fără nicio problemă, dar, când să mă urc și eu, nu știu cum s-a făcut, s-a deplasat barca sau, naiba știe ce s-a întâmplat, că în loc să calc în barcă, am călcat în apă... Îți închipui ce bucurie m-a cuprins. De-atunci, nu vreau să mai aud de barcă, șalupă, vapor și câte drăcii din astea mai umblă pe apă.

— E mult de-atunci?

— Destul de mult. Cred că eram în clasa a IX-a sau a X-a.

— De data asta nu vei mai avea norocul acela. Poți să fii sigură. Voi fi foarte atent și la urcare și la coborâre să calci lângă barcă... Pardon! Să calci unde trebuie. Ai toată încrederea în băiatu'! N-am scufundat până acum decât două fete... și pe alea, la mijlocul mării, ca să nu mai avem discuții... De data asta nu vei păți nimic neplăcut. Apa e rece și nu e bună nici de spălat pe picioare.

Petruța sta în cumpănă. Să meargă? Să nu meargă?... S-ar fi plimbat și ea un pic, că-i plăcea lunecarea bărcii pe luciul apei. Îi plăcea să țină degetele în apă, să simtă suvoiul lichid mângâindu-i mâna...

— Ce zici, ai destulă încredere în Sitaru Bastian? Ori nu sunt demn de încrederea nimănui?

Milică tocmai făcea curba. Fetele chicoteau vesele. Era clar că manevra le încânta.

— Să vin? Să nu vin?... Știi versurile lui Arghezi? „Voiai să pleci. Voiai și să rămâi. Ai ascultat de gândul cel

dintâi..." (*Tudor Arghezi, „De-abia plecaseși”*)

— Sper că tu vei asculta de gândul meu.

— Sper că nu mă pui să trag la rame...

— Asta, în niciun caz. Asta e plăcerea mea și n-o împart cu nimeni.

— Bine, atunci accept. Îmi calc pe inimă, să știi! Mă sacrific pentru tine, pentru plăcerea ta. Să nu uiți lucrul acesta, fiindcă va veni și ziua când va trebui să răspunzi la gestul meu!

— Niciodată. Îți promit solemn. Nu voi uita jamais (niciodată).

— Se plecă asupra ei și o sărută fugitiv.

— Mă duc să văd dacă găsesc un batiscaf liber...

Se ridică și o luă la picior în direcția omului responsabil cu închirierea bărcuțelor.

Până să treacă fanfara peste toate „Valurile Dunării”, Bastian se întoarse victorios.

— Toate pânzele sus! Yachtul dumneavoastră așteaptă la țarm...

Responsabilul bărcilor trase barca pe uscat. Petruța pipăi bordura ei și pași tremurând peste ea. Bastian sări direct la cârmă. Apucă vâslele după ce se asigură că Petruța sta confortabil în spatele lui, se instalează și el cu sentimentul unui căpitan încercat și, după ce omul le făcu puțin vânt, începu să vâslească ușor. Se mai auzeau acordurile fanfarei care intona acum „Dunărea albastră”... și el se simțea navigând pe oceanul libertății totale, pe oceanul adevăratelor bucurii, înfruntând valurile marilor sentimente. Milică era de partea cealaltă a insulei. Nu-l mai vedea. Un tip care vindea bere și suc celor din bărci îl ademini cu o sticlă zicând: „Cine bea vâslind o bere, are parte de miere”.

Ar fi băut și el, dar ambarcațiunea își luase viteză și nu voia să-i ia demarajul. Printre începători și stângaci, nepricepuți și tăntălăi, barca lor înainta ușor cu cea mai grațioasă femeie la bord...

După vreo zece minute de navigare, Petruța se destinse parcă de tot și acum sta să se întâmple ceva. Să

se întâmplă ce? Nici ea nu știa ce. Probabil ceea ce spunea marele poet. Înregistra cu auzul mulțimea sunetelor celor pe lângă care treceau: vocile fetelor chicotind sau vorbind în gura mare; glasul băieților urlând sau înjurând când se frecau unii de alții. Degetele ei înregistrau fluxul curentului lichid: când mai viu și mai lung, când mai lin și mai tihnit. Era plăcut? Antrenant? Nu-și putea da seama cu adevărat. Era oricum ceva nou, o stare fizică nouă, aidoma cu aceea de la bălci când te dai în lanțuri și simți că zbori, că ai un gol în stomac.

— Te rog să mergi mai încet! Am amețit de tot.

Într-adevăr, lumea de pe mal vorbind cu cele de pe insulă, femeile și copiii lor gălăgioși, copacii de pe insulă cu umbra lor grea, lebedele albe țipând ca niște pescăruși amenințați, toate alergau în urma lor nefiresc de repede, ca într-o horă cu înțeles ascuns.

La vreo 50 de metri în față, Milică plutea fără vâsle, în virtutea inerției. Gusta din când în când din sticla de bere, iar fetele din petul de suc. Bastian cârmui în direcția lor și, în câteva secunde intră din plin în barca lui Milică. Coliziunea fu totuși ușoară, pe lângă ceea ce și-ar fi dorit el. Șocul fu însă neașteptat și Milică simți dinții clănțănindu-i pe petul de plastic. Noroc că era de plastic!... Măă! Tu ești chior sau nu vezi bine? – răbufni Milică exploziv, cu vocea lui de badog turtit.

Bastian întoarse capul râzând. Năzbâtia lui fuse reușită, mai ales prin surpriza la care nu se aștepta.

— Fără intenție, maistre. Vă cer mii de scuze.

Milică îl recunoscuse imediat.

— Lasă, că-ți arăt eu ție la club... - mai spuse el ridicând o vâslă în aer.

Petruța se sperie. Pentru ea, întâmplarea aceasta echivala cu un accident nautic adevărat, cu urmări dintre cele mai nedorite. Ca urmare, se hotărî să renunțe.

— Bastian, eu vreau să cobor. Cred că mi-a fost de ajuns. Ți-am făcut bucuria de-a asista la tragedia celebrului vas „Titanic”. E rândul tău acum să te ții de cuvânt.

— Ce vrei să spui? Închirierea unei ambarcațiuni se face pentru 30 de minute și noi plutim abia de vreo 15. În plus, i-am dat omului un bacșiș bun ca să ne mai lase 30 de minute și tu vrei să ne lăsăm păgubași la mijlocul drumului?

— Dragule, ai văzut că eu am cedat în cele din urmă, cu toată împotrivirea mea inițială; și asta, numai și numai ca să-ți fac ție plăcere. Pentru mine nu-i o distracție mare plimbarea asta cu barca și totuși am acceptat până la urmă de dragul tău, pentru că ți-o doreai așa de mult. De ce nu vrei să înțelegi că eu m-am săturat de navigat aiurea pe apele oceanului tău nenorocit? Nu-mi mai trebuie barcă toată viața, să știi!

Și, în timp ce tratativele lor nu păreau să ajungă la un final liber consimțit, undeva, nu departe de barcader, se întâmplase ceva neobișnuit. Larmă, țipete din toate părțile, agitație mare. Lumea se zbuciuma, cei ce văzuseră, mai ales. Unii dădeau din mâini; alții întrebau: Ce? Cum? Unde? Însă nimeni nu făcea nimic. O femeie mai în vârstă plângea gesticulând abundent, țipa implorând ajutor. Nu știa ce să facă. Să sară și ea? Să se dezbrace? Să sară așa cum era? Nu se putea hotărî. Accidentul avu loc pe la mijlocul lacului. Adică acolo unde apa era mai adâncă. Ar fi trebuit să intervină o barcă, un bărbat; dar cele mai multe bărci erau în cursă, departe de locul întâmplării.

— A căzut cineva în apă - spuse Bastian vâslind într-acolo.

— Stai cuminte în barcă și nu te mișca!

Lepădă la repezeală tricoul și pantalonii și din două întinderi de braț fu acolo. Deasupra pânzei de apă zări un căpșor de fetiță ieșind din când în când la suprafață. Bastian o luă în brațe, veni și o depuse în barcă la picioarele Petruței.

— A sărit de pe pod - spuse femeia care plângea. Mergea înaintea mea și deodată numai ce văd că încalecă balustrada și sare.

Petruța întinse mâinile și descoperi un trupșor de fetiță cu hainele ude, un căpșor tot așa, cu părul năclăit,

așteptând prăbușirea lumii sau cine știe ce eveniment important.

— Ce s-a întâmplat, iubita mea? Ai căzut în apă?

— N-am căzut. M-am aruncat singură. - îngăimă fetița cu glas sugrumat.

— Am vrut să mor.

— De ce să mori? Ce s-a întâmplat? Ai avut probleme la școală sau te-a bătut cineva?

— Pentru că mi-i dor de mami și mami nu mai vine acasă.

— Dar unde e mami?

— În Italia. S-a dus și m-a lăsat singură, cu bunica.

— Păi, Italia nu-i la capătul pământului - interveni și Bastian.

— O să-i dăm telefon să vină să te ia și pe tine sau te duc eu la ea.

Femeia se apropie și ea. Părea încurcată. S-o certe? S-o mângâie? Cum s-o ia?...

— Cum ești, Miuța bunicii? Vezi dacă nu te astâmperi? Ți-am spus de atâtea ori să fii cuminte și mai liniștită. O fetiță așa de ștrulubatică nu se poate să nu pățească ceva până la urmă. Ești udă leoarcă și l-ai făcut și pe domnu' să facă baie fără să vrea.

Bastian își luă tricoul și pantalonii cei scurți, tremurând ca o piftie scoasă de la frigider.

— Domnule - spuse el - cheamă, te rog un taxi urgent! Ar putea să răcească așa, cu hainele ude pe ea. Ar trebui să-i dai jos rochița de pe ea până ajungeți acasă. Apa e rece și ar putea să facă pneumonie. Pe urmă, te rog să n-o cerți! Fetița n-are nicio vină. A căzut în apă și gata... Ai înțeles? Uite, că vine taxi!

— Hai să mergem și noi!

VIII

Pentru că serbarea închinată Zilei Copilului avea loc totdeauna la începutul lunii iunie, de obicei sâmbăta sau duminica, după cum se nimerea, Miuța veni și ea cu bunica ei și cu tanti Petruța. Era îmbrăcată frumos, ca toți copiii: cu o rochiță albă cu volănașe mărunte, cu mânecute scurte

și guler răsfrânt. Parcă era un fluturaș argintiu, cu aripile frânte.

Curtea școlii era plină de ei, de larma și neastâmpărul lor plin de viață. Fiind o duminică însorită, când tot omul pare mai frumos și mai înalt, toți copiii veniseră însoțiți de mămicile lor: niște doamne tinere și frumoase, câteva din ele, mândre și elegante, care veneau totdeauna la volanul unei mașini scumpe. O parte din ei veniseră însoțiți de câte o bunică, mătușă sau vreo vecină mai cumsecade, pentru care, evenimentul acesta nu însemna mare lucru. Poate că însemna el ceva pentru copii și pentru tânăra lor învățătoare, dar pentru ele, niște femei trecute, nu însemna nimic. Ce putea să însemne? Firește că vârsta inocenței, a omuleților și găzelor acestora mici, care roiau când în jurul doamnei învățătoare, când în jurul celor veniți cu ei, era ceva minunat, un eveniment unic și irepetabil, demn de fixat pe peliculă, ca orice serbare importantă; și mamele unora dintre ei, cu aparatul foto în mână, chiar asta făceau: luau imagini, secvențe unice a căror personaj principal era chiar copilul sau nepotul lor.

Copiii alergau de la unii la alții, chemându-se pe nume, vorbind în gura mare, ca unii care se știau și înțelegeau importanța momentului.

Numai Miuța sta locului, între Petruța și bunica ei. N-avea niciun chef să se zbenguie, să-și viziteze colegii. Sufletul ei mic sta zgribulit undeva într-un colț al trupșorului ei neînsemnat. Participa la eveniment, dar nu ca toți copiii, cu toată inima, ci ca la ceva străin, care n-o privea și pe ea. Parcă nu cunoștea pe nimeni. Parcă nu era clasa ei, colegii ei și învățătoarea ei. Sta între ele cuminte și apatică. Ai fi zis că e puiul acela de prepeliță cu aripa frântă, pe care nu-l interesa ce se întâmplă în jur: pregătirea de plecare, toată zbaterea și frământarea celorlalți pui cu aripile zdravene, nu pentru el...

De la întâmplarea aceea nefericită din parc, trecuse aproape o lună și fetița părea să-și fi revenit și să prindă ceva curaj și poftă de viață. Curând au aflat că erau vecini apropiați, la câteva blocuri distanță unii de alții; și, ca între

niște vecini care s-au cunoscut undeva, într-o excursie, la o plimbare sau în parc, relația lor a început să se lege: la început, să-și facă simple vizite unii altora, să stea de vorbă în fața blocului, pe bancă. De fapt, Miuța și bunica ei veneau în vizită mai des. Și, fiindcă Petruța avea un pechinez drăguț, Miuța a prins repede drag de el și venea să se joace cu Tuni. La început, a venit cu bunica; mai apoi a început să vină și singură.

Sâmbăta și duminica mergea cu Petruța la cumpărături. Magazinul era aproape și nici piața nu era departe. Fetița era cu adevărat de folos și din zi în zi se dovedea tot mai utilă și mai necesară. Petruța îi cumpără câteva lucrușoare mărunte: niște sândăluțe roșii și două șosetuțe albe, cu care se mândrea foarte, Miuța și le purta cu foarte multă plăcere decât cele vechi, mult mai scumpe, cumpărate de bunica. Și de câte ori venea la ea, le încălța numai pe alea. Într-o zi, Petruța îi luă o rochiță și un ghiozdan pentru cărți. Pe acestea le folosea mai rar, ca să nu se murdărească; până într-o zi, când Petruța i-a spus: „Dacă se murdăresc, le spălăm; și dacă se rup, cumpără tanti altele...” De atunci, Miuța începu să umble numai cu lucrurile cele noi. Obligația ei era una singură, adică două: să strângă patul și să iasă zilnic cu Tuni în fața blocului.

Fetița privea sarcinile acestea cu mare răspundere și se achita de ele cât putea de bine. Așa că Miuța începu să se simtă nu numai utilă, ci și necesară, din zi în zi mai utilă și mai necesară. Pentru că n-o ajuta numai la cumpărături, s-o conducă prin oraș și printre rafturile magazinului, ci o ajuta și prin casă. Începu să conștientizeze faptul că tanti Petruța nu vede și că avea nevoie de ajutorul ei: să bage ață în ac, să-i spună culorile hainelor, să-i caute câte un lucru răătăcit prin casă, să caute un ciorap sau o batistă, să-i spună valoarea bancnotelor și multe alte lucruri de felul acestora.

Într-o zi începură să facă mâncare împreună: Miuța, să curețe zarzavatul: morcovii și pătrunjelul; uneori, să spele și să curețe cartofii. Începură să mănânce și să doarmă împreună, mai ales sâmbăta și duminica. Petruța

se gândi să cumpere un pătuț potrivit pentru ea, dar Miuța respinse ideea. Voia să doarmă în pat, lângă ea și spuse: „Uite, tanti Petruța! Eu mă ghemuiesc aici lângă perete, ca să ai și mata loc. Nu vreau să te strâmtorez deloc. Vezi și mata că eu sunt micuță și mata ești înaltă și subțire. Numai bine încăpem amândouă în patul acesta”. Și Miuța trase pătura peste ea, se dădu la perete, închise ochii și adormi. Dormi atât de bine și de liniștit, încât atunci când veni bunica s-o ia acasă, Petruței îi fu milă s-o trezească. „Lasă fetița la mine! Nu te îngrijora! Are și ea nevoie de liniște și decor nou. „N-o să te încurce cumva? Poate că vine domnu’ Bastian...” „Dacă vine, el o să doarmă jos ca soldații”.

Într-o zi a venit de la școală. Și-a lăsat sândăluțele lângă ușă, unde era locul lor și se duse glonț la Petruța, care croșeta ceva pentru ea. Se apropie cu sfială și se lipi de ea moale și ușoară ca o perdea: „Tanti Petruța, vrei să fii mămica mea? Mata ești așa de frumoasă și bună și n-ai niciun copil lângă tine. Iar eu n-am nicio mămică să mă iubească, cum au toți copiii. Petruța lăasă la o parte lucrul de mână și o luă în brațe. „Vreau, scumpa mamii. Cum să nu vreau? Dacă vrei și tu, vreau și eu să am o fetiță harnică și cuminte, frumoasă și ascultătoare ca tine”. Îi prinse obrăjorii între palme și o sărută cu multă căldură. O strânse cu duioșie la piept și fetița își îngropă căpșorul între sânii ei mari și calzi. Când își ridică privirea, Miuța văzu că ochii Petruței erau scăldați în lacrimi.

— De ce plângi, mami?

— De bucurie, fetița mea dragă. De bucurie că am și eu în sfârșit o fetiță frumoasă și cuminte lângă mine.

— Da’ nu vreau să plângi. Nu trebuie să plângi, că atunci plâng și eu.

— Ai dreptate, nu trebuie să plâng... Dar vezi tu, vrăbiuța mea scumpă? Așa suntem noi, copiii ăștia fără părinți: mai smiorcăiți și mai plângăcioși decât ceilalți, pentru că ne lipsește ceva important, ceva ce au toți copiii din lume și-ar trebui să avem și noi...

Pe unii ne lasă în parc. Pe alții, în drum. Pe alții, la

Centrul de copii abandonati. Pe alții, la bunici, și mai știu eu unde. După doi-trei ani trimite o sută de euro din când în când. Pe urmă, câte 50 la două-trei luni, pentru ca după o vreme să nu mai trimită nimic. Pe urmă, și acolo sunt berze și într-o zi vine barza cu alt copil în plisc și care cere și el o mângâiere și o vorbă duioasă de mamă... Iar, după ce vin doi sau trei, s-a terminat cu primul copil, cu cel lăsat acasă. Peste datoria aceea se așterne uitarea.

Și eu am fost odată copil ca și tine. Și eu am avut o mamă cândva. Dar, într-o zi m-a dus și m-a lăsat în parc pe o bancă, să aștept cuminte, că se duce să-mi cumpere bomboane și napolitane... Și am rămas în parc așteptând să se întoarcă cu bomboanele. M-a întrebat cineva de ce plâng? Și i-am spus că nu mai vine mami; că s-a dus să-mi cumpere bomboane și nu mai vine la mine... „Atunci, ai puțină răbdare! Nu mai plânge, c-o să vină ea! N-a găsit mai aproape și s-o fi dus la un alt magazin”, mai departe... neștiind că ea s-a dus demult. Ar fi putut să meargă oriunde, chiar și la București, să cumpere un cal, nu numai o pungă de bomboane. Am rămas în parc toată noaptea. Că nu știam dacă-i noapte sau zi, fiindcă eu nu vedeam că s-a întunecat și nu-mi puteam da seama pe ce vreme eram, decât după mișcarea frunzelor, lătratul unui câine, duruitul unui motor sau ciripitul unei păsări. Așa am așteptat până a doua zi, când a venit o doamnă și m-a luat la ea acasă. Eram așa ca tine, ba chiar mai mică, și fără vedere. Am crezut că mor de frică auzind frunzișul arborilor foșnind în jurul meu, că bătea un vânt ușor prin ramuri. De atunci, îmi bate vântul în cap zi și noapte.

— Buni Ana - spuse Miuța fără nicio pregătire - eu nu mai am nevoie de mami, pentru că mi-am găsit altă mămică mai bună și mai frumoasă: pe tanti Petruța. Ea e mama mea de-acum înainte. Numai pe ea o iubesc. Ea mă iubește pe mine și eu o iubesc pe ea. Nu mai vreau altă mamă.

Și după un răstimp de gândire:

— Vezi copiii ăia de colo? Și ei au venit la serbare cu bunica. Unde e mama lor? Unde e ticu' lor? S-au dus în

Italia sau Spania, după bani și au uitat de copii...

Buni Ana asculta mișcată, urmărind grupul indicat de fetiță. Avea dreptate Miuța, mama ei plecase în Italia de trei ani și nu da niciun semn de revenire. Mai mult chiar: a cunoscut acolo un italian bătrân și s-a măritat cu el. A venit apoi un copil și în prezent aștepta altul. Făcea adică ceea ce fac multe românce care se duc să câștige niște bani și nu vor să mai știe de unde au plecat și ce-au lăsat în urmă. Uită de copii, de soț, de părinți și de casă, cum uiți de momentele grele și întâmplările urâte.

— Știi ce mi-a zis într-o zi? Că ea nu mai vrea mame din alea care își lasă copiii în parc pe bancă, păcălindu-i că se duc după bomboane și nu se mai întorc la ei niciodată... Alea nu sunt mame adevărate. Sunt niște femei urâte și rele ca mama copiilor Hensel și Gretel... Mai bine o mamă fără vedere ca tanti Petruța, care iubește copiii și le cumpără sandale și rochiță...

Petruța rămase surprinsă. Își simți inima bătând cu putere. „Niciodată nu știi ce-i în sufletul unui copil. La ce vorbe și gesturi vibrează inima lui și câtă înțelegere și pătrundere au vorbele auzite în el și care din ele îl mișcă mai mult.

Miuța e un copil sensibil, foarte delicat, cu o mare nevoie de dragoste și căldură maternă - spuse Petruța netezindu-i părul. Sunt mulți copii părăsiți de părinți și din zi în zi tot mai mulți, care nu știu ce-i aia dragoste de mamă. Toți copiii simt lipsa aceasta, dar nu toți în aceeași măsură. Și florile toate au nevoie de apă, aer și soare, dar nu toate simt lipsa în același fel. Unele pălesc; altele se ofilesc și se uscă. Miuța e o floare sensibilă. Are nevoie de mai multă căldură și lumină. Acesta e sufletul ei. Nu știu cu cine seamănă. Cu dumneavoastră? Cu vreo mătușă... Cu mama sau cu tatăl ei, nu pare.

„Petruța înțelegea lucrul acesta și cât timp va fi un soare pe cer și, câtă vreme va fi ea sănătoasă, Miuța va avea de toate: va avea și apă la rădăcină și aer și lumină, indiferent de starea vremii...” - își spuse Petruța strângând-o lângă ea.

IX

Bastian ochi o masă liberă, aproape de podium. Dorea să fie cât mai în față, cât mai aproape de colegii ei din formație. Petruța era răgușită și nu putea cânta. De aceea rămăsese acasă, afară din program și el voia să-i facă această surpriză, prilejuindu-i întâlnirea aceasta cu membrii formației. Boema era de fapt o grădină de vară, unde petreceai minunat toată noaptea.

Bastian se simțea aici ca acasă. Cunoștea bine locul și aproape pe toată lumea. Astfel că în cel mai scurt timp aduse o butelie de vin, patru mititei și o cutie de bomboane de ciocolată pentru gâtul ei. Auzise el că ciocolata face minuni la răgușeală, că are un efect bactericid extraordinar: unge gâtulejul și distruge armata bacteriană în cel mai scurt timp. Petruța știa adevărul: cântase prea mult în seara precedentă după care băuse bere rece. Făcuse adică ceea ce un solist vocal n-are voie să facă niciodată. Și acum, urmările. Îi plăcea însă ciocolata și acceptă numaidecât tratamentul lui Bastian, deși știa foarte bine că o gargară cu ceai de nalbă și niște inhalatii cu fiertură de mușetel ar fi fost mai eficiente.

Bastian nu reuși să umple al doilea pahar când auzi în boxe cortina muzicală. O armonie compactă iscată intempestiv de un ansamblu instrumental redus. Parcă ar fi fost fraza aceea din Simfonia lui Bethoven, când orchestra, în frunte cu suflătorii, zbucnește dintr-odată cu toată forța destinului spre sufletul omului, din apele tulburi ale vieții, spre cerul senin și înalt. De unde izbânda aceasta și armonia aceasta dumnezeiască?

Timp de câteva minute, chemările saxofonului și trompetei învăluiră flautul și ghitara, de parcă ar fi vrut să desfunde urechile ascultătorilor și să le orienteze auzul spre lucrurile înalte și frumoase. După care se auzi în boxe glasul lui Paul Avidi:

— Bună seara, stimați consumatori! Bună seara la toată lumea, vă spune Paul Avidi, dirijorul formației Corbii optimiști, care dorește să vă simțiți excelent în grădina noastră fermecată! Am pregătit pentru dumneavoastră cel

mai select program care să vă binedispună și să vă facă timpul petrecut aici ușor și plăcut...

Își luă instrumentul în brațe și cortina muzicală continuă tot așa încă cinci minute. Nu era plină Grădina și probabil că se cerea umplutură.

Boema era o grădină de vară din centrul orașului, nu un local oarecare, de felul celor cunoscute și foarte populare, cum erau: Oituzul, Butoiul bătrân sau Catacombele romane, despre care se putea spune orice: că ăla e o bodegă sordidă, că celălalt e un birt modest, fără scaune și mese destule; iar celălalt e un fel de cramă la Stelișol, cu bere și vin din belșug, vara; iar toamna, începând din octombrie, cu must și pastramă pentru toată lumea. Boema era din rândul celor aerisite și cu pretenții de local select, cum erau Fetițele vieneze sau Metropol. N-avea nimic comun cu modul de viață al unor condeieri și artiști ca Vasile Beldeanu sau P.R. Popescu și cu atât mai puțin cu opera lui Puccini. Ceea ce o făcea renumită și frecventată de lumea bună, juriști, economiști, profesori universitari, scriitori și artiști, era poziția ei izolată, aproape singulară. Dacă nu erai din oraș sau nu aveai nimic comun cu Bahus, puteai să treci pe lângă ea ca chiorul pe lângă bancnota de o sută. Avea o poartă mare la stradă care numai rareori se deschidea și doar la anumite ore. Dar odată intrat, trebuia să străbați un gang foarte lung și să treci de a doua poartă. Numai după aceea puteai să respiri ușurat și să zici c-ai intrat la Boema.

Obstacolul principal nu era totuși unul topografic, cât unul de ordin economic, financiar, cum s-ar spune: starea portofelului.

Specificul localului era unul remarcabil, unic în spațiul orașului. Boema era o adevărată grădină, fiecare masă fiind străjuită de câte un arbust sau copăcel ornamental. Pe urmă, serviciile alimentare și cele bahice se înșiruiau pe toate laturile dreptunghiului: băuturile tari separate de cele slabe; fripturile, de grătar, ca și preparatele de felul: pilaf, piure, cartofi prăjiți și celelalte garnituri. Astfel că orice comandă era repede executată.

Aceasta era situația până la Revoluție, căci după aceea lucrurile s-au mai amestecat. Dacă până în '90, consumatorii aveau masa lor, cam totdeauna aceeași, ei grupându-se profesional: juriștii cu juriști, scriitorii cu scriitori, artiștii cu alți artiști; acum criteriile erau întrucâtva altele: de-acum încolo se grupau după interese economice și după simpatii politice. Patronul unui mare magazin se așeza la masă numai lângă patronul unui alt magazin. Patronul unui club de fotbal se așeza lângă patronul altui club sportiv. Dacă mai înainte puteai sta la masă și să joci o partidă de șah sau să citești un ziar, de-acum înainte puteai sta la masă și să savurezi un soi de vin renumit din podgoria Jidvei sau din regiunea celor două Târnave, ascultând o formație de muzicanți angajați permanent, o muzică de petrecere.

Aici își făcea numărul de câteva luni Paul Avidi și formația lui „Corbii optimiști”. Era cunoscut în oraș de doi sau trei ani. Se afirmase ca un talent excepțional în cadrul festivalului Cântarea Carpaților. De atunci era invitat să cânte cu diferite prilejuri pe scena Casei de Cultură din oraș și pe scena mai multor cămine culturale din județ. După Ion Blăjan, care avea mai multe discuri cu muzică populară și române înregistrate la radio și televiziune, Paul Avidi se anunța de pe acum ca o forță artistică veritabilă, ca unul dintre fiii orașului, orb din naștere, crescut și format la Liceul pentru deficienți de vedere, format și instruit de profesorul Todor Bindea, el însuși orb din pricina ultimului război mondial. Avea cu ce se mândri profesorul Bindea, dar nici învățăcelul său nu aștepta să fie laudat degeaba. Cânta la ghitară și la orgă; la saxofon și acordeon și-ar fi cântat la țambal și vioară, că pe toate le cunoștea, dacă n-ar fi avut destui colegi formați în liceu ca și el, pentru care instrumentele acestea nu mai aveau nicio taină. Cornel Dascălu, Piscu Mihai, Tarcă Neculai și Puiu Prihotin, niște maeștri în domeniul lor, alcătuiseră deja un taraf redutabil, interpretând și muzică populară și muzică de petrecere, era cunoscut în județele Transilvaniei. Cu ei cânta și Bisoc Petruța de când se angajase la masaj. De

când asistase la prima lor repetiție, din prima clipă simțise că locul ei, artistic vorbind, era alături de formația Corbii optimiști, că sufletul ei vibra intens la auzul muzicii lor. Mai bine sau mai puțin bine îi cunoștea cam pe toți încă din școală. Avidi era cu trei clase mai mare, iar ceilalți, cu patru sau cinci. Îi auzise deseori cântând împreună, doar făceau parte din orchestra liceului. Nu cântase cu ei, dar îi știa după nume. Așa că intervenția Mirelei era o simplă întâmplare, dar o întâmplare bine venită, pentru că tot ar fi dat ea de ei. De la început, de la prima audiere, Petruța a fost acceptată în mijlocul lor, mai cu seamă că n-aveau nicio voce feminină printre ei. Condiția era să participe la repetițiile formației. Așa se face că Petruța se ducea cam la toate repetițiile lor, că era prinsă în programul formației de fiecare dată, având partea ei de solo cu câteva piese cu priză mare la public, piese luate de la soliștii renumiți din țară și din străinătate, cum erau: Angela Sibila, Marinela Bauer, Ileana șoptirean sau Columbiana Chavela Vargas. Cântecurile ei, „Casa mea-i un cântec cu acorduri ample”, „Sânii mei tremurători”, „Floare albă, floare albastră”, „Mama”, „La barca” și celelalte, interpretate cu foarte multă căldură și simț artistic, erau cerute cu insistență de publicul ascultător. Dacă întârzia să le cânte, dacă se profila riscul să fie sărite, publicul le cerea zgomotos, aclamând, fluierând, aplaudând insistent.

Dar mai cânta și altele, compuse de ea, cu tot atâta trecere la public, pentru că produceau cea mai vie emoție. Erau piese care vorbeau despre ea, despre relația ei cu mama, cu lumea din jur, cu viața neprimitoare și ostilă.

Bastian umplu din nou paharele când îl zări pe Milică așezat la prima masă din fund. Bineînțeles că nu era singur. Era cu o fufă îmbrăcată strident, cu gâtul gol și decolteul adânc. Nu-ți trebuia multă imaginație să ghicești ce surprize ascunde domnișoara în sutienul ei, fiindcă surprizele erau aproape vizibile. Totuși, pentru convingerea lui personală, Milică își vârî mâna în decolteul ei, sprijinind-o cu cealaltă mână pe după umeri. Ei, da! Ceea ce găsi acolo era real și-i aparținea în exclusivitate...

Când se întoarse cu grătarele calde, butelia de vin și două sticle de bere, Milică îi remarcă în sfârșit. Așa că, după ce puse platoul pe masă, veni direct la ei.

— Aici îmi erați, porumbeilor? Nu v-am observat. Vă rog să mă iertați!

Se duse glonț la Petruța. Îi luă obrazii între palme și o sărută pe gură țocăind.

— Nu te-am mai văzut de o sută de ani, iubita mea Tuța...

Îi luă sânii în primire, cum obișnuia odinioară, pe când mai era în liceu.

Petruța îi răspunse rapid:

— Bine era să nu ne fi observat nici acum.

— Nu-mi place cum vorbești, Tuța mea dragă. Credeam că suntem prieteni.

— Bine-ai zis: „credeam” ... și te rog să iei mâna de pe mine! Nu vezi că nu sunt singură?

Bastian interveni și el:

— Jos etichetele de pe D.N.A., țigane! Du-te la masa ta și coată-ți de treabă, că se răcește grătarul!

— Șezi blând, neamule! Șezi blând! Petruța e muiera mea. Eu am făcut-o femeie și-mi revendic drepturile asupra ei.

— Eu nu știu nimic. Nu contest drepturile tale asupra unor femei. Dar asta o fi fost demult, în evul mediu sau antichitate, când nu ne cunoșteam. Dar acum e femeia mea și nu-ți permit să pui mâna pe ea și să te porți cu ea golănește. Înțelegi?

— Înțeleg și mă retrag strategic, dar o să discutăm noi afacerea asta între patru ochi. Nu acum, fiindcă suntem niște boxeri civilizați, nu-i așa? Dar va veni și ziua aceea.

Milică se retrase cu coada între picioare, dar înțelegător. Nici Petruța nu se simțea tocmai confortabil. Gestul lui prea familiar nu putea fi trecut cu vederea de un bărbat apropiat. Probabil că voise să-i arate până unde se întinde autoritatea lui masculină. Și nu atât fetei de la masa lui, cât colegului său de club, un bărbat mai bine

decât el.

— De când îl cunoști, Petruța? De unde dracu' vă știți? Cum a ajuns țiganul ăsta să te cunoască? Am înțeles c-ați fost cândva apropiați, dar nu pricep în ce fel? Ai auzit ce-a zis: că el te-a făcut femeie! Ce vrea să însemne afirmația asta?...

Petruța luă un aer serios. Nu vedea nevoia deslușirii trecutului ei aici, printre mese și oameni străini.

— Bastian, vrei cu tot dinadinsul să-mi strici seara asta? Atunci, las-o baltă! Am să-ți explic eu totul acasă.

— Dar, Petruța mea scumpă, tu crezi că eu mai pot fi liniștit până acasă? Te rog să-mi explici imediat, chiar acum! Nu mă lăsa să fierb în sucul meu propriu! Până acasă aş putea exploda.

— Acum ești băut. Ia și bea în continuare și nu-ți face griji în privința mea! E prima oară că m-ai adus aici și vreau să-mi rămână în amintire locul și seara asta minunată, ca ceva deosebit de frumos!

— Dar Petruța dragă, din moment ce nu poți să-mi explici în două cuvinte, înseamnă că lucrurile sunt foarte grave, că între voi a fost ceva serios, care necesită timp de gândire, acalmie.

— Nu necesită nimic, dar nu e momentul potrivit și nici locul adecvat pentru asemenea explicații.

Bastian bău tot paharul și se ridică.

— Bine, atunci hai să mergem acasă! Eu nu mai pot rămâne.

Când se ridică și ea, lumea începu să strige: „Petruțaa! Petruțaa!” Să cânte: „Petruțaa!”

Bineînțeles că lumea o cunoștea: unii de la masaj, iar alții din concertele susținute pe scena Casei de Cultură. Aici nu cântase niciodată, dar oamenii o știau și dând cu ochii de ea, voiau s-o audă cântând. Dorința lor era de înțeles, dar piesele ei, cele care o făcuseră cunoscută în tot orașul, erau de altă factură; nu erau piese de petrecere.

O femeie mai curajoasă și cu mai mult tupeu, împinsă poate și de alții, veni la masa lor. Puse mâna pe ea cu multă prietenie.

— Domnișoară Petruța, te rog eu și soțul meu și toți cei de la masa noastră să te urci pe scenă și să ne mângâi sufletul cu cântecele dumneavoastră!

Lumea continua să strige: „Petruțaa! Petruțaa! Să cânte Petruțaa!”

Nu era prima oară că se întâmpla așa ceva. Era chemată la rampă în toate concertele. Trebuia să facă uneori două bisuri sau chiar trei. Dar acolo era altceva; era un loc potrivit și un moment potrivit. Așa fac toți artiștii. Aici însă... Bastian trăgea de ea să plece acasă, să-i dea explicații... Și femeia trăgea de ea, să urce pe scenă și să le cânte... Ce explicații voia? Ce fel de lămuriri să-i dea? N-avea niciun chef de explicații. Pe urmă, era răgușită; nu putea să cânte. Ce naiba să facă?...

Rumoarea începu să crească și cererile publicului să se înmulțească. Unii începură să aplaude. Alții, să tropăie din picioare. Putea să plece? Putea să lase oamenii cu paharul la mijlocul drumului? Putea să se sustragă unei chemări atât de vii? Degeaba încerca ea să-i explice femeii că nu era pregătită, că era răgușită, că aia și aia. Femeia, nu și nu. „N-are importanță, domnișoară. Nu-i bai. Lumea vrea să vă audă cântând”.

Bastian o trăgea de o mână. Femeia, de cealaltă. Ce era de făcut? Pe care să-l urmeze?... De cine să asculte? În cele din urmă se hotărî:

— Bine, doamnă, du-mă la colegii mei!

Doamna o luă de braț și porniră. Bastian rămase lângă masă ca un stâlp la marginea drumului. Să rămână sau să plece? În fond era printre colegii ei. N-avea de ce să-și facă probleme...

Călcând cu oarecare teamă din cauza reliefului necunoscut și cam accidentat, Petruța avu sentimentul că nu procedase corect lăsându-l singur. Nu făcu zece pași, când auzi vocea Mirelei în spatele lor: „Ei, domnișoară privighetoare, credeați că scapi de noi? Te-am zărit de la început și așteptam să văd cât ai să stai singură pe creanga aceea. I-am spus și lui Paul că ești aici.

— Și ce-a zis?

— S-a bucurat, bineînțeles. Putea fi și altfel?

Mirela venea cu un platou plin de mici și două sticle de vin.

— După mine, stimată doamnă! Veniți după mine! Urmează o pauză de 30 de minute, cât timp să mai respire artiștii și să prindă noi puteri, ca s-o sfârșim frumos, cu preferințe și dedicații muzicale la cerere.

— A sosit papa și apa și privighetoarea noastră, Petruța. Voia să-și ia zborul, dar a fost prinsă la timp și adusă înapoi, la colivie. Să-i mulțumim doamnei și s-o rugăm să ne asculte în continuare din sală - mă rog, din grădină. Poate că are și o preferință sau o dedicație de făcut...

— I-o satisfacem cu plăcere - răspunse Paul binevoitor, luând-o în primire pe Petruța.

— Ai vrut să ne faci o surpriză?

— Să zicem! - răspunse Petruța fără chef.

— Ai reușit. Eu cel puțin nu m-așteptam la una ca asta niciodată. Dacă ai venit, poate c-ai să ne dai și o gură de ajutor... - mai spuse el, luându-i obrăjii între palme.

— Te rog să te abții, dragule! Sunt obosită și deprimată. N-am niciun chef de muzică, dar am venit adusă de doamna. A insistat atât de mult, că n-am putut s-o refuz.

— Te rog să mă ierți! Știi că fără tine n-avem niciun spor.

— Sunt convinsă. Mă suna celularul din cinci în cinci minute.

Mirela îi puse și ei un cârnăcior în mână, iar Paul, un pahar de vin.

— Nu beau. Sunt răgușită și nu știu dacă aș mai putea cânta după aceea. Oricum, păstrează-l până ce ies din scenă! Tu ce zici? Cu ce să mă produc?

— Cu ce vrei tu.

— Eu aș începe cu „La barca” și „Floare albă, floare albastră”. Și la bis, cu „Mamă, buruiană rea...” - piesa mea de rezistență în astfel de ocazii.

— Foarte bine! Te voi acompania discret. Răgușeala

te va ajuta foarte mult, mai ales la prima piesă. Și Chavela e un pic răgușită acolo.

— Un singur lucru te mai rog: să mă lași pe mine să deschid, ca să pot pleca mai repede.

— Unde să pleci?

— Cum, unde? La căsuța mea cu flori...

— Imposibil! Absolut imposibil. După cântare, vreau să ne retragem undeva și să-ți șoptesc ceva la ureche.

— O să-mi șoptești mâine. Azi nu mai pot. Ți-am spus că sunt obosită și deprimată. Atât îți pot spune deocamdată.

— Tocmai că voiam să-ți alung oboseala.

— Am zis nu. Azi nu se poate.

Lumea începu să-și piardă răbdarea. „Petruțaa! Petruțaa! Să cânte Petruțaa!” Și fiindcă Petruța nu da semne de confirmare, aclamațiile mulțimii se întetiră. Peste ele se porni un ropot furtunos de aplauze. Nu mai era chip de amânare. Atunci se ridică cortina și apărură personajul. Jos, la marginea podiumului, pe un preșuleț jerpelit și deșirat, sta Petruța, desculță și cu părul răvășit, acoperindu-i obraji de copil subnutrit. Așa cum sta jos, cu picioarele sub ea, înfățișa o copilă săracă, bătută de soartă, murmurând răgușit, printre suspine și hohote mari de plâns, întocmai ca Chavela Vargas:

„Te juro corazón, que no es falta de amor.

Pero es mejor así. Un día comprenderas

Que yo lo se por tu bien.

Que todo fue por ti”.

(Îți jur, inimă că nu-mi lipsește dragostea.

Dar e mai bine așa. Într-o zi vei înțelege

Că știam, că totul a fost pentru tine...)

Când începu a doua strofă, lacrimile îi șiroiau din belșug pe obraji.

„Mejor sera partir.

Prefiero así que hacerte mal.

Yo se que sufrire.

Mi nave cruzara un măr de soledad. Adios! Adios Mi amor!...

(Mai bine ar fi să plec.

Prefer așa decât să-ți fac vreun rău.

Știu că voi suferi.

*Barca mea va străbate o mare de singurătate. Adio!
Adio, dragostea mea!...)*

Puțină lume înțelegea ce spune Petruța, dar n-avea nicio importanță. Toți ascultau cu atenție, pătrunși de durerea inimii ei îndurerate. Paul o acompania cu ghitara lui minunată, ciupind cu toate degetele corzile instrumentului regal, marcând disperarea ei cu niște acorduri puternice. Petruța sfârși printr-un țipăt dureros, profund, care se așternu peste Boema ca o grea și deplină tăcere. Accentul pus pe final era la înălțimea originalului, fapt care-l bucură pe Paul.

Al doilea cântec „Floare albă, floare albastră”, una din piesele Marinelei Bauer, veni ca un fel de salvare, ca o soluție intermediară dintre zbuciumul inimii biciuite de singurătate și promisiunea vagă, sau, mai exact, dorința împăcării cu ea...

Lumea începu să aplaude și să reclame bis. Petruța nu se ridică de jos, anticipând reacția publicului. Atunci Petruța începu cu durere dar și cu obidă piesa ei de rezistență care se preta într-un concert mai select și într-o sală cu renume. Lumea asta aștepta, indicând primele cuvinte: „Mamă, buruiană rea...”

Își șterse obrajii și începu din nou, cu glas tânguitor:

„Mamă, buruiană rea.

Ce-ai făcut cu viața mea?

Mi-ai otrăvit liniștea.

Sufletul și inima.

Tu te-ai dus și te-ai tot dus

Către sud, către apus

Și pe mine m-ai lăsat

Să mă zbucium, să mă zbat

Printre răi, printre străini.

Printre spini și printre câini.

Să mă muște, să mă rupă.

Să mă dea zălog la trupă.

*Să mă pipăie, să guste
Dacă sunt la fel de dulce
Și sub bluză și sub fuste..."*

Și într-adevăr, lumea, femeile mai ales, începură să lăcrimeze. Lacrimile ei molipsitoare, mari și adevărate veneau parcă din inimă, nu din ochi pur și simplu, vorbind de niște trăiri și niște dureri ascunse, pricinuite de o mamă fără inimă.

*„De-ai ști, mamă, cum a fost...
Rămâneam un copil prost.
Fără pat, fără adăpost.
Rămâneam oarbă și slută;
Toți bărbații de neam prost
Să mă-ntindă, să mă rupă.
Dar a fost să merg la școală
Și să bag lumea în boală.
Să-mi găsesc iar liniștea, sufletul și inima.
Ziua, soare, cânt și flori.
Mame, tați, frați și surori.
Numai tu rămâi străină.
Mamă, inimă haină.
Nu e mult și poate, mâine
Vei vedea c-am izbândit.
Inimă neagră de câine
Blestemat, afurisit..."*

Lumea izbucni din nou în aplauze și aclamații furtunoase. „Bravo, Petruțaa! Bravo, Sirenă! Ești cea mai bună și cea mai frumoasă... Ține-o tot așa!” Unii începură să tropăie. Alții, să se ridice în picioare și să arunce cu flori. Doamna care o dusesse pe scenă, îi duse un buchet mare de trandafiri. Alte femei, cutii de bomboane și ciocolată. Unii dintre bărbați, cei mai tineri, se suiră pe podium cu flori și parfum. O îmbrățișară sărutând-o pe amândoi obrații și unii, direct pe gură. Petruța avea o gură frumoasă, cu dinți albi și buze roșii. Te îmbia parcă la sărutat. Exuberanța nu mai cunoștea limite. Cererile de bis nu conteneau să răsune. Dar Petruța, cu brațele pline de flori și cutii de bomboane, nu mai știa ce să facă cu ele,

unde să le pună. Atunci interveni Mirela care o scoase din încurcătură.

În timpul acesta, formația intona în surdina piesele ei preferate: „Ziua triumfului” și „Flori pentru mama mea”, compuse de însuși Paul Avidi.

După ce se mai potoli valul de ropote și aclamații, căci de bis nu mai putea fi vorba, solista fiind asaltată din toate părțile de fete și de băieți, era atât de emoționată și de copleșită de multele dovezi de prețuire și admirație, după ce se mai potoli entuziasmul zecilor de admiratori, o țigancă bătrână, cu mătura și fărâșul în mână, își făcu loc prin mulțime până ajunse la ea. Își puse uneltele jos, se apropie de ea și o strânse în brațe cu duioșia unei mame adevărate.

— Eu sunt, Petruța me dragă, mama Cheța...

— În primul moment, din cauza zgomotului stârnit în toată grădina, Petruța nu reuși să-și dea seama cine o strânge în brațe. Mirosul de cârnaț afumat și de usturoi, de bere și de vin, o făcu rezervată.

— Cine ești dumneata, mătușă? Că nu te cunosc...

— Cum, nu mă cunoști, scumpa mamii? Doar eu sunt Cheța, tanti Cheța de la școală. M-ai uitat așe de repede?

Femeia s-ar fi retras. Vedea ea bine că nu e primită cum se cuvine și făcu un pas înapoi. În momentul acela încetă și muzica. Se făcu dintr-odată tăcere și femeia spuse din nou:

— Doamne, Petruța me dragă, ce tare mă bucur să te văd așe de mândră și de bine făcută. Un lucru însă nu pot înțelege: De ce trebe să plânji așe de rău?...

Atunci, Petruța își reveni. Îi auzi glasul și o recunoscuse.

— Tanti Cheța! Dumneata ești? Nu te-am recunoscut la început. Te rog să mă ierți! E atât de mare zgomotul în jur, că nu știu nici eu unde sunt.

Petruța o strânse în brațe cu toată căldura inimii ei generoase.

— Să-mi trăiești, tanti Cheța și să fii sănătoasă! Ce mai faci? Ce mai e pe la școală și Milică ce mai face?

— Nu mai lucrez la școală. M-au dat afară, fiindcă nu știu scrie și ceti. Da, spune și tu! Ca să mânuiești mătura și fărâșu, trebuie să știi oare carte?... M-or scos la penzie anul trecut și de-atunci lucrez aici.

— Milică?...

— E și el pe aci, pe undeva. Nu-l văd acu, dar o să-i spui.

În clipa următoare se apropie un tânăr cu aparatul foto la gât.

— Domnișoară Petruța, sunt Dan Știreanu, de la televiziunea națională. Sunteți drăguță să-mi acordați un scurt interviu?... Vă rog să v-așezați din nou pe celebrul dumneavoastră covor, ca să vă fac o poză!

Mirela întinse preșulețul la picioarele ei.

— Prestația dumneavoastră a fost excepțională. O să bubuie presa locală de mâine, semnalând apariția unui fenomen de rezonanță națională și internațională. Personal voi ridica problema necesității participării dumneavoastră la festivalul Hellenikos de anul viitor. Sunteți cea mai îndreptățită reprezentantă a județului nostru, vă spun eu. Vei reuși și acolo, sunt sigur. Așa!... Încă un fleș... Vă rog să mișcați buzele ca și cum ați cânta!... Mulțumesc! Un singur lucru vă mai rog: când veți ajunge pe culmile succesului, să nu uitați de jurnalistul Dan Știreanu de la televiziunea națională! Și acum, dacă n-aveți nimic împotrivă, vă invit să veniți împreună cu toată trupa dumneavoastră să mergem undeva și să ciocnim un pahar de șampanie!...

Atunci își făcu apariția și Milică. Părea grăbit și vorbi precipitat.

— Tuța dragă, un car de felicitări! Te rog să te ridici și să vii la masa noastră, să ciugulim un strop de șampanie! E dorința mea și a șefului Avidi. Ei sunt deja acolo.

Fără multe formalități, Milică pusese două mese alături, comandă grătare și șampanie și se duse direct la Avidi.

— Maistre, Avidi, eu sunt amicul cunoscutei soliste

Bisoc Petruța și te rog să vii împreună cu toată formația să gustăm din darurile acestui local minunat!

Asemenea invitație, Paul știa și împreună cu el știau și ceilalți că nu se refuză. Lăsară instrumentele în seama Mirelei și îl urmară pe Milică. Bineînțeles că într-o împrejurare ca asta Petruța nu putea lipsi. Doar ea era eroul zilei, protagonista evenimentului. Sosi și ea însoțită de Mirela și jurnalistul Știreanu. Fiind vorba de o propunere ca aceea, deșertare de pahare și dat din fălci, acesta nu se formaliză și acceptă imediat invitația lor. Au fost aduse și florile.

Milică se ridică în picioare și începu solemn:

— Maistre Avidi, la muzică ai talent cu caru'. Am văzut. Să văd dacă ai și la șampanie!

— Îi puse în mână o butelie cât o amforă dacică. Paul reuși s-o dibăcească în cel mai scurt timp, spre mirarea tuturor. Dopul sări bubuind ca o rachetă din gama de artificii de la Anul Nou. Mirela făcu pe paharnicul și le umplu paharele.

— Urra și la mulți ani! spuse Paul și, după el, și ceilalți. Urra și numai bine!... Și, când ne-o fi mai rău, să ne fie ca acum!

Milică se ridică din nou, cu paharul în mână.

— Prietenul meu, Bastian ar fi spus: „Urre și la gară!” Eu însă vă spun ceva mai simplu: Viața e scurtă, băieți. S-o facem lată! – încheie el mândru de isprava lui.

X

Bastian rătăci o vreme pe străzi, luând la rând marile bulevarde cu pași mici, îngândurat, fără nicio țintă. Peste tot, lume și câini vagabonzi, strecurându-se ca și el pe sub marile ziduri, printre oamenii și mașinile parcate pe trotuar; traversând pe la stop, odată cu ei, oprindu-se la culoarea semaforului și pornind odată cu ei, fără să se mai uite în stânga și-n dreapta. Bastian urmări cu atenție comportamentul maidanezilor minunându-se foarte de cuminența lor. Părea că le șoptește cineva la ureche, o voce interioară, cunoscută numai de ei, ce trebuie să facă:

Stop! Stai pe loc! Traversează! Atenție la oameni! Nu te grăbi! Treci odată cu ei!...

Nu era încă târziu și lumea forfotea prin oraș ca-n miezul zilei, mai ales pe la centru. Bărbați și femei, frumos îmbrăcați și mai ales, tineret: fete și băieți de liceu, câte doi, câte trei, în pas ușor de plimbare. Nimeni nu alerga. Nimeni nu se grăbea, de parcă nu-i mâna niciun gând. Îi ajuta oarecum și vremea, și timpul lunii cireșar.

Intră la Butoiul bătrân; apoi la Someșul, dar, în afara viorii cunoscutului Țitruș, a unuia din urmașii renumitului ceteraș, care cânta ca pentru sine una din piesele celebrului Grigoraș Dinicu, nicio mișcare mai interesantă, nicio față cunoscută. Puținii oameni aflați pe la mese vorbeau în taină ca niște oameni suspecti, care pun la cale cucerirea Americii. Sătul de liniște și mister, Bastian închise ușa pe dinafară. Nu căuta pe cineva anume, dar nu găsea ceea ce ar fi putut să-l rețină. Trecu pe lângă Boema. Văzu lume în stradă, dar nu se opri. Ce să-l rețină aici? Nu de aici plecase o oră mai devreme?

Ajunse la Catacombele Romane. Un afiș discret, cu litere mici îi atrase atenția: „Striptis feminin. Cunoscutele Laura Bișoc și Mia Seneșan vor face din vis un spectacol”.

Își cercetă buzunarele și coborî cele două rânduri de trepte. Un ușier, solid și spătos, îmbrăcat adecvat, îi șopti avertizându-l în taină: „Ai ce-ți trebuie? E un spectacol de milioane...” Bastian scoase din buzunar un pumn de bancnote. Tocmai luase salariul și ar fi vrut să-i cumpere Petruței un lanțisor de aur. Ușierul îi făcu semn să treacă mai departe, să-și ia bilet, dacă va mai găsi... Localul era mic și locurile, puține. Avu noroc și intră pe ușa cea mare, drapată cu perdele de catifea roșie.

„Ce dracu’ putea fi?...” se întrebă Bastian. Nu fusese niciodată la vreun spectacol de genul acesta. De aceea îl miră obscuritatea sălii. Auzise el de la unii și alții cam despre ce putea fi vorba, dar cum se desfășoară și care este decorul, nu știa.

O tânără îmbrăcată provocator, într-un costum de baie transparent, cu o părere de sutien și chiloți, după ce-i

goli portmoneul, îi întinse un cupon roșu, inscripționat cu litere mari de tipar: „LIBER”.

Bastian luă biletul și se îndepărtă nehotărât. Nu-ți era trecut locul, ca să te poți așeza unde vrei. Deoarece primele două rânduri erau deja ocupate de indivizi serioși din protipendada orașului, se gândi să rămână undeva mai în spate.

Sala fiind mică, oriunde te așezai, vedeai la fel de bine. În primul rând recunosc pe directorul băncii VATRA, pe directorul clubului A.F.R. și președintele Asociației U.C.R.; pe marele bos Bogdan Biștari, Tănase Pintilie și bineînțeles pe cunoscutul Gino Pedali. Ar fi putut lipsi tocmai el? Numai oameni cu pântecul mare și portmoneul plin. Foarte puțini tineri. Lucru foarte curios. Se aștepta ca la un asemenea spectacol să ia parte în primul rând cei tineri. Ei ar fi trebuit să fie cei mai interesați după părerea lui. În realitate erau cei în vârstă. Femei, foarte puține. Fiind vorba de un striptis feminin, era oarecum de înțeles. Ce să vadă o femeie la altă femeie? Dacă ar fi fost un striptis masculin, atunci da, ar fi fost interesant. Ar fi avut ce vedea. Dar aici...

Îndată ce se făcu lumină cu ajutorul unor proiectoare puternice, că puteai zări și un vârf de ac pe scenă, unde aveau să evolueze fetele, dar și în sală, printre rânduri și la mesele încărcate de băutură.

Nu mică-i fu mirarea când dădu cu ochii de tatăl lui, așezat ca și el, undeva mai în spate, dar pe cealaltă parte a sălii, cu o sticlă de vin în față. Erau mulți bărbați în preajma lui, greu de găsit un loc liber chiar lângă el. De altfel era preferabil să rămână deoparte și mai în spate, ca să-l poată spiona mai ușor, dacă nu l-o fi remarcat el mai întâi... După un gong prelungit se ridică cortina și în mijlocul scenei apăru Laura Bișoc, o tânără cunoscută de toată lumea și arătată pe stradă cu degetul; un trup de femeie care băga în draci toți bărbații, atât la sala de pregătire fizică, cât și la bazinul de înot. O muzică onctuoasă, capabilă să te înalțe și în clipa următoare să te coboare până în străfundurile abisului fără fund; o muzică

venind de undeva, din spatele scenei, de foarte departe, greu de ghicit locul.

Laura începu să facă niște mișcări de dans din ce în ce mai ritmic, mai incitant, îmbiind publicul parcă să participe odată cu ea la unduirea trupului de reptilă, la mlădierea șoldurilor elastice, de balerină care știe să-ți ațâțe imaginația, să trezească în spectator cele mai insidioase senzații și curiozitatea imediată pentru trupul femeii, pentru ardoarea și frăgezimea zonelor ei intime.

După câteva minute de evoluție cu scopul vădit de-a aprinde toate simțurile bărbaților, Laura începu să arunce la întâmplare una câte una din bluzele de pe ea, după ce-și descheie pe rând toți nasturii, lăsând să-i ghicești zbaterea sânilor sub sutienul lejer de mătase străvezie. Numărul mare de bluze și de corsaje o făceau să transpire și acum se cereau dezbrăcate și aruncate în timpul dansului. Și într-adevăr, eliberată de toate învelișurile ei de catifea și mătase, Laura începu să se miște mai ușor, mai grațios. Dar nu se mulțumi doar cu atât și aruncă de pe ea și tricoul, ultimul înveliș al buneii cuviințe. Rămasă acum într-un sutien mai mult decât transparent, croit expres dintr-o rețea de fibre subțiri, foarte fine, se putea mișca în voie. Dar pentru cele două turturele sperioase, nici spațiul acesta nu era destul. De aceea, după alte câteva minute de zbatere chinuitoare, îi făcu semn unui bărbat din primul rând să urce pe scenă și să-i desfacă prinsorile de la spate. Ei, da! Acum Laura Bișoc era chiar ea. Diana, Arthemis și toate celelalte Grații și Nimfe ale panteonului roman și grecesc nu făceau nici doi bani dânduind acolo pe culmile Olimpului, ca Laura Bișoc, mult mai strălucitoare și mai vie fără veșmintele ei femeiești. Avea ce arăta unei lumi întregi de zei și bărbați curioși. Avea doi sâni absolut minunați, cu neputință de imaginat ceva mai frumos, mai desăvârșit. Niciodată, nicio zeiță, nicio statuie n-ar fi putut arăta ceva mai ispititor, mai perfect. Și lumea izbucni imediat în aplauze furtunoase: „Bravoo, Lauraa! Bravoo, zeițo! Ești minunată, superbă peste măsură... Țâțele tale, fructe prea coapte, întrec orice închipuire... Să le vezi și să

nu crezi... Să le mângâi cu buzele și mâinile tale și pe urmă să mori!...” „Nu există bucurie mai mare, plăcere mai înaltă decât trupul acestei femei... Bravo, Laura! Bravo! Te admir... Tu-mi mântui sufletul pentru ceasurile îndurate lângă muierea mea ofilită”...

Aclamațiile, țipetele mulțimii, unele ascuțite, altele răgușite, avură un efect neașteptat asupra femeii ovaționate, căci în clipa următoare aruncă și fustița de pe ea, sau mai exact, ceea ce s-ar fi putut numi fustiță, rămânând doar în chiloți; - într-un fel de chiloți speciali, care mai mult dezveleau decât ascundeau comoara spre care se îndreptau toți ochii bărbaților. Și, pentru că și aceștia păreau de prisos, îngreunându-i mișcările de șarpe, cu toate că erau de fapt niște panglici înguste sau mai degrabă niște șnururi abile. Laura prinse cu adevărat aripi de ielă și începu să zburde pur și simplu: să facă piruete, salturi la semiînălțime, șpagato - cele mai incitante mișcări, toate provocatoare, cu grație înnebunitoare, care ar fi făcut dintr-un anahoret scârbit de lume și de plăceri, un diavol îmbătat de dulceața și farmecul trupului femeiesc. Lumea începu din nou să aplaude, să se ridice în picioare și să urle ca toți dracii, să necheze ca armăsarii și să behăie ca berbecii. Atunci se hotărî să dea jos de pe ea și ultimul articol. Făcu semn unui bărbat să urce pe scenă și s-o ajute. Nu mai putea suferi pe ea nici bikinii... Și în clipa următoare toată sala se ridică în picioare aclamând, fluierând, țipând animalic pe toate vocile: „Bravo, Laura! Bravoo fetițo! Ești genială... Ești de milioane... de aur... Nu s-a văzut niciodată ceva mai minunat în lumea asta... Niciodată n-au văzut ochii mei niște țâțe atât de grozave ca ale tale...”

Laura începu din nou să execute mișcările ei speciale de etalare a splendorii trupului feminin, de demonstrare a strălucirii și frumuseții unui trup gol, de muiere adevărată. Era fără îndoială o superfemeie, așa după cum spun Pepper Schwartz și Martha Kempner (autorii cărții *50 de mari mituri despre sexualitatea umană*). Gimnastica ei, dublată de rafinamentul înnăscut împingeau lucrurile până

foarte departe, dincolo de desăvârșire. Toate figurile executate până acum, mersul în patru labe, șpagato, salturile la semiînălțime, ridicarea brațelor, mersul în mâini, cu picioarele depărtate, absolut toate atingeau arta, perfecțiunea măiestriei. După epuizarea programului stabilit, Laura își aprinse o țigară, luă o cutie de bomboane cu ea și coborî printre oameni. Începu să se strecoare ușor printre șirul de scaune și mese, îndemnând consumatorii să tragă câte un fum din țigara ei sau să primească o bomboană direct din gura ei. Era desigur o găselniță personală pentru a mai întârzia câteva secunde în fața marilor baștani. Unii luau țigara, alții, bomboana, direct de pe buzele ei. Unii îi luau sânii între palme; iar alții, mulțumindu-se să atingă ce avea mai jos... Ca totul să pară rupt din film, Laura se strecura printre rânduri încet, fără nicio grabă murmurând cu glasul ei dulce: „Am în brațe două mingi. Dacă vrei, poți să le-atingi. Dar ușor, să nu te frigi!...”

Unora le spunea direct: „Mergi și te înscrie la domnișoara de la bilete! Pentru un bărbat generos ca tine, nu costă prea mult... Ne vedem după spectacol”.

Mircea Sitaru privea extaziat. I-ar fi plăcut să-și îngroape obrajii între sânii ei minunați... să-i ia sfârcurile lor între buzele lui murmurând fericit: „N-am crezut niciodată că fericirea e atât de aproape...”

Laura ocoli rândul celor tineri și se urcă pe scenă. Culese veșmintele aruncate cu dezinteres peste tot și le îmbrăcă cu lentoare, savurându-și prada. Își făcuse numărul cu știință și artă superioară. De-acum înaintea urma Mia Seneșan...

Pentru Mircea Sitaru, întregul spectacol fu ceva incredibil, un lucru absolut unic, fără egal, care putea bucura inima și ochii oricărui bărbat adevărat. Rareori are ocazia omul să vadă asemenea splendoare, iar cei mai mulți, niciodată. Îl costase Laura Bișoc aproape tot ciubucul făcut vreme de două săptămâni, dar n-avea niciun regret. Pentru un trup de femeie ca Laura poți să-ți vinzi și sufletul. Nimic nu poate fi la fel de frumos și de răscolitor.

Nici țâțele blegi, pere răscoapte în fân. Nici pătlăgelele veștejite ale târfelor de pe centură...

Duse paharul la gură, când simți un braț așezat peste umerii lui.

— Bună, tati! - spuse Bastian generos.

— Ce faci? Bea liniștit și să-ți fie de bine!

— Când ai venit?

— Adineaori. De ce mă întrebi? Ce s-a întâmplat aici? Văd doar bărbați și lumină puțină.

— Nu s-a întâmplat nimic deosebit. A fost un spectacol de balet interesant. Să vedem ce va fi în partea a doua! Vii deseori aici?

— Uneori. Când mă invită cineva.

Mircea îi puse și lui un pahar. Nu era tocmai rece, dar Bastian îl bău dintr-o răsuflare. Era cald în local și pe deasupra, simțea o sete grozavă. Mircea Sitaru făcu la fel.

— Ce facem? Mai stăm sau plecăm?

— Întrebă el încurcat. El ar mai fi stat. Spera ca și Mia Seneșan să le arate același lucru.

— Cum vrei tu. Dacă crezi că nu mai e nimic de văzut, putem pleca. Ne așteaptă mama cu masa întinsă - mai spuse Bastian zâmbind cu subînțeles, încredințat că mama lui, dacă ar bănuî adevărul, nu le-ar deschide ușa tot anul.

Domnul Sitaru nu se putea hotărî. Frământa în minte acest gând perfid: „Să plece? Să nu plece? Să renunțe la partea următoare?... Biletul era scump și cine știe când ar mai fi avut ocazia să vadă asemenea spectacol?... Îi trebui mult curaj să se hotărască.

— Eu n-am nimic împotriva. Dacă vrei tu, mai stăm. Ce-a fost important, am văzut. Ce va mai fi, vom vedea altă dată.

Bău ce mai avea în pahar și se ridică.

— No hai!

XI

Bastian deschise ușa aruncând bănuitor o privire în jur. Mama lui nu era trează. Altfel ar fi trebăluit prin bucătărie. Îl invită și pe tatăl lui care părea să ezite. După

altercația din urmă, venea rareori pe acasă și numai atunci când știa că ea lipsește. Nu se poate spune că i-ar fi fost teamă să dea ochii cu ea, dar nu voia să le tulbure liniștea deschizând ușa unui cuib făcut tot de el și izgonit cândva din el de o țăță sălbatică, de o gaiță nebună, în ghiarele căreia, Doamne ferește pe toată lumea să mai ajungă, dacă nu dorea cumva să afle tot blocul.

La invitația băiatului însă nu se codi foarte mult și păși înăuntru cu oarecare sfială și nesiguranță, ca și cum ar fi intrat în casa copilăriei, locuită acum de alți oameni. Cumpărase o șampanie demi-dulce, Tămâioasă Românească de Cotnari, și nu pentru că-i plăcea lui băutura dulce, cât pentru faptul că era „românească” și tot ce era „românesc” era preferabil, prioritar în ordinea produselor luate din piață, mai ales de când revenise în țară din sejurul prelungit din Italia. De atunci ocolea toate fructele și legumele de pe tarabe, care trădau originea lor străină. Că erau din occidentul european, că erau din Orientul apropiat sau mai îndepărtat, nimic nu-i lua ochii, nimic nu-l interesa. Dimpotrivă, cu cât erau mai îndepărtate, toate erau la fel. Adică fără nicio aromă. Frumoase, mari, colorate, dar fără niciun gust; fără gustul acela știut din copilărie, când ciordea împreună cu alți băieți, mere, pere, prune, struguri, roșii, castraveți sau morcovi de zahăr și cam de toate din grădinile vecinilor, a lui Bulgaru mai ales. Nu degeaba, până la Revoluție, toate fructele și legumele românilor mergeau la export, ca și fructele din pădure: afinele, zmeura, murea, cireșele amare, măceșele, porumbele, ciupercile și câte mai cresc pe pământul românesc.

— Vrei să aprind aragazul? Poate, ți-o fi frig... - întreabă Bastian grijuliu, ștergând masa cu cârpa găsită în chiuvetă.

— Nu-i nevoie. E bine și așa. Poate c-ar trebui niște pahare... - își dădu el cu părerea.

Știa unde sunt, că nu erau departe, dar parcă n-avea destul curaj să întindă mâna după ele. Îi lipsea obișnuința, aerul acela familiar de-a umbla cu obiectele din casă. Nu le

mai folosești de o lună sau două și ți se pare că nu te mai recunosc. Te privesc ele cumva din vitrină, dar parcă n-au curaj să-ți surâdă frumos: „Tot noi suntem. Dă mâna cu noi, omule bun! Nu te-am văzut cam demult, dar nu te-am uitat”.

Bastian aduse două pahare înalte, cu picior, din sufragerie și o scrumieră din camera lui.

— N-are să facă mă-ta scandal?

— Scandal? Nu cred. Poate că un pic de balamuc... Dar scandal nu mai face de mult, de când ai plecat tu. Nu știu dacă s-o fi lecuit, dar tu ești acum un oaspete, nu oricine.

— Pentru că nu vrea ea. Nu-i place liniștea și pacea, cum ne place nouă.

— Așa e. E o femeie aprigă, o șefă la spital și vrea să fie la fel și acasă.

Tocmai atunci intră și doamna Livia în bucătărie. Era în papuci de casă și în cămașă de noapte.

— Acuma se vine acasă? La ora unsprezece? Unde ați fost până la ora asta?

Întrebările ei, deși diferite, formulate în cuvinte multe sau mai puține, vizau toate același lucru: de ce așa de târziu? Nu era confuză și cu atât mai puțin împrăștiată, dar nu se putea concentra suficient. Prezența lui o deranja. Îi tulbura echilibrul sufletesc, rareori liniștit. Nu-l mai văzuse demult. Oare de când?... Și vederea lui așa pe neașteptate o cam zăpăcea, tulburând apele liniștite din zilele lor bune. Adică din prima ei tinerețe. Pentru că, deși avea 50 de ani, doamna Livia se da tot tânără: își vopsea și acum părul; își tăia unghiile; nu-și da cu oja și cu roșu, fiindcă era pocăită și biserica nu îngăduia asemenea libertăți. Se depila, își aranja sprâncenele fără niciun interes special, ci doar așa din cochetărie feminină. Bastian zicea că din pedanterie, pentru că așa era ea din copilărie, de când o fătase mă-sa, cum spunea uneori tatăl lui.

De îndată ce vărsa un strop de apă sau de supă pe rochiță, o și da jos, la spălat. Caietele și cărțile ei de școală

erau totdeauna învelite frumos în hârtie albă, curată; și dacă vreo filă făcea urechi, lua fierul și o călca cu grijă până se îndrepta. Creioanele ei erau totdeauna frumos ascuțite și trusa de geometrie, completă.

Când a ajuns mai mare, adolescentă și chiar mai târziu, bluzițele și rochițele ei erau totdeauna curate și bine călcate, încât diriginta lor o da drept exemplu celorlalte fete. Din păcate, n-a reușit să intre la Facultate ca cele mai multe din ele. Dar, îngrijită și exigentă cum era, a reușit să termine cursul sanitar postliceal și soarta i-a fost prielnică, nimerind locul și postul acesta tihnit de asistentă, fără pile și intervenții exterioare și fără cedări sau concesi anatomice importante.

— De unde venim?

— Iată o întrebare metafizică. De unde venim, Bastian? Ia spune-i tu mă-tii de unde știi tu că venim!

— De la teatru - veni prompt răspunsul băiatului.

— De unde poate veni un om serios la ora aceasta? De la teatru, doamna șefă.

— De la ce teatru? Nu știu să fie deschis un teatru la ora aceasta.

— Cum, ce teatru?... Teatru național, că ăla de păpuși nu funcționează atât de târziu.

— Și ce piesă ați văzut, dacă nu sunt prea curioasă?

— Ce piesă am văzut? Spune tu Bastian la ce piesă am fost!

— La Năpasta - veni răspunsul băiatului imediat, de parcă s-ar fi înțeles dinainte.

— Ai auzit tu de piesa aceasta? La Năpasta. Unde puteam merge într-o seară de vară ca asta?

— Ce piesă-i asta, că n-am auzit de ea niciodată? - întrebă doamna Livia nedumerită. Nu pentru c-ar fi cunoscut ea tot repertoriul instituției în cauză, ci doar așa, fiindcă îi mirosea ei ceva dubios, ceva inventat pe moment.

— O piesă importantă ca oricare.

— De cine? De Bastian sau de Mircea?...

— De Mihai Eminescu, bineînțeles. - răspunse domnul Mircea imediat.

— De cine putea fi scrisă o piesă atât de importantă ca Năpasta?

Răspunsul lui părea sincer, fără nicio ironie. El reușise să facă doar prima treaptă de liceu și nu auzise de alți autori.

— Eminescu a scris poezii: „Somnoroase păsărele”, „Mai am un singur dor”, „Pe lângă plopii fără soți”, „Luceafărul” și altele; nu piese de teatru nocturn.

— „Năpasta” e o dramă foarte cunoscută, de Ion Luca Caragiale - interveni Bastian mai bine informat și oricum, mai recent.

Doamna Livia se văzu nevoită să dea înapoi. Autorul acesta nu i-a fost drag niciodată. „Miticii” lui tândăleți - Lache, Mache, Pache, Sache și Tache; coana Veta, Zița, Efimița și ceilalți, toate, nume create sau împrumutate după dorința și sufletul scriitorului, pentru înfățișarea personajelor lui ridicole, în realitate, niște caricaturi hilare, născocite anume și care n-au altă treabă decât să păcălească timpul la o masă plină de halbe cu guler și fără guler, cu singurul scop nobil: de-a tăia frunze la câini și de-a măcina în continuu vorbe și iar vorbe, un măciniș adică ineputabil. Toată liota lui de țate și de Mitici n-au reușit să-i stârnească pofta de răs sau interesul pentru lectură.

— Pe vremea mea, Caragiale scria „O scrisoare pierdută” și „O noapte furtunoasă”, „Vizită” la domnul Goe și la madame Protopopescu, nu piese din astea care să țină lumea toată noaptea la teatru.

— A mai scris el și altele. Cine poate ști? Doar nu le știi tu pe toate.

— N-am pretenția că le știu și nici nu sunt curioasă acum, decât așa ca chestie. Cum reușește un scriitor să zăpăcească mințile unor oameni normali din zilele noastre cu niște preocupări atât de insignifiante.

Discuția alunecase pe o pistă falsă, ocolind obiectivul principal cu care venise. De-aceea, domnul Mircea umplu paharul său și i-l puse în fața ei.

— Ia și bea! Înțeleg că nu-ți place Caragiale, dar cu noi ce ai? Ce ți-am făcut? Ți-am furat caii de la bicicletă?

Poate, Bastian să-i fi luat. Eu nu, în niciun caz. Gustă măcar, să vezi cu ce otravă ne omoară viața!

— Vade retro!...

— Ce-ai zis? - întrebă domnul Mircea neștiutor.

— Vade retro! - repetă Bastian, candid.

— Ce-i aia? Nu cunosc expresia. Când eram copil la mama, am auzit un ungur adresându-se calului său: „Hatro! Hatro!” Dar n-am știut niciodată ce vrea să zică și cred că nici calul nu știa, fiindcă sta nemișcat.

Domnul Sitaru, care știa să facă de toate, nu se mulțumi cu atât; voi să știe mai mult și întrebă:

— Pe ce limbă?

— Pe ungurește. Nu, mamă? Mama vrea să spună „Mersi!” că nu vrea... - îi traduse Bastian.

— Lasă că-l beau eu! Mie-mi place.

— Treaba ta. Înseamnă că nu ești creștină cu adevărat, fiindcă ăsta e sângele Domnului.

— Du-te și lasă-mă în pace! Că știu eu poveștile voastre.

— Dar ăsta e alb, tati.

— Păi, tocmai asta-i dovada că nu e un sânge oarecare, ca al meu sau al tău. De-a lungul atâtor ani și-a schimbat și culoarea, semn că și noi, cei ce ne împărtășim acum din el, ne vom schimba cândva.

— În fundul iadului ai să te schimbi, păcătosule. Pentru că vorbești doar blasfemii la adresa Cerului.

Bastian sesiză primejdia care amenința să tulbure atmosfera, liniștea precară și buna înțelegere de până atunci și care ar fi dorit s-o consolideze în viitor. De aceea, începu cel dintâi:

— Mamă, tati a venit la noi cu o șampanie, ceea ce vrea să spună că vrea să deschidă un nou drum, o nouă zare în viață, dacă ești de acord și tu, nu-i așa, tati? A venit cu steagul cel alb al împăcării. Sunteți doi oameni mari și cuminți, cu scaun la cap și cred că e bine să puneți securea războiului în pod și să faceți pace. Așa e, tati?

— Așa e. Întrebarea de căpătâi e însă următoarea: Dacă poate un balaur trăi împreună cu Scorpia? Ca să mă

esprim în termenii basmului popular.

Doamna Livia se foi un pic pe scaunul ei, cugetând temeinic, cu foarte mult bun simț practic, ca toate femeile. Se ridică de pe scaun pentru a se duce la chiuvetă, mai strânse un pic robinetul care curgea ușor și spuse apăsător și rar:

— Ar putea, de ce nu? Cu condiția ca balaurul să renunțe la cele nouă capete ale lui... Dacă o să mai dea și pe la Casa Domnului câteodată, duminica mai ales, în loc să intre la birt, cred că s-ar putea...

— O să dea, dacă vrei tu să dea. Mai dă și acum uneori. A mai dat și altă dată, fiindcă balaurul e totuși creștin. Pe urmă, Scriptura nu spune nicăieri când trebuie să deschizi ușa bisericii și cu atât mai puțin, a cărei biserici. Un lucru știu sigur că spune: că bărbatul e capul femeii, așa după cum Christos e capul bisericii. Cunoști versetul acesta? Eu îl cunosc demult și ți-l recomand și ție. Nu să-l citești, ci să încerci să-l înțelegi, să-l primești în capul tău și inima ta ca pe un adevăr adevărat, spus de cel mai înalt for al creștinismului, voința lui Dumnezeu. Nu l-am stabilit eu sau Bastian și nici liderul sindicatului meu și nici managerul spitalului tău. Așa că, oricât de mare ar fi dorința ta, nu pot renunța chiar la toate capetele mele... De-aceea îți spun: Livia, te rog să fii înțeleaptă și să nu ceri ceea ce Sfânta Scriptură îmi spune cu putere. Cartea Sfântă e mai mult decât o recomandare. E o poruncă.

— Pe urmă, să știi că ideea aceasta, dorința împăcării nu vine atât de la mine, cât de la el, de la dragul nostru Bastian. Eu am aderat la ea, cum se spune acum, convins că e bine așa și normal, după atâta vreme și atâtea frământări fără rost. Nu mai suntem tineri și zburdalnici. N-ar trebui să ne mai zboare mintea în copaci, după mierle și privighetori nestatornice. Trebuie să înțelegem că timpul nostru a cam trecut și că suntem bătrâni și avem un copil de însurat și un suflet de mântuit. Dar nu e nicio grabă. Mai stai pe curul tău și mai cujetă! În problema aceasta atâta am vut să-ți spun.

Domnul Sitaru goli paharul de vin și le umplu din

nou. Simțea nevoia unei schimbări de ton și de abordare. Cu genul ei de femei era deprins. Știa cum să le ia și câte gogoși să le dea. Acum era vorba de altceva mult mai important și care cerea oarecare pregătire; un suflu nou și o gândire nouă.

— Băiatul nostru, Bastian, iubește o fată de la locul vostru de muncă. Tu ce zici? Mie îmi place fata. E frumoasă și bine ca femeie. Vezi tu? Femeia e bunul acela de folosință îndelungată, cum se spune, pe care bărbatul îl ia pentru el, pentru inima și sufletul lui... Bunul acela unic și alegerea lui nu-i ușoară, pentru că trebuie să aleagă din zece exemplare aproape identice: cu însușiri rele și bune, calități și defecte, pe cea mai potrivită; adică pe cea cu lipsuri mai puține... Și asta e greu, foarte greu, când ai vârsta lui. Un filosof a fost întrebat de un candidat la înșurătoare: „Înțeleptule, vreau să mă însor. Ce fel de femeie ar trebui să-mi iau?” Acela i-a răspuns: „Dacă e frumoasă, o vei avea împreună cu alții. Dacă e urâtă, prezența ei lângă tine va fi o pedeapsă continuă. (Antisthene) Așa că, oricum ai face, până la urmă tot ai să te căiești”.

— Măi, să fie! - interveni doamna Livia consternată.

— Eu ziceam că ești un om de nimic și când colo, tu ești prieten cu filosofii cei mari... Te rog să mă scuzi! Cât privește opțiunea lui, până la un punct sunt de acord cu tine. Fata e frumoasă, harnică și cuminte. Are toate calitățile unei femei superioare. Păcat că nu vede! Păcat că bezna e o noapte fără sfârșit pentru ea, limitându-i posibilitățile evoluției și dezvoltării personale. O cunosc foarte bine și cunosc felul acestor oameni, pentru care am toată compasiunea și înțelegerea. Dar, să mă ierte Dumnezeu! Nu mi-aș dori o noră oarbă, cum nu-și poate dori mama, un copil bolnav. Atâta timp cât sunt în preajma lui atâtea fete sănătoase, de ce Bastian și-ar lua o nevastă fără vedere? Ca mamă și ca femeie normală, mi-aș dori bineînțeles o noră cuminte, frumoasă, sănătoasă, ca să mă pot uita în ochii ei cum te uiți într-o oglindă. Dar alegerea e a lui. El hotărăște ce femeie să-și ia, cu ce femeie vrea să

trăiască și să facă copii. Sfatul meu ca mamă și ca femeie e ăsta: să nu te grăbești! mai așteaptă! mai amână luarea hotărârii! Lasă timpul să-și spună cuvântul! Ești încă tânăr și n-ai de ce te grăbi. Asta e părerea mea.

Își drese glasul și ieși. Avea deja lacrimi în ochi și nu voia să-și arate slăbiciunea. Oricum, Bastian va face cum simte el. Nu va ține seama de sfaturile ei. Avea 25 de ani. Era vaccinat și greu de clintit de pe poziția lui.

Domnul Mircea era însă de altă părere și, după ce goli paharul, și-o exprimă:

— Eu văd lucrurile altfel: nu zic că mă-ta n-are dreptate. Are. Ca mamă și ca femeie, ea vede lucrurile dintr-o singură direcție, sub un singur aspect. Eu le văd dialecticașa zice șeful meu și-mi place și mie să zic ca el. O femeie poate fi frumoasă dar proastă. Alta, inteligentă dar urâtă. Una frumoasă și curvă. Alta, leneșă și proastă. Una, grasă și rea de gură. Alta, slabă și urâtă. Adică, de tot soiul. Una șchioapă, alta cocoșată. Adică să aibă o mie de calități pozitive și numai una negativă. Dar dacă are mai multe?... O femeie oarbă sau șchioapă nu e mai rea decât una urâtă sau proastă. Prin faptul că nu vede, o femeie deșteaptă și frumoasă poate prezenta și anumite avantaje, după părerea mea: o mai mare garanție a fidelității și purității ei sufletești, a sincerității și statorniciei emoționale și de caracter. Ochii sunt cei mai nesiguri prieteni ai fidelității și statorniciei. De la o simplă privire, uneori se ajunge la tribunal sau direct în patul privitorului. Același lucru este valabil și pentru unii și pentru alții, și pentru femei și pentru bărbați. De aceea, nu zic c-ar trebui să le scoatem ochii înainte de a le lua. Să ne înțelegem! Cred doar că n-are mare importanță dacă vede sau nu; dacă e cocoșată sau șchioapă. Dacă e o femeie de calitate, ia-o! Și fii fericit alături de ea până la capătul zilelor tale! Femeia înțeleaptă și cinstită zidește casă, zice împăratul Solomon și fii sigur că el, care avea o mie de neveste și țiitoare, știe ce spune! În concluzie, eu nu zic nici s-o iei, nici să n-o iei. Fă cum crezi tu! Fă ce-ți spune inima! Un lucru trebuie totuși să-ți spun: să procedezi cinstit și

corect cu ea! Să nu-ți bați joc de ea, de dragostea și credința ei fiindcă femeia e tot femeie, și dacă vede, și dacă nu vede! Să nu-i înșeli așteptările, că-ți faci mare păcat, să știi! Pedepsa lui Dumnezeu va fi cumplită și nu vei scăpa nici în gaură de șarpe. Oamenii nenorociți ca și ea, au de partea lor protecția divină, poți să fii sigur de asta. Pe noi ceilalți ne mai îngăduie Dumnezeu să ne batem joc unii de alții. Ne mai dă el cu capul de pereți, dar atât cât să facem niște cucuie. Pe ei însă îi apără Dumnezeu. Ce fac ei între ei, nu știu și nici nu sunt curios să aflu. Atât îți spun: eu unul n-aș avea curajul s-o fac.

XII

— Petruța dragă, Ai terminat cafeaua?... Foarte bine! Trage fotoliul aproape și ciulește urechile bine, fiindcă vreau să-ți prezint darea de seamă pe ultima perioadă de timp! Cine a spus că femeia e jumătatea cea mai frumoasă a lumii, izvorul vieții și scânteia iubirii, icoana la care se închină până și zei? Prostii de doi bani jumate, tâmpenii fără niciun sens. La drept vorbind, de ce n-ar fi? Nu știu, nu mă pricep. Tot ce știu sigur e că eu sunt o ființă oarecare, o arătare obișnuită: nici slabă, nici grasă; nici scundă, nici înaltă; nici leneșă și urâtă ca fata „babei”, nici harnică și frumoasă ca fata „moșneagului” din povestea lui Creangă, ci numai atât: o tânără fără vedere, o fată cu probleme, cu lipsuri și nevoi de tot soiul, dar mai ales cu probleme de când m-am născut și până m-am făcut mare; de când am rămas singură și m-am mutat la bloc.

Problema mea fundamentală, ca să zic și eu cum zicea Predescu, proful nostru de filosofie, sunt covoarele; mai exact, scuturatul covoarelor. Găsești că-i o falsă problemă sau o problemă minoră, „fără relevanță”, cum ar spune același profesor? O să vezi că nu. Cam prăfuită da, s-ar putea. Ba chiar și murdară pe alocuri, dar nicidecum minoră și cu atât mai puțin falsă. De aceea te întreb: Tu cum te descurci? Cum le scuturi? Te întreb fiindcă eu sunt o femeie sau mai precis, o fată – mă rog, femeie sau fată n-are nicio importanță aici – ceva mai delicată, un pic mai fragilă decât Bețina sau Gina, colegele mele văzătoare.

Sau, dacă crezi că mă țin cu nasul pe sus, aş putea zice că sunt mai neputincioasă, mai bleagă decât ele. În schimb, am o mulțime de preșuri pe jos, fiindcă mie îmi place să umblu desculță și să calc pe moale, pe iarbă și pe covoare. Covoarele mele sunt verzi și pufoase ca iarbă, deși ar fi putut fi și altfel, fiindcă oricum nu le văd; dar am și eu păsăricile mele: să fie verzi și pufoase ca să-mi amintească de anii copilăriei și de culoarea aceea vegetală, pe care de-atunci o păstrez doar în minte și suflet.

Problema e deci cum să fac, cum să scutur atâtea cioarse fără să mă umplu de praf din cap până-n picioare și mai ales, cum să le duc acolo și cum să le pun pe bara aia înaltă, parcă anume făcută să nu poți ajunge la ea...

Cam acesta era tipul de probleme la care mă gândeam când am auzit telefonul sunând. Firește c-am sărit repede la aparat, lăsând baltă „problema fundamentală”. Ridic repede receptorul și aud la celălalt capăt al firului vocea colegului meu, Madian:

— Cris, nu vrei să te dai în spectacol cu mine?

Era într-adevăr el, marea mea simpatie și nu numai a mea, dacă poți îngădui această precizare. Nu „iubitul”, nici „slăbiciunea”; ci simpatia mea pur și simplu. Madian e un băiat jovial, lipsit de ifose și cât se poate de simplu. Aș spune chiar prea simplu și uneori cam vulgar, care te ciupește de fund sau de sân fără nicio jenă și te sărută pe gură, în mijlocul coridorului. E un tip plin de bancuri porcoase și glume deseori nesărate, de epigrame și anecdote picante, pe care le spune cu talent și umor natural, că nu te poți supăra pe el nici măcar cinci minute. Mie mi-e drag mai puțin pentru talentele lui literare, cât pentru faptul că nu e ca ceilalți colegi văzători: încrezut și distant. Vreau să spun că nu face nicio diferență între noi, fetele fără vedere și colegele văzătoare; că pe toate ne tratează la fel. Într-un cuvânt, e un coleg și un amic egal cu toată lumea. De aceea, m-am bucurat auzindu-l.

— Am două bilete la Casa de Cultură și-ar fi păcat să le pierdem...

Aici trebuie să-ți spun că nu mă sunase numai așa ca

să nu piardă biletele. Știa că sunt o mare amatoare de spectacole, la care mă duc deseori cu el sau Bețina.

— La ce spectacol, iubitele? – îl întreb fără niciun interes.

— La un spectacol de divertisment, cred. Nu știu precis.

Avea desigur dreptate. Era un spectacol și atât. N-avea importanță ce fel de spectacol.

— La „Vacanța mare”, dacă nu-ți displace.

— Eu, care mă topesc după orice vacanță încă de pe când umblam în uniformă și cu cordeluță pe cap, îți poți închipui acum, după ce am sărit cam de multșor peste băncile școlii, cu ce sentimente aștept o vacanță, indiferent de culoarea și dimensiunile ei. Dar cum să mă duc așa, cu covoarele strânse în mijlocul casei? Fiindcă reușisem să le fac sul și să le dau la perete încă de ieri.

— Are să fie mișto, ai să vezi.

Abia venisem de la spital plină de talc și de unsori grețose, de mă usturau și ochii și nasul de nu mai puteam și tocmai mă gândeam să fac un duș și să mă întind un ceas înainte de-a trece la pasul următor; dar m-a luat gura pe dinainte și i-am răspuns pe loc:

— Bineînțeles că vreau. Te rog să vii să mă iei!

Am pus receptorul în furcă grăbindu-mă foarte să scot și covorul cel mare și să le duc pe hol. Adevărul adevărat e că din primul moment începusem să întrevăd soluția la capătul firului... Vreau să spun „rezolvarea problemei fundamentale”. Și sub imboldul acestei speranțe, m-am pus femeiește pe treabă: caută loc pentru scaune! Dă la o parte masa! Trage de ici, scoate de colo! Împătură, răsuțește ca o mașină bine reglată, că poate, cine știe? N-are să mă lase el așa... Dar abia apuc să-mi trag sufletul, că Madian se și înființează.

— Madian iubitele, nu mă ajuți să scutur halubele astea?

— Ce să fac?

— Până fac eu un duș, tu le-ai și scuturat. Hai, please (te rog! – în limba engleză) Te rog mult! În zece minute

sunt gata și eu și tu. Te implor! Ajută-mă!

— Tocmai acum, înainte de spectacol?

— Dar nu sunt multe, dragule. Sunt numai trei și cu ăsta mare, patru. Atâta tot. Hai, vrei?

— Tu vorbești serios?

— Măcar ăsta mare... Te rog mult, că eu nu ajung să-l pun nici pe bară.

— Și spectacolul? Ce facem cu spectacolul?

— Mergem noi și la spectacol dacă ții neapărat; dar...

— Cum adică, să renunțăm la „Vacanța mare” ca să scuturăm niște covoare? Tu-ți dai seama ce spui? N-am refuzat niciodată pe nimeni, știi foarte bine. Nu m-am sustras niciodată de la o plăcere ca asta. Dar acum nu se poate. E absolut imposibil, te rog să mă crezi!

Avea dreptate și el, dar nici eu nu puteam să renunț atât de ușor. Și pentru a fi și mai convingătoare, m-am aninat ușor de gâtul lui insistând onctuos:

— Madi, dragule, te lasă inima să mă lași așa cu casa întoarsă până mâine? Crezi c-aș putea să mă duc undeva știind ce las în urma mea?

— Dar le scuturăm la întoarcere. Îți promit. Ți le scutur singur pe toate, ai cuvântul meu. Numai îmbracă-te repede, să plecăm!

Ce era de făcut? Singură oricum nu le puteam scutura. Și la urma-urmei, două sau trei ore nu mai însemna nimic. Pe urmă, un moment de relaxare nu-mi strica nici mie.

— Bine, în două secunde sunt gata.

— Una nu-ți ajunge? Ne așteaptă Bețina cu biletele la intrare.

Presată de timp, dar și mai presată de el, fac repede un duș, pun niște boarfe pe mine, încerc să mă fac frumoasă, că sunt femeie și ca femeie nu poți merge oricum... Când deodată îl aud răcnind ca un leu.

— Nu ești gata? Mai repede, te rog! mai repede, că se face târziu și nu mai avem decât douăzeci de minute la dispoziție - mă zorește el din bucătărie.

„Mare zăpăcit și olteanul ăsta”, îmi zic eu încercând

să mă bag în viteză. „Nu putea să-mi spună la telefon despre ce este vorba?”... Din cauza grabei dar și din alte motive mult mai puțin clare, nu-mi găsesc ciorapii și fusta. Nu știu ce bluză să-mi iau, mi se rupe elasticul la chiloți, iar el nu conținește să mă zorească:

— Mai repede, Cris! mai repede, că mă duc și te las!

Fiindcă nu reușesc să ating parametri doriți, îl rog să-mi încheie sutienul la spate. Dar el, afurisitul și necioplitul de el, ce crezi că face? își vără cangele în sutienul meu, îmi prinde sânii în palme și strânge, și strânge de ei, gata-gata să mi-i zdrobească.

— Mai încet, momârlanule, asasinule, că nu sunt bile de popice și nici mingi medicinale!

Dar parcă vorbeam cu pereții. El nu și nu.

— Hai, fii cuminte! Ia-ți labelle de pe Cuba și hai să mergem, că pierdem spectacolul!

— Lasă-l dracului de spectacol, că se reia și mâine!

— Dar ne așteaptă Bețina. Nu te gândești?

— Las să aștepte! Ce treabă are?

*

Vrei să știi dacă am fost la spectacol? Am fost, dar nu la cel pentru care mă pregătisem și la care mă invitase el, ci la un concert de muzică simfonică. Știi tu ce-i aia, muzică simfonică? Ce-i aia, muzică de Mozart?... Mă rog, poate că știi, poate că ai fost și tu la unul. De ce nu? Eu una, n-am știut până atunci și poate că n-aș fi știut niciodată. N-am fost în viața mea la un concert simfonic nici când eram în școală și nici după aceea. Cu toate că școala era abonată și mulți dintre colegii noștri se duceau. De aceea, afară de rapsodiile lui Enescu, balada lui Porumbescu, valsurile lui Chopin și piesele lăutărești de Pablo Sarasate, de simfonia „Destinului” și simfonia „Fantastică”, pe care profesorul nostru de muzică Bindea, ni le punea mereu în orele de audiție, nu cunoșteam nimic. Îi auzeam vorbind de Mozart, Beethoven și Ceaikovski și uneori fredonând pasaje din muzica lor. Pe unele le îngânam și eu, le mai îngân și acum, dar fără să știu a cui

sunt și din ce lucrare fac parte. Într-un cuvânt, știam cam tot atât cât știu cei mai mulți oameni și poate că nici atât; și poate că n-aș fi aflat niciodată mai mult dacă n-ar fi fost întâmplarea aceea.

De atunci, din ziua aceea, vreau să zic, mă duc cu el sau cu Bețina ori de câte ori aud că în program figurează și Mozart. Dar, să-ți spun cum a fost. S-a întâmplat să fie cam așa: ca după nu mai știu ce simfonie, să urmeze Concertul pentru pian și orchestră, „Elvira Madigan”, de Mozart, cel mai cunoscut concert. Nu știu cum este apreciat de criticii muzicali, dar, după umila mea părere e cea mai frumoasă cântare din lume, tot ce poate fi mai sublim și mai serafic produs în această materie, din toată istoria muzicii din trecut, prezent și viitor. Cu mult peste tot ce s-a scris și s-a spus până acum despre cea mai genială capodoperă.

De unde știu eu lucrul acesta? Ai dreptate, nu știu, n-am niciunargument peremptoriu în sensul acesta. Nu pot dovedi, dar asta simt și gândesc, dacă încape gândire aici. Așa simt eu ascultându-l; asta-mi spune inima mea de atunci. Pentru mine e ca un leac sau ca un drog de care nu mă pot lipsi. Ori de câte ori am ceva pe inimă, sunt tristă și abătută, singură și deznădăjduită, pun caseta cu Mozart, cu concertul acesta dumnezeiesc de frumos, care, de la cele dintâi acorduri îmi umple sufletul de o caldă și dulce vibrație; și nu numai sufletul, ci tot corpul, în rezonanță directă cu întreaga orchestră și cu pianul acela Yamaha care mă cheamă când slab și grav, când înalt și puternic, totdeauna răscolitor, trezind în mine în chip neînțeles țipătul unui pescăruș bătând din aripi deasupra unui țărm de mare pustiu, bântuit de iminente primejdii.

Bineînțeles că atunci, cu Madian lângă mine, nu l-am simțit la fel. Era frumos, mi-am dat seama perfect, cu toate că nu mă puteam concentra cu adevărat la muzică. Madian însuși era sub vraja lui. Mâna lui caldă și grea pe genunchiul meu îmi spunea lucrul acesta, îmi transmitea fiorul ce-l încerca și pe el. Am înțeles asta după felul cum mă strângea: când mai tare, când mai slab; de parcă piciorul meu ar fi fost instrumentul pe care își exersa el

partitura. Eu aş fi vrut să rămânem până la sfârşitul programului, dar Madian a zis că ne ajunge, că după concertul acesta nu mai poate asculta nimic; şi la pauză am întins-o englezeşte.

Cum vremea era nespus de frumoasă şi noi un pic transportaţi, Madian a zis să intrăm un minut la „Rapsodia” - o grădină de vară cu mese la soare şi separeuri discrete - ca să luăm ceva, şi-am intrat. Am luat câte o halbă de bere cu 50 de rom şi doi mititei lângă ea.

Acasă m-am simţit datoare să-i întorc invitaţia poftindu-l la o cafea şi un strop de coniac. Nu apuc să iau două guri, când ce-mi aud urechile?... Madian terminase cu primul pahar şi-acum se lupta cu al doilea.

— Acu’ ştii ce-ar trebui să facem?

— Să scuturăm covoarele - răspund eu bucuroasă că în sfârşit se gândea şi la nevoile mele.

— Lasă-le dracului de covoare, că le-a veni şi rândul lor!

— Dar ai promis, Madian. Mi-ai promis solemn. Nu uita!

— Am promis şi-am să mă țin de cuvânt. Fii liniştită! Acum însă s-ar cuveni să facem altceva.

— Ce anume?

— Să facem sex.

Fie că eram cu gândul la maldărul meu de covoare care aşteptau pe hol, şi că o nouă amânare îmi sporea şi mai mult deznădejdea, fie că berea şi romul lucrau şi ele în felul lor, n-am realizat în primul moment ce voia să spună. De auzit, am auzit cuvântul, dar n-am înţeles pur şi simplu. A fost ca şi cum mi-ar fi spus să facem „kex” ori să ne uităm în „DEX” sau altă drăcie cu aceeaşi rezonanţă. Aşa că l-am întrebat mâhnită:

— Ce să facem?

— N-ai auzit? Să facem sex.

— Adică cum? Ce vrei să spui?

— Adică dragoste sau amor, dacă îţi place mai mult; dar acum se spune „sex”... simplu şi de-a dreptul.

Poate c-ar fi trebuit să-l porcăiesc, să-i dau cu ceaşca

de cafea în cap și să-l poftesc afară. Dar n-am făcut niciuna, nici alta. Eram obișnuită cu el: cu felul lui de-a fi și de-a vorbi direct; mai ales c-o făcea deseori și nu numai cu noi, colegele lui, ci și cu unele paciente. De aceea am pus ceșcuța pe masă, fiindcă îmi tremura mâna și-aș fi putut s-o vărs.

— E o nouă expresie sau un alt gen de relație? Un soi de împreunare de dragul împreunării, ca aia dintre Joiana și Bimbor cel harnic... Adică fără nicio „determinare sentimentală”, cum ar spune Predescu.

— Cam așa ceva.

Glasul lui suna liniștit, fără nicio emoție, ceea ce m-a înfuriat și mai rău.

— Poți face sex fără nicio determinare sentimentală. Numai așa, pur și simplu dintr-o nevoie organică, sub impulsul momentului.

— Vrei să spui că ajunge să mă duci la concert, să bem o bere la „Rapsodia” ca să te bagi în patul meu?

— De ce nu? În patul tău sau în patul alteia, n-are nicio importanță dacă ești și tu de acord.

— Așa, fără dragoste, fără nimic?

— Chiar așa. Ce te miră?

Nu știu ce mă reținea să nu-i dau cu ceașca în cap. Poate că buna cuviință sau faptul că-mi era coleg și țineam oarecum la el. Și i-am răspuns pe același ton liniștit:

— Dar consecințele? Ce facem cu consecințele? Dacă ajungem la dragoste adevărată sau la dragostea blestemată a celui care iubește fără să fie iubit?

— Fii liniștită! N-ajungem noi acolo.

— Și dacă ajungem?... Poate că tu nu; dar eu... La mine te-ai gândit? Ți-a trecut o clipă prin cap că eu s-ar putea să ajung?... Și dacă rămân însărcinată, ce fac? Cum mă descurc singură?... Și dacă îți transmit sau îmi transmiți doi-trei hivi drăguți acolo, te-ai gândit?

— Avem destule măsuri de protecție. Nu-mi fac probleme.

— Și dacă mie nu-mi convin măsurile tale? Vezi? Sunt o mulțime de lucruri de luat în seamă. Nu-i chiar așa de

simplicu cum îți închipui tu.

— Ei, dacă s-ar gândi lumea la toate problemele astea, când ar mai găsi timp să facă copii?

Și sub impulsul dorinței, dar și a alcoolului, începu să-mi țină o predică lungă cu argumente dintre cele mai diferite, menite să-mi zdruncine rezistența și de-a mă face să înțeleg că este vorba de o simplă plăcere cu totul nevinovată, venită dintr-un instinct natural, ancestral; că el există de la începutul istoriei: de la Adam și Eva și până la președintele S.U.A., de la primul locuitor al peșterii occidentale și până la sultanul Arabiei Saudite cu cele peste o sută de neveste și țiitoare ale căror nume, origine socială și națională nu le mai știe nici el, nici supușii lui și care n-au nicio importanță de vreme ce el le dorește și ele acceptă să-i satisfacă nevoile lui sexuale.

Obosită și plictisită de palavrele lui, mă ridic de la masă cu ceștile și paharele-n mână, dar nu ca să i le dau de cap, cum s-ar fi convenit desigur, căci mai aveam încă nevoie de ele; ci ca să le pun în chiuvetă. Și ca să pun capăt discuției, îi spun doar atât:

— Mă rog, cam înțeleg eu ce dorești tu, dar un lucru nu-mi intră în cap nicicum: cum să te bagi în patul unei femei fără s-o iubești deloc?

La care, Madian îmi răspunde în felul lui mârălănesc:

— Mă rog, dacă nu-ți convine în pat, se poate și jos, pe covor. E chiar mai excitant, dacă vrei.

— Pe care din ele, când covoarele mele așteaptă de ieri să fie duse la scuturat? - i-o întorc eu glumind, nescăpând prilejul să-i amintesc de ceea ce mă durea pe mine.

— Doamne, Cris, mă exasperezi cu covoarele tale. Tu nu te gândești decât la preșuri și la covoare. De parcă n-ar mai exista și alte lucruri importante pe lumea asta.

— Păi, tu nu simți că lipsește ceva? Că o casă fără covoare e ca un bulevard fără trotuare?

Și nemaigăsind ce să spună, sau poate că numai așa ca să scape de gura mea, îmbracă unul din halatele mele, ia băătorul de sârmă, covoarele în brațe și dispare cu ele

în spatele blocului.

***

— Ei, da! – i-am spus bucuroasă, la întoarcere, dar și nițeluș prefăcută, văzându-mă cu covoarele scuturate.

— Ei, da. Acum pot să te iau de bărbat, pentru că ești și harnic și de treabă...

Dau și eu să-l sărut ca orice femeie îndatorată și care vrea să-și arate recunoștința pentru serviciile făcute. Dar el, pehlivanul și șarlatanul de el, mă ia și mă strânge în brațe lipindu-mă de perete ca pe o icoană și începe să mă sărute de-adevăratelea: la început, mai în joacă, mai în glumă, abia atingându-mi gura. Întâi, buza de jos, apoi buza de sus, de la stânga la dreapta și de la dreapta la stânga: ușor, delicat ca o petală de trandafir; pe urmă, intens, pătimaș toată gura.

— Doamne, cât de dulce-mi ești, floarea mea de păpădie, floarea mea de viață lungă!...

Tocmai îmbrăcasem un capot nou-nouț, cu motive florale pe fond galben, cumpărat nu demult cu Bețina. Poate că de aceea mă simțeam nu știu cum, mai înflorită, mai vegetală ca până atunci.

— Floarea mea de colț și vis, căzută din Paradis – îl aud din nou șoptind răgușit sau înecat; după care, dintr-o singură mișcare, îmi descheie capotul de sus până jos și mă trezesc deodată goală ca o statuie în parcul orașului. M-a luat apoi pe sus și m-a întins pe maldărul de covoare trântite în mijlocul casei. Totul s-a petrecut atât de repede și de neașteptat, încât n-am avut nicio reacție. Poate că vei spune: De ce n-ai țipat? De ce n-ai chemat vecinii?... Dar când să țipi? Pe cine să chemi? Puișorii nu țipă? Mielul nu plânge? Dar cum și când să țipi când uliul e cu gheara pe tine și lupul atât de puternic?... Totul a fost atât de rapid, încât m-am trezit fără nicio apărare.

Când m-am deșteptat în fine, Madian stătea lungit lângă mine, cu capul pe umărul meu și cu dreapta pe sânul stâng, mângâindu-mă tandru cu mișcări prelungi. Mi s-a părut că tremur, că se făcuse frig și trebuia să mă îmbrac. Am întins mâna să trag ceva peste mine și-am dat de

trupul lui gol, jilav și păros și m-am speriat. A fost ca și cum aş fi atins un şarpe ud și rece sau poate un balaur spăimos, care mă ținea strâns în ghearele lui, gata să mă devore încetul cu încetul, bucățică cu bucățică.

— Ce vrei? De ce tremuri?

— Mi-e frig. Vreau să mă-nvelesc.

— Nu-i nevoie, te încălzesc eu.

Am dat să mă ridic, dar nu m-a lăsat. S-a întins mătăhălos peste mine, anulându-mi orice mișcare.

— Mi-e frig... Vreau să mă-mbrac.

— Încă nu. Stai așa! Vreau să te contemplu.

— Nu-ți ajunge?

— Nu mi-ar ajunge o mie de ani.

Nu vreau să spun că eram revoltată, scârbită sau mai știu eu cum. Aș minți. Eram mai curând zăpăcită, năucită și prea puțin conștientă. Totul s-a petrecut atât de repede și de neașteptat, că nu mă puteam aduna, că nu prea știam ce-i cu mine. Totul era atât de incert și de confuz, că abia de știam unde sunt. Un singur lucru n-am uitat și-mi amintesc și acum cu claritate: că repeta mereu-mereu lipindu-și gura de sâni mei:

— Doamne, Cris, cât de frumoasă ești! Ce sâni superbi! Ce epidermă de mătase ai! Sunt fericit că ești a mea și sunt mai bogat decât marele sultan cu cele o sută de cadâne ale lui.

De ce mi-or fi rămas în minte toate prostiile astea? De ce n-oi fi uitat un singur cuvântel din câte mi-au auzit urechile atunci?... Eu, care uit unde mi-am pus papucii și uneori chiar ziua de salariu... Am auzit de la radio sau mi-a spus cineva - nu mai știu cine - că o femeie uita deseori să meargă la sora ei la spital și uneori la mormântul mamei sale, dar n-a uitat toată viața că fostul ei iubit i-a spus la un scandal domestic „vacă nenorocită”. De ce? De ce nu uităm ce ne doare sau ce ne place mai mult? De ce n-am uitat nimicurile alea cum am uitat atâtea lucruri mari în viață?... Poate, pentru că sunt femeie. Poate, pentru că nimeni nu mi-a spus niciodată lucrul acesta; sau, pentru că, fără vedere cum sunt, nu sunt în stare să înțeleg nici

acum ce înseamnă să fii frumoasă, ce înseamnă frumos și urât când este vorba de trupul femeii.

Învățasem eu la școală și practica de la spital confirmă că toate suntem la fel: că toate avem două mâini și două picioare, doi sâni și mă rog, ceva între picioare, după care se omoară bărbații; diferențele fiind mai ales de volum, de formă, de culoare și cam atât. Adică geometrice și cantitative cumva. Că una e înaltă și alta scundă; că una e grasă și alta slabă; că una e blondă și alta brunetă sau altfel. Dar absolut toate avem aceeași anatomie și aceeași alcătuire de mușchi și organe, de nervi și țesuturi. Așa că de unde ideea asta perfidă, că una e „frumoasă și bine” și alta urâtă? Că una e superbă grozavă, și alta, „nasoală”? Nu cumva e aici o invenție a bărbaților, născocită anume spre a ne duce de nas?...

Am înțeles că omul e bun sau rău, vesel sau trist, cald și blajin sau dimpotrivă, aspru și rece; politicos și tandru sau dimpotrivă: grosolan și dur uneori. Am înțeles și percep ca urât și frumos toate acestea și câte or mai fi în ordinea însușirilor de mai sus; dar cum se aplică ele la anatomia femeii, nu mă duce capul. Madian se părea că știe, că are facultatea aceasta care mie-mi lipsește, fiindcă îmi spunea mereu: „Doamne, ce sâni minunați! Ce coapse de fildeș! Ce șolduri de statuie!”...

De unde știa el lucrul acesta? De unde știu colegele mele văzătoare? Fiindcă le aud și pe ele vorbind uneori ca el.

— Oița mea cu cârlionți de aur! – îl aud recitând cu voce scăzută, mângâindu-mi tandru regiunea de sub ombilic.

— Nici Afrodita n-are părul mai excitant și pielea mai catifelată decât tine...

Când l-am auzit vorbind de Afrodita, am prins a zâmbi și cred c-aș fi izbucnit în râs dacă mai continua așa, fiindcă mi-am amintit de purcica bunicii, pe care o chema tot așa și din pricina căreia, de câte ori mă mânjeam de marmeladă pe bot, bunica-mi spunea cu reproș: „Iar te-ai făcut ca Afrodita”. Dar Madian începu iar să mă sărute în

felul lui personal, cu mișcări circulare, amăgitoare și încheind cu o șampilă sonoră, gen „țoc! țoc!”. „Naiba să-l ia!” mi-am zis eu în gând. „Fără-ndoială că nu-i normal... Oare să fie la fel toți bărbații?” Și mi-am răspuns tot eu, dar nu atunci, mai târziu... compătimentându-i din toată inima. De ce se tolesc femeile după ei? De ce ajung la balamuc atâtea? Trebuie să fie o neînțelegere la mijloc. Altfel cum? De unde altă explicație? În timp ce noi îi socotim deștepți și puternici, geniali și frumoși, în realitate ei sunt ca și noi: slabi și frivoli; niște creaturi perfide, conduși de instincte primare. Tot centrul lor vital e undeva mai jos de buric. Acum știu, cred că pot înțelege misterul. Nu e nicio scofală de ei. Dar de noi? Poate că nici de noi, de vreme ce nu putem trăi fără ei; de vreme ce-i acceptăm așa cum sunt și facem atâtea prostii din cauza lor. Naiba să-i înțeleagă! Eu una nu sunt în stare și nu voi fi niciodată.

* * *

Un sfert de ceas mai târziu, surpriză mare: așezase carpetele și acum se muncea cu covorul cel mare. Auzeam din baie scârțâit de parchet, zgomot de mobilă trasă, târșită, frecuș înfundat, dar fără să mă gândesc ce poate să fie. Doamne, la câte mai sunt buni și bărbații ăștia și la câte surprize te poți aștepta de la ei! De cum am pășit pe hol mi-am dat seama și l-am luat la întrebări:

— Ce-ai făcut, Madian, cu covoarele mele?

Îmi schimbasem capotul cu altul mai vechi și tocmai mă legam cu cordonul.

— Mm, ce frumos miroși și ce bine arăți!

Adevărul e că, după dușul făcut, mă simțeam ceva mai ușoară, mai bine, mai împlinită. Poate părea curios ce-ți spun, dar asta era senzația mea foarte clară. Mă șpreiasem puțin și mă simțeam și eu parcă alta: mai proaspătă, mai îngăduitoare.

— Selincean Madian, răspunde la apel! Ce-ai făcut cu covoarele mele?

— Ce să fac? Le-am călcat în picioare, regina mea. O fi o crimă chiar așa de mare?

— Mai mult decât o crimă: un rapt și un furt ordinar,

fiindcă mi-ai furat obiectul muncii, competențele mele de gazdă și gospodină. Ai să dai socoteală, terapeut Selincean.

— Iertare, doamnă! Vă cer iertare.

— La îndemnul cui ai făptuit nelegiuirea asta?

— Din capul meu și la îndemnul inimii mele păcătoase, să trăiți!

— Atunci e și mai grav, fiindcă în domeniul acesta numai eu hotărâsc. S-a-nțeles?

Bineînțeles că glumeam. Așa ne jucam noi uneori, luând un aer oficial, marțial, până când unul din noi obosea și ieșea din joc. Glumeam așadar, dar n-aș fi fost mai puțin mulțumită dacă le lăsa așa cum erau. Le întinsese mai repede și desigur mai drept decât mine, dar fără să dea cu aspiratorul și fără să șteargă praful cu cârpa, cum fac eu.

— Mda, este clar că nu ți-i bun capul, dar nu m-așteptam să constat că stai rău și cu inima... De aceea, vei fi pedepsit.

— Am fost deja, fiindcă mutând masa, am reușit să răstorn vaza și să vărs toată apa, de-am avut ce șterge după ea.

— Asta nu-i nimic. Vei fi transferat la baie pentru spălat faianța și gresia.

— Nu s-ar putea la bucătărie? Că mi-e o foame de nu știu cum mă cheamă nici cu buletinul în mână.

— În niciun caz, fiindcă așa repezit cum ești, ai putea să-mi spargi până și vasele de inox.

— N-ai încredere-n mine?

— Ba am. De aceea te și distribui la baie. În plus, vei primi o sticlă de bere de la frigider.

— În cap?

— De data asta, în mână, dacă nu comiți ceva nepermis până atunci.

— Nu s-ar putea două?

— Una și deschizătorul de sticle... Dixi! Fiindcă nu vreau să te învăț cu nărav.

M-a luat în brațe și m-a dus la bucătărie. A scos sticla din frigider, a umplut două pahare și am ciocnit fără nicio

urare. L-a dat peste cap. Și-a pus altul, din ce mai era, după care, bomba:

— Cris, știi ceva? Eu cred că noi am putea face casă bună împreună... Am putea face un menaj frumos în doi.

— Un magazin de pahare și linguri?

— Eu vorbesc serios. Am putea încerca să ducem o viață în doi.

— Tu cu mine?

— De ce nu? Am putea fi un cuplu frumos. Tu ești o femeie frumoasă și harnică, iar eu, un bărbat gospodar, priceput. Exact ce le trebuie unor oameni ca noi.

Am pus paharul pe masă. Începuse să-mi tremure mâna și mă temeam să nu-l sparg. Era prima dată că mi se făcea o propunere de felul acesta și nu-mi venea să-mi cred urechilor. Glumea sau vorbea doar așa ca să spună și el ceva sau ca să vadă reacția mea? Și i-am răspuns cu răceală:

— Ce cuplu, Selincean Madian? Despre ce menaj vorbești tu acolo? Fii, te rog, mai clar!

Ne cunoșteam demult, din primul an de masaj și nu o dată i-am ascultat teoriile matrimoniale. Nu o dată l-am auzit vorbind cu dispreț despre familie și căsătorie ca despre un lucru perimat, care nu se mai poartă demult în țările dezvoltate. De aceea n-am ezitat să pun punctul pe „i”:

— La ce menaj te gândești, terapeut Madian? Cum să trăim noi împreună, când tu detești căsătoria?

— Nu detest căsătoria. Detest numai peticul acela de hârtie eliberat deseori de un om imoral, care trăiește adesea în afara căsătoriei sau merge acasă, își bate nevasta și copiii, dacă-i are, și dacă nu, cu atât mai bine; se ferește să-i fabrice ca să nu-i îngreiească spațiul de mișcare. Înțelegi? O persoană ca asta nu poate legitima sau consfinți – citește cum vrei! – un lucru cu mult mai presus decât el. Și în definitiv la ce ne-ar servi o hârtie de felul acesta, de vreme ce amândoi consimțim prin liberă voință și neconstrânși de nimeni să trăim împreună? Să ne unim sufletul și trupul într-o viață nouă? Nu spune oare

Sfânta Carte că „omul va lăsa pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de femeia sa și amândoi vor fi un singur trup”? Nu vor mai fi doi ca înainte, ci unul singur: un singur trup și o singură voință. (*Geneza, II*) Adică un întreg, o nouă entitate socială.

Și Madian începu – pentriu a câta oară, oare? – să-mi țină conferința bine cunoscută despre uniunea consensuală practică în țările din Apusul Europei, încercând să mă convingă de avantajele acestui gen de relații infecte și înjositoare pentru orice femeie cu capul pe umeri, încheind pedagogic:

— Există chiar și la noi, în satele și orașele noastre destule familii și oameni care trăiesc așa; cupluri care au ridicat gospodăria și copii fără să fi trecut pe la Starea Civilă sau pe la popă.

— Știu că există. Cunosc o familie chiar aici, în blocul meu. Dar în cele mai multe cazuri, concubinajul acesta este concupiscentă adevărată sau mai pe românește, dezmăț țigănesc.

— Mă enervasem un pic, dar în același timp am vrut să fiu dură și bine înțeleasă.

— Nicio femeie cu simțul moralității nu poate admite mult timp o relație de felul acesta, nici pentru ea, nici pentru copiii ei. Și-apoi, ce soț e ăla care se duce și vine ca pasărea călătoare? Te lasă cu pruncul în brațe și casa întoarsă când ți-i lumea mai dragă și se întoarce când dau nevoile peste el, când are nevoie de liniște și căldură. Eu nu cred în sentimentul datoriei voastre, în dragostea și legământul vostru conjugal. Eu nu vreau un bărbat care să mă iubească numai sâmbăta și duminica. Eventual, o săptămână-două iarna sau vara. Înțelegi?

— Dar eu te voi iubi și joi. Îți promit...

Am simțit că mi se pune ceva în gât și m-am ridicat de la masă.

— Iar în tine am și mai puțină încredere.

— Îți mulțumesc foarte mult.

— N-ai pentru ce.

— Pentru încredere.

- Nu ne putem păcăli.
- Sper să te mai gândești.
- M-am gândit.
- Poate că ești prea obosită și nu te poți concentra.

Abia te ții pe picioare.

Într-adevăr eram și numai speranța că are să plece mă mai ținea în picioare.

— Hai să facem nani! Văd bine că nu mai poți. Uite, te ia nenea în brațe și te culcă lângă el în pătuțul tău frumos de prințesă obosită.

— Amândoi? Niciodată. Mai bine mă culc în balcon sau în baie, cu capul pe cadă.

— Dar eu vreau să rămân la tine. Am nevoie de tine și știu că și tu ai nevoie de mine.

— Ești sigur?

— Cum nu se poate mai sigur. Și-apoi eu am o misiune de împlinit aici.

— Serios? Ce fel de misiune?

— Să te fac femeie.

— Ce să faci?

Nu m-aș fi mirat mai mult dacă mi-ar fi spus că vrea să mă facă aviator sau vânător de iepuri. Dar femeie...

— Serios? Credeam că sunt.

— Nu încă. Nu știi să săruți și să te porți cu un bărbat.

Am rămas pur și simplu trăsnetă. Cuvintele lui nu m-au jignit. M-au lovit în punctul cel mai sensibil, cel mai dureros al ființei mele și am ripostat violent:

— Ai dreptate, nu știu să mă port ca Bețina și ca iubitele tale. Dar îmi ajunge; și cu asta, basta! Ia-ți catrafusele și te cară!

— Dar vreau să rămân la tine.

— Asta nu, niciodată. La mine nu-i cameră de oaspeți și cu atât mai puțin, cameră de hotel.

— Cris, nu înțeleg de ce te superi. N-am vrut să te jignesc. Te rog să mă crezi! Dar eu gândesc așa: că până la 15 - 18 ani - hai să zicem 20! - nicio fată nu știe să se poarte cu un bărbat și e normal să nu știe. Dar tu ai cu

ceva mai mulți. Nu mai ești demult o fetișcană. De-acum ești o femeie adevărată. Trebuie să știi ce și cum e un bărbat; trebuie să fii pregătită pentru viață. Măine, poimăine ai să te măriți. Vei avea un soț sau poate un amant. De ce nu? Doar n-ai de gând să mergi cu ea în rai...

Îmi venea să-l iau la palme, să-i dau cu spălătorul de vase în cap și cred că i-aș fi dat dacă mi-ar fi fost la îndemână.

— Fugi! Pleacă și lasă-mă-n pace! M-am săturat de tâmpeniile tale. Nu mai suport. Îmi ajunge pentru ziua de azi.

Am trântit ușa nervoasă, refugiindu-mă în dormitor. El, după mine.

— Cris, nu fi proastă! Nu-ți vreau decât binele.

Madian mă trăgea spre el. Eu încercam să mă apăr ținându-l cu mâinile la distanță.

— Te rog nu m-atinge! Țip. Chem vecinii.

Și tot retrăgându-mă și apărându-mă de el, am căzut deodată pe canapea. Atunci s-a întâmplat ceva neașteptat: Madian s-a lăsat și el jos, la picioarele mele. M-a înlănțuit cu brațele, lăsându-și capul pe genunchii mei ca un câine spăsit.

— Cris, lasă-mă să-ți explic! Îți jur că nu-ți fac nimic, că nu m-ating de tine cu un deget. Cred că m-ai înțeles greșit, că m-am exprimat stângaci. Cris, eu vreau să te fac fericită... Mă rog, să fii fericită, pentru că meriți cu prisosință lucrul acesta. Știu că tu nu ești ca Bețina sau Gina; că nu semeni cu niciuna din ele și nu fiindcă nu vezi. Asta n-are nicio importanță aici. Pentru că tu ești altfel. Pentru că tu ești un înger de fată, o ființă nobilă și superioară și-aș vrea să te fac conștientă de calitățile tale; conștientă și mândră de însușirile tale femeiești. Îți jur pe ce vrei tu, pe ce am eu mai sfânt.

L-am lăsat să-și facă damblaua, numai să termine odată și să mă lase în pace. De auzit, auzeam ce-mi tot descânta, dar nu mai eram atentă și nu mă interesa. Eram oricum mai liniștită și mai stăpână pe mine. Aveam de-acum siguranța deplină că nu mi se mai poate întâmpla

nimic și i-am spus direct:

— Hai, termină, că știu eu prea bine ce sunt și cum sunt și n-am nevoie de ajutorul tău.

— Numai un cuvânt și plec. Am să fiu sincer cu tine. Nu mi-am plătit căminul și m-au dat afară. De aceea te rog să mă ții o zi sau două la tine! Dar în sfârșit, am să găsesc eu un loc în parc sau în gară, căci gara e plină de lume și afară e cald. Se va găsi o bancă și pentru mine.

Când l-am auzit vorbind de parc, am simțit cum începe să mi se moaie inima și-am știut că sunt gata să-l iert. Mi-am amintit cum, în primul meu an de practică, am ieșit într-o duminică în oraș. Era un pacient mai vechi, cu probleme motorii. Era pe la sfârșitul lui august, într-o după-amiază. Vremea era excelentă și mă simțeam minunat în fusta mea de stofă și bluza de mătase chinezească. Încasasem salariul și ceva pe deasupra de la câțiva clienți și-am cedat invitației lui.

Am băut bere la „Cazino”, cafea cu frișcă și cu coniac și ne-am dat cu barca pe lacul din parc. Am stat pe bancă cu tranzistorul lângă noi, ascultând un meci de fotbal. Am mai băut o bere la Chios și când am văzut că lumea începe să se rarească, ne-am ridicat și noi. În realitate, ne-am învârtit pe loc. M-a plimbat două ore în jurul parcului, până n-am mai putut și i-am spus cu toată jena că nu mai rezist; că mă rețineam demult și nu mai puteam... Și m-a băgat într-un boschet. Am înțeles atunci că eram tot în parc și că nu mai era lume în jur. M-a răsturnat în iarbă fără niciun cuvânt și fără nicio propunere. Îngrozită și speriată la culme, i-am ars un picior nu știu unde, ținând în gura mare. Și nu l-am mai văzut niciodată.

Nici acum nu înțeleg cum a fost, dar s-a dus și m-a lăsat în parc toată noaptea. Am dat bâjbâind peste o bancă și am rămas acolo până dimineța. Se făcuse rece și iarba și frunzișul copacilor dimprejur foșneau într-un fel spăimos. La fel vietățile parcului se mișcau dându-mi fiori de moarte.

— Cris, te rog să mă ierți! M-am purtat ca un golan.

Îi simțeam obrazii fierbinți pe genunchii mei, și

brațele înlănțuindu-mi picioarele și mi-am dat seama că nu sunt în stare de nimic.

— Bate-mă! Scuipă-mă! Fă cu mine ce vrei, numai iartă-mă! Fă-ți milă de mine și iartă-mă!...

Naiba să-l ia! Îmi venea și să-l bat și să-l scuip, dar mai ales să râd și să plâng. Mi s-a muiat inima cum se topește zăpada dintâi și eram gata-gata să-l iert și să uit. Poate că nu era chiar așa de ticălos și netrebnic cum credeam eu. În fond era și el un bărbat ca ceilalți. Avea și părți rele, avea și părți bune. Pe urmă, nici eu nu eram o sfântă și cu atât mai puțin o zeiță sau o statuie de piatră. Eram o simplă femeie care freca toată ziua niște țurloaie și niște burduhane slinoase. Și-apoi, cu ce-mi greșise? Cu ce mă ofensase? Că nu știu să mă port cu bărbații; că nu știu sărută; că voia să mă facă „femeie”, adică fericită. Ei, și? Poate că nu greșea. Chiar avea dreptate. De unde era să știu? Ce știam eu până atunci despre bărbați? Cât poți cunoaște un om oarecare; cam ce poți ști despre vecinii de bloc. Adică nimic sau aproape nimic. Ce putem ști noi, femeile nevăzătoare despre bărbați și iubire? Cam ceea ce se spune la radio, în proza și poezia de dragoste; atât cât se poate afla de la colegile măritate sau de la cele văzătoare care au două surse în plus: televizorul și filmul. De aceea noi nu vom ști niciodată câte știu ele...

Madian era prima mea experiență în această materie. Nu-mi place cuvântul „experiență” aici, dar nu găsesc altul mai potrivit. Așa că de unde era să știu? Totuși, remarca lui m-a durut. M-a jignit până la ultima celulă a trupului meu.

— Cris, m-am purtat ca un măgar de la țară; dar iartă-mă! Te rog să mă ierți! Îți repet: bate-mă! Scuipă-mă! Fă cu mine ce vrei și n-am să scot un cuvânt.

— Ai dreptate: te-ai purtat execrabil, dar n-am să te bat și n-am să te scuip, deși câteva bătătoare la fund ai merita din plin.

— Deci m-ai grațiat până la urmă. Simțeam eu c-ai să mă ierți, regina mea de inimă roșie.

— Cu o singură condiție: să termini cu prostiile astea.

— Perfect! Am terminat. Nu mai scot un cuvânt. Îți promit.

M-am ridicat în picioare. S-a ridicat și el. Mi-a luat obrazii în palme, lipindu-și gura de gura mea. Era cald și mirosea a lavandă.

— Cris, tu ești cea mai frumoasă femeie din secția noastră. Ce secție? Din județul nostru; din Asia, Europa și restul lumii...

— Iar începi?

— Numai un cuvânt, o singură propunere: Hai să mergem la „Rapsodia”, să mâncăm și să bem ceva!

Tocmai mă gândeam dacă e bine să merg sau să prepar eu ceva, când aud țârâind telefonul: era Bețina.

— Cris, Madian e la tine? Trimite-l repede înapoi, că mi-am strâns covoarele și nu-i cine să mi le scuture.

XIII

Laura locuia într-o zonă rezidențială, construită recent pentru oamenii cu foarte mulți bani și cu foarte multe fumuri: un bloc cu două etaje, cu piscină deasupra și înconjurat de pâlcuri mari de arbori și arbuști plantați de curând și la oarecare distanță de bloc pentru a nu obtura lumina soarelui.

— Ai reușit să te orientezi prin vastul meu apartament?

Laura deținea un apartament cu adevărat enorm în imaginația Petruței, cu încăperi de două-trei ori mai mari decât ale ei. Cum ajunsese ea la asemenea palat și ce nevoie avea ea de asemenea spațiu, era greu de știut.

— Și pentru Miuța a fost greu la început. Intra la baie și când să iasă, nu știa încotro s-o apuce. Mă striga: „Tanti Lauraa! Unde ești?” E un spațiu cam mare chiar și pentru mine, recunosc; dincolo de necesitățile mele obișnuite. În mare, cred că m-aș descurca; și când va fi cazul, voi face și eu ca Miuța.

— Știi ce-mi place mie la tine? Balconul acesta imens, în care poți juca Hora Unirii cu toți colegii și prietenii, jardinierele astea minunate, încărcate de ghivece cu flori și lădițe cu arbuști, bonsay, dacă nu greșesc cumva, și care

crează impresia superbă că te afli într-un solar fastuos, într-o seră de basm sau mai exact, într-un colț de rai exotic în care plantele își revarsă cu generozitate crengile încărcate de fructe deasupra capului tău. E o mare plăcere să bei o cafea la masa asta de sticlă, dintr-un fotoliu minuscul care, toate împreună îți dau o senzație grozavă de opulență și de liniște burgheză.

— Să știi că unul dintre lămâi are și fructe. La început erau 18 lămâi, dar ceva nu le place, pentru că s-au uscat și au căzut cele mai multe din ele. Au mai rămas 5 sau șase.

— Mamă, ce fain! Când ai poftă de puțină citronadă, vii în balcon, întinzi mâna și haști o lămâie!

— Aa, nu, niciodată! Crede-mă că nu știu ce gust au lămâile mele. Când îmi trebuie, cumpăr și eu de la magazin ca și tine și ca toată lumea. Mi-e drag să le văd acolo, să mă uit la ele. N-am eu inima aia, să le rup de pe ram. Lămâiul meu e ca un pom plin de vrăbii. Pe fiecare ramură, două sau trei păsărele. Poți să-ți închipui? Cum să iei una din ele? Chiar dacă sunt prea multe pe câte una și niciuna pe altele. N-ai cum să faci ordine în natură.

— În spatele tău am un arbust plin de fructe mărunte. Nu știu cum se numește și nici ce gust au.

Laura se ridică dispusă să i-l arate.

— Hai să ți-l arăt!

Petruța întinse mâna printre frunze, bâjbâind în gol. Laura îi prinse mâna și i-o îndreptă spre ramura încărcată; apoi spre alta și din nou spre alta, fără să-i lase timp să identifice fructele.

— Uite, pe crenguța asta sunt chiar foarte multe. Atenție! Pipăie ușor, ușor, cum ai pipăi ouăle unui bărbat!

Petruța nu reuși să le localizeze și să-și dea seama de mărimea și forma lor. Păreau a fi un fel de ghindă sau de alună, greu de identificat în stadiul acesta. De aceea, renunță fără să se fi edificat asupra lor.

— Hai să-ți arăt lămâile! Acestea sunt aproape coapte. Le poți pipăi în voie. Arbustul e în regiunea mea, în spatele meu.

O luă de mână și o conduse ușor spre obiectivul botanic aflat în discuție. Îi îndreptă mâna spre fructul cel mai mare și deci mai ușor de pipăit. Mda, asta era o lămâie adevărată... Avea o codiță subțire care o ținea suspendată cât era ea de mare și de grea. Pipăi frunzele lungulețe și lucioase, protejând fructele. Încercă să mai găsească una, dar fără niciun rezultat. Frunzele erau multe și lămâile, puține.

— Ai o seră în miniatură, așa spune. Cine te ajută? Că nu-i ușor să ai grijă de atâtea plante, fiecare cu cerințele și specificul ei?

— Am un specialist în probleme botanice care trece periodic pe la mine. El le face toaleta necesară și mă învață și pe mine. Cu plantele trebuie să te porți cu atenție, ca și cu femeile, dacă nu vrei să le pierzi...

— Se îngrijește și de stăpâna lor, botanistul tău?

— S-ar îngriji el cu mare plăcere dacă n-ar fi atât de bătrân.

— Tocmai ăștia sunt mai primejdioși.

— Se uită la mine cu un fel de interes, dar nu sexual. Nu-mi dau seama ce l-ar interesa la persoana mea, afară de bogăția și varietatea plantelor mele. Nu-i un lucru obișnuit să ai atâtea plante, atât de multe și de felurite. Pricepe el că asta e o pasiune costisitoare și probabil că se întreabă și el: De unde o fi având fătuca asta atâția biștari?

Laura o luă de mijloc și o conduse la locul ei.

— Dacă mă consideri o fufă ușuratică, ușor de agățat și care se vinde ieftin, să știi că greșești! Am o profesie nu dintre cele mai onorabile, poate, dar o profesie totuși. Nu sunt o curvă ordinară, pe care o regulează oricine. Dimpotrivă, în viața mea socială mă străduiesc să par o doamnă și chiar sunt, din punctul meu de vedere. Nimeni nu se poate lăuda că m-a avut vreodată... Recunosc, dacă vrei tu, că n-am avut și n-ai să vezi la mine niciodată o bibliotecă cu zeci și zeci de volume; un laborator cu fel și fel de eprubete, substanțe și retorte pentru cercetări de chimie; hărți planetare, lunete și mai știu eu ce instrumente pentru cercetarea cerului. În schimb, ai să

vezi o sală de gimnastică bine înzestrată cu tot felul de aparate pentru antrenamentul meu zilnic: saltele, inele, paralele, bară fixă și altele, pentru că a sta în cap și a umbla în mâini, e o treabă grea, necesitând foarte multe exerciții fizice. După care, am nevoie de o baie mare și frumoasă pentru curățenie și relaxare. Ai văzut baia mea. Nu-ți place?

— Cum să nu? După balconul acesta imens, baia e cel mai minunat loc din casa asta. Sunt două lucruri care mi le-aș dori și eu: un balcon plin de plante și o baie ca a ta.

— Le vei avea. Îți promite sora ta, Laura.

— Am să te duc într-o zi pe acoperișul „lumii”, să-mi vezi piscina. E o splendoare, o mare operă de artă arhitecturală. Mă pot bălăci în ea când vreau și cât vreau. Nu acum. Când vom avea vreme și tu, chef să faci o baie la soare. Ai fost vreodată la mare? Ai să vezi tu la fața locului.

— Vreau să-l văd, bineînțeles. Știu că tot ce ai tu e lucru de cea mai bună calitate, dar altă măsăa mă doare pe mine.

— Ce anume, sora mea? Spune repede și degrabă, că Laura te ascultă cu toate urechile și dacă depinde de ea, se rezolvă în doi timpi și trei mișcări... Dar, stai așa, nu te mișca! Două secunde, nu mai mult... Să-ți aduc o limonadă de la frigider, preparată chiar azi de Laura cu mânuțele ei alea două pe care le știi...

Și Laura o zbughi sprintenă și ușoară la frigider și reveni tot așa, cu un platou de argint, două pahare înalte, de cristal și o sticlă de suc. Turnă lichidul gălbui cu reflexe aurii în cele două pahare. Îi luă mâna și i-o puse ușor pe unul din ele.

— Dacă-ți mai trebuie lămâie sau zahăr, ridică două degete-n sus!

Petruța duse paharul la gură. Sorbi plescăind din buze și spuse încântată:

— Mișto, tu gagico! Super mișto, să știi! N-am băut niciodată ceva mai bun, pe cuvântul meu!...

Și mai luă o gură plescăind tot așa.

— Țsta se bea cu paiul, tu, dacă nu vrei să rămâi fără

glas. Altfel, îți taie respirația și eu mai am de cântat.

— Dar altceva doream eu să-ți spun, să te rog adică, fiindcă tu ai cunoștințe cam peste tot, până și în Rai, dacă-mi dau bine seama.

— Ei, acolo, mai puține. Meseria mea nu-mi permite asemenea extensie.

— Sora mea dragă, am călcat pe bec...

— Pe bec? Ce vorbă-i asta? Nu pricep.

— Am rămas bortoasă, tu. Nu sunt încă foarte sigură, dar cam pe-acolo mă poartă barca mea...

— Păi, asta-i extraordinar, sora mea! Un lucru nemaipomenit!... Tu cum îl percepi?

— Deocamdată nu-l percep nicicum. Doar că nu mai am „musafiri”.

— Și asta te sperie? Te îngrozește?

— Deocamdată mă alarmează. Nu mă sperie și nu mă îngrozește, cum spui tu, ci doar mă alarmează. Ai înțeles? Și ca să fiu sigură, te rog să mă duci la un doctor bun.

— Se-nțelege că te duc. Te duce Laura la cel mai bun doctor din orașul nostru. Dar, să-ți mai spun ceva: există un test de sarcină care poate fi luat de la orice farmacie. L-ai făcut?

— L-am făcut, dar n-am suficientă încredere în el. Chiar și farmacistă mi-a spus că în stadiul actual nu e totdeauna concludent.

— Foarte bine!

— Dă-mi un răgaz de 24 de ore, ca să mă orientez în spațiu, și-ți promit că voi prinde și ciocârlia asta. Și cine ți l-a pus, dacă nu sunt indiscretă? Paul?...

Laura cunoștea tipul relației dintre ea și Bastian. Dar, cum relația lor se cam răcise în ultima vreme, bănuiala plană în mod logic asupra lui Paul pe care Petruța îl frecventa mai des decât înainte.

— Ei, cine? Nu știu. Nu pot să-ți spun deocamdată.

— Dacă nu știi, e foarte bine. Mă bucur pentru tine, sora mea. Înseamnă că sunt mai multe variante. Eu credeam că autorul e Paul.

— Paul? Păi, asta n-ar pune mâna pe o muiere nici să-

l pici cu ceară, dintr-o convingere religioasă sau pentru că n-are ce trebuie în pantaloni. Mai curând ar lua foc cu gura decât să se atingă de trupul unei femei. E un misogin sadea.

— Serios? Nu-mi vine să cred, judecând după cum e de bine clădit.

— Absolut serios.

— Mă rog! Dacă zici tu, așa o fi; deși, după părerea mea, nu s-a născut încă bărbatul care să nu dorească să pună mâna pe o muiere. Dorința asta e ceva înăscut. Ea funcționează la toate viețuitoarele. Dar la bărbați e o lege imperioasă de-a dreptul, naturală și foarte puternică; mai puternică chiar decât ei și decât toate celelalte instincte la un loc. Și elementul care aprinde această dorință este femeia. Femeia este forța supremă care declanșează, întreține sau întrerupe focul mistuitor din inima și sângele lor.

Cu toate că Dumnezeu a făcut-o firavă și slabă, fragilă și delicată, la modul general vorbind, sub aspect sexual, femeia reprezintă forța care subjugă universul, forța care face ce vrea, când vrea cu adevărat. Ea stăpânește cu voință de zeu toate celelalte forțe și nu prin poruncă sau violență... ci prin ceva mult mai subtil: prin dorință, prin sugestie, prin simpatie, prin vorbe dulci, gesturi tandre și priviri languroase, printr-o mie și unul de mijloace.

Ai auzit că Eva i-a dat un măr lui Adam. Crezi că i l-a vârat în gură cu forța? Da' de unde? I l-a oferit cu dragălalășenie și generozitate, cu cea mai bună intenție, ca unui coleg și tovarăș de Grădină - așa cum îți oferă cineva o floare. Bineînțeles, după ce-a mușcat ea mai întâi, cu toți dinții ei albi și frumoși și cu toată gura, salivând de plăcere, zdrobind ușor, tacticos miezul lui dulce-acrișor, succulent, mustind abundant în gura ei mică, cu buze moi, trandafirii; încât, Adam care sta și se uita la ea cum clefăie, a început și el să saliveze și să-și dorească să guste din el. Cu ochii îl savura demult. Așa că n-a fost nevoie decât o simplă întrebare: „Nu vrei să guști și tu?” Și i l-a

întins imediat...

Așa trebuie înțeleasă forța femeii. Crezi că Adam ar fi făcut la fel? Eu cred că nu. El ar fi mușcat din măr de două-trei ori, hăpăind rapid și cotorul cu sâmburi cu tot, fără să se uite la Eva și fără s-o întrebe dacă nu vrea și ea.

Undeva, în Scriptură se spune că femeia este stăpână peste trupul bărbatului. Am auzit, n-am citit personal. Eu aș completa afirmația asta cu următoarea observație: Femeia este stăpână peste voința și dorințele lui, peste gândul și simțurile lui cele mai tainice. Dacă nu vrea el să se atingă de trupul femeii, nu rămâne decât o singură cale: să se atingă femeia de trupul lui. Am să te învăț eu cum să procedezi, dacă vrei să pui laba pe el; dacă vrei să trezești la viață masculinitatea lui adormită – dacă nu e impotent sau homosexual cumva, Doamne ferește! – și nu cu mijloace vulgare, indecente. Nicidecum. Ci cu anumite tertipuri care țin de știința și arta seducției. Ai să vezi tu. În domeniul acesta, Laura e cea mai bună profesoară.

XIV

Petruța urcă cele două rânduri de trepte și sună scurt de trei ori, după semnalul de mult convenit. Deschise ușa și intră ca la ea acasă. Avea cheie și de la intrare, și de la garsonieră. Astfel că semnalul de sonerie era doar un avertisment personal, precum ringtonul de la telefonul celular. „Eu sunt!”

Își lăasă sandalele la ușă și săcoșica în cuier.

— Te-ai trezit, sfinte apostol? Ce clocești acolo? Ridică-te-n două picioare și bucură-te că azi e ziua cea mare, că soarele e sus pe cer și strălucește mai tare decât ieri! Tanti Petruța ți-a adus ceva de sărbătorit: un pic de tort, o șampanie și o năfrămuță (batistă).

— Ți se pare că sunt prea mucos?

— E vorba de altceva: năfrămuța asta are un tâlc al ei, o semnificație personală.

— Ceva legat de jocul „Mi-am pierdut ieri o batistă?” ...

— Cu un capăt, da, s-ar putea. Pe celălalt, te las să-l ghicești singur!

Paul sta lungit pe pat și asculta muzică de pe compact-disc. Ascultase la început Bob Dylan și acum, Florian Pitiș. Ieri ascultase Ray Charles și Gil Dobrică, interpretând aceleași piese și foarte interesant i se părea faptul că varianta în limba română și chiar interpretul lor suna mult mai bine, mai aproape de inima și sufletul lui de artist. Avea senzația asta de mai demult și acum iată că se confirma. Se confirma totodată și părerea Petruței care susținea că varianta lui Gil Dobrică, respectiv Florian Pitiș reprezenta originalul; Dylan și Ray Charles fiind niște interpreți de duzină care au preluat piesele celor doi români. Așa i se părea și lui. Vocea lui Dobrică și Pitiș suna mai bine și părea mai potrivită cu textul care, nici el nu părea englezesc, cântat în limba română.

Auzise de nu știu câte ori că marii poeți, precum Shakespeare, Goethe, Eminescu sau Esenin, nu pot fi traduși în altă limbă fără să piardă ceva din savoarea limbii în care au scris. Că, nicio traducere, oricât de bună ar fi, nu ajunge niciodată la nivelul originalului; și alte afirmații de felul acestora. Și iată că acum sta culcat și se întreba: Oare chiar așa să fie? Nu cumva o traducere foarte reușită, făcută de un poet talentat ar putea egala originalul? Poate că Faust nu. Hamlet nu. Divina Comedie nu. Dar versurile acestor piese, textul lor original da, cu siguranță că da. În românește suna mai bine, fiind mai expresiv și mai adecvat. Să fie oare interpretul, cauza sau noua orchestrație? Sau pur și simplu textul foarte reușit, care face sound-ul, linia melodică unică, proprie, o haină pe măsura conținutului de idei și sentimente? Nu trebuie să știi englezește ca să-ți dai seama de diferența dintre cele două variante. N-ar fi de mirare dacă l-ai auzi spunând acest lucru pe autorul lor.

Mai rămânea problema cu piesa lui Chavela Vargas, interpretată de Petruța. Nu cunoștea limba spaniolă și nicio variantă în limba română ca să poată aprecia ca lumea. Dar inima îi spunea că, așa cum o interpretează Petruța, dacă ar avea un text în românește, interpretarea ei ar fi categoric superioară celei în limba spaniolă.

Aproape că nu-ți trebuie să cunoști limba originală ca să recunoști în glasul interpretei o durere sfâșietoare, un tipăt de disperare, iscat de iminenta scufundare a bărcii – la modul propriu și la modul figurat.

Păcat că nu știa atâta spaniolă și nici timp să învețe n-avea, măcar atâta cât să poată înțelege cântecul acesta și încă două sau trei piese la fel de frumoase și pentru voce, și pentru gitară, și care ar merita să fie cunoscute și la noi.

Chavela Vargas nu era o cântăreață oarecare, o interpretă ca atâtea altele, ci o artistă deosebită, o mare și adevărată artistă care simte și care trăiește cântecul cu tot sufletul ei, cu toată ființa ei. Auzind-o, simți cum vibrează fiecare coardă a sufletului ei, încât, pe drept cuvânt poți spune că Chavela interpretează, trăiește adică, nu cântă pur și simplu ca Sarita Montiel sau Julio Iglesias...

Paul se ridică în șezut, la marginea divanului.

— Bine-ai venit, iubirea mea! Bine-ai venit! – o întâmpină el reproducând începutul unui refren foarte cunoscut cu ceva ani în urmă.

— Te aștept cum îl așteaptă copiii pe Moș Crăciun... Știi de ce te iubesc eu așa de mult? Pentru că tu ești muza mea inspiratoare... Știi, aia cu lira de argint și glasul de aur, despre care vorbește mitologia... și n-am știut să mă bucur până acum.

— Ce tot bălmăjești acolo, Paul Avidi? Nu ți-e bine? Mi-am spus că azi e ziua ta și ți-am adus ceva de beut. Am făcut rău sau bine? Asta vreau să știu.

— Depinde ce-ai adus.

— Kreskova... Îți spune ceva numele ăsta?

— Da. E o vodcă rusească foarte bună.

— S-avem pardon! ăsta e un vin, mai exact, o șampanie din Republica Maldavia.

— Excelent! Excelent! Atunci e vorba de Cricova, un vin într-adevăr extraordinar. Paharele sunt la locul lor și eu, la locul meu. și dacă m-ajută și tu un pic, o să beau un pocal întreg în sănătatea ta în primul rând și pe urmă, dacă mai rămâne, și în sănătatea mea.

Petruța reuși să desfunde sticla răsucind împletitura de sârmă din jurul dopului. Acesta sări bubuind până în tavan.

— Să fie cu noroc și cu bucurie! - spuse Petruța încercând să umple paharele.

— Am impresia că suntem toți, nu-i așa? - spuse și Paul ca și cum ar fi vrut să inițieze un toast.

— Dacă zici tu, așa e. Suntem toți sau aproape toți. „Să curgă șampania valuri și vinul să curgă-n pahare!” - încercă Petruța o urare, reproducând ceva din Traviata lui Verdi. Era veselă și bine dispusă și încerca să pară și mai bine decât era, pentru a încălzi atmosfera aceea de om suferind.

N-avea probleme la șira spinării și nici la picioare. Din fericire, la nivelul acesta sta bine sau aproape bine. Suferința lui erau mâinile, ambele fracturate mai sus de încheietură, sau, cum îi plăcea lui să spună, „mai sus de gleznă”.

„Oasele se vor suda repede”, îi spusese doctorul Ciolacu. „În câteva săptămâni vei putea face și gimnastică”. Asta spera și el, și nu ca să facă gimnastică, cât să poată cânta din nou la ghitară; să poată bea și mânca și câte mai face omul cu mâinile lui. Altceva nu mergea: nu da semne încă de îndreptare, mai ales partea nervoasă. Le putea mișca relativ bine și din umăr, și din cot. Atâta doar că nu simțea nimic cu degetele. Avea senzația de rece și de cald când îi puneai sub degete un vas cu apă rece sau caldă la o temperatură mai ridicată sau mai joasă decât cea normală. Dar nu percepea forma, volumul, asperitatea și luciul obiectelor, adică acele senzații TACTILE, foarte importante pentru cei fără vedere. Nu se rănise la palmă, adică la degete, decât superficial. Fractura lui era de ordin nervos: fascicolul nervilor senzitivi sau nervul principal care enervează palma era întrerupt undeva pe parcurs și influxul nervos nu ajungea la creier.

— Poți ține paharul în mână? - întrebă Petruța grijulie.

— Știu eu? Poate, dacă m-ajută și tu.

Petruța voi să se convingă și-l puse la probă.

— Uite mâna mea! Strânge-mă tare! mai tare! Așa, foarte bine!

Putea executa aproape orice mișcare, dar fără să aibă controlul senzorial al mișcării și fără să simtă forța mișcării.

— Aveai tu parcă un pai undeva - spuse Petruța intuind soluția.

— Unde-o fi oare?

— Într-unul din sertarele bufetului.

Cum sta rezemat de ușa bufetului, Petruța se lăsă grea peste el, bâjbâind prin sertar. Paul o prinse în brațe cu mâinile lui inerte.

„Mamă, ce multă și pufoasă era și cât de frumos mirosea!”

— Evrica! - spuse Petruța.

— L-am găsit.

Introduse un capăt în lichidul spumant, iar celălalt capăt i-l vârî în gură.

— Aspiră cât poți, că țin eu paiul și paharul.

— De mare trebuință e o femeie la casa bărbatului.

— Îți umple și ține paharul să bei.

— Chavela mea dragă, tu ești o comoară și o ființă de zahăr, nu o simplă femeie care freacă ținsoarele tuturor neblejnicilor și nu mai știu ce la Balneologie, o colegă și o iubită fără pereche...

— Desperecheată, vrei să zici. Ne-om împerechea noi într-o bună zi. Nu scapi tu de Petruța așa de repede, pe cât dorești.

— N-aș vrea să scap de ea niciodată. Nu mai sunt un om întreg acum și poate că nu voi mai fi niciodată și nu voi ști să prețuiesc inima și sufletul tău nobil, așa cum ar trebui și cum aș fi putut s-o fac până nu demult. De-aceia îți mulțumesc, perechea mea scumpă, pentru tot ceea ce faci pentru mine, nefericitul de-acum, și să-ți mulțumesc din nou spunându-ți încă o dată cât de mult te iubesc și te prețuiesc.

Petruța se lipi de el așa cum se lipa de ea uneori Miuța, strângându-i capul la piept.

— Taci! Te rog să nu mai spui niciun cuvânt, că mă faci să plâng, și nu vreau tocmai azi și nici tu nu cred că-ți dorești. Suntem doi colegi și prieteni... Ne unește școala și muzica, trecutul, prezentul și, poate, viitorul... Trebuie să ne ajutăm și să ne încurajăm reciproc, cu atât mai mult, cu cât ne cunoaștem de la începutul lumii, Mai precis, din era noastră...

— Nu vrei să-ți arăt ce mi-am luat de la Eva?

— Cum să nu? Sunt foarte curios. Vorba e dacă voi reuși să-mi dau seama?

— Vei reuși. N-am nicio îndoială că vei reuși; și pe urmă, te ajută Petruța, ce naiba! De ce sunt eu aici?

— Doamne, Tuța mea dragă! Tu ești cauza și motivul strălucirii soarelui în viața mea...

— Paul, te rog, fără patetisme lacrimogene! - spuse Petruța moale și se duse după lucrurile cumpărate.

Veni cu o săcoșică de plastic pe care o foșni mai multă vreme, de parcă ar fi căutat punguța cu bomboane. Scoase din ea două lucrușoare textile și i le puse în mână. Paul le examinează îndelung învârtindu-le și răsucindu-le pe toate părțile cu două mâini de ghips, reci și inerte, fără să-și dea seama ce are în mână.

„De-ar fi avut mâinile sănătoase, și-ar fi dat seama imediat”. - se gândi Petruța îngrijorată.

— Sunt niște lucruri femeiești - îl ajută ea.

— Niște desuuri...

— Femeiești?... Desuuri?... Atât de mărunte?... Ce-ar putea fi? Dacă sunt lucruri femeiești, atunci acesta nu poate fi decât un țâțar, dacă nu mă înșel.

— Așa e. Bravo! Ai nimerit... Ai pipăit vreodată un sutien, o femeie cu sutien pe ea?

— Nu, niciodată. Unde aș fi putut pipăi un sutien? Poate, într-un magazin. Pe o femeie, în niciun caz. Ce femeie stă s-o pipăie un orb? Și ăsta ce poate fi? Chiar că nu-mi dau seama. Parcă ar fi niște panglici înguste sau niște șnururi finuțe, prinse cu meșteșug între ele, în chip

de fileu... Dar nu poate fi fileu, pentru că sunt prea puține la număr și n-ar putea ține părul.

— Ai observat perfect. Nu e vorba de niciun fileu. Obiectul acesta ține fundul, nu capul. E un soi de chilot modern, foarte la modă în toată lumea. Deci și la noi și curând va fi și la mare. Nici eu n-aș fi știut dacă nu mi-ar fi spus Laura. Prea e sumar și fără nicio suprafață care să acopere ceva.

— Mi-ar plăcea să-i văd pe tine. Poate că așa mi-aș da seama mai ușor.

— De fapt, tu ce vrei să vezi? Desuurile sau anatomia mea?...

— Și una și alta, dacă nu e prea târziu.

Sau prea devreme... Eram copil când mi-a turnat cineva în urechi otrava asta mistuitoare; și de atâtea ori, până m-am saturat și de mine, și de lume: că e păcat să te atingi de trupul femeii. Când Dumnezeu le spune primilor oameni tocmai asta: Crește-ți și înmulțiți-vă! Umpleți pământul și stăpâniți-l! Ce voia de fapt să spună? Un lucru foarte simplu, pe care nu toți l-au înțeles. Unii n-au putut sau n-au vrut. Cum să te înmulțești? În eprubetă? Prin diviziune celulară? Prin spori sau prin butași? Sau prin semințe?...

În timpul acesta, Petruța lepădă tot ce avea pe ea și își luă sutienul cel nou și părerea de chiloți numiți tanga.

— Uite, asta mi-s! Dacă te interesează persoana și lenjeria mea intimă. Nu se poate spune că sunt în costumul Evei, dar nici foarte îmbrăcată nu sunt. Asta e moda acum și curând probabil că va fi și la mare. Vom trăi și vom vedea, vorba unui ghitarist foarte cunoscut, Paul Avidi, dacă-l cunoști cumva. Sper ca bărbații să nu se isterizeze de tot văzând o femeie în chiloții ăștia.

Veni lângă Paul. Îi luă mâinile și i le puse pe sâni. Acesta prinse în căușul palmelor lui cele două alcătuiuri anatomice, îmbrăcate în mătasea fluidă și moale a gândului diafan, urmărind urcușul bretelelor peste umerii delicați ai femeii. Apoi, coborî din nou, ușor, cu mișcări avide, să ia la cunoștință fiecare punct, centimetru cu

centimetru, fără să întârzie prea mult într-un loc, dar și fără să treacă prea repede peste reliefurile calde și moale, ce i se înfățișau pentru prima oară sensibilității lui tactile. Cu o mișcare spontană, venită din zona cea mai ascunsă a ființei lui nervoase, îi ridică sutienul deasupra sânilor. Îi prinse fiecare cupă grea de nectar; își apropie gura fierbinte de ele și își umplu gura cu sfârcul lor dulce. Nu se mai sătura să le strângă și să le soarbă dulceața lor unică, într-o beție nepotolită a simțurilor trezite în sfârșit la viață.

— Paul! Dragule, ce faci? Te rog să te oprești până nu-i prea târziu! Ar putea să-ți pară rău într-o zi.

— Minunea mea neprețuită, sunt nebun de fericire. Splendoarea feminității tale minunate a săvârșit minunea. M-am vindecat! Pricepi tu oare lucrul acesta? Am început să simt din nou cu nasul, cu buzele, cu palmele, cu vârful degetelor explozia celulară a trupului tău delicios. Percep din nou mai intens și mai viu decât înainte mireasma trupului tău înflorit. Sunt atât de fericit și de bogat înzestrat cu cele mai divine însușiri ale trupului tău minunat, care mă năucește cu bogăția lui regală, revărsată cu generozitate peste inima mea sărăcită de trăiri și senzații tactile, reușind să deștepte și să aducă la viață simțurile mele adormite, după atâta vreme! Petruța mea unică! Dulcea mea ispită, îți cer iertare pentru toate absențele mele din trecut și din viitor și te mai rog să înțelegi bucuria mea imensă de-a fi descoperit în sfârșit frumusețea și bogăția trupului femeiesc, puterea de-a gusta și cunoaște necunoscutul! Și asta s-a petrecut acum prin forța trupului tău extraordinar. Îți mulțumesc cu toți porii ființei mele înzdrăvenite, cu toate celulele inimii mele resuscitate la viață! Tu ești prima și ultima mare minune a lumii.

XV

Paul fu introdus în aceeași încăpere îngustă și neprimitoare de rândul trecut, în care erau chemați la ordine toți frații eretici sau care dădeau semne de erezie.

— Frate Pavel - începu fratele Luca. N-ai mai dat cam demult pe la noi și din instrumentul dumitale nu l-ai mai

lăudat pe Domnul de multă vreme în lăcașul acestei biserici. De ce oare? Te-am supărat oare cu ceva? Te-a oprit cineva sau de ce?

Paul răspunse liniștit:

— Am fost foarte bolnav sau mai exact, am trecut printr-o grea suferință.

— Mda! Am cam aflat noi câte ceva de la sora Mirela, dar nu credeam să fie ceva foarte grav.

— Nu credeți, dar a fost și încă mai este. Dar, Domnul fie lăudat! Mă simt mult mai bine și nădăjduiesc că voi reuși curând să trec și peste încercarea asta.

— Mă bucur și eu și ceilalți frați împreună cu mine. Ne bucurăm cu toții că ai trecut și peste încercarea aceasta, dar fii atent la ce urmează! În ultima vreme ai trecut prin mai multe încercări. Căderea asta de la înălțime putea să fie ceva foarte grav. Faptul că nu este, nu poate decât să ne bucure. Totuși, e un semn. Ai grijă pe unde treci și ce faci! Data viitoare s-ar putea să fie mai rău. Ai mare grijă! Dumnezeu nu bate cu bota. Fiecare încercare de felul acesta e un avertisment că ceva nu e în ordine; că drumul pe care ai apucat nu e drumul cel bun. Te-ai gândit oare la lucrul acesta?

Nu. Nu se gândise și nici n-avea de ce se gândi. Incidentul în sine a fost o stupidă întâmplare, ca atâtea altele și pentru care n-avea ce întrebări să-și pună sau ce reproșuri să-și facă. O cădere stupidă de pe scenă, în timpul unui spectacol. A căzut cu ghitara în brațe și deci cu mâinile pe ea, în timp ce cânta; și nu de la o înălțime foarte mare. Ghinionul lui a fost căderea pe mâini într-un moment de euforie artistică. Băuse două sau trei pahare de vin, Tămâioasă românească din capitala vinului românesc și cam tot atâtea pahare de vodcă Stalinskaya. Îl strânsese Petruța în brațe și se simțea fericit. Pe urmă, cineva adunase covorașul de sub picioare, care delimita spațiul îngăduit mișcării pe scenă. Adică, niște cauze și niște consecințe absolut naturale, normale. N-avea Dumnezeu nicio vină în treaba asta și niciun amestec.

— Frate Luca, eu cred că dumneavoastră vreți să

aruncați asupra lui Dumnezeu toată vina pentru cele întâmplate mie și altora, care au trecut prin astfel de împrejurări. Eu nu cred că Dumnezeuul luminii, dragostei și bunătății ar sta cu biciul în mână și că el ar putea fi invocat ca martor sau ca autor al tuturor căderilor noastre. Dacă ăsta e motivul pentru care m-ați chemat aici, eu cred că greșiți. Eu resping această explicație puerilă pe care o aud mereu: „Așa o vrut Dumnezeu...” „A fost voia lui Dumnezeu...” Sau: „L-a pedepsi Dumnezeu...”

Eu vă rog să-l scoateți pe Dumnezeu din ecuația asta! Dumnezeu n-are nicio vină pentru cele ce li se întâmplă oamenilor. Oamenii sunt singurii de vină și nimeni altcineva. Altfel, unde e liberul arbitru, libertatea omului despre care vorbește Sfânta Scriptură? Gândirea aceasta este expresia unei mentalități rurale, cam învechite; poate, din evul mediu, dacă nu și mai veche. Nu mai ține în zilele noastre. Și cum ar putea ține? Dacă Ana a rămas însărcinată, înseamnă că Dumnezeu a vrut asta?... Și dacă-i moare copilul la naștere sau ceva mai târziu, înseamnă că așa a vrut Dumnezeu?...

Nu vi se pare că e aici o contradicție flagrantă, că aruncăm toată răspunderea pentru indiferent ce ni se întâmplă nouă, asupra lui Dumnezeu? Eu cred că Dumnezeu a creat o lume frumoasă și bună. Ne-a lăsat niște porunci înțelepte și drepte. Ne-a înzestrat cu spirit și rațiune. Ne-a făurit un cadru normal, inteligent și frumos de conviețuire în pace și bună înțelegere. Dacă noi nu vrem sau nu putem respecta acest cadru și aceste porunci este vina noastră și noi vom suporta consecințele, noi și părinții noștri. Asta e logica pe care eu o susțin.

Atunci interveni fratele Marcu:

— De fapt, nu pentru asta te-am chemat noi aici.

Fratele Zaharia frunzărea dezinteresat o agendă sau o cărticică de poezii, urmărind cu relativă atenție evoluția discuției. Era un procedeu și acesta de-a-i lăsa pe alții să aprindă focul pentru a putea interveni și el la urmă cu extingtorul său plin de tact și înțelegere, de duhul blândeții și de bunăvoință.

— În biserica noastră se petrece un fenomen nedorit și cu urmări dintre cele mai neplăcute...

Fratele Marcu încarcă voit fraza esențială, ocolind sau neștiind cum să pună punctul pe „i”. Aștepta intervenția fratelui Zaharia, care, mai instruit decât el și cu mai multă răspundere, ar fi putut pune degetul direct pe rană. El însă, fie că n-avea curaj, fie că nu știa cum s-o face, răfoia de zor cârticica lui, lăsându-l să se descurce singur.

— Frate Pavel - reluă el ideea cu care începuse - în acest sfânt lăcaș au început să vină tot soiul de oameni: și mai grași, și mai slabi; și mai înalți, și mai scunzi; și sănătoși, și bolnavi; și femei, și bărbați. Adică oameni de tot soiul și care, altă dată treceau pe lângă noi fără să ne bage în seamă și fără dorința să ne cunoască. Firește că la început ne-am bucurat, după cum era și normal, înțelegând că biserica este locul unde poate fi întâlnit Dumnezeu și unde trebuie să vie turma însetată de cuvântul și adevărul vieții. Dar lucrurile au evoluat nedorit. Au început să vină toți nefericiții din oraș: orbii, ciungii, ologii, epilepticii; toți râșoșii și păduchioșii, zdrențăroșii, și...

— Am înțeles, fratele meu. Și ce-i cu asta? Ce vină am eu și ce pot face eu? - îi tăie discursul Paul, vexat.

— O clipă, frate Pavel! Numai o clipă! Ca să-mi termin ideea.

— Vă rog să mă scuzați! N-am vrut să vă retez elanul.

În momentul acesta interveni și fratele Zaharia. Lăsă agenda deschisă. Puse palma peste ea și spuse potolit:

— Problema, frate Pavel, e mult mai gravă decât se pare; cât se poate de gravă. Că venind atâția nefericiți la noi, lumea obișnuită s-a simțit la început datoare să se ridice în picioare și să cedeze locul acestor oaspeți ai noștri, după învățătura bisericii noastre. Dar numărul lor a sporit mereu de la o duminică la alta... Până când frații noștri mai vechi au ajuns încet-încet să rezeme pereții. Dar fenomenul cel mai neplăcut este altul: că încet-încet frații și surorile noastre n-au mai avut loc nici în picioare și astfel s-au văzut nevoiți să părăsească biserica noastră și

să caute loc în altă parte. Ceea ce nu e normal și firesc, mi se pare. S-a întâmplat adică ceea ce ne spune fabula cu iepurașul și ariciul, dacă o cunoști.

— Și eu ce vină am și ce vreți să fac?

— Noi nu spunem că ai vreo vină, că dumneata i-ai adus aici pe toți dezmoșteniții orașului nostru; dar, fără îndoială, că nu ți-i străin fenomenul... și dacă ai vrea, ne-ai putea ajuta.

— Să zicem că vreau. Cum aş putea să v-ajut?

— Să le spui că mai există și alte biserici la fel de frumoase și de primitoare... și c-ar fi bine să meargă și acolo... că lăcașul nostru e plin, supraaglomerat. Ne sufocăm unii pe alții... Că Iisus este pretutindeni, chiar și acasă, în cămăruța fiecăruia din noi. Nu ne spune Noul Testament: „Unde vor fi adunați doi sau trei în numele meu, acolo voi fi și eu în mijlocul lor”... Pe urmă, noi am ridicat biserica asta cu efort. Am obținut o autorizație de funcționare. Avem o organizare cunoscută și recunoscută la nivel local și la nivel central. Avem un prezbiteriu, un cor mixt, o orchestră, recitatori, soliști. Activități specifice pentru copii și bătrâni, o colectare de ajutoare pentru persoanele nevoiașе și neputincioase, etc. Cum să adunăm bani de la niște oameni nenorociți și care ei înșiși au astfel de nevoi?... Vezi dar, că toată activitatea noastră este dată peste cap și că nu mai putem face aproape nimic nici pentru noi, nici pentru alții.

— Am înțeles ce doriți, dar vă spun cu părere de rău că nu pot face lucrul acesta. Nu i-am adus eu și nu pot tocmai eu să-i alung. N-am nicio calitate s-o fac. Pe urmă, asta ar veni cam așa: Oameni buni, aici s-a cam umplut Raiul. Nu mai e loc destul nici pentru noi. Căutați în altă parte, în altă zonă un loc cu mai multă umbră și cu mai multă verdeață...

— Noi ne-am gândit că am putea să te cooptăm și pe dumneata în rândul comitetului bisericii și să ne mai ajuți cu talentul și înțelepciunea ta de frate mai tânăr. Noi ăștia pe care ne vezi, n-am trecut prin școli atât de înalte ca fratele Zaharia și dumneata; și c-ai putea să aduci în

rândurile bisericii noastre, un aer mai proaspăt, puțină înțelepciune și har din harul și înțelepciunea care ți-a fost dată de bunul Dumnezeu.

— Mă tem că vă înșelați. Prezbiteriul acesta e prin tradiție adunarea bătrânilor, considerându-se că oamenii mai în vârstă au adunat destulă experiență și înțelepciune ca să poată orienta corabia spre portul promis. Ori eu sunt încă tânăr, dacă nu cel mai tânăr membru al echipajului, ca să mă pot bucura de privilegiul acesta în fața dumneavoastră și în fața poporului.

— Ei, asta n-ar fi o problemă. Putem conveni în privința asta, socotind pe drept cuvânt că e și util și necesar să mai înprospătăm comitetul cu elemente tinere și bine pregătite... dacă ai vrea să accepți propunerea noastră...

— Dați-mi vă rog un pic de timp, să mă gândesc! Nu mă simt vrednic de cinstea aceasta.

XVI

Bastian se trezi mai târziu. După meciul acela de box cu Milică, urmat de muștruluiala lui Jangosian, două-trei ore de odihnă în plus veneau ca ceva normal, bine meritat, mai ales că era duminică și duminica tot omul se scoală mai târziu. După șase zile de regim cazon, în ziua a șaptea, poți să-ți îngădui și tu puțină trândăveală; doar și ziditorul lumii s-a odihnit în ziua a șaptea. Că era sâmbătă sau duminică, mai puțin contează. Important rămâne faptul că, după un efort susținut de mai multe zile, vrei, nu vrei, trebuie musai să te odihnești. Cel puțin asta era teoria lui Milică, lua-l-ar toți dracii de țigan împutit!... Va trebui să aibă o explicație cu el odată și odată, cât mai curând posibil. Lucrurile nu puteau rămâne așa, plutind în neștire, în voia curentului...

Deocamdată trebuia să plutească împreună cu tatăl lui de-a lungul Someșului, de la Gilău la Cluj, pentru a vedea dacă este sau nu posibilă construirea unui drum pe apă, care să lege Gilăul, poate că și Tarnița, de ce nu? de municipiul cel mare și chiar mai jos, de celelalte localități, Gherla sau Dej.

După ideea inginerului Orso Hadrian, care susținea că printr-o acțiune corespunzătoare de amenajare a râului, s-ar putea realiza cu fonduri puține mai multe obiective de interes comercial și turistic. Odată, relația practică dintre orașul reședință de județ și localitățile aflate în aval și amonte, printr-un mijloc mai lesnicios și mai comod, care ar putea suplimenta circulația cu mijloacele de transport în comun; și pe urmă ar răspunde unor nevoi subiective, precum plăcerea de-a te plimba cu barca, șalupa și alte mijloace de navigație mult mai puțin poluante decât cele tradiționale, cum sunt: autobuzul, trenul sau tramvaiul. Ideea în sine nu era absurdă și nici imposibil de realizat. Se cerea doar un om îndrăzneț, o nouă abordare pentru lucruri necercetate și greu de imaginat până acum.

— Prietenul ăsta al meu, inginerul Hadrian - vorbea domnul Mircea strunind bărcuța pusă la dispoziția lui - spune că se poate, că ideea i se pare fezabilă cu niște cheltuieli rezonabile, cu finanțare de la U.E. care s-ar amortiza în cel mult zece ani. Dar inginerul Iliescu, profesor la Institutul de cercetări și proiectări hidrotehnice, e însă de altă părere. El zice că proiectul ar fi și scump și fără utilitate practică imediată, numărul beneficiarilor fiind foarte redus și cu totul incomod. Una e să mergi cu barca pe Someș în jos sau în sus, într-o zi frumoasă de vară, cu iubita sau cu un prieten, la pescuit; și alta e să faci din Someș un drum comercial, de transport obișnuit cu debarcadere, cu ambarcațiuni suficiente și de bună calitate. O construcție ca aceasta necesită fonduri serioase și numai un investitor străin, care ar dispune de foarte multe milioane s-ar putea încumeta s-o facă, dacă ar avea curajul să investească într-o afacere nesigură, care nu prezintă nicio garanție clară.

— Știi că Ceaușescu a vrut să lege capitala de Dunăre și Dunărea de Mare? Dar amenajarea râului Dâmbovița, unora li s-a părut irealizabilă, o fantasmagorie hidrotehnică. Și lucrurile au rămas pe loc. Noroc că Ceaușescu a sfârșit când a trebuit, adică la momentul potrivit, că cine poate ști ce s-ar fi întâmplat de atunci

până azi...

— Tot așa și cu Someșul. Ideea în sine e seducătoare, dar ea cere și eforturi și fonduri incalculabile. Știi ce cred eu? – interveni Bastian, zăgăzuind în sfârșit suvoiul verbal al tatălui său.

— Că inginerul Hadrian e un tip foarte tânăr, cu multe fumuri în cap. El vrea să-și ia probabil doctoratul și a găsit că subiectul cel mai interesant ar fi amenajarea Someșului și transformarea lui într-un drum turistic și comercial totodată, dacă se poate. Ți-a dat ție o barcă și două instrumente de lucru și câteva sarcini precise: „Ia vezi mata, nea Mircea, ce adâncime are apa de la Gilău la Florești și de la Florești la Cluj în punctele A, B și C! Care este viteza curentului pe parcursul acesta! Unde s-ar putea amenaja un debarcader și o plajă pentru turiști! Cât timp îți trebuie să mergi din punctul A până în punctul B și din punctul B până în punctul C? Știind că ție-ți place să te dai cu barca și să descurci asemenea probleme și alte parascovenii de felul acesta. Dacă-l interesează acest râu, de ce nu face el asemenea măsurători? De ce se bazează pe tine și pe ceilalți colaboratori? În locul lui, eu aș face personal asemenea cercetări, indiferent de scopul urmărit. Așa se explică, după părerea mea, ce se întâmplă în facultățile noastre. Așa se face un doctorat, un tratat, o lucrare de știință. Dai unui grup de studenți să cerceteze un lucru. Dai altui grup să cerceteze altceva; și la urmă, vii tu ca profesor, iei materialul studenților, îl asamblezi, îi dai o formă coerentă, îl semnezi și-l publici fără rușine ca fiind rezultatul cercetărilor tale.

— Ai auzit disputa din Parlament, legată de ministrul Tompa, care ar fi copiat nu știu câte sute de pagini pentru teza lui de doctorat? În realitate, bietul Tompa n-are de fapt nicio vină, fiindcă el n-a copiat nicio pagină. Teza lui a fost făcută de cineva. Cel mai probabil, de niște studenți care au cercetat de s-au omorât până să găsească materialul necesar. L-au ordonat. L-au făcut coerent și l-au tipărit. Asta era sarcina lor și ei s-au achitat de ea cum s-au priceput mai bine. Nu știa Tompa săracu' ce scrie acolo

și de unde veneau paginile cu pricina. Ar fi fost și greu de știut. Cine să citească atâtea sute de pagini? Pe urmă, numai teza lui era făcută din alăturări? Cu siguranță, cele mai multe. De aceea, nu s-a încumetat nimeni să se pronunțe deschis asupra plagiatului; pentru că și teza lor era făcută la fel, de niște persoane străine. Lucrul acesta nu înseamnă nimic, în sensul că omul acela nu este capabil să scrie așa ceva, ci pur și simplu, faptul că fiind un om politic foarte ocupat, el n-are timp să citească și în general să se ocupe cu probleme de soiul acelora și este nevoit să paseze munca aceasta altuia sau altora. Pe urmă, ce crezi, că numai la noi se întâmplă treaba asta? Pe dracu'! Am citit recent undeva că în Germania toată lumea e doctor. La fel în Italia și Statele Unite, ca să nu mai vorbim de țările arabe. N-ai terminat încă Facultatea, și ești deja „herr doctor...” De ce vrei să fii doctor? Pentru că titlul acesta e peste tot în lume bine văzut. E un titlu de noblețe. Uneori îți aduce bani; un spor la retribuție. Alteori îți aduce autoritate și prestigiu; onoare și notorietate în domeniul acela. În evul mediu, tot așa: unii învățați, mai învățați decât alți, se numeau „Doctor universalis” sau „Doctor enciclopedicus”. Astăzi s-a inventat ceva și mai frumos: „Doctor honoris causa”. Nu știu ce cauză servesc și ce fel de onoare primesc. Mie, nu, și nici ție, cred eu. De aceea, sfatul meu e să-l lași pe doctor Hadrian să tragă el de onoare și să lase-n pace cauza!...

— Eu am notat aici cu pixul colorat tot ce mi-ai cerut: adâncime, viteză, timp, depuneri aluvionare, loc-debarcader, zonă-plajă și celelalte. Nu mai rămâne decât găsirea investitorului și semnarea contractului...

Barca luneca ușor, pe alocuri mai repede, împinsă de valuri și de curentul natural al râului. Greu de luat adâncimea cu un fir cu plumb, ca pe vremea dacilor. Cerul era însă senin și soarele arzător.

— De unde știi tu toate lucrurile astea, că doar nu lucrezi în domeniul acesta?

— Ei, de unde? Pentru că așa se procedează peste tot. Și eu am primit o sarcină de felul acesta. Să cercetez

efectele acupuncturii la un picior de lemn și asupra unui penis de cauciuc.

Domnul Sitaru râse cu toată gura.

— Vasăzică și tu ești antrenat în munca de cercetare...

— Toată lumea e. Numai că unii știu, în timp ce alții, nu. Unii sunt antrenați cu contract, în timp ce alții o fac voluntar. Nimeni n-are de pierdut nimic.

XVII

După vizita lor la Paul, Petruța se simți ostenită și odată întoarsă acasă, se gândi că o baie de înviorare i-ar face tocmai bine. Avea însă de ascultat un compact-disc recomandat de Paul cu atâta căldură, încât n-avea cum să mai amâne ascultarea lui: „Ceva super mișto! Dincolo de orice așteptare... Ai să vezi”. Îi spusese el, și Paul rareori găsea atâtea cuvinte frumoase despre un cântec românesc. La care, Mirela adăugase și ea: „Să-l iei ca pe un cântec doar și numai atât! Ca pe un simplu cântec de muzică ușoară”... Precizarea ei o incită și mai mult. Așa că, își luă cd-playerul cu ea și se refugie în camera cealaltă. Puse cd-ul pe platan, se așează comod în fotoliu și ascultă cu atenție:

„Cât de departe să-mi duc inima ca să nu se atingă de tine?

Cât de departe să-mi duc dragostea ca să nu se întoarcă la mine?

Cât de departe să colind pe pământ, fără liniște sau fără bine?

Oricât de departe aş pleca tot n-ar fi prea departe de tine.

Oricât de departe aş fugi pe pământ, m-aş întoarce la tine.

Și cât de departe gândul să mi-l ascund ca să nu-mi amintească de tine?

Și cât de adânc să-mi îngrop inima ca să nu se mai zbată în mine?

Marea întreagă n-ar putea scufunda toată dragostea, asta știi bine.

Oricât de departe aş fugi tot n-ar fi prea departe de tine...”

Şi Bittman continuă tot aşa, declarând muzical ce-ar fi vrut să-i declare şi Paul, verbal. Într-adevăr, era mişto, super mişto, cum spusese Paul, şi-l mai puse o dată... şi încă o dată. Era cea mai frumoasă declaraţie de dragoste din lume. Va trebui să-l înveţe...

Laura deschise televizorul şi o luă pe Miuţa lângă ea şi amândouă începură o lungă şi foarte interesantă conversaţie despre colegi şi profesori. Pentru că, pe ecran apăru un cal amărât tractând o căruţă plină de copii, Laura o întrebă dacă îi plac animalele şi care din ele îi plac mai mult?

O mai întrebuse într-o zi, dar răspunsul ei evaziv, nu era foarte clar. Poate că n-avusese chef sau nu se simţea bine ca să dezvolte o atare discuţie.

— Sigur că-mi plac. Nu toate. Doar unele din ele. Ştii care?

— Cred că ştiu: câinii şi pisicile. Am ghicit?

— Ai ghicit pe jumătate, fiindcă pisicile nu-mi plac deloc; şi nici toţi câinii. Cred că cel mai mult îmi plac câinii şi caii ăia mici, pricăjiţi.

— Tuni îţi place?

— Tuni îmi place.

— De ce? Doar nu-i un câine pricăjit, cum ai spus tu.

— Ai dreptate. Tuni nu-i un câine pricăjit şi totuşi îmi place. Nu ştiu de ce. Poate, pentru că-i al lui mami-Petruţa. Poate, pentru că e mititel şi reţinut. Nu sare la bătaie cu javrele cele mari. Lui îi place liniştea şi pacea, buna învoire cu toate vieţuitoarele din jur... Era o pisicuţă aici în bloc cât un ghemotoc. Să vezi cum trecea pe sub nasul lui, parcă să-l încerce; parcă să-l întărate. Dar Tuni habar n-avea. Nu-şi pune el mintea cu fiare din astea ca ea. Ştie că-i mică şi proastă, lipsită de bun simţ şi mai ales, de simţul primejdiei, căci, de-ar şti că-i obraznică, Tuni i-ar trage o lăbuţă subţire şi albă peste boticul ăla nesuferit de mătă blândă care zgârie rău... Că de şi-ar pune mintea cu ea, ar putea s-o scuture de să-i meargă toţi fulgii... Dar Tuni se

face că n-o vede și că n-are niciun chef să se războiască cu ea.

— Dar față de altele, cum se poartă?

— Nu știu. N-am observat. Dar cred că-i prea cuminte sau prea mândru ca să le bage în seamă.

Înțelegând că e vorba de el, după ce făcu un ocol prin casă, Tuni veni și se lipi de piciorușele ei și se lăsă peste ele.

— Tanti Laura, ai băgat de seamă șmecheria? S-a tot învârtit de colo până colo, pândind cu năsturașii lui ăia căprui ce fac și dacă e bine sau nu să mă deranjeze. Și, văzând că n-am nicio reacție, a priceput că se poate lăsa pe picioarele mele. Te întreb: de ce n-a venit la tine? Pentru că ai picioare mai mari și mai calde decât mine? De ce a venit tocmai la mine?

— Foarte simplu: pentru că te cunoaște demult. Pentru că sunteți cum s-ar spune prieteni mai vechi și mai buni. Eu nu mă joc cu el toată ziua, cum te joci tu. Nu mă iubește cât te iubește pe tine, pentru că nici eu nu-l iubesc cât îl iubești tu. Animalele simt asta. Pe urmă, câinii se lipesc de om ca scaii de oaie: cu tot sufletul lor, dacă în general au suflet și ei. Se pare că ei își doresc un stăpân dintr-o nevoie altruistă: din dorința de-a sluji pe cineva, din nevoia de-a avea un stăpân mai curând decât din nevoia de hrană și adăpost. Din nevoia de-a fi iubit și grijit de cineva. Cățelușii ăia mici caută grija și protecția celor mici, din mâna cărora primesc și mângâierea cea mai sinceră și o bucată de pâine mai mare. Câinele este cel mai bun prieten al omului. Există multe povestiri pe tema asta și când vei fi mare și vei avea gust de citit, vei afla lucruri de-a dreptul incredibile. Totuși, nu-i bine să întinzi mâna spre toți câinii. Nu toți sunt vrednici de mângâierile unui copil. Poate că se gândesc și ei cu mintea lor de câine, c-ai putea avea niște gânduri ascunse, niște intenții dușmănoase.

— Ooo, nici pomeneală! Pe alți câini n-am curajul să pun mâna, pentru că și ei sunt precum copiii: țipă la tine, te împing, îți smulg jucăria din mână și uneori te lovesc.

— Așa e. Foarte bine faci. Ai grijă de el ca și el să

aibă grijă de tine! Să știi că și ei sunt răi și geloși! Și deseori își arată colții și față de stăpânul lor. În viață trebuie să fii prudentă. Să-ți alegi prietenii cu grijă! Nu știi niciodată până unde poate merge prietenia lor. Este lucrul pe care-l înveți încetul cu încetul, după ce te mușcă sau te zgârie careva.

— Dar nu toți câinii sunt răi.

— Ai dreptate, nu toți câinii sunt răi, și prin asta se cunoaște că nu sunt oameni.

— Tanti Laura, fii atentă la el! Să nu zici că n-a înțeles ce vorbim noi! Uite-l cum râde la noi!

Într-adevăr, Tuni privea liniștit la muștele care zbârnâiau în geam. Scosese o limbuță lungă și subțire și începu să se lîngă ușor pe botic, parcă rânjind a râde.

— Cred că râde de noi. A auzit ce prostii debităm pe seama lui – spuse Laura cu ochii la televizor.

Pe micul ecran începu să se miște în pas de manej o mulțime de cai, parcă în contrast direct cu primul. Scopul era clar: ca privitorii să poată admira frumusețea naturală a acestor patrupede: gâtul întins, coama bogată, crupa perfectă, picioarele zvelte, gata să-și ia zborul spre zare. Cea mai frumoasă alcătuire a totului din elementele lui componente; cea mai perfectă îmbinare a măreției în mișcare și a mișcării întruchipate.

— Caii îți plac?

— Doar ăia mici și frumoși.

— Poneii?

— Nu știu cum se numesc, dar îmi plac dacă se poartă frumos cu copiii.

— Ăștia de la televizor îți plac?

Miuța era mai atentă la Tuni decât la televizor. Dar, ridicând privirea, după o scurtă pauză de gândire, spuse fără convingere:

— Nu prea...

— De ce, „nu prea?”

— Pentru căăă... le lipsește ceva.

— Ce anume?

— Știu eu? Poate, eleganța, culoarea.

— Așa zici tu? Poate că ai dreptate, deși mie mi se pare că au foarte multă eleganță. Ia te uită la ăia doi din față! Ăla maro și ăla negru... N-au eleganță? Uite cât de frumos pășesc și cât de drept țin capul sus!... Ce zici? Nu-s frumoși?

— Dacă ție-ți plac, atunci îmi plac și mie; dar mie îmi plac mai mult ăia mici, pentru că ăia par niște jucării de pluș care distrează copiii.

— Într-o zi am să te duc undeva să vezi o herghelie întreagă: și negri, și maro, și albi; și mititei, și mari, și uriași. De toate culorile și de toate mărimile. Una e să te uiți la televizor și alta să-i vezi direct, pe teren. Acolo vei avea ocazia să vezi și ponei. Ce zici? Mergem?

— Mergem, tanti Laura. Sigur că mergem. Când ne ducem?

— Într-una din zilele viitoare.

În momentul următor intră Bastian: roșu, transpirat, bine dispus. Venea de la Someș. Făcuse desigur o plimbare cu barca, de la Gilău la Cluj. De când fusese întâia oară cu tatăl lui, excursia asta pe Someș devenise aproape o pasiune. Descoperise fără să vrea o plăcere ciudată să navigheze așa de unul singur pe un parcurs atât de lung. Să străbați un drum ca acesta, fluid și nesigur, era o aventură adevărată chiar și pentru un vâslaș încercat. Ca să înfrunți valurile înspumate și locurile primejdioase, îți trebuia mai mult decât curaj; poate că și un pic de nebunie. Ori el, un vâslaș obișnuit pe luciul lacului din parcul orașului, descoperi dintr-odată că le avea pe toate: și curaj, și nebunie. Bărcuța asta îi furniza doza de adrenalină necesară unui tânăr lipsit de instinctul conservării, oferindu-i în schimb o foarte mare plăcere. Ce mult i-ar fi plăcut s-o poată lua și pe Laura cu el! Să-i arate ce poate el... Din păcate, lucrul acesta era cu totul exclus, Laura fiind o persoană cu capul pe umeri, temătoare și prudentă, fără gustul aventurii și fără dorința înfruntării riscurilor de genul acesta.

— Vă salut, prințeselor! Dacă nu știați, vă spun că vă salută navigatorul Bastian Sitaru din municipiul Cluj-

Napoca, strada îngustă, numărul sub fustă...

Laura îl pofti să ia loc. Erau cunoștințe mai vechi, de când venea pe la Petruța. Dar Bastian refuză.

— Merçi frumos! Am să iau loc uite-aici, pe fotoliul meu preferat.

Și se așează jos, pe covor, la picioarele ei. Găsindu-și poziția potrivită, se sprijini de piciorul ei punându-și mâna deasupra genunchiului.

— Uite așa. Mersi frumos!

Gestul lui era mai mult decât cutezător: impertinent de-a dreptul. Cu o tânără necunoscută probabil că n-ar fi procedat la fel; dar cu Laura, pe care o văzuse la spectacol, mișcându-se în felul ei provocator, aproape indecent, n-avea de ce să se jeneze.

Poziția asta la picioarele ei avea rostul ei. Atingerea trupului ei, a pielii ei de femeie care se joacă deseori cu dorința bărbaților, cu senzualitatea lor imediată, nu era un gest chiar întâmplător. Ar fi putut pune mâna pe piciorul Miutei și asta ar fi fost altceva. Ar fi avut altă semnificație. Dar o mână bărbătească pusă pe coapsa unei tinere femei, însemna o atingere intenționată, un început de drum... spre capătul femurului poate... Cu Laura își putea permite, putea îndrăzni. Făceau bărbații și alte atingeri mai curajoase, fără ca ea să protesteze.

Bastian îi cuprinse ușor coapsa încercând să cuprindă și alte zone mai adânci. Recurgând la câteva șiretlicuri verbale, ca să-i distragă atenția, încerca să păstreze teritoriul cucerit, peste limita bunului simț, dacă se poate vorbi de vreo limită a unui gest ca acesta.

Laura nu-și retrase piciorul, dar ripostă verbal:

— Măi, știi că ai tupeu? Jos laba de pe „D.N.A.”! Vrei să ajungi la Ciulnița fără bilet?... Vino la spectacol! Numai acolo sunt permise asemenea gesturi.

Bastian întrebă interesat:

— Când ai spectacol? Vreau să vin neapărat. Vreau să te mai văd o dată.

În clipa aceea intră Petruța, într-un halat de baie roz și cu părul prins într-un fileu făcut de mâna ei.

— Hai, dragă, că Bastian vrea să încerce marea cu degetul. Cum adică?

— Vrea să vadă dacă am budigăi (chiloți).

— Și ai?

— Tocmai că n-am. Astăzi am uitat să mi-i iau. Nu m-am gândit ce pericol mă paște.

— Aștia sunt bărbații: mai întâi pun un deget; pe urmă, toată palma. Și încet-încet se extind... Bastian nu face excepție. Și el e din rândul aceloră.

— Ce-i în mână, nu-i minciună sau: nu da pasărea din mână pe cea din chiloți!

Petruța înaintă cu băgare de seamă de-a lungul covorului moale de lână. Îi plăcea să umble desculță prin casă, să simtă gresia și parchetul de sub picioare care-i vorbeau direct despre moliciune, asprime, răceală, căldură, praf și mizerie. De-ar fi fost după gustul ei, ar fi umblat desculță și pe stradă, mai ales primăvara, vara și toamna. Prin parc își mai permitea uneori pe aleile lui pietruite, pline de frunze uscate.

— Hai lângă mine, mami! Tot înainte... Încet-încet...

— Așa ți-ai zis sau așa te-ai gândit? - întreabă Petruța găsindu-și loc lângă Miuța.

— Cineva e la mijloc - observă Bastian, căutând o ieșire strategică.

— Între două nu te plouă... Știu lucrul acesta, dar mai știu și altă variantă: Între două, poți rămâne fără ouă. Așa că mă văd obligat să vă părăsesc.

— Dacă ai venit doar pentru asta, poți să faci într-adevăr ca trenul... Nu se supără nimeni. - spuse Laura.

Și fără să mai aștepte ceva, Bastian se ridică. Își luă vâsla și plecă salutând:

— Noroc și ce-a zis Gheorghe!

Ieși hotărât să nu mai calce niciodată în casa asta. În fond era bărbat și femeii se găseau câtă frunză și iarbă în orașul ăsta mare. Sări ca un țap peste toate treptele, fără s-o recunoască pe buni-Ana.

— Ce i-ați făcut domnului Bastian? C-a trecut pe lângă mine fără să mă vadă.

— Tocmai că nu i-am făcut nimic - răspunse Laura.

— O fi vrut el să ne facă ceva și noi nu ne-am prins... Da, i-a trece până s-a nsura. Nu-i du mata grija!

— Așa zic și eu. Ce mai faci Petruța mamei? Cum te mai simți, scumpa mea?

— Destul de bine, buni-Ana, Doamne-ți mulțam. Nu pot zice „excelent”, dar nici „rău”, că m-ar bate Dumnezeu.

Apoi, către Miuța:

— Echiparea, domnișoară! Am venit să te iau acasă.

— Buni-Ana, nu pot să vin acasă la mata, fiindcă mai am de lucru. Mâine mă duce tanti Laura să văd caii.

— Ce să vezi?

— Să văd caii... Mergem la terghelie să-mi arate caii cei mari și cei mici, adică poneii... Poate că-mi cumpără și mie unul.

— Un ponei sau un cal?

— Ce vrea ea. N-are importanță. Numai să nu coste prea mult.

— Și unde vrei să-l ții? În bloc?

— În bloc, nu tanti Laura? În bloc, dar nu în apartament.

— Dar unde?

— La subsol. În boxa cu zarzavaturi: cu cartofi și morcovi.

— Ai găsit locul cel mai potrivit. Dar ai întrebat-o și pe tanti Petruța dacă are boxă și dacă vrea să țină și calul tău acolo, să-i mănânce morcovii și cartofii?

— N-am întrebat-o încă; o s-o întreb când o să vin cu el acasă.

— Perfect! Atunci treaba e ca și aranjată. Până atunci însă ia-ți catrafusele și hai să mergem acasă! A venit mami din Italia.

— Ți-am spus că nu pot veni, buni-Ana, fiindcă mai am încă de lucru.

— Ce fel de lucru?

— O duc pe tanti Petruța în oraș, fiindcă vrea să-mi cumpere ceva interesant. Pe urmă, mâine-poimâine ne ducem la mare.

— La care mare?
— La care mare, tanti Laura?
— La Marea Neagră.
— Ai auzit? La Marea Neagră.
— Dar a venit mami din Italia.
— Ți-am spus că nu pot veni. Spune-i mata c-am uitat de ea! Acum am altă mamă, nu-i așa, mami Petruța?
— Dacă zici tu, așa o fi. Dar eu zic să te duci, s-o vezi! Poate că ți-a adus ceva frumos din Italia.
— Ce putea să-mi aducă? Bomboane și napolitane, cum ți-a adus și ție mama ta.
— Totuși, du-te s-o vezi și vii înapoi! Nu ne culcăm până nu vii tu.
— Mami Petruța, eu nu vreau să mă duc. Dar, dacă zici tu, mă duc, dar nu rămân acolo.
— Foarte bine! Aștept să te întorci.
În loc de răspuns, fetița se lipi de Petruța cu tot trupșorul ei de gâză mărunță care cere ocrotire. La rândul ei, Petruța o strânse în brațe cu duioșie.
— Așa, fetița mea dragă. Să fii cuminte și ascultătoare!
— Mami, nu vii și tu? Aș vrea să vii și tu cu mine.
— Ai văzut că abia am ieșit din baie și am încă părul ud. Vrei să răcesc?
— Nu vreau. Mai bine să răcesc eu, că de mine nu se prinde răceala...

XVIII

— Cine n-a văzut un răsărit de soare la mare, n-a văzut nimic frumos în viață. Cine n-a văzut un apus de soare la mare, a fost degeaba la mare. – spuse Bastian cu ochii în zare.
— Știu. Am mai auzit vorbele astea de nenumărate ori – răspunse Laura întinzând cearșaful.
Nisipul era încă rece și plaja aproape pustie. Nu era vremea să te întinzi la soare și totuși pescărușii țipau bătând aerul transparent al dimineții de august cu aripile lor sidefii. Niște avioane-jucării, făcute de mâna unor copii năzbâțioși.

Petruța se lăsă jos, pe cearșaf. Laura, Miuța și Bastian rămaseră în picioare scrutând cu aviditate orizontul. Ținta Miuței erau pescărușii. Nu mai fusese niciodată la mare și neamul acestor păsări i se părea necunoscut, curios și ciudat, jocul lor înaripat, felul cum se zbenguiau prin aer, planând ușor pe fața mării după câte un pește. Și Laura se uita, dar nu la pescăruși, ci pe marea de necuprins și greu de înțeles pentru o minte obișnuită să cuprindă și să înțeleagă nemărginirea. I-ar fi plăcut s-o privească de undeva de sus, foarte de sus, dintr-un avion sau dintr-un balon, ca să-i poată vedea și celălalt țărm, din partea cealaltă. „Ce-o fi oare dincolo de mare?” se întrebă ea în gând și pe urmă, cu glas tare:

— Ce-o fi oare de cealaltă parte a mării?

— Un alt pământ, o altă țară, evident.

— Asta știu și eu. Dar care din ele? Bulgaria e mai la sud, în dreapta noastră. Mai la nord, Ucraina și Rusia. Dar drept în față? Sora mea, tu ce zici?

— Țara lui soare-răsare. Nu de-aia am venit noi aici? - răspunse Petruța fără chef...

— Grecia sau Turcia... că ăștia văd marea toată viața lor, de la începutul istoriei lor. Grecii i-au zis totdeauna Pontul Euxin. Adică, marea ponturoasă, nestatornică și neliniștită; marea care-ți face figuri.

— Tu ce părere ai, Bastian? Că tu ești bărbat și trebuie să ai mai multe cunoștințe decât noi, femeile.

— Din păcate, la geografie n-am fost tare niciodată.

— La geografie, nu; la istorie, nu; la română, nu; la engleză, nici atât... Dar la ce-ai fost tare vreodată, elev Bastian? - întrebă Laura profesoral.

— La ce-am fost tare? Chiar vrei să știi? Mama ar fi zis „la nimic”, sau, „tare de cap”... dar eu îți spun sincer: la table, șah și fotbal.

— Nu vă pot răspunde pe loc, doamna profesoară, dar promit să mă documentez de îndată ce voi ajunge la cameră. Am laptopul la mine și „Goagălu” îți spune tot, cu hartă și cifre exacte. Și, pentru că-mi place să fiu de folos și altora și mie, să-mi completez bagajul de cunoștințe

generale, am să mă duc la hotel chiar acum.

Și într-adevăr, le lăasă pe fete așa cum erau: Petruța pe cearșaf; Laura, cu ochii pe mare, și o șterse cu pași mari spre hotel. Și nu mai reveni decât foarte târziu, după micul dejun.

— Un tăcănit rău ca și mă-sa. – spuse Petruța.

— Să nu-i calci cumva pe coadă, că sar în sus de doi coți... Că și ea e o scorpie și o matracucă nesuferită, de să n-o vezi în ochi tot anul.

— Uite, Miuța! Uite în zare! Vezi cum s-a aprins cerul acolo?

Într-adevăr, departe, peste mare, cerul începuse să se coloreze.

— Eos, cea cu degete trandafirii începe să picteze zarea... De-acolo răsare soarele. Vezi? Acu ne putem uita la el, dar foarte curând nu vom mai putea. Fii atentă și urmărește cum cerul se face mai roșu, din ce în ce mai roșu, pe măsură ce se înalță pe boltă! Uite, uite, ce văpăi mari aruncă spre noi! Parcă a luat foc toată zarea. Îți place? E o priveliște de basm, absolut fantastică, pe cuvântul meu! Nu-i așa, Miuța? Așa ceva nu vezi nici în filme.

Miuța nu spuse nimic. Se uita indiferentă pe mare, fără să vadă nimic altceva, decât marea și o înviorare frumoasă, ceva mai intensă decât văzuse ea până atunci.

— Vedi Mamaia, puoi morire! – adăugă Petruța.

Toată lumea de pe plajă întinse mâinile spre soare într-un gest exuberant de invocare și implorare, salutând astrul zilei cu incantații și gesturi de bucurie, precum făceau popoarele străvechi.

— Hai, vino! Bun sosit din nou la noi, Helios iubit și fă ca și ziua aceasta să fie de aur, veselă și frumoasă ca cea de ieri și dintotdeauna!

Fetele făcură și ele la fel, imitându-i pe cei din jur.

— Sora mea, hai și tu! Ridică-te sus și hai să primim soarele nostru drag cu cu dragoste și bucurie! Întinde mâinile în sus! Vino în viața noastră și-n inima noastră și fă să strălucească lumina și căldura ta binefăcătoare toată

ziua! Adu lumină și pace în ochii și sufletul iubitei mele surori! - ceru Laura îmbrățișându-și sora și sărutând-o pe ochi.

— Tanti Petruța are lumină în minte și inimă, tanti Laura. Așa zice buni-Ana.

Soarele se înălțase deja de o suliță pe cer. Promitea o nouă zi excepțională, ca toate cele de până atunci.

— Gataa! Hai să mergem la papa! Că mi s-a făcut o foame de lup...

— Și mie, una de pește. - o completă Miuța cu inocență.

Laura ridică cearșaful, îl scutură de nisip și o luară spre hotel.

— Mata nu vezi nici soarele, tanti Petruța?

— Nu văd nici soarele, nici luna și nu le voi vedea niciodată, scumpa mea.

— Aș vrea să-ți dau eu unul din ochii mei, dacă vrei să primești.

— Ești o fetiță bună și frumoasă. Îți mulțumesc foarte mult!

După cinci zile nemaipomenite, cu soare generos și mare liniștită, și soarele și marea începură să se schimbe. În ziua următoare, soarele se arată doar când și când, nestatornic și foarte puțin generos. Pe cerul înalt și senin până atunci începură să se grămădească nori alburii peste Mamaia și mai negri spre Constanța și Eforie. În plus, se porni să bată și vântul. Nu destul de hotărât la început și nu cu intenția să împrăstie norii. Ca urmare, prinse și marea să se agite. De la un ceas la altul deveni tot mai neliniștită. Începură să vină din larg val după val și să amenințe plaja. Odată cu răscolirea apelor, acestea aduceau cu ele o mulțime de alge, scoici și meduze scârboase. La vederea lor, femeile și copiii se trezeau țipând ascuțit. Litoralul mării la Mamaia e foarte prietenos cu turiștii. O plajă largă care se pierde treptat în mare... Și un fund de mare puțin adânc, cu nisip fin și curat care se pierde în larg. Numai bun pentru copii și bătrâni când marea este calmă. Aici nu te poți îneca nici să vrei. În ziua

următoare, și mai puțin soare, și mai puțină lume. „Ce-i prea mult, strică...” își spuneau cei mai bătrâni luând-o la plimbare pe cunoscuta faleză sau stând la câte o bere pe numeroasele terase înșirate de-a lungul plajei, foarte bine aprovizionate și cu mici, și cu bere, și cu suc, și cu înghețată, porumb fiert și gogoși, floricele de porumb, care, de când ne ne tutuim cu toată lumea – elevi și profesori, caporali și generali, prostituate și arhiepiscopi – nu se mai numesc cocoși, cum știam noi din străbuni, ci pop-corn. Cam asta făcea toată lumea: și cei de pe terase, și cei de pe cearșaf sau șezlonguri. Toți spărgeau semințe și beau bere. Toți înfulecau plăcinte sau gogoși, sorbind suc sau Coca-Cola.

— Tu, prietene Bestian, cu ce treabă pe la noi? – întreabă Laura zâmbind dulce.

— Fără nicio treabă. – răspunse Bastian serios.

— Foarte bine! Atunci am să-ți dau eu una: să ai grijă de fete, că li-i foame și li-i sete! – spuse tot ea și scoase 50 de lei.

— Eu vreau bere. Cine votează cu mine?

— Eu. Și eu vreau bere – răspunse Bastian încântat că putea face front comun cu ea.

— Sora mea, tu ce poftești?

Petruța sta în cumpănă. Ea ar fi vrut șampanie sau vin Steli-dulce. Dar, fiindcă se vorbea numai de bere, răspunse și ea:

— Un pahar de bere neagră, dacă se poate.

— Și la asta mică, un cornet de înghețată sau un suc de fructe! Halimos? – continuă Laura.

— Eu vreau o plăcintă cu brânză. Tu, sora mea?

— Eu, două gogoși calde și vanilate... Iar pentru Miuța, o pungă de pufuleți sau de pufarini.

— Nu vreau pufarini! – sări Miuța nemulțumită.

— Eu vreau o șaorma.

— Ei, șaorma vom hali mai târziu – spuse Laura hotărând meniul provizoriu.

Bastian se gândi să pluseze:

— Nu-i nevoie. Am și eu biștari.

— Și fugi cu Miuța după el în direcția furnizoare.

Un avion trecu în zbor planat spre Constanța.

— Paza de coastă. - spuse Laura urmărindu-i pe cei doi emisari.

— Vrea să vadă care pescăruș nu-i cuminte și care a luat-o razna la turcaleți și la bulgăroi.

Când se întoarse avionul, se întoarse și Bastian cu berea și Miuța cu potolul.

— Uraa! Uraa! Că vine fripturaa! Trăiască gura, berea și muiera! - intonă Bastian cu patru pahare de bere în brațe.

— Uraa! Trăiască gura și muiera, că sosește bereaa! - repetă el cu vădită plăcere.

Laura îl despovără imediat de două. Celelalte două rămaseră în custodia personalului masculin, adică în posesia transportorului. Miuța lăsă săcoșica cu gustări pe cearșaf.

— Mami Petruța, mata ai vrut gogoși. Uite-le aici! Ia-le, te rog, în primire și poftă bună!

— Și i le puse în mână.

— Plăcinta e pentru tanti Laura și nea' Bastian, iar pufuleții și înghețata, pentru mine. Ceilalți să stea și să se uite la noi cum potolim!

Laura se lăsă și ea jos. Puse paharul deoparte și mușcă din plăcintă. Era fierbinte și foarte gustoasă. Mușca de două ori din ea și mai lua o gură de bere.

Bastian rămase în picioare, cu berea într-o mână și plăcinta în cealaltă. Pe ecranul lui personal apărură o nouă imagine: ceva mai încolo, două pițipoance: una mai tânără și alta mai frumoasă. Renunțaseră la sutien și păreau că vor să renunțe și la restul. Încercau să fure din suplimentul de soare mult mai zgârcit azi decât ieri. Erau albe, mai albe decât cașcavalul de Olanda, cum îi plăcea lui să spună, și se grăbeau să umple cu culoare ce se mai putea.

În partea cealaltă, un grup de fete, probabil, studente sau eleve din clasele mari, jucau volei, toate, la bustul gol, adică topless, cum se mai spune azi. Situația era inedită și oricum greu de rezolvat, pentru că nu se putea hotărî

încotro să-și îndrepte privirea și la ce să renunțe. Ca bun creștin ce era, cunoștea desigur porunca impusă de practică: pe una s-o ții și pe cealaltă să n-o lași!

Laura îl pofti să ia loc lângă ele, dar el refuză diplomatic:

— E mai comod în picioare și mai operativ din punct de vedere tactic. Ții sub control orizontul și nu încarci spațiul pe plajă.

Când se ridică să arunce ambalajul, șervețelele și paharele de plastic la container, Laura înțelese imediat motivul pentru care Bastian nu voia să stea jos. Pentru bărbați, asemenea priveliști sunt un spectacol de mare valoare estetică. În plus, domnul Bastian își aprinse și o țigară care să-l facă nedorit pe cearșaf.

Doamne, ce-ar mai fi intrat și el în cercul voleibalistelor! Mișcarea e totdeauna preferabilă stării pe loc, se gândi el. Să vezi cum le saltă fructele acelea superbe în toate părțile, cum te cheamă spre ele, să mergi să le atingi, să le culegi moliciunea de catifea cu toate mâinile și buzele tale! Să vezi „comorile” acelea splendide cum se zbat libere în fața ochilor tăi... Un adevărat privilegiu, hărăzit doar fețelor încoronate: numai regilor și împăraților Solomon și David, marilor sultani Mahomed și Soliman... - gândi Bastian savurând tabloul cu toată ființa lui de bărbat cu acces limitat la marile frumuseți ale lumii.

Petruța se frământa în sine, presată de necesitatea eliberării vezicii urinare, când auzi țipând femei și copii venind dinspre mare: „Ajutoor!” „Ajutor! Se îneacă... Săriți, oameni dragi!” N-auzi țipătul pescărușului deasupra capului lor, zburând la semiînălțime, când auzi țipătul disperat al femeii.

Petruța se ridică în șezut ca împinsă de un arc nevăzut:

— Laura, unde-i Miuța?

Laura se ridică în picioare. Făcu ochii roată. Nu era nicăieri. Unde să fie?

— Era aici. - răspunse Bastian. Molfăia la pufuleți.

— Bastian, uită-te și tu! Nu sta cu limba-n gură

degeaba!

— Mă uit, dar n-o văd nicăieri.

Laura alergă în dreapta și-n stânga, dar fetița nicăieri. În mijlocul vacarmului care creștea mereu, își făcu loc spre mare. În apă, un singur copil, purtat de valuri încolo și-ncoace, după flux și reflux. Părea o jucărie nefolositoare, aruncată în mare.

— Miuțaa! – strigă Laura alarmată.

— Miuța! Vine tanti să te ia! Stai așa!

— Mă duc după salvamar... – și o luă la picior țipând.

Un val mai puternic o aduse spre țărm, dar altul o trimise din nou spre larg. Atunci, Laura intră în mare așa cum era. Simțea cum apa îi fură nisipul de sub picioare, dar nu se lăsă. Fetița trebuia salvată cu orice preț. Apa nu era foarte adâncă, dar era foarte agitată. Veneau val după val, din ce în ce mai mari și la intervale de timp din ce în ce mai scurte. Când trupul Miuței fu mânat din nou spre țărm, Laura reuși s-o înșface și s-o ridice în brațe. Dar refluxul puternic le izbi din nou și le culcă la pământ. Laura încercă să se ridice. Reuși, dar o pierdu pe Miuța.

În momentul acela sosi salvamarul cu barca și le pescui pe amândouă. Miuța fu culcată cu capul în jos. Nu se zbătea. Nu vorbea. Nu respira. Laura se trânti epuizată direct pe nisip. Și ea părea dusă.

Petruța începu să plângă. Încercă un masaj abdominal. Burta era mare, plină de apă... Poate că și plămânii erau... Nu învățase ce trebuie să facă în asemenea situații și nu întâlnise niciun caz ca acesta. Intuiția îi spunea că trebuie ținută cu capul în jos. Că ar trebui executat un masaj abdominal dinspre pubis către gură pentru îndepărtarea apei și eliberarea plămânilor.

Bastian aduse ajutoare: un medic veterinar și o moașă. Nu erau ei de specialitate, dar tot știau ceva mai mult decât ea. Miuța fu ridicată la verticală și apăsată puternic pe abdomen. Apa începu să se scurgă din ea ca dintr-o rufă stoarsă între palme.

Bastian se apropie de Petruța și o făcu atentă:

— A sunat Paul. Spune să te pregătești că săptămâna

viitoare se vor organiza auziții în vederea selecționării candidatului care să reprezinte România la festivalul de la Hellenikos!

XIX

Platoul televiziunii era plin de lume. Unii cărau după ei colaci mari de cablu. Alții, camere video, căști, microfoane și tot felul de scule audio-video, în timp ce alții cărau diferite instrumente muzicale.

Într-un cerc restrâns, aflat mai la o parte, era juriul concursului, așezat la o masă îngustă și lungă; și, drept în față, candidații veniți din toată țara: tineri bine dispuși, dar emoționați și foarte curioși. Un freamăt artistic, specific acestor emisiuni și concursuri bântuia pretutindeni: și în rândul artiștilor, și în rândul însoțitorilor.

— Dragii mei - începu domnul Ponta, președintele juriului național, dirijor și compozitor, interpret de muzică ușoară - câștigătorul urmează să ne reprezinte la marele concurs internațional Hellenikos care se va desfășura la Atena. De aceea, trebuie să dați tot ceea ce aveți mai bun din voi. Să faceți adică dovada talentului vostru incontestabil, pe care-l cunosc și eu și ascultătorii noștri de muzică bună și foarte bună. De succesul unora dintre voi au auzit și străinii și au de ce să se teamă de prestația voastră, zic eu. Românul s-a născut poet, dar și interpret de muzică ușoară și populară, un om cu muzica și poezia în sânge. Ce, numai italienii și englezii pot să ia marele trofeu? Trebuie să arătăm Occidentului că și noi putem și când avem condiții corespunzătoare, nu ne întrec nici Sirenele Greciei antice.

Participase și el cândva la această competiție artistică, dar fără mare succes, din pricina aranjamentelor de culise pe care Occidentul le orchestrează împotriva țărilor din Est. Succesul lui a venit totuși din altă parte: din milioanele de discuri și casete vândute în țară și peste hotare, oriunde se află un român.

— După mai multe discuții și tragerea la sorti în ce privește ordinea intrării, s-a ajuns la concluzia că ar fi bine să intre mai întâi Petruța Bisoc, odată pentru că era prima

în ordine alfabetică, și al doilea, pentru că era un caz aparte și trebuia avut în vedere situația ei specială: în sensul de-a nu o ține în așteptare prea mult. Ceilalți candidați erau tineri obișnuiți, însoțiți de rude, prieteni și de colegi. Ei puteau aștepta oricât, mai ales că aveau la dispoziție mijloace de amăgire a timpului: bere, sucuri, apă minerală, cafea și foarte multe gustări. Ca urmare, veni rândul interpretei Petruța Bisoc din Cluj, o tânără necunoscută și fără antecedente muzicale. Cine ar fi bănuț că domnișoara Petruța va ajunge cândva printre cei selecționați în vederea participării la o asemenea competiție de anvergură europeană?

Formația Corbii optimiști se instalează în poziție de atac. Veni și Petruța în față, adusă de Laura. Și, după trei acorduri menite să-i facă intrarea ușoară, solista începu cu „Casa mea-i un cântec cu acorduri ample”, o piesă cunoscută și foarte apreciată de toți românii:

„Casa mea-i un cântec cu acorduri ample.

E o caldă melodie casa mea.

Eu sunt sufletul din ea.

Ea e înseși viața mea.

Viața mea cu tot ce-i bun în ea.

Casa mea-i un cântec cu acorduri ample.

Melancolic și fierbinte și curat

Și mă simt ca-ntr-un palat

De păduri înconjurat.

Viața mea în cântec s-a mutat”.

Toți cei prezenți pe platoul de filmare izbucniră în aplauze prelungite, cerând bis mai multe minute în șir. Atunci Laura îi aduse preșulețul jerpelit pe care i-l întinse la picioarele ei. Bisul era desigur anticipat și pregătit dinainte.

Petruța se lăsă jos cu părul în dezordine, acoperindu-i chipul și începu să cânte melodia ei preferată:

„Mamă, buruiană rea.

Ce-ai făcut cu viața mea?

Mi-ai otrăvit liniștea, sufletul și inima...”

Paul Avidi lovi strunele instrumentului său minunat și

vraja începu să-și facă efectul. Nici lira lui Apollon, cea cu strune de aur n-a răsunat vreodată atât de răscolitor:

*„Tu te-ai dus și te-ai tot dus
Către sud, către apus
Și pe mine m-ai lăsat
Să mă zbucium, să mă zbat
Printre răi, printre străini.
Printre spini și printre câini.
Să mă muște, să mă rupă.
Să mă dea zălog la trupă.
Să mă pipăie, să guste
Dacă sunt la fel de dulce
Și sub bluză și sub fuste...”*

Când obrajii Petruței, scăldați de lacrimi, când chipul ei răvășit, începu să strălucească de perlele adâncului sufletesc, lumea înțelese zbuciumul inimii ei îndurerate și începu să aplaude frenetic: „Bravo, Petruțaa! Bravo, zeițoo! Ne-ai umplut sufletul de melancolie... Bravoo!...”

Cuvintele ei avură același efect catartice ca piesele lui Eschil și Sofocle, făcând tot platoul să vibreze la aceeași înălțime, nemaiaținsă parcă niciodată. Lumea se ridică în picioare aclamând zgomotos: „Petruțaa! Petruțaa!”

Înțelegând pericolul mulțimii entuziaste, președintele juriului se pronunță direct:

— Are o voce splendidă. De-asemenea, un mare talent și sensibilitate artistică extraordinară, dar nu putem s-o trimitem pe ea. E tânără și frumoasă, dar din păcate, nu vede. Nu se poate mișca singură, fără ajutorul cuiva. Hellenikos e un spectacol complex. Nu e numai muzică ușoară. E și mișcare totodată, fotogenie și relaționare cu publicul. De aceea, propun să-i acordăm un premiu național care să-i potolească orgoliul artistic și să ne concentrăm atenția asupra celorlalte fete, la fel de talentate și de frumoase ca ea.

— În plus - adăugă Anda Roneci, una din componentele juriului - are ceva foarte trist în ea, ceva tragic, care te face parcă să plângi. Ori, în asemenea competiții important e să stârnești optimismul și simpatia

juriului, după părerea mea. Poate că sora ei s-ar fi descurcat mai bine. Ne-ar reprezenta cu brio, dar ea n-are voce. Să rămână privighetoarea codrilor noștri, dacă nu cer prea mult.

După televoting, poziția ei se hotărî indubitabil. Imensa majoritate a voturilor erau de partea Petruței.

— Ei, ce știe țăranul ce-i șofranul? - încheie președintele juriului.

Și hotărî ca Anda Roneci să depună diligențele necesare pe lângă domnișoara Petruța, ca femeie ce era și mai ales ca o iscusită negociatoare.

Anda Roneci se duse direct la ea. Îi luă mâna și i-o strânse cu toată căldura unui judecător de la instanțele județene.

— Bravo, domnișoară! Bravo! Ai o voce de aur și o interpretare răscolitoare. Ai impresionat inima publicului din platou și fără îndoială, a tuturor membrilor juriului. Cântecele lui Angela Sibila a fost magistral. La fel și creația dumneavoastră... Deși, dacă vreți să vă spun și părerea mea sinceră, nu e totuși ceva potrivit cu dorința unui aspirant la locul întâi și cu specificul acestui spectacol. E un cântec sfâșietor, care te mișcă până la lacrimi, vorbind cu sinceritate de trăirile unei fete abandonate de mama ei în fragedă vârstă, de problemele și durerile ei incredibile și care ne amintesc cumva de Edith Piaff, dar care nu se încadrează în ideea spectacolului nostru. În sensul că nu merge în scopul promovării pe linia afirmării și interpretării artistice. Într-un alt context, într-o emisiune oarecare poate c-ar merge; poate că v-ar ajuta. Aici însă nu, vă spun cu părere de rău... Pe urmă, tariful care vă însoțește n-are acuratețea necesară. Saxofonul dă chix. Violina scârâie. Flautul scade sub ton. Dar astea sunt scăderi mărunte. Important e c-ai cucerit inima tuturor ascultătorilor noștri. Și chiar dacă nu vei putea participa la Hellenikos, unde se cere și altceva decât muzică ușoară: mișcare scenică, fotogenie, relaționare cu publicul și altele, noi vom avea grijă să-ți asigurăm o lansare internă corespunzătoare cu talentul tău incontestabil, o promovare

națională potrivit Legii 448, organizând niște spectacole mari în toată țara și mai ales unul la Sala Palatului, televizat și radio-difuzat pe toate canalele naționale...

— Sper că nu și pe cele de salubritate publică.

— N-am înțeles.

— Spuneam că chiar și pe cele de audiență maximă, la orele de vârf...

— Vom vedea, vom vedea. Rămâne să ne consultăm cu factorii de decizie. De-asemena, rămâne să examinăm repertoriul tău general și relația cu orchestra lui Sile Birlicu.

— Bine, doamnă, am înțeles. Dumneavoastră cu Hellenikos și eu cu talentul meu.

Laura o incită:

— Ar trebui să facem contestație. Așa ceva nu se poate; nu se face nicăieri în lume. Televotingul a fost categoric de partea ta.

— Ei, cine mai ține seama de televoting? N-ai auzit ce spunea Anda Roneci: că Hellenikos e un spectacol complex, nu doar muzică și interpretare. El presupune și mișcare scenică, relaționare cu publicul, futogenie și cine mai știe câte altele. N-are niciun rost, sora mea. Nu fac nicio contestație.

— Hai să mergem acasă!

— Eu mă mulțumesc cu cele promise. Să faci un album, un cd cu 10 sau 12 piese, nu e lucru puțin pentru o tânără oarbă ca mine. Blăjan a rămas cunoscut prin două sau trei discuri. George Nicolescu, cu vreo patru. Eu de ce nu m-aș mulțumi cu unul?

— Treaba ta. Eu am să informez toate forurile naționale și internaționale despre porcăria asta românească. Există o lege a discriminării și a egalității de șanse. Vreau să văd cum acționează ea și până unde se întind efectele ei.

— Potolește-te, iubita mea! Un om fără vedere nu se poate lua niciodată la întrecere cu unul care vede, în niciun domeniu și nicăieri în lume. Nu numai că n-avem aceleași șanse, dar n-avem nici același loc în lume, același

rol și aceeași poziție pe scena mondială și asta e perfect logic: pentru că n-avem aceleași posibilități de dezvoltare și de afirmare, aceleași posibilități de-a ajunge în față. Ne străduim noi cumva să sălțăm mai sus, să scoatem capul din rahatul istoriei, dar, cu foarte puține excepții, niciun rezultat, niciun efect. Și nu pentru că lumea e rea și răuvoitoare; pentru că s-ar opune anumite forțe, ci pentru că așa trebuie să fie. De principio - cum am auzit că se spune acumnu ne naștem și nu suntem egali decât în fața lui Dumnezeu. Un filosof a spus cândva că toți oamenii se nasc egali. Nu știu în ce stare de beție se afla dumnealui atunci, dar cu totul treaz nu era. Asta o știu de la Paul Avidi, că ăsta știe de toate. Și nu zic că e rău și nedrept așa. Pentru că nu poate fi altfel.

— Dar nu mi se pare corect - spuse Laura contrariată.

— Meritul trebuie recunoscut și pus la loc de cinste, indiferent de spațiu și timp, de condiții și împrejurări sociale.

— Și să-ți mai spun ceva, ca să-nțelegi cum stau lucrurile în așezarea lor de azi: Un mare șahist nevăzător, Crăciunescu Vironel, trebuia să participe la un concurs internațional, pentru că era campion de mai mulți ani. Ei bine, cineva s-a opus invocând aspectul lui fizic: faptul că nu vede, că arăta nu știu cum la obraz din cauza unei arsuri, etc. etc. Nu putea fi trimis la un concurs de șah pentru că n-arăta bine la față... Înțelegi tu elucubrația? Și obiecția asta nu venea de la Federația Română de Șah, ci de la Secretarul Consiliului Central al Asociației, o muiere simandicoasă, care a găsit că nu poate reprezenta Asociația și țara un om cu asemenea înfățișare. Pricepi tu stupiditatea și imbecilitatea acestei situații? De aceea, nu fac nicio contestație și te rog și pe tine să șezi cuminte pe curu' tău. Sunt destui care spun că avem și așa destule drepturi și privilegii, și cuvenite, și necuvenite. Să nu-i stârnim pe toți împotriva noastră! Eu sunt o femeie simplă și încă una de condiție foarte modestă. La ce mi-ar servi să fac atâta tărăboi. Pe urmă, nu mai am mult și cu burta la

gură, aş încurca toate interesele. Mai bine să rămână așa cum zic eu...

XX

Petruța asculta niște cd-uri. Sta necăjită la masă cu o cutie plină de cd-uri. Unele cumpărate recent, altele inscripționate de referentul Asociației și căuta o melodie interpretată de Colina Țiriac. I-ar fi plăcut să-și îmbogățească repertoriul cu ritmuri noi, cu această piesă mai antrenantă, mai veselă, pentru a-și încerca vocea pe ritmuri mai alerte. Pe urmă, trebuia să se pregătească în vederea unui concert de amploare, de la Sala Palatului, după cum îi promisesese Anda Roneci. Se impunea de la sine îmbogățirea și diversificarea repertoriului... Deodată se deschise ușa și intră Miuța smiorcăindu-se.

— Tanti Petruța, bate-mă! Ceartă-mă! Dar să știi că nu sunt vinovată!

— Ce s-a întâmplat, draga mea? Potolește-te! Când te-a bătut tanti Petruța, ca s-o facă și acum? Tanti Petruța nu bate pe nimeni niciodată. Nu este ea bătută de Dumnezeu destul? Pe cine să mai bată și ea?

— Tanti Petruța, poți să mă bați dacă vrei, dacă crezi că merit, dar eu n-am nicio vină!

Petruța începu să-și piardă răbdarea. Nu găsea ce căuta și acum venea și smiorcăita asta mică.

— Dar ce s-a întâmplat, scumpa mea? Spune-odată!

— A murit Tunisor...

— Cine-a murit?

— Tunisor, tanti Petruța.

Crezu că n-a înțeles bine și mai întrebă o dată:

— Cine a murit?

— Tunel.

— Nu te bat. Te omor, nefericito. Te omor cu mâinile mele. Ai înțeles? Spune repede ce s-a întâmplat cu el!

— Mergeam frumos cu el spre parc și când a văzut-o pe Șari de partea cealaltă a bulevardului, a vrut să treacă strada la ea și l-a surprins o mașină... Terci l-a făcut într-o singură clipă.

— Și unde-i acum?

Miuța pricepu gravitatea nenorocirii și răspunse cu sughițuri mărunte:

— Acolo în stradă, dincolo de blocul meu.

— Du-te repede și adu-l acasă!

— Cum să-l aduc? Așa mort?

— Așa cum este, ca să-l înmormântăm cum trebuie...

Și du-te și tu acasă, că m-am săturat de prezența ta. Numai probleme și necazuri mi-ai făcut în ultima vreme. Nu era destulă spaima de la mare... Acu vii și cu nenorocirea asta...

Înțelegând că tanti Petruța era supărată, fetița își luă hanoracul din cuier și, închizând ușa pe dinafară, își luă tălpășița încă plângând. Mai trecu o dată pe la locul accidentului, dar rămase departe înțelegând că era cu neputință să facă ceea ce dorea tanti Petruța. Așa că se văzu nevoită să se întoarcă acasă la buni-Ana. Era prima dată că o făcea nesilită de nimeni, cu inima grea ca o piatră de moară.

Se gândi ea ce se gândi și a doua sau a treia zi găsi soluția. Vecina lor de la parter, tanti Mureșan, avea și ea un câțel. De fapt, un câine mai mare, blând și frumos, de să-l calci pe coadă și n-ar fi mârâit un cuvânt, mrrr! Se cunoșteau de mult și Mogo se gudura pe lângă ea ca un miel și se uita la ea cu niște ochi mari și sfioși, de parcă i-ar fi cerut iertare. Așa că la momentul potrivit, Miuța îl momi cu o ciozvărtă de os lung și subțire, rămas de la supă de ieri, și-l târî după ea până la apartamentul Petruței.

Petruța făcea același lucru ca și ieri și alaltăieri: sta la masă și asculta muzică de la cd-player, de parcă n-ar mai fi avut și altceva de făcut.

— Tanti Petruța, ți-am adus un câine nou - spuse ea bucuroasă, gândind că și tanti Petruța are să fie la fel și că astfel va stinge supărarea femeii.

— Ce fel de câine? - întrebă Petruța intrigată.

— Unde l-ai găsit? L-ai furat de undeva? Ia-l și du-l înapoi imediat, de unde l-ai luat, că mie nu-mi trebuie câini furați! Du-te și să nu mai vii niciodată la mine! M-ai înțeles? M-am supărat pe copiii răi și neascultători și care-

ți dau numai dureri de cap.

— Dar e frumos și cuminte, tanti Petruța. Nu latră și nu mușcă pe nimeni. Unde-l pui, acolo stă. Stă în colțișorul lui toată ziua și dacă nu-l scoți afară, nu zice nici mrrr! La nimeni. Stă și se uită la tine ca un măgar prost.

— Dar, cum se uită măgarii? Unde ai văzut tu Măgari?

— Am văzut la herghelie; când am fost cu tanti Laura.

— Foarte bine! Atunci, ia-l și du-te la herghelie cu el! Mie nu-mi trebuie câini furați... Nici câine, nici copii răi.

Văzând că nu poate scăpa de ea, Petruța intră în bucătărie. Laura făcea gomboți cu prune. Făcuse deja o farfurie plină. Petruța își umplu gura cu unul încă fierbinte.

— Mai ai?

— Ultima tranșă.

— Laura dragă, fă ce știi și du-o pe Miuța acasă! Eu nu știu ce să mai fac cu ea, cum s-o îndepărtez.

— De ce n-o alungi tu?

— Nu pot. Mă doare inima, crede-mă! I-am spus să nu mai vină și uite că iar a venit; și nu singură. Mi-a adus și o potaie cu ea. Eu mă duc să mă culc. Sunt foarte obosită.

— Foarte bine! Lasă pe mine, că rezolv eu problema.

Laura luă o farfurioară și puse pe ea doi gomboți. Ieși din bucătărie cu farfurioara în mână.

— Miuța! Ia vezi ce bunătați a făcut tanti Laura! Dacă-ți plac, o să-i ducem doi și la buni-Ana. Bine? Cred că se va bucura bunica, fiindcă nu se așteaptă ea la o surpriză ca asta. Nu crezi?

— Tanti Laura, pot să-i dau și lui Mogo unul?

Laura mai trebăluie ce mai trebăluie prin bucătărie, își luă ceva pe ea și spuse:

— Ia javra și hai să mergem! Tanti Petruța e obosită. Vrea să se odihnească, pentru că mâine trebuie să mergem la București. Tu să rămâi cuminte la tine acasă și să ne aștepți desenând! Să ai grijă de javră, să nu i se întâmple și ei ceva! Bine?

— Dar de ce-i spui „javră”, tanti Laura? Că nu-i javră.

— Dar ce-i?

— Un Câine. – răspunse Miuța cu inocență.

— Un cățeluș mai mare.

În următoarele două zile așa a făcut. A plâns, și-a călcat pe inimă înăbușindu-și durerea și dorul în tristețe și muțenie. Dar în ziua a treia, n-a mai rezistat. A luat câinele cu ea și l-a scos la plimbare. Și în același loc, cam la aceeași oră, ghinionul se repetă: Mogo văzu de cealaltă parte a bulevardului pe Șari și vru să treacă strada la ea și fu surprins de o mașină verde și făcut pilaf. Să fi fost de vină trecerea? Bulevardul prea lung și prea lat? Sau ora nepotrivită?...

Miuța se întoarce acasă tristă și împovărată, fără să știe și fără să priceapă de ce îi lovise mașina pe amândoi câinii cam în același loc și cam la aceeași oră?... Și câteva zile nu mai ieși afară din casă și nu mai dori să vadă pe nimeni. Oare, dacă ar încerca să traverseze ea, i s-ar întâmpla același lucru? Sau numai javrelor de soiul lui Tuni și Mogo?... Din cauza lui Șari și-au pierdut viața doi câini frumoși. Nu cumiți și frumoși, căci, de-ar fi fost și cumiți, ar fi rămas în viață... – cugetă Miuța până în ziua în care văzu o vrăbiuță înșfăcată de o mătă nenorocită, slabă și proastă, dar mai iute de picior decât pasărea. Atunci a înțeles ea că viața e un bun de foarte mare preț, de care te bucuri cât timp ai grijă de el. Dar poți și să-l pierzi la fel de repede, și dacă ai pene și aripi, și dacă ai patru lăbuțe agile. Nu numai valurile mării te pot răpi și răpune, ci și trenul, autobuzul și avionul; prăpastia și înălțimea...

— Buni-Ana, nenea Potoran a plecat de la noi?

— S-a dus, lua-l-ar dracu' să-l ia de bezmetic, Doamne iartă-mă!

— Și nu mai vine?

— Să sperăm că nu mai vine. De ce mă întrebi?

Miuța se codi să răspundă. Apoi spuse:

— Pentru că-i plăcea să umble la păsărica mea.

— Și de ce nu mi-ai spus nimic niciodată până acum?

— Pentru că mi-a fost frică. A zis că ne omoară pe

amândouă, și pe mine, și pe tine, dacă spun ceva cuiva.

— Să-l ia dracu' de nemernic. De știam ce fel de om e, nu-l lua bunica niciodată, să știi!

— Și unde s-o fi dus?

— La dracu-n praznic, Doamne iartă-mă! Cine știe?

— Departe?

— Departe.

— De unde știi?... Nenea Potoran era un om rău, nu-i așa, buni-Ana?

— Așa e. Fii liniștită! Nu se mai întoarce el înapoi de-acolo de unde e.

După eliberarea lui, după prima condamnare pentru relații sexuale cu minori, în scurtă vreme se aciuă pe lângă buni-Ana, o coafeză naivă și bună, care avea pe lângă ea o fetiță la fel de naivă și de neștiutoare.

— Buni-Ana, ce părere ai despre tanti Laura? Ce crezi tu despre ea?

— Ce părere să am? Niciuna. E o fată frumoasă și bună.

— Dar tanti Petruța?

— Și despre ea, la fel. E o fată frumoasă și bună. Păcat că nu vede.

— Știi de ce te întreb? Fiindcă ele m-au luat la mare fără nicio obligație și acolo era cât pe-acți să mă înec. Poate că mă înecam dacă nu mă salva tanti Laura... Nu ți-am spus până acum, pentru că mi-au cerut ele să nu zic nimic. Dar acum pot să-ți spun, fiindcă s-au supărat pe mine și eu, pe ele și nu vreau să mai țin tăcere. Tanti Petruța mi-a zis să mă duc acasă că s-a săturat de mine ca de mere pădurețe. Dar eu am fost ascultătoare. N-am ieșit niciodată din cuvântul ei. Tanti Laura a zis că se duc la București, dar eu cred că m-au dus cu preșul, ca să scape de mine. Tu ce crezi?

— Dacă s-au supărat cu adevărat, eu zic că le-a trece. Fii liniștită! Vor uita supărarea și la întoarcere, te vor chema din nou la ele și vor fi din nou cum au fost mai înainte, pentru că oamenii buni nu se schimbă ușor. Au și ei momente de supărare, griji și probleme, ca toți

oamenii... Că și soarele se mai ascunde câteodată. Cerul, înalt și senin până mai ieri, se acoperă de nori albi și negri, dar, într-o zi sau două, iar se face frumos. Soarele apare din nou, strălucitor și înalt, cum a fost.

— Asta se întâmplă cu soarele și cu vântul, dar nu și cu oamenii. Pe urmă, recunosc că eu am supărat-o, făcând o boacănă cât ține de mare.

— Ce boacănă ai făcut?

— Am ieșit cu Tuni la plimbare și nu departe de noi, l-a călcat o mașină.

— Și a murit?

— Pe loc. L-a făcut pilaf... Și tanti Petruța s-a supărat foc pe mine și de-atunci a zis că nu vrea să mă mai vadă înaintea ochilor.

— Cum l-a călcat, pe trotuar?

— A vrut să treacă strada, la Șari.

— Doamne ferește!

— Cățelușă asta a lătrat un pic la el, ca și cum l-ar fi chemat la ea, și Tuni atât aștepta. Niciuna, nici două, a dat să treacă bulevardul, să meargă la ea.

— De unde știi tu că era o cățelușă? O cunoști?

— Știu, fiindcă avea o fundă verde la gât.

— Verde sau roșie?

— Verde... Numai fetițele poartă fundiță la gât.

— Atunci, trebuie să fi fost roșie.

— Nu, buni-Ana. Era verde. Ce, nu cunosc eu culorile?

— Nu cumva tu i-ai făcut capătul și lui Mogo?

— Ba da, dar n-am vrut. N-am nicio vină eu, buni-Ana. S-a întâmplat întocmai ca și cu Tuni. Dar, să nu mă spui, buni-Ana! Să nu mă spui, că mă duc și eu să trec bulevardul pe-acolo.

— O, nu. Să nu faci o prostie ca asta, pentru sufletul lui bunică-tu care știi cât de mult te iubea! Nu te spune bunica, n-ai grijă! Țsta e secretul nostru. Nu trebuie să-l afle nimeni.

— Buni, de ce unii copii au de toate? Și mamă, și tată, și frați și surori, și păpuși și jucării, și ponei, și câine, iar

alții n-au nimic?

— Pentru că unii au noroc; au mâncat ceva când au fost mici.

— Și toată viața mea va fi plină numai de întâmplări nefaste?

— De unde știi cuvântul acesta urât?

— De la tanti Petruța și tanti Laura. Ele spun așa: „Azi am avut o zi nefastă”. Adică, urâtă.

— Ei, ele sunt mari. Pot spune. Lor li se mai întâmplă să aibă și zile nefaste. Dar ție, n-ar trebui. Tu ești o fetiță cuminte și frumoasă, bună și ascultătoare. Fetițele ca tine n-ar trebui să aibă zile nefaste. Eu n-am avut așa ceva niciodată și nici mama ta n-a avut. Copiii trebuie să aibă numai zile frumoase, fiindcă ei sunt inocenți și puri.

— Cum ai zis? Inocenți și puri?... Adică cum?

— Adică... nevinovați.

— Așa e. S-a întâmplat să-i calce o mașină, dar eu n-am nicio vină. N-am vrut să-i calce. Poate să aibă poliția, fiindcă n-a pus semafor și semne de trecere.

Buni-Ana încheie decisiv:

— Bineînțeles, poliția e de vină: trebuia să facă loc de trecere și pentru câini. Bulevardul e larg și lung și trecerile rare.

Miuța da semne de oboseală. Filosofia asta lungă cu bunica o epuizase.

— Buni-Ana, eu numai pe tine te iubesc. Pe tanti Laura și tanti Petruța nu le mai iubesc deloc.

Și după o pauză mai lungă:

— Dar pe ele oare cine le iubește, buni-Ana?

— Știu eu? Poate că mama lor.

— Dar n-au mamă nici ele.

— Atunci, doamna Livia.

— Ea, nu cred. Tanti Petruța vorbește urât despre ea. Ea, fiind una din acelea care-i face multe zile nefaste... Poate că Bastian sau Paul...

— Dar Paul cine este, că nu mi-ai vorbit niciodată despre el?

— Un prieten de-al lor.

— Atunci, da. Dacă sunt prieteni adevărați, ei trebuie să fie iubitorii lor.

— Bastian vede. El o iubește pe tanti Laura, pentru că și ea vede, iar Paul o iubește pe Petruța, fiindcă nici el nu vede. O strânge în brațe și o sărută cam des.

— Ei, da, s-ar putea. Cam așa trebuie să fie. Bine că mi-ai spus.

— Buni-Ana, vrei să vezi desenul meu? Am desenat un câțel cu fundă la gât.

Bunica își puse ochelarii pe nas și privi îndelung desenul nepoatei.

— Nu cumva asta-i Șari, aia cu fundă la gât?

— Chiar ea e. Ai ghicit. E curva de Șari.

— Un singur lucru n-ai reușit: să-i pui o fundă roșie ca la domnișoare.

— Dar i-am pus, buni. Tu nu vezi? Nu i-am pus cercei și colier. În rest, nimic nu-i lipsește.

Miuța se ridică de la masă lăsând totul baltă. Căska mereu și se freca des la ochi.

— Și mâine e o zi. Azi nu mai pot. Mă duc să mă culc.

— Du-te, scumpa mea, că vine și buni imediat!

XXI

După cooptarea lui în comitetul bisericii, Paul primi mai multe însărcinări: să organizeze și să conducă programul pentru copii, corul și muzica instrumentală și bineînțeles, să țină ora de rugăciune și să predice, în locul fratelui Marian care s-a retras strategic din toate sarcinile încredințate lui de prezbiteriu, și în cele din urmă, chiar din biserică. În fapt, Paul luase locul și sarcinile celor mai mulți membri ai comitetului, împins oarecum de la spate de frații și surorile mai vechi, ca și de noii veniți care cereau cu insistență acordarea unui rol mai mare fratelui Pavel, un tânăr foarte serios și bine pregătit. Ocupase fără să vrea și fără să-și dorească funcția de pastor, în locul fratelui Zaharia, plecat temporar în Statele Unite, cu probleme pastorale. Locul și funcția aceasta era văzută cu ochi buni cam de toată lumea, el fiind cel mai pregătit sub aspect teologic, având de susținut doar examenul de

licență, la care lucra de mai multă vreme, fiind vorba de o temă foarte dragă: Tradiție și inovație în biserica lui Christos.

Fratele Luca, Marcu și ceilalți n-aveau încotro. Nu se puteau da ușor la o parte, dar nici să preia frânele bisericii nu puteau. Ca unii care n-aveau suficientă pregătire, nu se puteau așeza singuri în fruntea bucatelor, cu toate că râvna și experiența nu le lipsea. Pe urmă, practica mai multor biserici din Occident, din S.U.A., Anglia și Olanda în primul rând, unde lipsa vederii nu constituia o piedică serioasă nici în bisericile neoprotestante, nici în cele tradiționale. Dimpotrivă, constituiau un exemplu care putea fi urmat și la noi, mai ales în caz de forță majoră, cum era cazul de față.

Fratele Zaharia era informat în mod curent despre starea bisericii. Aveau grijă s-o facă fratele Luca și fratele Marcu, în calitatea lor de membri ai prezbiteriului. Și cum acela n-avea nimic împotrivă, în sensul că nu spunea nici da, nici ba, când le răspundea, fiindcă o făcea foarte rar, lucrurile mergeau cam de la sine, fără împotmoliri și fără cârpeli și mai ales fără indicațiile lui, mergeau înainte, cu voia lui Dumnezeu și știrea forurilor eclesiastice superioare. Evident că biserica de azi nu mai semăna cu cea de ieri. Cunoscuse multe schimbări, multe și importante. Nimeni nu se mai simțea confortabil când se întâlneau aici - în dragoste pentru Domnul nostru Iisus Christos și în bucuria de care ai parte la întâlnirea cu frații și surorile cunoscute.

Nu același lucru se petrecea și în rândul celor nou veniți, care trăiau sentimentul unei victorii de grup. Până la Revoluție se mai întâlneau ei la clubul Asociației și la locul de muncă, unde-și mai duceau și copiii și partenerul de viață, la câte o bere și un pahar de vorbă bună, cu muzică și dans, apropieri și pipăieli furate. Sigur că nu mai era ca atunci, pentru că nimic nu mai era la fel ca înainte. Dar nu era rău nici acum. Se puteau întâlni. Puteau povesti. Puteau râde și glumi fără nicio opreliște, că doar erau între prieteni și cunoscuți. Bineînțeles, în limitele

decente și a bunului simț strămoșesc. Puteau face orice. Și asta se întâmpla mereu. Nu totdeauna la fel, dar cam des, mai cu seamă sâmbăta și duminica, după amiază, când buna dispoziție venea pe undele poeziei, corului și muzicii instrumentale. Un singur lucru poate că mai lipsea și despre care începuse să se vorbească din ce în ce mai des și în cercuri mai largi și cu toată gura: C-ar fi bine să figureze în calendarul bisericesc, în anuarul sărbătorilor și sfinților sărbătoriți și unul dintre ei... Desigur, cel mai bun și mai cuminte, cel mai neprihănit, mai învățat și mai vrednic de respect, cel mai bogat în credință și cu dragoste de frați. Cineva avansase deja propunerea ca acesta să fie fratele Pavel, un tânăr instruit și cu sufletul curat. Petruța se arătă de acord, sprijinind propunerea venită din grupul celor nou veniți, dar nu cu toată convingerea și nu fără să aducă noi argumente. După părerea ei, Paul era aproape sfânt. În orice caz, un tip inteligent și blând, cu știință de carte, cu foarte puține păcate la catastif. Dar nu ea era aia care să-i numere păcatele. Avea cine. De aceea, nu spuse nimic când auzi propunerea.

Fratele Luca se ridică în picioare și spuse cu glas mare:

— Fraților și surorilor, am bucuria să vă anunț că azi îl avem în mijlocul nostru pe fratele Pavel, care ne va împărtăși din harul lui Dumnezeu, revărsat și asupra lui cu supra de măsură și care ne va face și pe noi părtași la înțelepciunea lui Dumnezeu, a cuvântului viu, așa cum numai el știe s-o facă; să ne umple inima și sufletul de frumusețea cuvântului sfânt, care înflorește pe buzele lui precum bobul de grâu pus în loc potrivit... Te rog, frate Pavel, revărsă harul și pacea lui Dumnezeu asupra noastră și în duminica asta!

Fratele Pavel se ridică șovăind; își pipăi nodul de la cravată, apoi nasturii hainei, își dresă glasul ușor, până se făcu tăcere deplină, și începu lin, cu vocea unui heruvim:

— Fraților și surorilor, cu ajutorul lui Dumnezeu, azi aș vrea să vă vorbesc despre relația dintre Domnul nostru Iisus Christos și oamenii fără vedere, așa cum rezultă ea

din Noul Testament și nu numai, pentru a vedea cum a decurs ea și cum s-a revărsat harul și binecuvântarea lui Dumnezeu asupra acestor persoane în contextul istoric dat și în contextul revărsării harului lui Dumnezeu peste un popor puțin credincios, bântuit de îndoială și nestatornicie. Când îți propui un obiectiv ca acesta, trebuie să pornești evident de la Biblie și în primul rând, de la Noul Testament; Biblia fiind opera înțelepciunii lui Dumnezeu, expresia cea mai cuprinzătoare și mai elocventă a concepției despre lume și viață și cu precădere despre individ și societate, un domeniu din care putem deduce concepția și atitudinea față de individul cu probleme fizice sau psihice, și față de omul cu probleme de vedere îndeosebi. Fără îndoială că mulți au auzit aceste cuvinte: „Poate oare orb la orb să-i arate calea? Nu vor cădea în râpă amândoi?” (*Luca, VI, 39*) Sau: „Când un orb călăuzește pe un alt orb, nu vor cădea amândoi în groapă?” (*Matei, XV*). Îi răspund eu evanghelistului: nu totdeauna, pentru că la modul concret, cei fără vedere știu foarte bine că deficientul e mai atent decât persoanele cu vedere și unde cunoaște drumul, poți fi sigur că te va conduce la fel de bine ca un om văzător. Dar să mergem mai departe și să vedem în ce situații îl vom găsi.

Pentru cititorul Noului Testament, prima impresie este una copleșitoare. De la început asistăm la o scenă aproape incredibilă: o mulțime de oameni nefericiți care vin la Iisus pentru vindecare și alinare. Parcă vezi ulițele Ierihonului, Ierusalimului și a celorlalte așezări evreiești din Galileea și Iudeia, pline de o lume pestriță, de oameni desculți și dezbrăcați, nemâncați și însetați de câteva zile, ținându-se ciotcă după Iisus și cerând, implorând milă și îndurare: „Învățătorule, ai milă de noi!”. Printre ei, foarte mulți demonizați, ciungi, ologi, surdo-muți și bineînțeles numeroși orbi. În fața acestui puhoi de estropiați, Iisus se oprește, se duce spre ei sau așteaptă ca ei să se apropie. Oamenii vin și se ating de veșmintele lui. Pe alții îi atinge el însuși întrebându-i: „Ce vrei să-ți fac?” sau: „Crezi tu că pot să fac aceasta?” - întrebare la care toți nefericiții

răspund aproape invariabil: „Da, Doamne, cred”.

Toate cele patru evanghelii sunt pline de asemenea cereri și tămăduiri miraculoase, încât te aștepți ca și surdo-muții să ceară același lucru.

Evanghelistul Matei vorbește despre doi orbi care strigau după Iisus în gura mare. Relatarea este impresionantă. Pare pur și simplu vie, dacă poți să-ți imaginezi scena înfățișată de Matei, cu mijloace simple și cuvinte puține. Povestește evanghelistul: „La ieșirea din Ierihon, o mare mulțime de oameni venea după el. Și iată că doi orbi care ședea lângă drum, auzind că trece Iisus pe acolo, au început să strige: „Ai milă de noi, Doamne, fiul lui David!” Atunci Iisus s-a oprit, i-a chemat și le-a zis: „Ce voiți să vă fac?” „Să se deschidă ochii noștri, Doamne”. – i-au zis ei”. (*Matei*)

Evanghelistul Marcu ne spune ceva și mai interesant: „După ce au venit în Betsaida – locul nașterii celor doi apostoli, Petru și Andrei – oamenii au adus la Iisus un orb și l-au rugat să se atingă de el. Atunci Iisus, luându-l pe orb de mână, l-a scos afară din sat. I-a pus scuiat pe ochii lui; și-a pus mâinile peste el întrebându-l dacă zărește ceva”. (*Marcu, VIII*)

Ce trebuie remarcat aici? Nu întâmplarea ca atare și nici modul cum are loc tămăduirea, ci ceva mult mai important: faptul că Iisus îl ia de mână și-l scoate afară din sat... Adică ceva extraordinar, fraților și surorilor! Imaginați-vă că s-a apropiat de el, l-a luat frumos de mână și au mers alături o vreme, până când a găsit un loc potrivit cu ceea ce voia omul să-i facă. Vă puteți imagina lucrul acesta? Și l-a luat de mână și a mers alături de el până au ieșit afară din sat... Nu este extraordinar, dragii mei frați și surori? Fără îndoială, este un fapt singular. Ca să-i facă ce?... Ca să-și pună mâinile peste el. Adică, pe capul lui, sau pe umerii lui, după cum obișnuia marele taumaturg. Gestul acesta reprezintă expresia cea mai grăitoare a grijii acordate unui suferind de „doctorul” Iisus. Dacă avem în vedere că rar ai să vezi un medic care să te ia de mână și să facă pe lângă tine câțiva pași prin

cabinetul său. Cine a trăit umilința aceasta va înțelege frumusețea gestului lui Iisus.

Doctorul Luca, un alt mare evanghelist ne povestește un alt caz la fel de frumos și de interesant, care vorbește despre grija și bunăvoința, compasiunea și înțelegerea Mântuitorului nostru: „Iar când Iisus s-a apropiat de Ierihon, un orb ședea la marginea drumului și cerșea. Auzind el mulțimea trecând, a întrebat ce este asta? Și i-au spus lui: „Trece Iisus din Nazaret”. Atunci a început să strige și să zică: „Iisuse, fiul lui David, ai milă de mine!” Iisus s-a oprit și a poruncit să-l aducă la el”. (*Luca, XVIII*)

De subliniat și aici divina bunăvoință și promptitudinea cu care răspunde Iisus la îmbulzeala mulțimii și la chemările venite din toate părțile. Iisus găsește totuși timp să se oprească și așteaptă să-i fie adus orbul, când ar fi putut să treacă mai departe, așa cum fac toți medicii din zilele noastre, presați de timp și de problemele lor personale.

Evanghelistul Ioan ne prezintă cazul unui orb din naștere, încercând să facă o dezbatere mai amplă asupra subiectului. Este prima oară că ni se spune lucrul acesta, ceea ce ar putea însemna două lucruri importante: că erau mulți orbi la vremea aceea: unii la propriu, alții la figurat; mulți dintre ei din naștere, în timp ce alții au rămas orbi în timpul vieții, din copilărie sau mai târziu. Adică ceea ce azi s-ar putea numi orbi cu cecitate congenitală și orbi cu cecitate dobândită.

Poate că așa se explică de ce, la întrebarea ucenicilor săi, „Cine a păcătuț, omul acesta sau părinții lui?” Iisus le răspunde: „Nici omul acesta, nici părinții lui...” (*Ioan, IX*).

Fariseii - o sectă religioasă foarte importantă în epocă, despre care Iisus are numai cuvinte grele de spus (*Evanghelia după Luca, XI*) - nu se mulțumesc să constate pur și simplu faptul în sine, ci întreprind un soi de „anchetă medicală”, întrebându-l mai întâi pe orbul tămăduit, apoi pe părinții lui și în final pe Iisus cum s-a produs lucrul acesta? Dacă era într-adevăr orb din naștere, cum de și-a recăpătat vederea? Pentru că nu puteau

înțelege cum s-a făcut, unii dintre farisei au zis: „Doar n-om fi și noi orbi?” O întrebare cu subînțeles; la care Iisus răspunde și el la fel: „Dacă ați fi orbi, n-ați avea păcat. Dar voi ziceți: „Noi vedem”. De aceea păcatul vostru rămâne”. (*Ubidem.*)

Desigur că există și un sâmbure de adevăr aici: în sensul că mulți dintre părinții de azi și de atunci n-au destulă grijă de copiii lor. Îi lasă singuri, nesupravegheați, cât timp sunt încă mici și nu se pot apăra. Sunt înfrigorante cazurile de copii mușcați de porc sau de câine, de șobolani sau de alte jivine sălbatice din cauza neglijenței unor părinți iresponsabili. Tot vina lor e și atunci când copilul a fost conceput în timpul sau în urma unor acte de beție sau ca purtători ai unor agenți patogeni cu astfel de consecințe. Există cazuri de copii cu probleme de vedere și la familiile de nevăzători, moștenite de la genitorii lor. Dar aici Cauza este o morbiditate ereditară și nu e vina cuiva. Pe urmă, dragostea de mamă, dorința de-a avea copii este foarte mare. Trece de multe ori dincolo de prudența și cuminența părinților.

Pentru a înțelege lucrul acesta, ajunge să ne gândim la femeile lui Israel, pentru care faptul de-a rămâne fără copii însemna o mare rușine, o pedeapsă și un blestem de la Iehova. Amintim aici purtarea fetelor lui Lot, care i-au dat tatălui lor vin să bea, ca să se poată culca cu el pentru a nu rămâne fără urmași. Și să nu credeți că incestul era ceva obișnuit în poporul lui Israel! Dimpotrivă, era socotit o mare nelegiuire și pedepsit cu moartea. Și totuși au făcut-o. De ce? Pentru că facerea de prunci era socotită drept o binecuvântare, un dar și un semn de mare îndurare din partea lui Yahve. Moise era un legiutor sever și nu putea îngădui incestul, sodomia, zoofilia sau pedofilia, considerate păcate de neiertat, fărădelegi care pângăreau „poporul ales”, deși era suficient de îngăduitor cu cei ce săvârșeau un omor, prevăzând pentru ei mai multe „cetăți de scăpare”, unde să se refugieze ucigașii din calea celor care ar fi vrut să se răzbune pe ei înainte de judecată. (*Deuteronom, IV și Numeri, XXXV*) Dragi ascultători, cei

care ați citit sau auzit aceste evanghelii, cunoașteți esența acestor relatări: că Iisus a făcut pe cei orbi să-și recapete vederea. Cu ce mijloace? După ce procedeu? Pe unii ungându-le ochii cu „tină”. Pe alții, cu scuipat. Pe unii atingându-i cu degetele, iar pe alții, doar prin puterea cuvântului: „Credința ta te-a mântuit” sau: „Facă-ți-se ție după credința ta!”. Cu două sau trei formule folosite cam în această formă pentru toate tămăduirile săvârșite. Ceea ce ne interesează însă pe noi este altceva: aspectul formal, modul cum decurge întâlnirea dintre Iisus și persoanele fără vedere, felul cum se apropia de ei și cum îi trata. Adică acele aspecte pe care le-am subliniat la locul potrivit. Ați văzut că Iisus nu se lasă antrenat de șuvoiul mulțimii, trecând repede înainte pe drumul său, fără să ia seama la chemările celor care se țin după el strigând în gura mare. Cu atât mai mult, cu cât nu era ușor să te apropii de el. Dimpotrivă, toți evangheliștii ne spun că încetinea pasul, se oprea locului și porunea să-i fie adus omul. Și să vă închipuiți că era împresurat de gloate mari de oameni și că numărul celor ce strigau după ajutor era nesfârșit; că avea un drum și un scop mai dinainte fixat! Trebuia să ajungă undeva. Era așteptat într-o casă de un bolnav sau un muribund sau numai imobilizat. Evangheliștii ne spun că se oprea. Chema orbii la el; se atingea de ochii lor; îi lua de mână și făcea alături de ei câțiva pași, ca un prieten binevoitor sau ca o rudă apropiată. Făcea adică ceea ce-ar trebui să facă toți oamenii cu vedere când văd un orb aflat într-o încurcătură oarecare: să traverseze strada, să intre într-un magazin sau să urce într-un mijloc de transport. Ați întâlnit desigur și voi oameni binevoitori, care sar să te ajute, dar nu știu cum să procedeze. Unul te ia ușor de cot, altul merge pe lângă tine, fără să te atingă, îndrumându-te doar verbal. Iisus îi lua de mână și mergea alături de ei, așa cum procedează doar rudele și prietenii adevărați.

Vom înțelege și mai bine noblețea gestului Mântuitorului nostru Iisus, dacă ne gândim la „orbul” lui Sadoveanu din povestirea „Orb sărac” din volumul *Hanul*

Ancuței, personaj pe care-l aduce la han o vecină din sat, trăgându-l după ea cu o „frânghioară”. Sau, dacă ne gândim la Oedip ajuns orb. Pentru că intrase fără să-și dea seama în „crângul eumenidelor”, a venit la el poporul să-l scoată afară, să nu pângărească locul cu prezența lui de orb. (*Oedip la Colonos*)

Atitudinea aceasta binevoitoare de înțelegere și protecție pentru omul infirm o regăsim și mai explicit exprimată în Vechiul Testament, așa cum reiese din Leviticul: „Să nu vorbești de rău pe un surd și să nu pui înaintea unui orb nimic care l-ar putea face să cadă!” (*Leviticul, XIX*)

Și pentru ca porunca să aibă putere de lege, să fie cunoscută și respectată de tot poporul lui Israel, după o serie de blesteme la adresa celor ce săvârșesc fărădelegile cele mai grele, Moise vine în ultima lui carte cu acest blestem îngrozitor: „Blestemat să fie cel ce va face pe un orb să rătăcească pe drum!” (*Deuteronom, XXVII*)

Coroborând toate observațiile de până aici, ar trebui să considerăm că modul acesta de-a vedea lucrurile vine dintr-o concepție mai generală de viață, despre individ și societate; și nu e vorba aici doar de Moise sau de un Rabin mai mult sau mai puțin iluminat, îngăduitor cu oamenii necăjiți, ci de un popor întreg și nu de unul mare, modern, cultivat, exponentul unor principii generoase ca dreptul la șanse egale și la o viață decentă pentru toată lumea, ci de unul aproape primitiv, obișnuit cu creșterea și îngrijirea animalelor și cultivarea unui sol sărac, de slabă productivitate, hârșit în lupte și războaie cu neamurile învecinate pentru cucerirea pământului făgăduit.

Dacă ar fi numai atât, și încă ar fi de-ajuns ca să putem spune că acest popor martir de foarte mare calitate, peste care au trecut toate nenorocirile pământului, acest popor risipit în cele patru zări de mai multe ori în cursul istoriei lui zbuciumate, a avut pentru orbi cea mai umană atitudine, grijă și înțelegere. Acesta este poporul evreu...

Mai spuse încă două sau trei fraze și încheie mulțumind pentru atenție și răbdare.

Fratele Luca invită adunarea la intonarea unei cântări de slavă și mulțumire Părintelui Ceresc; după care, fratele Marcu începu singur o rugăciune ad hoc, repetând obositor, după două-trei propoziții anoste: „Da, Doamne! Te rugăm în numele Adunării și fratelui nostru, fără vedere!...” Până ce lumea își pierdu răbdarea și începu să se foiască.

O voce groasă și puternică sparse tăcerea asta relativă cu un apel la adresa vorbitorului:

— Bravo, Pavele! Ai vorbit frumos și adevărat.

Urmat imediat de altul pițigăiat:

— Felicitările mele! Felicitările noastre, sincere!

Întrerupt de propunerea altei femei:

— Eu cred că fratele Pavel ar putea fi trecut în calendarul sfinților și sărbătorit în fiecare an ca toți sfinții. De aceea, propun ca mai marii bisericii noastre să întreprindă demersurile necesare pe lângă Patriarhul României pentru a fi trecut cât mai repede în rândul sfinților!

— Ba eu cred c-ar și bine să mai așteptăm. – spuse cineva izbind cu cârja în podea.

— Pe urmă, de ce să vină de la voi? Și la bere, și la cafea, și la mântuire tot voi? Peste tot numai orbii?... Noi,ăștilalți nenorociți, ciungi și ologi, noi n-avem aceleași drepturi ca și voi?

Fratele Luca interveni împăciuator:

— Vă rog să nu ne precipităm! Vom face tot ce se cade. Fiți liniștită, soră!

— Nu te teme, Șandor-baci! Nu ți-o ia nimeni înainte. Dumneata ai 80 de ani, iar noiăștilalți avem cei mai mulți dintre noi cincizeci sau șaizeci de ani. – spuse Mariana, ca una care-l cunoștea demult ca un om veșnic nemulțumit și cârcotaș de rând.

— Are dreptate moș Șandor. – răspunse Avidi.

Paul se făcu roșu la față. O sudoare rece îl scăldă de la spate.

— Are dreptate dumnealui. Eu sunt prea tânăr și nu mă simt vrednic de așa cinste. Dar, am un coleg la

București care ar primi cu plăcere canonizarea aceasta. E vorba de fratele Serghi Bratu Zurba care era să fie exclus din biserică anul trecut, pentru că a vrut să ridice o catedrală pentru toți nenorociții lumii, cu fonduri europene, nerambursabile. Drept urmare, a fost exclus doar din corul bisericii. El ar primi cu plăcere, găsind chiar că i se cuvine.

Șandor-baci ieși din bancă, își făcu loc spre ieșire boncăluind cu cârja lui grea, de lemn, parcă mai tare de cât o făcea de obicei. Ajunse la garderobă. Își luă pardesiul și pălăria. Își aprinse o țigară și ieși trântind ușa. Nu ploua încă, dar tuna și fulgera ca la sfârșitul lumii. Reuși să facă cinci sau șase pași până la portiță, când auzi deasupra capului său un bubuit îngrozitor, precedat de un fulger apocaliptic. Părea că se va năruie tot cerul în capul lui. Ce să facă? Să se întoarcă sau să se îndepărteze mai repede?

...

Când sosi ambulanța, îl găsi îndoit peste grilajul de fier forjat.

O parte din Adunare începu să aplaude, semn că erau de acord. Înțelegând și restul că Adunarea era pe sfârșite, începură să se caute unii pe alții și să se îndrepte spre ieșire. Dar fratele Luca își reluă cuvântul, trecând în mod natural peste liniștea așternută în urma plecării moșneajului nemulțumit.

— Să luăm aminte la cuvintele psalmistului și să citim din psalmul 6: „Doamne, nu mă pedepsi cu mânia ta și nu mă muștra cu urgia ta! Ai milă de mine, Doamne, căci mă oflesc!” ...

Deodată cineva strigă cu glas mare:

— Foc! Foc, oameni buni! Afară toată lumea!

Luca și Marcu făcură ochii roată și în aceeași clipă un urlet de leu încolțit țâșni din gura lor cea mare:

— Afară toată lumea! Repede! Repede!

Cei mai iute de picior erau deja la ușă. Cei mai mulți însă nu pricepeau încă nimic. Se uitau împrejur, dar nu vedeau nimic. Ce foc? De unde foc?... Se simțea ceva fum și arsură, dar foc nu se vedea nicăieri. În ultima vreme,

mereu lua foc câte ceva: un magazin, un depozit, o cabană sau un hotel. Din ce cauză? Din vina cui? Luca și Marcu din doi pași fură la ușă, încercând s-o scoată din țâțâni. După ei, și ceilalți, răsturnând scaune și mese, sărind peste obstacole în ciuda anilor și a betesugului fizic de care sufereau. Cei cu probleme de mișcare își luară cârja la repezeală și începură să-și facă loc spre ieșire, topăind într-un picior, ca și cum ar fi fost sănătoși. Dar ușa era îngustă și strâmtă, greu să te strecuri afară mai repede. Dar, ca și cum n-ar fi fost de-ajuns nenorocirea produsă, unul dintre cei cu probleme, scăpă cârja din mână și după ea, se prăbuși și el. Căzu la pământ chiar în pragul ușii, ceea ce antrenă după el și alte căderi. Se produse o buluceală nemaipomenită. Din pricina mulțimii care voia să iasă, nimeni nu se uita ce era dedesubt, contribuind astfel la creșterea învâlmășelii. Toată lumea urla, țipa cu disperare. Femeile plângeau. Bărbații înjurau, călcând în picioare pe cei căzuți.

Mirela o luă de mână pe Petruța; îl luă și pe Paul și unul după altul, încercară să-și croiască drum spre ieșire. Paul se strecură cel dintâi, călcând peste trupul celor căzuți ca un buldozer demult încercat, trăgând-o și pe Mirela după el. Simțind trup de om sub picioare, Petruța se desprinsese de Mirela și rămase pe loc, așteptând ca cel prăbușit să se ridice.

— Doamne, apără și păzește pe toată lumea! - exclamă Mirela înghițind prima gură de aer curat.

— Ai milă de noi și nu ne osândi! Am scăpat neprăjiți. Hai să ne îndepărtăm, că ne prinde pârjolul!

— Unde-i Petruța? - întrebă Paul îngrijorat.

— Nu știu. A rămas în urmă. - răspunse Mirela. - S-a lăsat de mâna mea.

— Nu se poate, draga mea. Du-te și ia-o pe sus! N-o putem lăsa pradă dezastrului. Mir, intră, te rog, după ea și trage de ea cum am tras eu de tine! Știu că sunt oameni căzuți jos. Călcați peste ei, fără nicio grijă! N-or muri ei din cauza voastră, două femei ușoare...

Mirela se apropie de ușă.

— Petruța! Întinde mâna spre mine! Fă un pas înainte! Așa... Încă unul!...

Luca și Marcu trăgeau de oamenii căzuți, în timp ce ambulanța își făcea și ea datoria. Încărca victimele extrase de ei și le transporta la spital.

În clipa următoare, Petruța simți o flamă în păr, tăindu-i respirația ca o sabie nemiloasă. Țipă speriată și făcu doi pași înainte, călcând peste cârja unui om căzut.

XXII

Paul se plecă asupra ei și o strânse în brațe cu dragoste, murmurând:

— La fereastra de uiașă, vine Paul și întreabă: „Ești acasă, mândră dragă?”

Petruța continuă pe același ton:

— „Acasă-s, dar supărată, că bădița meu din sat s-o dus și m-o cam lăsat...”

— „Încă nu te-o lăsat de tăt, dară te-a lăsa curând...”
- îi prinse obrajii între palme și o sărută pasional.

— Am citit undeva, n-are importanță unde, una din cugetările împăratului Solomon care spune cam așa: „Buzele femeii străine strecoară miere și cerul gurii ei este mai lunecos decât untdelemnul” (*Proverbe, V*) și vreau să te întreb serios și tu să-mi răspunzi tot așa: Ai avut vreo idilă cu împăratul Solomon? L-ai lăsat să-ți exploreze cerul gurii? Atunci de unde știe el lucrul acesta? Pentru că nu-i o născocire, e clar.

Petruța, protejându-și fața:

— Te rog să ai grijă, că mă ustură orice atingere! Cât privește problema care te frământă, îți răspund foarte simplu și cât se poate de sincer: nu-mi amintesc întâmplarea. Dar, dacă spune el treaba asta, probabil că așa e: m-o fi prins undeva, la mijlocul unui capitol sau într-un colț de pagină și mi-a făcut-o fără să mă întrebe dacă doresc sau nu. Eu, una, nu-mi amintesc. Pe urmă, dacă împăratul afirmă lucrul acesta, trebuie să-l crezi! Doar e împărat. De ce-ar spune minciuni?

— Pentru că Vlahuță ne spune hotărât:

„*Minciuna stă cu regele la masă.*”

*Asta e cam demultișor poveste.
De când sunt regi, de când minciună este.
Duc împreună cea mai bună casă".*

(Al. Vlahuță, 1907)

— Gata, am terminat. Atât am vrut să știu. Nu mă mai iau cu tine. Cunoști prea multe amănunte din viața marilor personalități...

— Altceva vreau să-ți spun. Vreau să-ți fac o mărturisire importantă: eu sunt student la Facultatea de Teologie Catolică, anul patru.

— Oo, asta-i foarte bine! E o veste extraordinară! Mă bucur pentru tine. Felicitări! Deci voi cunoaște un episcop catolic peste câțiva ani.

— Nu știu. Nu m-am gândit încă la viitor. Nu m-am gândit să îmbrac patrafirul și să te spovedesc. Nu știu dacă-i posibil și nu-mi propun deocamdată treaba asta. Cunosc un arhimandrit ortodox, nevăzător, de la Sâmbăta de Sus, care merge prin toată țara și vorbește lumii cu foarte mult har. Am auzit că lumea îl apreciază și cred că și mie mi-ar plăcea să fac ca el. Există o prevedere scripturistică însă care interzice persoanelor cu probleme fizice să intre în altar. După vederile lui Moise, cei cu „metehne” fizice, cum sunt: orbii, șchiopii, ciungii, gheboșii, cei cu nasul cârn și alții nu se pot bucura de asemenea privilegiu. (*Levitic, XXI.*) Dar altceva vreau eu să-ți spun: ceva și mai trist. Teologia catolică interzice prelaților să se căsătorească, să aibă relații intime cu o femeie. Înțelegi ce vreau să-ți spun? Că, deși îmi ești foarte dragă, deși te iubesc foarte mult, că ești prima femeie care mi-a răscolit inima într-un mod absolut nou, nu vom putea avea niciodată o relație de altă natură, un contact sexual, dacă vrei să ți-o spun direct.

Petruța nu găsi nimic de spus. Îi era drag colegul acesta încă din liceu. Încă de atunci nutrea ceva nespus pentru el: un gând secret, o vorbă dulce, un sentiment duios. Încă de atunci a simțit că e ceva cu el, că n-are curajul să întindă mâna spre ea, s-o caute, să se apropie, s-o atingă, cum fac toți băieții, cum făcea Simion, un elev cu

cinci ani mai mic decât ea. De atunci și-a dat seama că Paul era altfel decât ceilalți băieți: mai timid, mai retras, mai lipsit de curaj. Dacă ea nu-l invita la dans, el n-ar fi pus mâna pe ea niciodată, n-ar fi atins-o cu un deget.

Își aminti foarte clar că, în orele libere dinainte sau după meditație, toți copiii ieșeau în curte la aer curat. Cei ce zăreau un pic se jucau cu mingea sau țurca. Ceilalți se luau de braț și se plimbau doi câte doi de-a lungul și de-a latul curții. La început, fetele cu fetele și băieții cu băieții. Cei de la liceu, și fetele cu băieții. Paul însă nu lua de braț niciodată o fată, iar când se lipea câte una de el, se desprindea ușor de grup și se ducea sub nuci sau căuta altă tovarășie. În mai și iunie mai ales, când era cald și frumos afară și se putea sta pe iarbă sau pe o pătură, cum făceau elevii cei mari, dacă venea să se întindă alături o fată, el se ridica numaidecât. Când mergeau în excursie, el tot așa: fugea din rândul celor care organizau asemenea jocuri în care trebuia să ghicești prin pipăit dacă persoana din fața ta este băiat sau fată. Efectiv fugea de fete și de atingerea lor ca dracu' de tămâie. Și-acum... după ce o strânse în brațe, tremurând ca de friguri, băgându-i limba în gură de un cot, tăindu-i toată respirația, gata, Marghioală! Eu mă călugăresc... Nu vreau să știu de femei. Mi-am găsit scopul în viață. Mă fac popă catolic, cum zicea educatoarea Tolceriu. Ce-i trebuie omului ispită? ... Ce-mi trebuie mie cur și țâțe mari, păr și jos și sus, de să nu te poți descurca în el nici cu zece degete?... Ce zicea Culianu despre cathari? Că căsătoria e un fel de prostituție perpetuă... Că a-ți cunoaște femeia carnal e un păcat mai mare decât relația incestuoasă cu mama, sora sau fiica ta... Că e mult mai grav să faci dragoste cu nevasta ta decât cu oricare altă femeie... (*Ioan Petru Culianu, „Eros și magie în Renaștere”, Cap. I, p.2*) Oare, cathariiăștia să fi fost normali, niște oameni cu mintea întreagă? Cum au putut formula asemenea ineptii, contrare nu numai bunului simț natural, dar și logicii elementare a omului sălbatic? Fără îndoială, o concepție absurdă, bolnavă, ieșită dintr-un creier bolnav... Să fi fost pământeni ca noi? Să fi picat din

cer sau să fi scăpat de la balamuc?... Cu toate țițele pe casă oricum nu erau.

Atât de grozavă și de tulburătoare era vestea lui, că nu-și putea crede urechilor. Nu putea înțelege ce dracu' să-l fi apucat. Poți studia ce vrei tu: Mahābhārata, Rāmāyana, Vedele, Upanișadele, Kāma Sūtra, Talmudul, cele mai vechi și mai ciudate scrieri ale lumii, cele mai bizare și adacadabrante religii ale lumii și astfel de recomandări nu poți găsi. Cum să renunți la procreare? Nu la plăcerea incomparabilă, prezentă în actul sexual care rămâne, orice s-ar spune, elementul esențial al conviețuirii umane, al înmulțirii omenirii și al progresului pe pământ. Nu-i voia lui Dumnezeu aici când spune: „Crește-ți și înmulțiți-vă! Umpleți pământul și stăpâniți-l!” (*Geneza, I*) Cum altfel s-ar putea înmulți lumea dacă femeia n-ar avea o disponibilitate specială și bărbatul, o chemare naturală, nepotolită spre ea? Dacă împreunarea lor nu s-ar face cu foarte mare plăcere? De ce a fost lumea zidită așa și oamenii făcuți unul pentru altul?... „De aceea, bărbatul va lăsa pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de femeia sa și amândoi vor fi un singur trup și nu vor mai fi doi, ci unul singur”. (*Geneza, II*)

Paul remarcă atitudinea Petruței, tăcerea și retragerea ei în sine. Era limpede că vestea lui o luase pe neașteptate. Șocul era așa de mare, că o lăsase fără cuvinte. O femeie adevărată cum era Petruța, cu trupul ei minunat, construit parcă anume pentru dragoste, nu putea înțelege și nu putea primi cu liniște asemenea veste, mai ales acum, după toată întâmplarea asta, care-i adusese foarte aproape unul de altul. De când venea la ea în fiecare zi și o strângea în brațe de fiecare dată cu tot mai multă dorință și ea se lăsa caldă și moale pe el, din zi în zi mai caldă și mai moale, în brațele lui, gata să i se dea la prima încercare. Cum să n-o tulbure asemenea hotărâre? Cum să nu-i ofenseze feminitatea ei bogată, așteptările ei senzuale care făceau să vibreze în ea toate corzile inimii ei de femeie ca o ghitară cuprinsă cu toate degetele și lovită cu toată palma ca în cântecul Chavelei Vargas?

— Și să-ți mai spun ceva - continuă Paul cu verva lui cunoscută - un lucru și mai grozav: Arșinel, unul din doctorii care mă știu mai de mult și care mă pune uneori să-i cânt din repertoriul lui Ray Charles, după ce m-a chestionat mai întâi - dacă ne știm de mult, dacă ne cunoaștem bine, dacă suntem prieteni și în ce măsură și de când, ce gânduri avem de viitor - Înțelegi tu sfera interesului său cam unde bate; departe de starea mea de sănătate, mă întreabă într-o zi: dacă n-aș prefera să mă mute aici în rezervă cu tine? C-am putea discuta și glumi amândoi și timpul să ne treacă mai ușor și mai repede... M-a întrebat o dată ceva și mai ciudat: Dacă orbii se îndrăgostesc și cum anume din moment ce nu văd? Dacă se căsătoresc și dacă fac copii?... I-am răspuns cu calmul meu de măgar învățat să pască doar iarbă verde: Da, domn doctor, se îndrăgostesc; se căsătoresc și unii din ei fac și copii. El n-a văzut niciodată doi orbi căsătoriți. „Cum se pot îndrăgosti și cum pot face copii dacă nu văd”?... Am zâmbit îngăduitor. Doamne, câtă prostie în capul unui om deștept! Fiindcă un doctor e totuși un om deștept sau nu? Nu cumva de-aia lor le trebuie șase ani ca să ajungă medici, în timp ce altora le trebuie doar patru sau cinci ani, ca să ajungă ingineri sau profesori?...

Aici Petruța încercă și ea un zâmbet.

— Nu era vorba doar de prostie - se gândi Petruța - ci mai curând de lipsă de informație, de „cujetare și imaginație”, cum spunea profesorul lor de Anatomie...

— De ce-ai avea nevoie, domn doctor, de ochi și urechi ca să faci dragoste? Cine se culcă cu lanterna sub pernă? Ce lumină îți trebuie sub plapumă?... De mâini, da, ai nevoie pentru contactul direct cu trupul femeii. Eu zic că mâinile sunt mai utile decât ochii. Pipăitul e nu numai un instrument necesar pentru localizarea obiectivului, ci și un pansament plăcut trupului, absolut necesar. Dumneavoastră, văzătorii reperați mai întâi obiectivul cu ochii, de la distanță. Dar operațiunea în cauză nu poate fi dusă la bun sfârșit fără să pui mâna pe el...

Arșinel a început să râdă, înțelegând că dreptatea

era de partea mea; și atunci m-a întrebat direct: „Și nu simți nevoia să pui mâna pe obiectiv?”... De cele mai multe ori și în cele mai multe cazuri, da. Punerea mâinii, pipăitul e un scop și un mijloc direct. Pentru mine însă nu. Eu m-am dedicat lui Cristos. Sunt student la Facultatea de Teologie Catolică și pentru biserica catolică e un păcat să te atingi de trupul femeii. „Dar dacă se atinge ea de tine?” Arșinel râse din nou și mă făcu și pe mine să râd.

„Vai de capul ei, lume! Unde am fi ajuns dacă toți ne nășteam catolici?” - mai oftă el o dată, după care continuă: - „Bine, am cam înțeles eu doctrina asta în privința celor mărunți: popi și diaconi. Dar pentru cei barosani, e altfel. Pentru Papă, cardinali și celelalte fețe bisericești. Țștia au voie? Unii mai au și copii. Alții recurg la copii în loc de femei”. „Ei, domn doctor, omul e sub păcate de la începutul lumii sau, cum se spune, păcatele sunt deasupra și bietul om sub ele. Eu nu sunt în situația de-a judeca pe cineva. Scriptura ne spune: „Nu judecați ca să nu fiți judecați! Și cu ce măsură vei măsura, cu aceea ți se va măsura”. Așa că eu, ca un om păcătos ce sunt, îmi văd de treabă și las pe alții s-o facă.

— Renunțarea mea la femei nu vine dintr-o convingere personală privind rostul femeii și originea păcatului în lume, căci și pe unii și pe alții, și pe femei și pe bărbați tot Dumnezeu ne-a făcut. El a lăsat să ne împreunăăm și să facem copii, să sporim zestrea de dragoste și strălucire a lumii, cu care am fost înzestrați încă de la Facerea lumii. Eu renunț la învoiala aceasta în mod deliberat, ca să văd până unde poate merge stăpânirea de sine, să văd dacă e numai un sacrificiu sau numai stăpânire de sine. Nu știu dacă voi fi un catolic adevărat, dar vreau să probez puterea aceasta, dacă pot învinge ispita aceasta, fiindcă femeia e fără îndoială cea mai mare ispită în viața bărbatului. Nu spun că e o ispită rea, pierzătoare, care te duce la iad. Asta nu mi-e dat mie s-o judec și nici nu pot crede că femeia ar fi o ispită definitivă, originea și cauza păcatului în lume, ispita care ar pierde un bărbat. Pentru că viața veșnică nu presupune

mântuirea exclusivă a bărbatului. Ce vreau să spun prin asta? Că este illogic ca Dumnezeu să fi pregătit un loc unde să găsească o viață veșnică doar bărbații și în același timp să fi trimis în lume o ispită atât de mare încât să-i împiedice să ajungă la ea. Iar cu femeile ce să facă? Să le expedieze în iad ca pe unele nevrednice de mântuire? Așa ceva este peste puterea mea de înțelegere. Nu Dumnezeu le-a făcut și pe ele și le-a înzestrat încă de la Facere cu cele mai înalte însușiri? Să fie frumoase, atrăgătoare, ispititoare, dacă vreți. Să fie dulci și minunate, o bucurie pentru bărbat? Să fie doar un simplu ajutor, prelevat din coasta lui? Biblia nu ne spune prea multe despre lucrul acesta. Dar eu cred că femeia a fost zămislită pentru fericirea bărbatului, ca o dovadă a grijii lui Dumnezeu pentru viața ființei făurite de el.

— Bărbatul nu poate obține mântuirea de unul singur, ci numai împreună cu ea și prin ea. Eu cred că femeia e o creație specială, mai dragă lui Dumnezeu decât bărbatului, din moment ce a fost creată așa de frumoasă, de înzestrată cu atâtea daruri, hărăzită să placă tuturor oamenilor și să zămislească prunci. Noi nu ne dăm bine seama și nu pricepem taina aceasta prin care dumnezeirea ni se relevă ca generozitate nemărginită și necondiționată. Nu degeaba spune apostolul Pavel undeva că „bărbatul va fi mântuit prin femeie și femeia, prin bărbat”. (*Corinteni, VII*) Afirmția asta e de mare importanță și greu de înțeles cu mintea noastră limitată, care ne-am obișnuit să vedem în femeie slăbiciunea, originea păcatului, mijlocul prin care a intrat păcatul în lume și toate celelalte prejudecăți. Pentru mine e clar că ne vom mântui și vom primi viață veșnică doar cu ajutorul femeii și ea, odată cu noi. Altfel, toată discuția despre femeie și viață veșnică n-are niciun sens. Nu încapă în capul unui bărbat ca mine, care, trecând peste egoismul lui ancestral, c-ar putea să se dispenseze de jumătatea lui cea mai dragă și să se mântuie singur. Așa ceva este cu neputință de conceput. Noi, ca bărbați, dorim să căpătăm promisiunea supremă, dar numai împreună cu femeia noastră și cu copiii noștri.

Altfel, starea aceea de grație mi se pare iluzorie, fără viitor și conținut concret.

— Asta i-am spus lui Arșinel și asta-ți spun și ție. Nu sunt un sfânt și nu voi fi niciodată, dar am apucat pe această cale și vreau să merg pe ea până la capăt. Nu știu cât timp și nici până unde. Nu vreau să înșel pe nimeni și cu atât mai puțin pe tine. Mi-ești dragă, nespus de dragă, Tuța mea scumpă, dar numai atât deocamdată. Să nu-ți faci iluzii în privința mea! Să nu-ți crezi așteptări de niciun fel! Ești o femeie minunată, îmi dau bine seama. Eul meu răzvrătit îmi spune lucrul acesta. De aceea te rog să înțelegi și să mă accepți așa cum sunt. Pentru că mi-ești dragă, vreau să te ajut, dacă crezi că pot, să treci peste hopul acesta, dar numai atât. Poate că vrei să știi de unde aceste idei năstrușnice, de unde această renunțare și cine m-a format. Am să-ți spun într-o zi, dar nu acum. Nu știu dacă pot și dacă am voie s-o fac. Dar într-o zi am să ți-o spun.

Petruța tăcea. Nu putea spune nimic. Sigur că ar fi vrut să știe, doar curiozitatea e viermele cel mai rău, fermentul ce roade femeia și pe dinăuntru și pe dinafară; otrava ce tulbură liniștea și echilibrul sufletului blând.

— Te rog să-mi dai un pahar de apă! Vreau să iau un distonocalm.

Paul lăsa apa să curgă. Clăti paharul găsit pe chiuvetă și i-l aduse.

— Întinde mâna ușor, să nu-l verși! Întrebarea rămâne în picioare: ai vrea să vii aici cu tine sau să rămân unde sunt?

— Nu, Paul. Rămâi unde ești! Oricum suntem sub observația lor. Dacă ai veni aici, posibil să instaleze o cameră de supraveghere; să vadă dacă facem dragoste sau nu; când facem și cum. Dacă ne sărutăm sau nu; și cum o facem: cu lumina aprinsă sau fără lumină? Ar avea ce comenta la cafea. Lasă-l pe Arșinel în ignoranța lui, să-și închipuie ce vrea! Ajung prejudecățile care circulă pe seama noastră. Așa că eu zic să-i lăsăm cu prejudecățile lor!

XXIII

Era deja vineri, un nou sfârșit de săptămână. Bastian nu intră la Petruța, cum obișnuia să intre până atunci: fără să se anunțe și fără să ciocănească la ușă, ci așteptă să se deschidă ușa și s-o vadă chemând un alt pacient. Urmărea vinovat, ca un câine flămând, care, furând o bucată de carne de pe masa stăpânului său, nu îndrăznește să dea ochii cu el. Scotea numai capul pe ușă. Mergea la o cafea, la o țigară cu ochii pe cabinetul ei. Dar Petruța, nimic, nicio mișcare. Ar fi fost și greu, fiindcă ea nu ieșea la cafea și cu atât mai puțin la țigară. Pe urmă, ar fi avut timp destul cinci zile să treacă pe la ea și să-i explice de ce și cum, dar calculul lui masculin îl ținu departe de cabinetul ei. Orgoliul lui de bărbat îi spunea simplu: De ce să facă el primul pas? De ce să nu-i lase ei prima mutare?... Poate că nu era rău să lase lucrurile așa, să treneze o vreme, o săptămână sau două? Ca să priceapă că el e bărbat, că nu moare el de dorul ei, că viitorul ei e legat de viitorul lui în chip univoc...

Dar nevăzând nicio mișcare, se hotărî s-o întrebe pe Mirela. Asta ieșea, intra, chema un pacient înăuntru, îl lămurea pe altul să plece, să nu mai aștepte degeaba. Și când văzu că lucrurile mergeau tot așa, se apropie de ea și-o întrebă:

— Petruța e înăuntru?

— Nu. Petruța e la spital. N-ai auzit? A suferit un accident îngrozitor și a fost internată la spital.

Când auzi de accident, Bastian se gândi la un mijloc de transport, la o mașină fără frână. Ce accident ar fi putut avea atât de grav? Un șofer băut, un vitezoman, care să fi călcat pe accelerație în loc să calce pe frână... Sau care să fi căscat ochii la soare, că ăștia nu văd decât drumul deschis...

— Ce fel de accident?

— N-ai auzit? A luat foc biserica.

— Când?

— După ce-ai plecat tu.

— Și ce-a pățit?

— A fost cuprinsă de foc împreună cu Paul Avidi, colegul ei, ghitaristul.

— Nu mai întrebă nimic. Era clar, cât se poate de clar, din moment ce era la spital.

— Poate fi văzută?

— Nu. Două-trei zile, în niciun caz.

Bastian intră în cabinetul lui și nu mai ieși toată ziua. Oare, mama lui știa?... Nu trebuia anunțată?...

Trecu pe la ea, căutându-și ceva de lucru. Trebuia s-o întrebe dacă poate pleca mai devreme acasă. Dar se trezi întrebând altceva:

— Mamă, ai auzit ce-a pățit Petruța?

— Am auzit - răspunse ea sec. - Din păcate, va trebui să pasez toți pacienții ei spre Tabita sau Irma. Va avea o vreme cam mult de lucru Tabita, dar să sperăm că nu va dura foarte mult.

Bastian se îndepărtă abătut. Își mai luă o cafea și își aprinse o nouă țigară. Dacă ar fi rămas lângă ea, poate că nu s-ar fi întâmplat nimic... Ceasul cel rău... Ce să-i faci?

După slujbă, luă un taxi și zbură până la spital. Trecu de portar ca un director. Când ajunsese pe secție, o asistentă în halat alb îl opri:

— Pe cine cauți, tinere domn?

— Pe domnișoara Petruța Bisoc. A fost adusă duminică, seara, după incendiul de la biserică.

— Tânăra aia oarbă?

— Da, pe aia.

— Am înțeles. Știu despre cine vorbești. Din păcate, nu va putea fi văzută o vreme.

— Totuși, când credeți c-aș putea s-o văd?

— Nu știu. Nu v-aș putea spune precis. Lasă-mi un număr de telefon și-ți promit că vei fi anunțat...

— O.K.

Nu trecu nicio săptămână și fu înștiințat că poate veni. Domnișoara era mai bine și putea primi vizite. Bastian veni imediat și, întâmplător sau nu, nimeri tot peste asistenta aceea.

— Ești rudă cu ea? Ești fratele ei?

— Oarecum... Sunt un prieten și un coleg de muncă.

— Foarte bine! A suferit o arsură puternică la față și, dacă lucrurile evoluează cum trebuie, va trebui să facă o grefă de tegument. Părul nu-i o problemă. Va crește din nou. Dar fața, obrazul nu va mai arăta ca înainte.

Bastian rămase un minut înaintea ușii. Dacă până mai adineaori era mânat de nerăbdare, acum rămase pe loc neștiind cum să intre; ce să spună și ce să facă. Veștile erau proaste. Nu-și putea închipui cum putea să arate acum chipul ei frumos, devastat de arsura focului, dar nici la obrazul ei desfigurat nu se putea gândi.

Ciocăni la ușă și intră. O încăpere albă și mică. Erau două paturi, dar Petruța era singură.

— Ciao, iubi! Ce faci? Sunt Bastian. - se prezentă el, văzând-o îmbrobodită cu un bandaj lat și gros.

Numai nasul și gura erau la vedere. Rămase în picioare lângă pat. Ce să facă, să o sărute sau nu?... Ce să sărute? Leucoplastul sau pansamentul scortșos, lipit de obrazul ei?

Anticipând gestul lui, Petruța întinse mâinile spre el.

— Te rog să nu mă atingi! Așază-te undeva și încearcă să nu mă atingi! Arsura e încă vie și nu sufăr nicio atingere.

Bastian se așază la picioarele patului.

— Tuța mea dragă, știi de ce-am venit?

— Ca să mă vezi, cred, sau pentru vreo explicație...

— Nu vreau nicio explicație acum. Poate, mai târziu. Acum vreau doar să-ți cer iertare, pentru că n-am rămas lângă tine. Dacă rămâneam, poate că nu ajungeai aici. De aceea, te rog să mă ierți! Sunt vinovat, recunosc. Dar, puteam bănuî ce-are să fie?

— Stai cuminte! Nu te frământa inutil! N-ai nicio vină și nu știu dacă are cineva. A fost o simplă și stupidă întâmplare, ceva neprevăzut și poate că imposibil de evitat. Nu știu și nu acuz pe nimeni.

— Eu am aflat de la Mirela...

— Cu siguranță. Te cred. N-aveai de unde să știi.

— Tu ai rămas cu Mirela și Paul. Eu am plecat mai

repede din cauza vremii. Am văzut că vine furtuna și barca mea nu era la adăpost.

— Așa e. Nu-ți face probleme! A fost un joc al hazardului. Dacă rămâneai, poate c-aș fi scăpat neatinsă. Dar cine poate ști acum sau mai precis, cine putea ști atunci ce va fi?

— Și cum te simți așa în general?

— Încă nu-mi dau bine seama.

— Dar doctorii ce spun?

— Nu spun nimic. Asta însemnând ori că e ceva foarte grav, ori că e prea devreme ca să se pronunțe într-un fel sau altul.

— Va trebui să mai stai mult aici?

— Nici asta nu știu. Presupun că încă vreo două sau trei săptămâni și când voi ieși de aici, nu știu dacă voi mai fi tot aia.

— Cum adică, „tot aia?”... Nu înțeleg.

— Adică, aia care am fost; aia pe care o știi tu.

— Ei, de ce să nu fii?

— Pentru că fruntea mea și obrazul meu vor fi altfel de-acum înainte: mai negre, mai pământii, mai urâte.

Bastian îi puse mâna pe picior.

— Poate că vei ieși mai frumoasă... Cine poate ști? Trebuie să ai încredere și speranță. Medicina e o știință și o artă totodată.

— Oricum, suntem neputincioși în fața vieții. Dacă e să-ți dea peste nas, n-ai încotro. Trebuie s-o primești. Culmea absurdului, știi care e? Că o primesc tot ăia care au mai luat-o și altă dată.

Bastian pricepu aluzia și nu mai spuse nimic. Avea dreptate Petruța. Când este s-o iei peste bot, o iau tot ăia mai slabi și mai lipsiți de apărare, vorba lui Murphy.

— Oricum ar fi, eu te-am iubit, Bastian, din toată inima mea, cu sinceritate și fără rezervă. Nu m-a interesat niciodată pe cine ai iubit tu înainte. Nici cum, nici când, nici unde; și nici pe tine n-ar trebui să te intereseze trecutul meu și în general, trecutul femeii pe care o iubești. Cum zice Eminescu? „Viitorul și trecutul sunt a

filei două fețe". (M. Eminescu, „Glossă”)

— Cred că ți-am mai spus povestea mea, dar repet: am fost găsită într-o dimineață în parc, de mama lui Milică și dusă acasă la ei. Tot ea m-a dus la grădinița unde lucra și mai târziu, la școala de orbi. Vacanțele mele și uneori sfârșitul de săptămână le făceam la ei, unde mă simțeam ca acasă. Milică îmi era ca un frate. Cât am fost mică, am dormit împreună. Aveau un apartament cu două camere. Nu s-au gândit să cumpere și pentru mine un pat. Și, de s-ar fi gândit, unde să-l pună? N-aveau loc destul. Aceasta e povestea mea povestită pe scurt, așa ca să știi și tu cum a fost și nu vād de ce te-ar interesa aceste amănunte. Sunt amănuntele mele, ale unei copile fără părinți, care a avut nenorocul să crească în sânul unei familii de țigani. Ca să terminăm o dată pentru totdeauna acest capitol, am să-ți relatez ceva dintr-o carte citită recent:

Un filosof căuta un om cu felinarul aprins ziua în amiaza-mare. S-au adunat câțiva până la urmă, dar filosoful i-a alungat cu nuiaua zicând: „Am zis: oameni, nu lepădături”. Atunci s-a găsit unul la fel de înțelept ca și el și care a vrut să-i tempereze elanul: „Dacă ai să-l cauți cu prea multă grijă, s-ar putea să nu-l găsești niciodată”. (*Diogene din Synope, respectiv, Pittacos din Mythylene*).

Înțelege ce vrei, dacă poți înțelege.

În fața acestui tablou, Bastian se lăsă jos, în genunchi, copleșit de încărcătura momentului. Îi luă mâna și o duse la buze.

— Tuța mea dragă, știu lucrul acesta. Nu pentru asta am venit. Și nu-ți fac niciun reproș, te rog să mă crezi! Am venit să-ți cer iertare pentru lipsa mea de grijă și pentru dragostea mea vinovată... În curând am să-ți dau o veste extraordinară... Am să-ți dezvălui numele mamei tale. Acum nu-ți pot spune decât atât: că te iubesc nespus, cu o dragoste curată. Niciun frate nu-și poate iubi mai mult sora decât mine... de cum te iubesc eu acum. Aș vrea să-mi răscumpăr măcar o parte din purtarea mea de până acum...

În clipa următoare intră domnișoara asistentă.

— Bravo! Frumos din partea ta. Niciun cadou n-ar fi putut înlocui gestul acesta simplu, de mult așteptat - mai adăugă ea și ieși din rezervă.

XXIV

Doamna Livia umbla ca-n ciur, fără pic de astâmpăr. Bătuse deja cotletul, ouăle pentru tort și urma să prăjească cartofii. Îi curățase deja și acum așteptau în apă rece să le vină rândul la tigaie. Mai avea de pus paharele pe masă, șampania era la frigider de 30 de minute. Mai avea de schimbat fața de masă, să aprindă lumânările, să pună discul cu cântecul lui preferat și câte și mai câte are de făcut o mamă pentru puiul ei într-o zi ca aceasta, cum era aniversarea lui Bastian care împlinea 25 de ani, o sumă rotundă pe care nu poți s-o treci cu vederea oricât de lipsit ai fi de mijloace materiale. Și ea nu era lipsită deloc, deși se plângea mereu că nu mai poate, că nu se ajunge cu banii, că ticălosul ăsta de Mircea habar n-are și n-o ajută cu nimic. Totuși, venitul ei lunar, la care contribuia și el de data asta, cu ceva, nu prea mult și nu cu bani, cum ar fi vrut ea, îi permitea să se desfășoare în voie, să-și permită adică și unele mici extravagante, după aprecierile ei modeste: să-i cumpere adică profiterol, ciocolată și bomboane de lux. Tortul și șnițelele erau opera ei. Nimeni nu știa să facă un tort atât de bun și să-l orneze cu atâta gust. Cumpăraseră în scopul acesta un platou de cristal cu picior înalt, sub care avea să scrie ceva frumos, ceva deosebit: „Bastian, lumina mamei, luminează întunericul vieții mele...” sau, „Bastian, lumina ochilor mei, primul strop din lumina creată în ziua dintâi...”

Nu, nu era bine... Era prea patetic, prea zaharisit, cum ar fi zis el. Unui bărbat nu-i plac accentele poetice. Mircea nu era sigur că va putea veni. De aceea, el îi luase o sticlă de șampanie și un pachet de țigări de foi. Pe pachetul de țigări scrisese: „Se spune că așchia nu sare departe de trunchi. Ar fi fost bine să sară...” Și se semnase în dreapta: „Trunchiul cel bătrân”. Iar pe sticla de șampanie notase scurt și cam grăbit: „Noroc și ce-a zis Gheorghe!...” Auzi urare înțeleaptă! - își spuse doamna

Livia. Nu putea găsi și el ceva mai acătării decât aiureala asta? „Noroc și ce-a zis Gheorghe”. Păi, ce putea să zică? Noroc și la mulți ani! Sau, Noroc și toate cele bune! Cum spun toți românii în astfel de împrejurări, deși, „toate cele bune”, nu e o urare tocmai românească, ea venind cumva de la nemți care spun: „Ales gute!” Se mai frământă ea o vreme, învârtind pe vârful limbii câteva variante, precum „Maître de philosophie în fața domnului Jourdain”, până ce obosi. Nu era tocmai ușoară sarcina asta când vrei să spui ceva deosebit, strălucitor. „Mai luminează o dată iadul din inima mea!...” Era ceva mai bine, dar nu se mulțumi nici cu varianta asta. Se duse la frigider să se uite pe sticla lui Mircea. Poate că va găsi ceva s-o inspire... Dar nu găsi nimic. Se întoarse resemnată la problemele ei. Curând avea să pice Bastian și ea încă nu isprăvisese cu pregătirile.

Scoase din șifonier o față de masă albă, din damasc, cu franjuri mărunte, luată de la un magazin de articole second hand, aproape gratuit și pe care o folosea foarte rar și numai în împrejurări ca aceasta, pentru a da evenimentului solemnitatea cuvenită. O întinse pe toată masa, având grijă să nu facă nicio cută și să atârne egal în toate părțile. Vaza cu flori era la locul ei, pe comoda de lângă geam, plină de trandafiri, unii îmbobociți și alții deja înfloriți. Îmbălsămă camera cu miresme proaspete: bețișoare de santal și soluții de lavandă și grepfrut în toate potirele aflate în casă.

După ce isprăvi cu toate preparativele, doamna Livia se duse în camera ei să se îmbrace. Își luă rochia aia lungă, de catifea verde, găsită și ea la un magazin de articole second hand, frecventat doar de doamne pretențioase. Își aranjă puțin părul, se coafase doar ieri la cea mai bună coafeză din oraș, la buni-Ana, unde mergeau și sora Crișan, prietena ei cea mai bună, și Lenuța Puntaru, și Mariana Rotar, și Adela Munteanu și toate celelalte surori. Toate apelau la buni-Ana, fiindcă lucra și bine și ieftin.

Se privi în oglindă - avea o oglindă deasupra chiuvetei și una mare cât ușa, chiar la ieșire ca să se poată

examina la plecare. Se privi cu multă atenție și mai ales cu ochi critic. Avea o punguliță sub ochi, un rid mai adânc pe frunte și câteva riduri în jurul gurii, dar foarte mici; aproape invizibile. Privind de departe și pe o vreme închisă ca asta, erau greu de observat. Avea o frunte îngustă și nasul cam mare din cauza mucăitului foarte des și a scociorâtului cu degetul cel mare. În rest, era bine: arăta perfect. N-ar fi avut de ce s-o alunge sfântul Petru de la poarta Raiului... Își mai dădu cu puțin fond de ten și cu un strop de apă de colonie adusă din America, de la sora Mina. Se simțea bine, ca într-o zi de Paști și un pic emoționată. De ce?... Doar trecuse de mult de vârsta adolescenței, de marile încercări ale vieții – teze și examene grele – nici la cununie nu se simțise așa de emoționată și cu atât mai puțin, la angajare.

În clipa următoare auzi cheia în ușă și se retrase în ușa bucătăriei. Bastian intră morocănos. Își agăță haina de piele în cuier, își luă papucii de casă și se refugie în camera lui fără să spună o singură vorbă.

Doamna Livia rămase locului ca pălită cu leuca. Să fi pățit ceva? Să nu fi văzut masa încărcată cu bunătăți? Vaza cu flori și toate celelalte? Să nu fi simțit miresmele și atmosfera de sărbătoare? Poate că s-o fi dus să se schimbe... se gândi doamna Livia și rămase în așteptare. Atunci auzi telefonul sunând. Ridică receptorul.

— Alooo! Ești acasă?...

Bineînțeles. Unde putea fi?...

— Ce faci? Am auzit că pe la voi e sărbătoare...

Era sora ei din Arizona. Mina era foarte atentă și, cu toate că era departe, nu uita niciodată s-o sune și s-o întrebe dacă n-are nevoie de ceva occidental?

— Ce faci? Cum te simți?

Putea să-i spună adevărul? Ar fi putut Mina să priceapă starea ei nenorocită, de nevastă fără bărbat? Ea, care avea doi copii cu studii superioare, căsătoriți și la locul lor, cu dragoste și respect pentru mama lor?

Și răspunse firesc:

— Nu-mi văd capul de trebi. Știi că azi e ziua lui

Bastian.

— Știu, sigur că știu. De aceea te-am și sunat, fiindcă vreau să-l felicit. Să-i spun că mai e un loc liber și pentru el și că-l așteptăm în America.

— Îl chem imediat. E acasă, bineînțeles. Avem oaspeți, evident. Mircea și câțiva colegi și prieteni de-ai lui Bastian. Îți imaginezi, desigur, ce poate fi...

Doamna Livia simți că i s-a pus un nod în gât și că-n curând are s-o înece plânsul.

— Așteaptă două secunde, că mă duc să-l chem!

Lăsă receptorul pe frigider și intră la Bastian. Bastian sta întins pe canapea, cu nasul în pernă.

— Hai la telefon! E tușa Mina din Arizona. Vrea să te felicite și să-ți ureze la mulți ani.

— Mamă, nu ți-am spus de atâtea ori să nu mai dai buzna la mine în cameră? Lasă-mă dracului cu tușa Mina ta! N-am chef de felicitările ei.

Vorbi atât de răstit și de categoric, încât doamna Livia nu mai găsi ce să spună și ieși ca un câine alungat cu bățul. Își aminti bineînțeles întâmplarea din iarnă: intrase la el tot așa, să-l întrebe ce-are de gând să facă cu Petruța, explicându-i că nu e pentru el; că el merita altceva: o fată normală, una cu vedere și cu care să poată ieși în lume fără să-i fie jenă de prieteni și de colegii de club. Încercase să-i spună că ea nu era de acord cu relația asta și nu va consimți niciodată la căsătoria lor... Când, el sări de pe scaunul lui ca un tigrul la ea, gata-gata s-o sfâșie în bucăți, și o scoase pe ușă afară cu această interdicție categorică: „Să nu mai intri la mine niciodată! Ai înțeles? Ajunge că ne întâlnim la bucătărie.

Ce naiba să facă?... Ar fi băut o sticlă de apă, că i se uscaseră gura de sete. Nu putea scoate un cuvânt. Avea două peturi pe masă: unul cu apă minerală și altul cu suc, dar nu găsi destulă putere să le desfacă. Așa că deschise robinetul și umplu o cană din cele cu care își lua doctoriile și-o bău greu, cu noduri în gât. Și numai la urmă își dădu seama că băuse de fapt apă caldă.

Cu zece minute în urmă, avea o poftă grozavă de

mâncare, c-ar fi mâncat și lemne ude. Șnițelele așteptau în cuptor calde încă; iar cartofii tăiați frumos, așteptau în tigaie, dar acum, după cele întâmplare, nu-și mai dorea nimic. Ar fi simțit că mănâncă pământ, bulgărași uscați de pământ scrijeliți mărunț dintr-o bucată de chirpici mai mare. Ce să facă? Să strângă masa? Să mai aștepte sau ce?

...

Sta cu mâna pe pachetul de șervețele, când intră Bastian.

— Ce s-a întâmplat, mamă? Ce-i cu masa asta plină de farfurii și pahare? Și tu de ce te-ai împopoțonat așa ca o paparudă crizată? Te duci undeva? Aștepti pe cineva?

— Păi, azi e sărbătoare. Nu știi? - reuși doamna Livia să îngaima câteva cuvinte.

— Ce sărbătoare a rahatului?

— E ziua ta...

— Toate zilele sunt ale mele dacă nu plouă și nu ninge... în suflet, vreau să zic, scumpa mea mamă.

Doamna Livia nu reuși să strângă decât sticlăria și farfuriile ei chinezești, de porțelan alb, când Bastian apucă de capătul feței de masă și cu un gest violent, o smulse dintr-odată cu atâta putere, că reuși să răstoarne tot ce era pe masă.

— Uite, am să te ajut și eu, ca să nu zici că stau degeaba... Tu ești normală, mamă? Absolut normală?

XXV

Petruța se externase de câteva zile și în prezent se găsea acasă. Mai bine zis, venea din când în când pentru două-trei zile ca să mai schimbe aerul îmbâcsit de medicamente, de lenjerie stătută și trupuri bolnave cu aerul sănătos de-acasă. Pavilionul celor arși era și mai respingător din cauza pansamentelor îmbibate de alifii și extracte, secreții și sudori puturoase.

După externarea lui Paul, Petruța se simți singură, aproape părăsită, mai ales că nu sta nimeni cu ea în rezervă. Erau paturi libere în saloane sau nu voia nimeni să stea împreună cu ea, o oarbă nenorocită? Uneori venea Miuța cu buni-Ana, dar cel mai des venea Laura și, când

era vremea frumoasă, o scotea în curte la plimbare.

Prietenia ei cu Laura se dovedi benefică și sub un alt aspect: ca o femeie puternică ce era, stăpână pe inima și nervii bărbaților, Laura avu grijă ca Petruța să fie operată de cei mai buni medici. În scopul acesta nu precupeți niciun efort și niciun mijloc. Află echipa celor însărcinați cu treaba aceasta și, pentru că erau doar bărbați, îi stimulează cu țigări și băuturi dintre cele mai fine: Kent, Pall Mall, Saint Mauritz, Winchester, Marlboro, Dunhill și ce se mai găsea prin magazinele specializate; cu băuturi dintre cele mai scumpe: toate sortimentele de whisky: Ballantines, Johny Walker, Scotch, Jack Daniel's, Teacher's, Uso, Tequila, rhum Jamaica și altele. Le burdușii buzunarele de plicuri cu bani: cu Euro, lei și dolari, cu singura condiție să facă dovada măiestriei lor profesionale. Și medicii, mișcați nu atât de valoarea darurilor și banilor încasați, cât de relația directă cu cea mai râvnită ștrulă (curvă) din oraș, se străduiau să facă tot ce se putea, fără să se întrebe ce era între ele, ce o determina să facă efortul acesta, ceea ce n-ar fi făcut alta nici pentru sora sau mama ei.

Așadar, Laura venea și o scotea la plimbare prin curtea spitalului. Când n-avea chef, se așezau undeva la umbră pe o bancă și mâncau prăjituri sau fursecuri. Laura îi aducea totdeauna câte ceva de ciugulit: fructe, dulciuri sau semințe. De când avea voie să iasă din spital, Laura era „racheta ei purtătoare”, cum îi plăcea Petruței să spună. Și o ducea peste tot. Spitalul nu mai era pentru ea închisoarea aia blestemată din care nu poți ieși decât la plecare. Acum, când dorea să meargă acasă, mergea. Când voia să iasă în oraș, ieșea. Făcea tot ce dorea, fără nicio restricție. Laura era persoana atentă și grijulie pe care se putea baza ca pe o soră mai mare și adevărată, dacă sora e ființa cea mai de nădejde și mai săritoare când e vorba să te afli la ananghie.

În ce privește fizionomia, reconstrucția ei facială propriu-zisă, lucrurile mergeau spre bine, în sensul că arăta tot mai bine, mai accetabil, de la o operație la alta.

Recuperarea chipului ei era încurajatoare. Cuvintele chirurgului Fățarnicu nu erau vorbe în vânt. Chipul ei părea să devină cu timpul un chip normal. Nu frumos, nu arătos, cum fusese cândva, ci unul obișnuit, de femeie oarecare. Asta însemnând foarte mult pentru cei ce o cunoșteau. Desigur că nu și pentru Mirela care era la fel de drăguță și de amabilă ca înainte, pentru că asta era felul ei de-a fi.

Bastian trecea rar pe la ea și totdeauna grăbit. Niciodată nu rămânea mai mult de 10 minute, indiferent ce-ar fi fost și cum era timpul. De când era acasă, vizitele lui erau și mai rare și mai scurte. N-o mai strângea în brațe, n-o mai săruta. Iar când da ea să-l sărute, el întorcea repede capul. Petruța sesiză schimbarea iubitului ei mai ales când erau singuri și ea căuta apropierea lui. Bastian evita cam orice atingere; și când nu se putea feri, nu putea îndura apropierea gurii ei fără să nu închidă ochii.

Petruța nu se mâhni foarte tare, înțelegând oarecum situația și știind încă din școală că persoanele cu vedere sunt în general niște oameni superficiali. Pentru ei, totul e imagine și culoare. Toate lucrurile sunt acceptabile dacă sunt frumoase; și sunt frumoase, dacă plac ochiului. Degeaba ai două mâini delicate, cu degete lungi și subțiri; două picioare frumoase, cu glezna fină și coapsa bine făcută, dacă ai nasul mare sau gura știrbă, cu dinți mari și rari. Degeaba ai părul mătăsos, sânii mari și fundul cât ceaunul, dacă n-ai ochi negri și gene lungi, stufoase, nu însemni nimic pe harta privitorului. Omul cu vedere e atât de bântuit de fantome și de imagini colorate, încât nu-și mai dă seama că, dincolo de culoare și de imagini, mai este o lume la fel de interesantă și de frumoasă: lumea formelor și volumelor; lumea însușirilor palpabile. Lumea vizuală ar fi săracă, inexpresivă fără lumea tactilă. Numai împreună cele două lumi alcătuiesc realitatea, lumea totală în multitudinea splendorilor ei. Numai lumea care împacă ochiul și mâna, urechea și nasul, e o lume adevărată, întreagă și frumoasă.

După vizita lor la locul ei de muncă, după întâlnirea cu doamna Livia, șefa ei directă, după atingerea obiectelor din cabinetul ei de lucru, măsuța și dulăpiorul unde-și ținea ea cremele și borcânelul cu praf de talc, după atingerea banchetei pentru masaj, pe care o pipăi de-a lungul și de-a latul, ca și când ar fi luat contact cu ea prima oară, Petruța simți nevoia să facă o baie de curățenie, dar și de relaxare totodată. Și, în timp ce ea avea să trândăvească în baie, într-o apă fierbinte și plină de spumă, Laura deschise televizorul.

Laura era una din acele persoane care fac din viața lor o profesiune interesantă, pe care o slujesc cu credință, fără să facă judecăți de valoare. Fără să fie lipsită de simț practic și până la un punct, de simțul moral, știa să se folosească de calitățile trupului ei, de însușirile ei naturale, pentru a construi un mod de viață interesant, profitând de slăbiciunea și plăcerea bărbaților. În rest, era o femeie ca oricare alta: agreabilă, prietenoasă, mărinimoasă și veselă, fără aere de vedetă și fără complexe morale.

Apropierea ei de Petruța avu loc în mod firesc și absolut întâmplător, cum se petrec toate lucrurile normale: fără premeditare și fără un scop urmărit conștient. Venise la Balneologie dintr-o nevoie personală, la îndemnul unui amic. Se simțea epuizată și masorul ei personal era plecat în străinătate. Doamna Livia o trimise la Tabita, o femeie ceva mai în vârstă și cu principii morale ferme. Tabita refuză s-o primească invocând tot felul de motive. Că are prea multă lume... Că n-are crema potrivită pentru problemele unei domnișoare de talia ei... O cunoștea sau auzise vorbindu-se despre ea, greu de spus. În final o îndreptă către Petruța. Aceasta tocmai sorbea o cafea.

— Domnișoară Petruța, oare îndrăznesc prea mult dacă te rog să te ocupi puțin și de scheletul meu?

Petruța lăsă cafeaua la o parte, se ridică și puse mâinile pe ea. Își dădu seama că era înaltă și zveltă, un trup frumos de statuie și spuse:

— Spune, iubita mea, cu ce te poate ajuta Petruța? Văd că ești înaltă și frumoasă. Ai o voce minunată de

soprană de coloratură, potrivită s-o interpretezi pe Violeta.

— Am niște dureri lombare în primul rând, cu iradiere pe toată coloana.

— Pe Coloana Infinitului sau pe șira spinării?...

Petruța aprecie că avea o voce frumoasă cu inflexiuni plăcute, ceea ce îi spunea că avea dinaintea ei o persoană tânără și drăguță și răspunse imediat:

— Bineînțeles, scumpa mea, cu cea mai mare plăcere. După două sau trei ședințe, te face Petruța ca nouă. Ai să vezi. Dă jos ambalajul de pe tine și întinde-te aici, pe canapeaua asta! Nu e foarte comodă, dar canapeaua asta are să-ți facă cel mai mare bine.

Și Laura se dezbracă într-o clipă. În a doua se întinse pe canapeaua tare ca piatra. Numai fața era frumoasă, fiind de piele, moale. Dacă n-ar fi avut un cearșaf alb de șifon, ai fi zis că nu e mare deosebire între ea și banca din parcul orașului.

— Dar te rog să-ți bei cafeaua! Văd că n-ai terminat-o...

O surprinse plăcut amabilitatea Petruței, bunăvoința ei naturală cu care o primise și n-ar fi vrut să abuzeze de ea. Dar Petruța o și luă în primire, netezind-o ușor cu palmele ei delicate, începând de la gât și umeri și până la ultima vertebră.

— Durerile de spate au multe cauze: - începui Petruța să-i explice profesional, urmărind în timp ce vorbea linia vertebrelor.

— Poziția vicioasă a coloanei la scris și citit; în timp ce te uiți la televizor sau pe monitorul calculatorului. Pot proveni de-asemenea din cauza uzurii componentelor coloanei vertebrale: adică, vertebre compresate, articulații și ligamente. Hernia de disc și spondilita anchilopoetică, decalcifierea oaselor, osteoporoza... Ulcerul duodenal poate da și el dureri de spate și anume sub omoplat, la trei-patru ore după luarea mesei... Pe urmă, bolile de ficat și de pancreas pot genera și ele niște dureri de spate insuportabile. Dar toate astea celor mai în vârstă, nu ție. Ți-ai făcut analizele? Ele pot fi ameliorate prin masarea

punctului VG9, situat aici, sub vertebra 7D. E un punct foarte important care trebuie masat și în cazul contracturii mușchilor spatelui. O manevră foarte bună este masajul linear, deoparte și de alta a apofizelor spinoase, ceea ce fac eu acum... Mai întâi, ușor, ușor, cu răbdare, și creștem progresiv intensitatea mișcării... Sănătatea este expresia curgerii armonioase prin corp a energiilor Yin și Yang în principal. Energii pe care le luăm din natură, alimente, apă și aer; din relațiile cu oamenii și animalele: cu șeful sau șefa serviciului, dacă sunt nesuferiți; cu colegii cei proști și nesimțiți; din contactul cu culorile și mirosurile respingătoare, cu zgomotele puternice, etc. etc. Sunt foarte multe cauze, pe care noi le cuprindem sub un singur nume: factori de STRES. Aceste cauze produc un blocaj energetic undeva pe traseul unui meridian. Prin masarea spatelui, noi interceptăm mai multe puncte situate pe cele două meridiane importante care străbat această regiune: vasul guvernor și meridianul numit Vezica urinară. Pe ultimul meridian se găsesc câteva puncte numite Puncte Shu care au o legătură cu mai multe organe: inimă, plămâni, ficat, stomac, splină și altele. Prin stimularea acestor puncte, stimulăm implicit și organele respective. Așa se explică starea de bine pe care o resimțim în urma acestui masaj. (Dr. Cristache Ștefănescu, *Masajul spatelui*)

După masajul acela, Laura a înțeles că, întâmplător sau nu, a dat peste cine trebuia: peste o soră și o mamă, dacă ar fi fost mai mare decât ea, peste o inimă caldă și bună, de care avea atâta nevoie.

Crescuse printre străini, într-un centru de copii abandonati, numit Centru de Plasament, abuzată și bătută de toți bărbații din jur: îngrijitori, maiștri și ce mai erau. Până la majorat, a trebuit să îndure totul ca o sclavă, ca după aceea, să fie aruncată în stradă ca o boarfă murdară de care nu mai are nimeni nevoie de ea. A trebuit să facă ceea ce învățase acolo, ceea ce știa să facă mai bine: să practice arta seducției și prostituției. Era mulțumită că putea s-o facă și pe asta; și-o făcea profesional, în chip desăvârșit, sub îndrumarea mai multor instructori bine

plătiți.

Într-una din zile, după ce prietenia ei cu Petruța prinsese cheag, fiindcă nu mai mergea la clinică, ci venea acasă la ea, unde puteau sta la o șuetă ca între două fete de aceeași vârstă, Laura i-a spus cine este și cu ce se ocupă. Trebuia să fie sinceră și cinstită cu sora ei; și, dacă n-avea s-o respingă, cum ar fi putut s-o facă și cum se cam aștepta în subconștientul ei, însemna că inima și sufletul lor erau croite după același tipar; că tatăl lor sau mama lor trebuia să fi lucrat cu aceeași matriță.

Auzindu-i povestea, Petruța îi spuse direct și simplu:

— Scumpa mea, eu, certificat de bună purtare, nu-ți dau, pentru că nu sunt nici popă, nici profesor și nici judecător. Dumnezeu este singurul judecător la care mă închin. De ceilalți nu-mi pasă. La fel să faci și tu! E ușor să judeci purtarea cuiva dinafară, când nu cunoști lucrurile în profunzimea lor. Am vrut doar să știu cu ce te ocupi, cine ești și de unde vii... Așa ca fapt divers, nu că m-ar interesa foarte mult. Trebuie să știi cu cine stai în casă și cu cine stai la masă. În rest, sănătate și drum bun! Tu ești sora mea cea artistă, iar eu, sora ta cea oarbă... Fără frați, fără părinți. Așa o vrut Dumnezeu pesemne și știe dumnealui ce face...

XXVI

Într-una din zile, după ce trecu mai întâi pe la doctor și doctorul o complimenta generos asigurând-o că totul e cât se poate de bine și că se poate mărita liniștită cu cel mai frumos cavaler din oraș, pentru că vremea era potrivită și tot n-avea ceva mai bun de făcut, Petruța accepta invitația Laurei de-a intra un pic pe la ea ca să-i arate piscina și să mai stea un ceas la taclale ca între fete.

— La mare am fost. Nu ți-a plăcut. Nici mie. De data asta am să te duc la piscină, la marea mea personală, să facem o baie! Vreau să-ți arăt comoara mea cea mai de preț, marea mea casnică. Să nu zici „nu”, că mă supăr! Uite aici, îți dau unul din echipamentele mele de baie: un costum nou-nouț, o cască pentru păr, un colac de salvare și... Știi să înoți?

- Ca toporul lui Dănilă.
- Perfect! Atunci o să-ți fie de folos.
- Unde să las învelișul?
- În cui, pe covor... Și eu procedez la fel.

Petruța se cam codea. Nu era tocmai pudică, dar ceva o stânjenea totuși. Cum să lepede jos toate boarfele de pe ea și să rămână goală, cum o făcuse mă-sa?... O postură de felul acesta nu i se părea tocmai la locul ei aici, într-o casă aproape străină. Atunci, Laura, care era deja goală, îi veni în ajutor. Cu niște mișcări repezi îi trase jos bluza de pe ea și tot așa fustița, ca în cântecul lui Pavel Stratan.

Când rămase și ea în costumul Evei, Laura o prinse de sâni cu o mișcare hrăpăreață, dar atât de repede se petrecu totul, că Petruța n-avu timp să reacționeze.

— Bravo, gagico! Ești înzestrată, nu glumă. Ai niște țâțe mai mari decât ale mele. Joiana ar putea fi geloasă pe tine... Hai lângă mine!

Laura o trase lângă ea, cu fața la perete, mai exact, la oglinda uriașă care le prinse chipul din cap până în picioare. Laura se examinează în oglindă și pe ea, și pe Petruța, cu cea mai mare atenție. Ai fi zis că erau două copii aproape perfecte ale aceluiași exemplar. Și nasul, și gura, și sâni, și pântecul, umerii, gâtul, capul, șoldurile, coapsele – totul, absolut totul era la fel. O întoarse cu spatele. Ceafa, omoplații, fesele, toate la fel și identic, cum spunea Bastian uneori... Greu de înțeles atâta asemănare.

Paul se exprimase cam în același fel, fără să vadă aspectul lor fizic: „Sunteți două Sirene surori. Aveți aceeași voce și același timbru vocal. Poate că sunteți surori și voi nu știți sau nu vreți să spuneți”.

— Sora mea, eu am aici la perete o oglindă uriașă care ne vede pe amândouă de sus până jos.

— Ei, și? – întrebă Petruța dezinteresată.

— Și ceva nu-mi iese la socoteală.

— La mate nici eu n-am fost foarte tare.

— Scumpa mea, pe tine cine te-a făcut? Te întreb serios, fiindcă semănăm prea mult.

— La întrebarea asta pot să-ți răspund imediat: mama și tata, fără-ndoială.

— Și pe mine, tot ei. Dar aceeași mamă și același tată?

— De ce nu? Tații ăștia își aruncă sămânța în toate recipientele și la orice oră din zi și din noapte și s-a nimerit să cadă în același loc. Ce găsești tu curios aici?

— Așa zici tu?

— Ce altceva aș putea zice?

— Vezi tu? Eu mă uit și mă tot uit și nu pot să-mi explic această asemănare perfectă, pe care toată lumea o remarcă de la prima vedere. Întâi a remarcat-o Bastian. Apoi, Miuța... și doar copiii știi că n-au simțul observației ca cei mari. Pe urmă, după ce am început să umblăm împreună pe stradă, toată lumea întoarce capul și se uită după noi, de parcă am fi în pizda goală.

— Și-ți pare rău că semeni cu mine?

— Dimpotrivă, mă bucur foarte mult. Un singur lucru nu mă dumirește: nu știu dacă eu semăn cu tine sau tu semeni cu mine?

— Ei, asta da, e o problemă greu de rezolvat. - spuse Petruța glumind.

— Hai să mergem la piscină până nu mă răzgândesc!

— Te grăbești ca fata mare la măritat. Ai răbdare, draguță! Ai răbdare, că piscina e aici, la doi pași de noi. N-avem de urcat decât două rânduri de trepte și suntem pe acoperișul lumii, adică al blocului meu.

Laura luă cu ea două halate lungi și o pernă gonflabilă. Încuie ușa cu o simplă cheie, o luă pe Petruța de braț și după mai multe trepte, apăsă pe un buton și chepengul aflat deasupra capului se ridică ușor, făcând loc celor două fete să pătrundă în lumea apelor de sub cer.

Petruța rămase blocată. Atât de repede? Atât de ușor? Incredibil! Cu adevărat extraordinar!...

— Ai fost deja la mare? La piscină e ca la mare, minus scoicile sparte și nisipul cel fin; minus valurile înfuriate și primejdiile numeroase care vin din toate părțile și care îți fură nisipul de sub picioare și te târăsc cu ele în

larg. Piscina mea e o mare lungă de 20 de metri, lată de 2 și adâncă de 1. N-ai cum să te îneci, chiar dacă ai vrea. Apa se încălzește direct de la soare. Pe urmă, totul este pavat cu gresie albă, roșie, verde și albastră. Ai zice că e vorba de un acvariu fără pești.

Laura îi luă mâna și i-o puse pe bordura bazinului.

— Aceasta e marea mea distracție. Aici, în stânga mea, la intrare, am un șezlong pe care fac plajă când e soare și când am chef. Atenție! Intrăm în apă. Coborâm câteva trepte, ca să nu sărim direct peste bordură.

Laura o luă înainte. Petruța o urmă îndeaproape, urmărind bara întinsă de-a lungul bazinului. Apa era caldă și bună, ca la mare, în zilele cele bune.

— Să n-ai nicio frică! Nu ne pândește niciun pericol, afară de aerul proaspăt și poate, o ploicică scurtă de vară.

Petruța avansă cu băgare de seamă, urmărind cu mâna linia de gresie cu reliefuri și basoreliefuri frumos conturate.

Pentru persoanele fără vedere, lucrul acesta e foarte important. El spulberă într-o oarecare măsură teama de necunoscut.

— Am ajuns la capăt. De aici încolo începe altă piscină, pe teritoriul căuia ai putea intra trecând peste bordura despărțitoare.

În spațiul respectiv, Petruța auzi două voci hârjonindu-se. Cel puțin așa părea la început.

— Acum o luăm pe latura scurtă și din nou înapoi, de unde am venit... Știi să înoți?

— Cred că ți-am mai spus: ca toporul lui Dănilă Prepeleac.

— Eu mă știu. Nici peștii nu mă întrec.

— Nici peștii din bazinul ăsta. Am înțeles.

— Ține-te de bară și lasă-te în apă! Pe burtă... Pe spate... Cum îți place. Bate apa cu picioarele sau ia-te după mine înapoi!

Laura se lansă ca un pește, plutind ușor de-a lungul bazinului în direcția din care veniseră. Petruța o urmă ținându-se de bară. Nu era la mare și nici măcar la Someș.

Totuși, teama de necunoscut, de un mediu străin, perfid, o stăpânea cu putere. Dacă pentru persoanele cu vedere scalda asta la înălțime e un lucru natural, pentru cei fără vedere e o aventură, o stare de nesiguranță, cu foarte multe riscuri, pentru că nu poți ști niciodată din ce parte ar putea veni primejdia.

Ajunse la capăt fără să încerce nicio plăcere. Dimpotrivă, auzi din nou țipetele femeii de la capătul celălalt al bazinului. Partenerul ei dorea neapărat s-o bage cu capul sub apă. Să stea probabil îmbrățișați pe fundul piscinei și femeia nu voia. Țipa; plângea; cerea ajutor cu toată gura. S-ar fi zis că e gata-gata s-o termine.

— Ce vrei să faci, monstrule? Vrei să-i faci capătul? – țipă Laura îngrozită.

— Te-ai săturat de ea și vrei să-i faci de petrecanie?

— Ne jucăm, domnișoară.

— Cum dracu' vă jucați? Tu nu vezi că ei nu-i place jocul tău? Joacă-te singur! Bagă capul sub apă și ține-l acolo până mâine, dacă asta se cheamă joc pentru tine și las-o pe ea să-ți admire rezistența și curajul! N-o sili și pe ea să facă ceea ce nu vrea!

— Ce treabă ai tu cu lumea, duduie? De ce te bagi ca musca-n curu' calului? – interveni și femeia, subliniind clar intervenția binevoitoare a Laurei.

Sătulă de aventura acvaatică, ca și de incidentul supărător cu cei doi din piscina vecină, Petruța spuse:

— Hai să renunțăm la piscină! Eu una m-am săturat de bălăceală. Nu-mi place.

XXVII

— Ei, acu, după ce ne-am muiat un pic, pentru că, de scăldat, nu se poate spune că ne-am scăldat, ne putem duce și la spațir (plimbare), să ne vadă soarele și lumea și noi să vedem ce mai e nou prin urbea noastră dragă. În scopul acesta va trebui să ne schimbăm ținuta de casă cu una corespunzătoare, nu-i așa? Să punem pe noi înveliș uscat și frumos și să ieșim la aer curat. Pentru că vreau să te duc undeva și să bem un pahar de șampanie, după ce ne vom face frumoase la cap mai întâi. Lasă budigăii, că mă

duc să-i clătesc și să-i pun la uscat. Rochița asta e cam lungă și groasă pentru locul unde vreau să te duc. Așa că îți dau una absolut nouă și nepurtată în ultimii doi ani, din garderoba mea modestă, de 50 de rochii, fuste și bluze de toate culorile și modelele.

— Dar unde vrei să mă duci, iubita mea? La bufetul gării nu vreau să mă duc; să-ți fie clar!

— Dar la barul pieții? Să ne întâlnim cu Gyzela și cu Ioșca-baci.

— Acolo, da, accept, să bem o halbă de Ciuc negru și un pahar de Kreskova.

— Acolo merg doar băieții: Paul și compania, spuse Petruța îmbrăcând rochița adusă de Laura din camera cealaltă, unde avea un dulap plin cu astfel de articole.

Spre mirarea ei, rochița Laurei îi venea perfect. Parcă ar fi fost croită expres pentru ea.

— Nu-ți vine doar bine, ci foarte bine, absolut perfect, sora mea. Ești așa de spilcuită și de ispititoare în ea, de parcă ai venit pregătită pentru Balul Operei. O clipă, sora mea, că și eu vreau să te urmez.

După ce-și termină numărul în fața oglinzii, se apropie de Petruța. Se rujase puțin. Se fardase tot așa și veni s-o aranjeze puțin și pe ea.

— Nu vrei un pic de ruj?

— Nu cred c-aș avea nevoie. Pe urmă, n-ai zis chiar tu că...

— Așa e: ai destul roșu pe buze, ca și mine de altfel. Totuși, olecuță nu ți-ar strica nici ție. Ți-ar accentua cumva conturul gurii.

— Mersi! Dacă nu-i absolută nevoie, nu doresc.

— Eu m-am feștit un pic și cred că și ție ți-ar fi de folos.

— Foarte bine! Dacă simți nevoia să te boiești, fă-o! Tu știi cum îți vine mai bine. Eu nu-mi doresc.

— Puțin fond de ten ar fi bine să pui totuși. Ești cam palidă la față și puțină culoare ți-ar mai accentua personalitatea. În plus, ți-ar mai estompa cicatricile.

— Mă rog! Puțin fond de ten primesc.

Și Laura luă tamponul cu fond de ten și-l întinse ușor-ușor, uniform pe tot obrazul. Apoi, și rujul ei preferat i-l trecu peste buzele ei subțiri, ușor trandafirii.

— Acum, dacă te vede cineva așa înflorită cum arăți, ar vrea neapărat să te sărute.

— Poate c-ar vrea el și altceva, dar mai va copile!

După ce trecură mai întâi pe la coafor, unde buni-Ana le scurtă nițeluș părul și le potrive o coafură identică, fetele intrară în Tribunal pe o intrare mai dosnică. Suiră mai multe rânduri de trepte și, în dreptul unei ferestre se opriră.

— Pe ușa din față scria cu litere mari: Institutul de Medicină Legală.

Petruța nu știa unde se află, deși avea în minte imaginea Tribunalului. Știa că se intră pe ușa din față, după ce-ai urcat mai întâi două sau trei trepte. Pe urmă, știa interiorul lui cu lungi coridoare și încăperi deoparte și de alta, înșesate tot timpul de lume. Era ca un viespar veșnic zumzând de glasuri: de avocați și împricinați, de martori și oameni curioși, veniți doar așa, ca la teatru, să asiste câte o ședință mai interesantă ca la un spectacol de amuzament. Fusesse și ea o dată ca martor la divorțul unei colege și de atunci avea oroare de instituția asta ca dracu' de tămâie. Dar acum intrase în aceeași clădire, dar prin altă parte.

„Ce naiba căuta Laura aici?” - se întrebă Petruța intrigată.

Și îndată se deschise ușa și ieși o doamnă. O auzi pe Laura întrebând:

— Domnul doctor Chirilă e aici?

— Da, domnișoară. E înăuntru. Să-i spun c-ați venit?

— Vă rog!

Femeia intră din nou, dar nu mai ieși. Uitase că avea ceva de rezolvat. În schimb, ieși doctorul Chirilă:

— Bună ziua, domnișoară! Vă rog să intrați!

Laura o luă pe Petruța de braț, dar Petruța se eschivă.

— Du-te numai tu! Eu te-aștept aici.

Apoi se gândi că are să stea cine știe cât, așa cum fac toți văzătorii când se duc undeva sau când se întâlnesc cu cineva... și acceptă.

— Bine, vin și eu, dar să nu stăm mult, te rog!

— Doar cinci sau zece minute cel mult. Poate că nici atât.

— Vă rog să luați loc, domnișoară!

Fetele se așezară pe două fotolii joase, una lângă alta. Iar doctorul Chirilă, la un birou somptuos. În timp ce frunzărea un dosar, le examină atent.

— Domnișoară Laura, am făcut ce mi-ați cerut. Adică analizele necesare, cerute de protocol. Dar vă mărturisesc că nu era nevoie de nicio analiză. Ajunge să arunce cineva un ochi asupra dumneavoastră ca să-și dea seama imediat că sunteți surori; și nu pentru că v-ați îmbrăcat la fel sau că v-ați aranjat părul la fel, ci pur și simplu pentru că aveți amândouă aceeași constituție și fizionomie: același cap, obraz, păr, nas și gură; același tip de urechi, gât și piept; adică aceeași structură anatomică recognoscibilă de la prima vedere și pe care o au numai gemenii. Și nu vă spun numai eu lucrul acesta, ci toți colegii mei. Vreți să vă fac o demonstrație?

Și nu mai așteptă încuviințarea lor, că doctorul Chirilă deschise o ușă de trecere și spuse cu glas tare:

— Vă rog să veniți o secundă la mine toți! Absolut toți!

Și încăperea se umplu de oameni. Ai fi zis că asta așteptau ei acolo, să fie chemați ca martori.

— Ia uitați-vă la minunea asta și spuneți dacă ați mai văzut așa ceva în ultima sută de ani!

Cei chemați se uitară în jur, fără să vadă nimic deosebit, afară de două fete frumoase, bine aranjate, c-ar fi putut face parte din același tablou.

— Vedeți vreo diferență între cele două domnișoare?

Doctorul Prodan de la laboratorul de analize celulare se pronunță cel dintâi cu siguranța omului cu experiență. Lucra de 20 de ani în acest laborator, cu mult înaintea venirii doctorului Chirilă.

— Două copii identice ale aceleiași exemplar genetic – spuse el.

— Doi crini imperiali din aceeași vază de cristal – spuse și doamna care ieșise afară, foarte impresionată de această identitate nemaiîntâlnită până atunci.

— E vorba de două clone perfecte. – adăugă și asistenta ei, doamna Romanescu.

— Domnișoara Laura a venit la mine cu această solicitare: să examinez neobișnuita asemănare dintre două tinere. Și azi, când le văd alături, și pe dânsa și pe domnișoara Petruța, le-am spus că nu era nevoie de nicio expertiză medicală, fiind clar pentru oricine că sunt surori gemene. Totuși, am să-mi fac datoria până la capăt și să vă citesc buletinul de analize, în baza căruia voi întocmi Certificatul medico-legal de atestare a fenomenului stabilit la cererea domnișoarei Laura.

Și doctorul Puiu Chirilă desfășură în fața tuturor un petic de hârtie cu antetul instituției și citi rar, apăsător și cu solemnitatea evenimentului:

Pentru că toată lumea se afla în picioare, se ridicară și ele.

„INSTITUTUL DE MEDICINĂ LEGALĂ, CLUJ-Napoca.

După analizele de rigoare, efectuate potrivit legii, la cererea sus numitei Laura Bișoc, se atestă fără nicio îndoială faptul că Laura Bișoc și Petruța Bisoc din orașul Cluj sunt surori gemene...”

Medicul citi în continuare certificatul întocmit, dar Laura se întoarse către Petruța și o cuprinse în brațe și o strânse cu atâta putere, încât, să fi avut zece brațe și n-ar fi putut s-o strângă mai tare.

— Sora mea dragă! – exclamă ea, copleșită de cea mai mare emoție.

Petruța parcă nu era convinsă. Mai avea ceva rezerve. Sta ca o păpușă de pluș în mâinile soră-sii. Era clar că nu realiza ce se întâmplă.

— Nu te bucuri, domnișoară? Până mai adineaori, erați două străine, două colege sau două prietene. Și uite

că acum v-ați regăsit. Ați ajuns două surori gemene.

— Ba mă bucur, domn doctor, cum să nu mă bucur? Dar nu pot înțelege un lucru: cum se face că ea a ajuns la Centrul pentru Copii Abandonati, iar eu, la Școala de Orbi? De ce mama noastră, aia care o fi fost, blestemat să-i fie numele! Să ne fi părăsit pe amândouă de mici? Iar tatăl nostru, n-ar mai vedea lumina zilei niciodată! Cum a putut s-o lase să facă o crimă ca asta? Cât despre Laura, nu pot spune că mă bucur, pentru că sunt pur și simplu uluită. Naș fi putut găsi o bucurie și o surpriză mai mare și mai plăcută decât aceasta: să am o soră atât de bună și de minunată ca Laura. Știu cât mă iubește și tot ce-a făcut ea pentru mine și, de aceea, nu pot să-i întorc decât inima mea de soră mai vitregită de soartă și să-i spun simplu:

— Îți mulțumesc din toată inima, sora mea scumpă! Îți mulțumesc, pentru că în noaptea mea groasă și nesfârșită, ai apărut tu ca o lumină vie, frumoasă și bună, generoasă și altruistă!

Se lipi de ea cu lacrimi mari și fierbinți, sărutând-o cu toată căldura sufletului ei însingurat.

— Vreți să vă spun cum ne-am întâlnit și cum ne-am cunoscut? În două cuvinte, a fost așa: m-am dus la ea, la masaj. Petruța sorbea o cafea. A lăsat ceșcuța deoparte și a venit la mine. Și-a pus mâinile pe mine: pe capul și pe umerii mei, așa cum făcea Iisus cu cei ce veneau la el. — Îmi amintesc foarte limpede — și m-a întrebat direct cu glasul ei mângâios și dulce: „Spune, iubita mea, cu ce te poate ajuta Petruța?” Când am auzit-o, chemarea asta nespus de prietenoasă, „Cu ce te poate ajuta Petruța?” — mi s-au muiat genunchii și am căzut pe un scaun. Am simțit, nu știu de ce, că vine de la mama. Atunci ne-am cunoscut prima oară, ne-am împrietenit și am rămas una lângă alta. Atunci am simțit că ne leagă ceva misterios, că un fel de fluid magnetic circulă prin nervii și sângele nostru. Era clar că cineva acolo sus ne iubește, că regăsirea noastră era iminentă.

Doctorul Chirilă încheie brusc:

— Dragile mele, o să-i descoperim noi și pe

„minunații” voștri părinți... N-aveți nicio grijă!

XXVIII

Ar fi putut cere un concediu pentru operație sau unul de odihnă și n-ar fi fost o minciună, pentru că la București mai trebuia să meargă, iar concediul de odihnă nu-și luase anul acesta din aceleași motive. Se mai cerea o operație pentru corectarea tenului și îndepărtarea tuturor cicatricilor. Dar operația aceasta putea să mai aștepte. Trebuia să se prindă bine grefa de tegument și până la primăvară era vreme destulă. Pe urmă, de ce să umble cu minciuna? De ce îngerașul ei să nu vină pe lume în mod cinstit? În respectul luminii și adevărului? De ce și de cine să se ferească? Nu era voința ei, fructul iubirii ei? De ce să-l aducă pe lume printr-o minciună? Pe urmă, cât ar fi putut ține secretul? Cât ar fi putut ascunde adevărul? O făcuse destulă vreme la sfatul și cu ajutorul Laurei. O favoriza înălțimea și constituția fizică. Un halat mai larg, o rochiță mai lejeră și alte trucuri femeiești o ajutaseră de-ajuns. Dar acum se impunea oarecum de la sine. Nu mai ținea șmecheria...

— Doamna șefă, vă rog să-mi acordați o lună de concediu prenatal!

Doamna Livia făcea ceea ce făcea ea totdeauna: juca scrable. Era o mare împătimită de scrable. Se abonase la toate revistele în care putea găsi „entigrame”, cuvinte încrucișate și alte jocuri de genul acesta și care, la ea erau mai mult decât un joc al minții, un joc intelectual frumos; era o pasiune adevărată, o preocupare neobosită și perfidă, care-i răpea timpul în mod plăcut ziua și noaptea. Dar niciunul nu era la fel ca scrable.

— Ce fel?!

— Un concediu prenatal. - răspunse Petruța liniștită.

Odată motivul lansat, era ca și executat. Putea fi repetat fără stânjeneală de câte ori trebuia.

— Un concediu prenatal. Am auzit bine?

— Sper c-am fost destul de clară.

— Ai fost clară, draga mea. Foarte clară. Dar mă mir, fiindcă nu văd nimic la tine. Nu se cunoaște sarcina, dacă e

vorba de tine și nu de prietena ta...

— Despre mine este vorba în cererea formulată mai sus, numai despre mine. Știți că nu mi-am luat nici cel de odihnă, tot din cauza asta: ca să le pot lega unul de altul, la nevoie.

— Mda! Am înțeles. Dacă spui tu, așa o fi. N-am de ce mă îndoii. Trebuie doar să faci o cerere scrisă. Nu ajung vorbele. Astea nu se pun la dosar.

— Dacă trebuie, voi face.

— Și pe când nunta? - întrebă doamna Livia dând-o pe glumă.

— Că vrem și noi să dansăm un pic...

— Asta nu pot să vă spun. Probabil că la paștile cailor... Întrebați-l mai bine pe Bastian! El ar putea să vă lămurească mai repede.

— Bastian e autorul operei?...

— Chiar dumnealui.

— Ești sigură? Absolut sigură?

— Fără nicio îndoială.

— Draga mea, eu am văzut umblând la tine mai mulți curtezani... Și aici, cuvântul curtezan își găsește înțelesul deplin.

— Am înțeles aluzia. Dar să știți că numai el mi-l vizitează...

— Eu atât îți pot spune: frumoasă ești, tânără ești, deșteaptă ești. Minte îți mai trebuie.

— Nu le poți avea pe toate de la început.

— Și asta-i adevărat. Cred însă că te lași prea ușor convinsă, că-ți dai adică prea repede chiloții jos.

— Aici, greșiți, doamna șefă, fiindcă numai el mi-i dă.

— Bastian?

— Chiar dumnealui... Dumneavoastră n-ați făcut la fel când ați fost tânără?

Într-o clipă își aminti ceea ce n-ar fi vrut să-și amintească niciodată: cum s-a lăsat aburită de un golan nemernic. O urmărea demult și uneori s-a lăsat dusă acasă cu mașina. Era taximetrist și aștepta parcă anume să-i pice în gheare... și i-a picat.

Într-o zi ploua, turna cu găleata; tuna și fulgera apocaliptic. Să nu dai afară din casă un câine. Prăpădul se întetea mereu. Ai fi zis că în curând are să pice cerul în capul ei.

El aștepta în mașină, la colțul bulevardului. Văzând-o venind, i-a surâs viclean: „Ești a mea, domnișoară...” I-a deschis portiera din față și s-au dus. Nu era nevoie să-i spună unde s-o ducă. Că șarpele știa. O urmărise de atâtea ori.

N-a fost niciodată amabilă cu nimeni, dar atunci a simțit nevoia să fie: să-l invite la ea, să bea o cafea împreună... Mircea era plecat de trei ani în Italia și Bastian, la bunici. Și-atâta i-a trebuit. Asta a pierdut-o total și pentru totdeauna. Pentru că au băut o cafea, pe urmă, un păhărel de vișinată, apoi unul de caisată și altul de cireșată. Nu era băutoare, dar făcea anual vișinată și caisată pentru prietenele și colegile ei. Din toate a băut golanul și bineînțeles c-a trebuit să bea și ea, până s-a trotilat de tot... Că n-a fost nevoie s-o dezbrace cineva: să-i dea jos rochița și sutienul. Iar chiloții i-au căzut singuri, cine știe pe unde. Nu și-a dat seama cum s-a întâmplat până nu l-a văzut între picioarele ei, mozolindu-i sânii în timp ce pompa la ea din greu... Apoi s-au liniștit o vreme și, fiindcă ploaia nu contenea, au început din nou, cu și mai multă râvnă, cu și mai multă furie... Și nu actul în sine îl savura ea, cât patosul lui nebun, plăcerea cu care se băga în ea, iar și iar, zeci și zeci de minute, de parcă era hotărât s-o țină tot așa până se va opri ploaia.

De atunci încolo și-a dorit mereu să mai vină o ploaie ca aia... Și când cerul, acoperit de nori, se întuneca mai rău, inima ei de femeie singură, de câte ori vedea un taximetru, tremura sub sutienul de supraelastic ca o pasăre sperioasă. Omul însă n-a mai venit. Parcă l-a înghițit pământul. I-a fost de-ajuns o singură dată. Ce nu i-a plăcut? Vișinata sau caisata? Erau prea dulci sau prea slabe?... În schimb, a venit ceasul pierzaniei, momentul prăbușirii, care i-a furat sufletul și i-a făcut viața un iad...

— Nu. Eu mi-am pus-o după ce m-am măritat.

— Și ce folos? La ce v-a ajutat? Acum unde e?

— Asta-i altă căciulă.

— Aveți dreptate. Bărbatul nu e niciodată mulțumit cu una singură. El caută mereu altă căciulă...

În momentul următor intră Mirela. Avea o coală de hârtie în mână și pe buze, o cerere de concediu.

Petruța se grăbi să iasă. Nimeri ușa, dar nu găsi clanța.

— Mirela, ajut-o tu pe Petruța! Dacă veneai mai des pe la mine, ai fi știut unde e clanța. - spuse doamna Livia cu înțelegere.

Știa foarte bine că nu e iubită sau mai precis, simțea lucrul acesta, fiindcă nimeni nu trecea pe la ea. Nimeni nu venea la cafea sau la scrable. Tabita o frecventase cândva, dar de când își găsise jumătatea, a încetat s-o mai caute. Oare de ce? Doar nu lătra și nu mușca pe nimeni. Dimpotrivă, știa să se facă plăcută, așa de plăcută pe cât putea ea. Oricum, era primitoare și îi plăcea să fie centrul acțiunilor din Balneologie, să antreneze și să organizeze toate întâlnirile feministe din jurul ei: de la biserică, Balneo și chiar din oraș unde era președinta unei fundații pentru copii, cu toate că nu mai era demult tânără și nici mijloace materiale n-avea destule.

— Ce-aveți, fetelor? Ați intrat în călduri?

— Ce s-avem, doamna șefă? Parcă dumneavoastră nu știți? Vine vremea când te mănâncă în fund și vrei, nu vrei, trebuie să te scarpini.

Doamna Livia râse cu poftă. Și ea trecuse prin faza aceasta.

— Îți dau, fata mea. Sigur că-ți dau. O viață are omul și-o gaură-n pământ. Toate într-un singur exemplar. Cum să nu-ți dea mama? Cât? Două săptămâni? Trei săptămâni? Mai mult?

Mirela zâmbi amar. „Ce i-o fi venit?...” Femeia asta severă și uneori dură mai ales cu ea, voia să-i dea concediu fără niciun motiv... Și cui? Tocmai ei, o simplă fetișcană pe care n-o înghițea de la început?... De câte ori venea la ea să-i semneze condica de prezență, venea cu o nespusă

groază, de parcă i-ar fi cerut o nouă avansare.

— Cred că nu m-am exprimat clar. Nu doresc zi liberă. Nu doresc concediu fără plată. Nu doresc nimic din toate astea.

— Dar ce dorești, scumpa mamii? Altceva mama nu-ți poate da.

— Vreau să-mi dau demisia.

— Ce vrei?!

— Vreau să-mi dau demisia.

— Demisia? De ce? Ce s-a întâmplat?

— Nu s-a întâmplat nimic. Vreau să mă căsătoresc și să plec din orașul acesta.

— Asta-i o veste bună. Căsătoria e o datorie și un lucru necesar pe drumul împlinirii femeii. Să fie într-un ceas bun! Casă de piatră și droaie de copii! Fără ei, noi, femeile, nu suntem nimic. Soarele aduce florile și iarba. Noi, ceva mai important: noi aducem pe lume copii... Și cine-i fericitul? Și pe când evenimentul extraordinar?

— Încă nu vă pot spune. E un secret al nostru și fără consimțământul lui nu-l pot divulga.

— Dar de ce vrei să te muți? Nu-ți place orașul acesta? De ce la Sibiu? Ce are Sibiu în plus?

— N-are nimic în plus. Doar că e o nouă așezare și doresc să ridicăm cortina într-un nou decor și pe o nouă scenă...

— Foarte bine, fata mea! Foarte bine! Fă cum te ndeamnă inima, numai să fie bine!

Mirela ar fi dorit s-o îmbrățișeze și s-o sărute ca la despărțire, dar nu găsi destulă putere și se mulțumi să-i spună doar atât:

— De aceea, în clipa despărțirii, vă spun la revedere și vă rog să iertați ieșirile unei fete cu minte puțină!

Doamna Livia se ridică de la masa ei, se apropie de Mirela, o îmbrățișă cu căldura unei șefe scrobite și spuse:

— Eu te-am iertat de mult. E rândul tău să mă ierți dacă am fost nedreaptă cu tine, pentru ca și Dumnezeu să ne ierte pe noi!

Mirela simți că nu mai rezistă, că o podidește plânsul

dacă mai rămâne.

— Să mă scuzați că nu mai rămân! Dar trebuie să trec un pic și pe la Petruța.

— Știi, vrea să-i scrii o cerere de concediu prenatal.

— Adevărat? V-a spus ea treaba asta? Mă bucur pentru ea. E o fată bună. A suferit mult după accidentul acela și încă n-a terminat.

XXIX

După ieșirea Mirelei, doamna Livia căzu pe gânduri. Oare ea ca șefă făcuse tot ce trebuia pentru fetele ei? Poate că nu. Cu siguranță că nu. Mai întâi, că nu le privise niciodată ca mamă, cum s-ar fi convenit. De aceea nu știa aproape nimic despre ele, despre problemele lor, despre viața lor intimă, despre preocupările și preferințele lor. De aceea nici ele nu veneau la ea ca la o mamă sau ca la o soră mai mare. N-aveau încredere în ea. N-aveau prețuire și simpatie pentru ea. Și fiindcă viermele acela neadormit care nu lasă femeia să respire, începu s-o roadă pe dinlăuntru, se ridică de la birou, încuie ușa cu cheia și o luă pe coridor înainte, spre Petruța. Așteptă să iasă Mirela și intră după ea imediat.

— Fata mea, vreau să te întreb ceva: eu nu sunt numai șefa voastră. Îmi place să cred că sunt pe undeva și mama voastră... sau ar trebui să fiu și n-am știut cum să fac ca să mă vedeți cam așa.

Petruța se simți stânjenită, bănuitoare și derutată. Femeia asta severă din cale-afară nu făcuse niciodată gestul acesta: să vină la ea ca să stea de vorbă în felul acesta. Dimpotrivă, te chema la cabinetul ei și te săpunea cum știa ea mai bine, ca să nu uiți că tu ești un simplu subaltern și ea e o șefă de fier, nu una de paie cum e aia de la Medicală 2.

— Fata mea, aș putea să te ajut cu ceva? Poate c-ai dori să faci întrerupere și n-ai curajul să-mi spui. Spune dacă dorești și promit să te ajut. Vreau să fac tot ce se poate ca să-ți fiu de folos.

Petruța rămase surprinsă. Nu s-aștepta în ruptul capului la atâta bunăvoință.

— Vă mulțumesc foarte mult! Vă mulțumesc din inimă! Mărturisesc că mă surprinde bunăvoința dumneavoastră și nu știu cum s-o iau: în ce scop și în ce fel? Nu e un lucru obișnuit să vină șefa la tine și să se ofere singură să te ajute într-o împrejurare ca asta. De aceea vă răspund direct: nu văd cum m-ați putea ajuta, fiindcă întrerupere nu vreau să fac. Dacă n-a vrut mama să facă, eu, care am asemenea condiții, ar fi o crimă, doamna șefă, și eu crime nu fac, nu vreau să fac și nu pot să fac. Dacă Dumnezeu a vrut să mi-l dea, înseamnă că sunt cineva, că el știe ce e bine pentru mine. Oricum ar fi, vă informez ca să dormiți liniștită că eu în brațe nu i-l pun și n-am să-i cer nicio recunoaștere. Va fi copilul meu și numai al meu. Eu nu iau lucrul acesta ca o pedeapsă venită de la Cel de Sus. Eu socot că așa a fost să fie, fiindcă așa trebuia să fie.

— Bine, scumpa mea, credeam că ai nevoie de ajutorul cuiva și eu aș putea să ți-l dau. Asupra lui Bastian n-am nicio influență, așa să știi! E mult mai egoist și mai încăpățânat decât mine. Nimeni nu-l poate determina să facă un lucru, dacă el nu vrea să-l facă. Pot face un singur lucru: să mă rog la Dumnezeu să-i dea gândul cel bun. Atât și nimic mai mult. Draga mea, pot să te mai întreb ceva?

— Fără nicio reținere, doamnă.

— Am înțeles că vrei să ai un copil. Mi se pare normal. Ești femeie. Toate femeile vor să aibă copii. Din păcate, nu toate reușesc. Unele sunt sterile. Altele nu le permite sănătatea, iar altele nu le permite bărbatul. Asta și la propriu, și la figurat... Mă înțelegi, nu-i așa? Tu ești într-o situație diferită. Ți dorești un copil și-l vei avea. Nimeni nu te poate împiedica să-l faci. Ești sănătoasă și va fi sănătos. Te întreb: nu-ți va fi greu să-l crești singură? Orice copil e un dar de la Dumnezeu, dar el nu-i o păpușă de sticlă și niciun cocoloș de pluș. Chiar pentru femeile cu vedere e o mare problemă. Să faci un copil e treabă ușoară, dar să-l crești e greu, cea mai grea sarcină a femeii. Este cel mai cumplit examen din viața ei și nu oricine reușește să-l ia. Nu-ți spun asta ca să te descurajez,

ci ca să te fac conștientă de dificultățile care te așteaptă și căroră va trebui să le faci față. Copilul cere, pretinde, plânge. Nu știe să aibă răbdare. Nu știe că ești obosită; că nu ai timp și chef, că nu poți. Ca să nu mai vorbesc de restul problemelor: de igienă și sănătate, de educație și câte probleme se mai ridică în fața unei femei responsabile. Copilul are nevoie în primul rând de o mamă: sănătoasă, puternică, muncitoare, neobosită și inteligentă. Dar și de un tată oricât de prost și de mizerabil ar fi el. Nu știu dacă situația ta fizică și civilă ar putea fi o condiție limitativă în calea realizării tuturor sarcinilor tale de mamă?

— Ba da, doamnă, sunt conștientă de toate dificultățile. Știu ce m-așteaptă, la ce car mă înham. Și, dacă vrei să știți tot adevărul, am să vă spun ceva și mai grav: n-am voie să nasc. Doctorul mi-a recomandat, ca să nu zic INTERZIS, să renunț la sarcină, fiind vorba de viața mea, nu de sănătate, ci de viața mea. Știu că port o sarcină toxică, care ar putea să mă termine... și totuși o duc, cu orice risc și cu orice preț. A da naștere unui copil e o sarcină de mare răspundere în viața unei femei și cine ar putea să-și ia răspunderea, dacă nu femeia? În trupul ei încolțește sămânța. În trupul ei capătă formă și suflet ființa și prin puterile și voința ei va coborî ea pe pământ... Și nu din joacă, în răs și bună dispoziție, ci prin durere și suferință. La primul copil, știm lucrul acesta de la mama, de la colegele și prietenele noastre; la al doilea și al treilea, îl știm din propria experiență și totuși îl facem. Ne ducem la maternitate și-l facem. De ce? Cui îi place durerea? Să ne mulțumim cu vorbele nu știu cui că nimic nu se naște pe lume fără durere și sacrificiu? Eu cred că toate femeile știu că nașterea e un proces fiziologic natural, marcat de durere și suferință pentru că așa trebuie să fie și numai trecând prin examenul acesta, ea devine cu adevărat femeie, transfigurată și înnobilită cu toate însemnele feminității. Ajunge și atât. Vă mulțumesc foarte mult! Când ne gândim să facem un copil, înseamnă că suntem conștiente de urmările relației noastre. Când nu

suntem, o facem din prostie. Va trebui să plătim pentru lipsa de conștiință. În lume totul se plătește. La fel se petrece și-n dragoste. Ca femeie, știți că starea de dragoste e mult mai dulce pentru noi decât pentru bărbați. De aceea ne ducem la maternitate aproape fericite, nu ca vita la tăiere, știind că vom aduce pe lume un îngerăș mic și frumos. De aceea suferința și durerea nu ne sperie. Pe urmă, orice suferință se uită. Nu mai rămâne decât amintirea. Adică, ceva foarte vag și abstract.

— Ai dreptate, fata mea. Ai perfectă dreptate. Ceea ce mă miră e faptul în sine: de unde știi tu toate lucrurile acestea, că n-ai trecut prin ele niciodată, că nu vorbești din experiență proprie.

— Așa m-a făcut mama: frumoasă și deșteaptă. Nu mi-a lăsat alte bunuri materiale: case, pământ, avere, afaceri. Poate că nu le avea nici ea. Mi-a lăsat în schimb alte bunuri: fragilitate, sensibilitate, răbdare și îndurare, puterea de-a iubi și bucuria de-a fi iubită.

— Bine, Petruța. Dumnezeu să-ți dea sănătate și lumină în suflet! Pe mine m-ai convins. Din partea mea ai toată prețuirea, stima și respectul unei femei mai în vârstă. Am stat de vorbă cu tine zece minute și-am învățat o mie de lucruri frumoase. Nu m-așteptam la atâta maturitate, îți spun drept. De aceea îți mulțumesc eu ție, te îmbrățișez și te sărut.

Și chiar o făcu cu destulă căldură și sinceritate.

Petruța rămase fără cuvinte și fără reacție. Era greu de înțeles noua ei atitudine și imposibil de pătruns interesul și schimbarea asta neașteptată.

XXX

Bastian află că l-a căutat mama și făcu stânga-împrejur către cabinetul ei. Fusesse la Irma, o femeie cu zece ani mai în vârstă, dar foarte volubilă și hazoasă, extrem de mobilă și prietenoasă, plină de glume și bancuri porcoase, care te cucerea de la prima vedere. Auzise un banc foarte bun, o ciupise de piept și de fund râzând și glumind împreună. Mai păstra încă pe buze urmele bunei dispoziții când intră la mama lui.

— Bună, mamă! Ai ceva important să-mi comunici?

Relația dintre fiu și mamă era absolut formală și dacă n-ar fi trebuit să semneze condica de prezență, doamna Livia n-ar fi aflat dacă Bastian e sau nu la cabinet. Nici ea nu trecea pe la el și nici el, pe la ea. Afară de ziua când voia să plece mai repede acasă, nu se vedeau decât seara, târziu, fiindcă ea nu se culca niciodată înainte de ora 10 și înainte de-a-i spune „Noapte bună, fiule!”. Era o deprindere mai veche, de când Bastian era foarte mic și nu putea adormi până nu venea ea să-l învelească și să-i aranjeze perina sub cap și la plecare, să stingă lumina. Acum era mare și bineînțeles că ritualul suferise modificări importante. Nu mai trecea pe la el. Nu-i mai stingea lumina și toate celelalte, dar trebuia să-l vadă totuși acasă și să-i adreseze câteva cuvinte.

— Am aflat că m-ai căutat. Iată-mă-s în carne și oase. N-am șters-o încă, după cum poți vedea.

— După ora trei, poți pleca. Mai înainte, fără să știu eu, niciodată! Dar asta se știe demult. Altceva vreau să-ți spun acum: un lucru foarte important și grav totodată. Nu știu care mai sunt relațiile tale cu Petruța, dar fata asta a rămas însărcinată. Știai? Ea spune că tu ești autorul afacerii.

— Trebuie să-ți comunic cu câte fete mă culc? Care a rămas gravidă, care se duce la chiuretaj și care nu?

— Măă! Ești atât de obraznic și de lipsit de bun simț, c-ar trebui să te trag de urechi și să te pun cu genunchii pe coji de nucă. Dar ai crescut prea mare și mi-ar fi rușine mie să afle cineva că nu ți-am încheiat încă educația. Problema despre care vreau să-ți vorbesc este foarte importantă și ea cere toată atenția. Dacă tu ai umbrelă deasupra capului, nu poți lăsa pe cel de lângă tine să-l ploaie. Dacă ți-a fost dragă fata asta și dacă tu ești autorul vieții care se plămădește în pântecul ei, atunci ai datoria morală s-o ajuți, s-o protejezi din toate punctele de vedere, mai cu seamă că nu e o fată ca oricare. În sensul că o fată cu problemele ei se descurcă greu fără ajutorul cuiva.

— N-ai zis tu că nu vrei o noră oarbă în casă? Ce

trebuie să înțeleg? Că ți-ai schimbat părerea?

— Nu, nu m-am schimbat, dar am stat de vorbă cu ea și-am încercat s-o înțeleg mai bine. Până acum o vedeam așa și așa: o tânără frumoasă, fără vedere, fără părinți și fără noroc. Și acum, după 10 minute de conversație, am constatat că e și frumoasă și inteligentă. Astfel c-am înțeles de ce ți-a căzut ție cu tronc. Nu m-am schimbat deloc, dar dacă ai o contribuție la necazul ei, datoria ta e s-o ajuti.

— Cum s-o ajut? Ce-aș putea face eu pentru ea?

— Ai putea s-o convingi să renunțe la sarcină. Ar fi cel mai bun lucru dacă s-ar lăsa convinsă, pentru că ea nu vrea în ruptul capului. Nașterea unui prunc ar tulbura foarte mult apele în sânul colectivului nostru. N-ar fi bine nici pentru ea, nici pentru tine și nici pentru mine, ca să fiu sinceră. Careva din noi ar trebui să plece de-aici măcar o vreme. După o căruță de ani trăiți aici, în subsolul acesta sordid, ar fi aproape imposibil, o catastrofă de proporții uriașe. Nici pentru tine n-ar fi ușor. Cât despre ea, nici nu poate fi vorba. Ea trebuie să rămână.

— Atunci, ce propui?

— Să te duci la ea și să vorbești cu ea; s-o convingi că trebuie neapărat să renunțe la sarcină.

— Poate că nici nu e însărcinată. Poate că nu e al meu. Ea se dă în barcă și cu Paul Avidi, șeful trupei Corbii optimiști, un nevăzător, student la Facultatea de Teologie Catolică.

— N-are importanță, fiindcă tot în grădina ta cade pisica. Vă știe toată lumea din secție și cândva îți plăcea chiar să te afișezi cu ea.

— Mda, pe undeva ai și tu dreptate. N-am mai avut relații cu ea de foarte mult timp. Dar mai știi? Va trebui să vorbesc cu ea. Și asta, cât mai repede. Trebuie să mă gândesc cum s-o iau, cum să-i pun problema.

— Ce să te mai gândești? O pui direct, așa cum am vorbit noi acum. Totul e strategia pe care mergi: temeiul iubirii, dacă mai ține cumva.

— Aia-i, că nu mai ține. Petruța e o fată deșteaptă,

greu de aburit cu vorbe frumoase. Mă voi gândi și voi încerca s-o conving, că încercarea moarte n-are.

— Încearcă și vei reuși. Femeile sunt ușor de dus cu preșu, mult mai proaste decât cred în general bărbații.

Bastian își aprinse o țigară și ieși hotărât. Mda, trebuia să încerce... În fond n-avea nimic de pierdut. Poate că va reuși... Trebuia să meargă însă la cabinet și să-i scoată acele din curul unei grășane. Părea liniștit, dar nu era. Drept urmare, nu găsi toate acele. Le găsi femeia la îmbrăcare și i le puse pe masă.

XXXI

Bastian trimise ultimii doi pacienți acasă. Nu mai avea timp pentru ei. Ora fiind târzie, n-avea rost să mai amâne. Și mâine e o zi potrivită - îi spuse celei din urmă femei. Și când femeia îi atrase atenția că mâine era duminică, Bastian răspunse nervos:

— Am zis luni... Ceea ce nu înseamnă că n-ai putea veni marți sau miercuri.

Femeia scoase din geantă un pachet de țigări și spuse:

— Și cu ăsta ce să fac, domnu' Bastian?

— Să-l fumezi. Ce să faci? Nu de-aia l-ai luat?

— Dar eu nu fumez, Doamne ferește! Eu l-am luat pentru dumneavoastră.

— Atunci, dă-l încoace, că știe domnu' Bastian ce să facă cu el!

Luă țigările femeii și cu ele în mână se îndreptă spre cabinetul Petruței. Petruța tocmai se îmbrăca de plecare.

— Ești gata? Vrei să-mi faci o bucurie?

— Dacă nu mă costă nimic, cu plăcere... Despre ce este vorba?

— Te invit la Belvedere, să înfulecăm câte doi mici și să golim o sticlă de bere.

— Pentru doi mici și o bere, nu-i prea mare oboseala? Aș prefera să mergem la mine. Ne face Laura un șnițel parizian și cartofi prăjiți cu castraveți murați.

— Dacă e vorba de Laura, nu primesc. Nu din mândrie și nici din dușmănie. Ci din jenă; dintr-un

sentiment acut de vinovăție: pentru că n-am curajul să dau ochii cu ea... pentru că am fost la poliție și procuratură și am depus o plângere împotriva ei...

— Ce ți-a făcut?

— M-a făcut să scot de la bancă o mie de euro ca să mă culc cu ea și mi-a băgat în pat o târfă de pe centură. Una din alea pe care le regulezi cu 20 de lei. Are să vadă ea cum e să dormi la răcoare vreo 10 ani...

— Ai făcut tu treaba asta? Bastian, băiatule! Du-te și retrage-ți imediat plângerea, dacă mai ții la mine! Te rog în numele îngerașului nostru să nu faci o porcărie ca asta! Sau dispari din viața mea imediat! Nu vreau să mai aud de tine și de numele tău în vecii vecilor.

— Am fost. Dar nu se mai poate face nimic. Am să consult un avocat chiar azi, să văd dacă mai pot îndrepta ceva... Tuța, tocmai că voiam să discutăm o problemă de viață și de moarte... Și de două vieți, dacă vrei.

— Să mergem la Belvedere și să păcălim și foamea și timpul.

— Să nu ne păcălim și pe noi! - câinele bănuiei o făcu atentă.

În stația de autobuz, Petruțase hotărât:

— Bastian, nu mai mergem nicăieri. Presimt că nu ne vom înțelege. Tu ai să-mi ceri ceva și eu nu voi fi de acord. Așa că spune mai bine pe loc ce dorești, ca să nu batem drumul de pomană!

— Mă rog! Am făcut un ciubuc și voiam să-l desființăm împreună. Dar, dacă tu n-ai chef de mers la Belvedere, putem discuta și în parc. Nu e locul cel mai potrivit, dar se poate.

XXXII

Se așezară pe prima bancă ieșită în cale.

— Bastian, eu simt că tu vrei să-mi spui ceva important. Mă înșel cumva?

— Tu nu te înșeli niciodată. Dar acum, după episodul cu Laura, nu știu dacă mai are rost. Tuța, voiam să te întreb ceva serios: ești însărcinată cu adevărat?

— Ginecologul Păsăroiu așa spune.

— Dar tu ce spui?

— Eu zic ce zice el. N-am simptomele cunoscute pe care le au toate femeile aflate în stare de graviditate: grețuri, amețeli, gură amară, aciditate sporită, poftă de dulce și celelalte. Am unul singur: lipsa ciclului lunar și testul obișnuit care confirmă fixarea sarcinii.

— Și ești convinsă că autorul sunt eu?

— Dar cine ar putea fi? Mama sau Papa de la Roma?

— Ai dreptate. Papa nu poate fi. E prea departe și tu n-ai fost anul acesta nici măcar la Roman. Pe urmă, mama se exclude din capul locului având același sex ca și tine și lipsind 20 de ani din viața ta. Mai rămâne unul care cântă frumos la gitară și orgă.

— Și unul care-și bagă acele în fundul tuturor femeilor. - îl completează Petruța cu aciditate.

— Acele, nu pixul...

— Acele sau pixul, mi-i totuna. Nu mă interesează. L-ai băgat destule ori și în mine și iată rezultatul! N-ai teamă! În brațe, eu nu ți-l pun și nici la Tribunal nu te chem pentru stabilirea paternității și a pensiei alimentare. Nu vrei să-l recunoști? Să-ți fie de bine. Va fi numai al meu. Sunt destui copii fără tată. Va fi și al meu. Fără mamă, nu se poate, dar fără tată, e plin pământul.

— Stai puțin! Lucrurile nu stau chiar așa. Dacă e și al meu, înțeleg să am și eu o răspundere, un cuvânt de spus, nu-i așa?

— Așa e. Ai intuit perfect.

— Atunci, de ce nu mă întrebi și pe mine dacă sunt sau nu de acord cu intenția ta? Doar l-am făcut împreună, de bunăvoie și nesiliți de nimeni, dacă bine-mi amintesc eu.

— Așa e. De aceea nu-ți cer nimic. N-am nicio pretenție de la tine. Copilul va veni pe lume din voința mea sau din prostia mea. Ia-o cum vrei! Oricum, eu îl aștept cu bucurie și cu nerăbdare. De aceea îți spun și repet încă o dată: la copil nu renunț cu niciun preț. Nu vreau să rămân ca barza într-un picior, să plâng și să blestem mai târziu, când voi rămâne singură, fiindcă puteam avea lângă mine

o ființă scumpă: carne din carnea mea și sânge din sângele meu. Știu, am să-l nasc cu durere și suferință, dar va fi din propria-mi voință, în cunoștință de cauză, plătind astfel clipele de plăcere. Și asta-mi va da liniștea și echilibrul psihic necesar. Atât am putut, atât am făcut. Altor femei le ajunge un câine sau o pisică. Eu vreau mai mult. Mie-mi trebuie un suflet de om care să mă strângă în brațe și să-mi spună „mami, te iubesc”. Așa că fii liniștit și lasă-mi și mie această bucurie simplă! Renunță, te rog, la gândul insidios cu care ai venit și hai să rămânem prieteni și colegi mai departe!

— Nu mă îndoiesc de vorbele tale, dar consider că trebuia să mă întrebi și pe mine. Pe urmă, întrebarea e următoarea: dacă e bine să-l faci chiar acum? Tu n-ai o stare materială suficient de bună. N-ai un venit foarte mare și un culcuș asigurat, care să fie numai al tău. Nu te bucuri încă de condițiile necesare venirii pe lume a unui copil. Pe de altă parte, nu e momentul potrivit și din alt punct de vedere: copilul te va împiedica să te afirmi pe plan artistic. Tu ai un talent adevărat pentru muzică. Toată lumea spune lucrul acesta. Azi ai o șansă reală să te afirmi, să crești și să te faci cunoscută pe plan național și poate internațional. Vrei să dai cu piciorul în șansa asta?

— Ai dreptate, nu m-am gândit la lucrul acesta. Dar mă voi strădui să-i asigur condițiile necesare unui trai normal, o dezvoltare sănătoasă. Bastian, dragule, eu, ca femeie fără vedere, nu pot face nimic important pe lumea asta: nu pot construi un bloc cu două etaje. Nu pot construi un pod peste Someș. Nu pot conduce o mașină, un avion sau un vapor. Nu pot face aproape nimic. Pot face în schimb un copil, ceea ce nu pot face multe femei. De aceea vreau să-l fac cu orice preț, în pofida tuturor dificultăților.

— Dacă îți ofer eu o mie de euro?

— Nici dacă-mi oferi o sută de mii. O singură cale ar putea fi: să-ți retragi plângerea de la poliție.

— Asta nu mai depinde acum de mine. Am fost la poliție și procuratură. Am vrut să mi-o retrag, dar e prea târziu. Cercetarea ar continua oricum, și din interes

profesional, și din alte motive mai practice... Îmi pare rău pentru ea, dar nu cred să existe nicio scăpare. A păcălit multă lume, și oameni din marea societate, granguri de seamă, de pe creanga cea mai de sus. Trebuie să răspundă cumva și să suporte rigorile legii.

— Este ultimul tău cuvânt?

— Pe tema aceasta, da, ultimul.

— Ești un om de nimic, Sitaru Bastian. Îmi pare rău că te-am cunoscut. Te rog să chemi un taxi, fiindcă nu vreau să mă mai însoțești nicăieri, niciodată.

Petruța își aminti întâmplarea trăită de Cristina, fosta ei colegă de liceu, care, nevoind să cedeze unui bărbat, a fost abandonată în parc, într-o zonă puțin populată și la o oră târzie... Și spuse:

— Dar înainte de-a pleca, vreau să-ți mai spun ceva: tot ce-am debitat până aici, a fost o simplă născocire. Nimic nu e adevărat. Nu sunt însărcinată și n-am fost niciodată. M-a ferit Dumnezeu. Am vrut doar să testez atitudinea ta, poziția ta față de posibilitatea acestui lucru care se putea întâmpla oricând. Și rezultatul, dezastruos. Ce bine că n-am rămas! O femeie ca mine are nevoie de un bărbat adevărat, de cineva care să fie mai întâi Om și pe urmă bărbat. O femeie ca Petruța vrea să aibă lângă ea un umăr puternic pe care să-și poată pune capul... de o inimă peste care să poată pune altă inimă, în așa fel încât bătăile lor să cânte împreună... Nu în contratimp, ci una după alta: una să răspundă chemării celeilalte. Ori, inima ta bate neregulat. Rămâne mereu în urmă. E vorba de o aritmie congenitală, profundă... Îmi pare rău că te-am cunoscut. E o experiență de viață care-mi lipsea. Acum o posed... Și cu toate că mă bântuie o tristețe de toamnă, nu sunt disperată. Am ieșit din ea, din relația noastră, vreau să zic, mai pregătită și mai bogată.

— Dar, Tuța dragă, eu am fost foarte ocupat în ultima vreme. Nu demult mi-am luat examenul de licență și ieri m-am înscris la masterat. În doi sau trei ani voi fi medic. Ce credeai tu, că voi sta toată viața să bag ace în curul femeilor? Nu, sora mea. Sitaru Bastian țintește mai sus...

— Mai sus de curul femeilor?

— Mult mai sus.

— Eu credeam că mai jos și pe partea cealaltă...

— Nici pe asta, nici pe cealaltă, ci la mijloc, dacă vrei tu așa. În foarte scurt timp, Bastian va fi medic anestezist. Poți să-mi spui de pe-acum „Succes”!

— Uite că-ți spun: Succes! Pentru mine ești de pe acum un om mort, Sitaru Bastian. Nu mă interesează unde te duci și ce faci. Cărările noastre se despart aici. Și, pentru că nu mai vreau să mă însoțești nicăieri, niciodată, te rog încă o dată să chemi un taxi!

— Ești mândră, Petruța Bisoc. Îmi place.

— Mai curând, dezamăgită. Să-ți mai spun ceva: femeile fără vedere se bucură de prea puțină prețuire în ochii bărbaților: și în fața celor care văd, și în fața celor care nu văd. Culmea ironiei! Ai putea spune tu. Și totuși, așa e, dar nu din același motiv. În fața celor fără vedere, dintr-un motiv foarte simplu: lor le trebuie o femeie gen câine-ghid, care să le poată satisface nevoile practice de orientare și deplasare în spațiu: să-i ducă și să-i aducă de colo până colo. În oraș, la piață, la munte, la mare – oriunde îi mână activismul lor înnăscut. Un lucru normal, de înțeles.

Însă, pentru bărbații care văd, femeia e un simplu accesoriu personal, care trebuie scos la vedere: un fel de tricou sau de pantofi cu care să poată ieși în lume, să fie văzuți, admirați, invidiați. Nu ca izmenele sau chiloții – necesari și utili și ei – dar pe care nu-i vede nimeni. Pentru voi, femeia e un articol de lux, care trebuie scos la vedere, ca să fie prețuit, cântărit, valorizat, precum un cal sau un câine de rasă; un obiect cu care să poți intra la orice expoziție a lucrurilor scumpe, la orice recepție somptuoasă a marilor personalități, care să facă din tine – un om mărunț și neînsemnat, un flecușteț de doi bani în viața obișnuită – să facă o mare valoare umană, prin simplul fapt că ai o soție frumoasă, că ești posesorul unui bun de mare valoare. Pentru voi, femeia nu e un tovarăș de viață, un partener necesar, care să vă satisfacă nevoia de tandrețe,

care să împlinească dorințele ființei voastre concrete, dorințele și chemările voastre interioare.

Biblia însăși consfințește această ipostază nefirească, când spune: „Voi mări foarte mult suferința și însărcinarea ta. Cu dureri vei naște copii și dorințele tale se vor ține după bărbatul tău, iar el va stăpâni peste tine”. (*Geneza, III, v.16, traducerea Cornilescu*)

Adică, de ce nu s-ar ține bărbatul după fundul femeii, pentru că dorințele și nevoile lui sunt mai mari și mai multe și satisfacerea lor depinde organic de statura femeii? Sfânta Carte nedreptățește din nou femeia, după ce a zămislit-o din coasta bărbatului, în loc să fie invers.

În concluzie, femeia e un animal domestic care nu latră, nu mușcă și răspunde la toate comenzile stăpânului său: de Apport! Arret! sau Allez! În plus, face mâncare, face curat, spală rufe și face copii. O poți călări când vrei. Adică îți satisface toate poftele.

Însă femeile ca mine, nu pot face chiar tot ce vrea dumnealui, pentru că nu se pot descurca singure. Nu pentru că nu vor sau n-au chef, ci pentru că nu pot face nimic fără sprijinul cuiva. Pe scurt spus, femeia fără vedere poate fi o soție bună, o mamă bună, dar nu un obiect de lux, un articol de scos la vedere pentru fala și mândria bărbatului. Femeia nevăzătoare e un prieten, un tovarăș de viață, un partener de interior!... Un leac de alinat dorințele și nevoile lui personale, un factor greu de văzut și de admirat dinafară; și prin aceasta, ea se ridică deasupra tuturor „exponatelor” și valorilor obișnuite ale pieții... Așa se explică de ce ea nu poate fi pusă pe cântar și prețuită la justa ei valoare.

Personal nu cunosc decât 3 sau 4 femei fără vedere căsătorite cu bărbați văzători, în timp ce bărbați nevăzători căsătoriți cu femei văzătoare cunosc o mulțime. Asta ne spune ceva important: că la femei, organul principal este inima, nu capul; că femeile sunt mai puțin meschine decât bărbații, mai generoase și mai sufletiste, ca să nu zic decât atât. Tu crezi că eu nu m-am bucurat, că nu mi-a sărit inima din loc când m-ai cerut în căsătorie?

Ohoo! Și încă cum? Aș fi putut zbura dacă mi-ai fi cerut. Orice femeie primește lucrul acesta cu bucurie. Femeia fără vedere îl primește cu și mai multă bucurie. Se simte copleșită de-a dreptul. În același timp, pentru că este cum este, a învățat să se stăpânească. Să nu reacționeze imediat. Este mai prudentă, mai reținută, mai puțin încrezătoare. Nu știe dacă i se oferă sau i se cere ceva important. Ea, și cu bastonul în mână pășește înainte cu teamă, dar fără baston? Viața ne învață să fim prudente; să luăm aminte la tot ceea ce se întâmplă în jur, fiindcă nu poți ști niciodată din ce parte vine primejdia.

În timp ce Petruța continua să desfășoare ghemul preocupărilor ei personale, vorbind despre condiția femeii fără vedere, despre problemele și complexe ei numeroase, Bastian fuma liniștit, privind la castanul din față, cum cad frunzele uscate din ram. Era puțină lume în parc și toți, aproape toți, oameni în vârstă. Câțiva copii mai încolo adunau castane. Își scoase bricheta și desfăcu pachetul de țigări primit. Își aprinse una. A câta oare? Nici el nu știa. Mulțimea chiștoacelor de sub bancă era mare. La un moment dat văzu un om apropiindu-se de ei. Ținea o țigară în mână. Părea un muncitor aflat în șomaj.

— Îmi permiteți și mie un foc? – spuse el politicoș, executând o fandare spre Bastian. Dar Bastian îi oferi bricheta.

— Oare, mai vine iarna anul acesta? – întrebă el pufăind ușor.

— O să vină. De ce să nu vină? – răspunse Bastian plictisit. Și adăugă imediat: – Dar cine știe când?

— Așa e. Aveți dreptate. Va veni, desigur, dar nu se știe când și din ce parte anume.

Bastian simți că omul ar vrea să intre în vorbă cu ei, prelungind interesul lui ciudat pentru venirea iernii.

— Uite că domnișoara tremură de frig. Dacă ar avea frunze, ar rămâne curând fără ele. I-ar fi trebuit un taior mai gros sau un pardesiu potrivit. – mai adăugă el căutând din ochi un loc să se așeze.

Părerea lui despre iarnă, poate că și focul cerut erau

doar un pretext, un mijloc de intruziune în discuția lor, se gândi Bastian și-l alungă scurt:

— Hai, valea! Ai vrut foc, ți l-am dat. Ce mai vrei? Să te așezi la taclale cu noi? Caută-ți de drum!

— Nu te supăra, domnișorule! Eu sunt paznicu' parcului. Nu vreau să vă tulbur liniștea. Am vrut doar atât: să vă spun că iarna va veni curând. Din ce parte, nu pot spune. De unde te aștepți mai puțin... Mulțumesc! Bună ziua! - și se îndepărtă cu pași mici.

— Doamne, tupești mai sunt unii din muncitorii ăștia!

— Tupești și fără bun simț. - adăugă și Petruța.

— Tuța dragă - reluă discuția Bastian - eu sunt copil de părinți modești, fără multă școală și fără pic de cultură. Recunosc că mama e împotriva căsătoriei noastre. Ce pot face eu? Locuiesc încă la ei și mănânc de la ei. Se opune, dar nu pentru că tu nu vezi, ci din cu totul alte motive.

— Am înțeles perfect și bine face. Vrea să aibă o noră cu vedere. N-o condamn. În locul ei, poate că și eu aș proceda la fel.

— Ai discutat cu ea?

— Da, am discutat, dar nu problema asta.

— Atunci, de unde știi?

— Știi, fiindcă e în firea lucrurilor. N-ai auzit că omul care pierde un simț, dobândește zece în schimb, ca fenomen al compensației? Cu toate că nu văd nici lumina zilei, am zece simțuri în plus față de fetele care văd. Și nu numai ascuțirea auzului, ci și finețea pipăitului, perfecționarea memoriei, ameliorarea gândirii și toate celelalte simțuri. Așa că eu nu mă mir și nu întreb de ce? Nu înjur și nu blestem pe nimeni, pentru că mi se pare normal și firesc, cum spun unii azi. Sigur că nu sunt fericită și nu mă bucur. De aceea, te dezleg Bastian Sitaru de toate jurămintele și promisiunile făcute până acum, de cuvântul dat într-o zi frumoasă cu cer albastru și soare strălucitor... Poate c-ai fost sincer. Poate c-ai fi vrut cu adevărat, dar nu s-a putut. Viața e parșivă, complicată și grea. Ce e valabil azi, mâine s-ar putea să nu mai fie.

Oricum, peste toamna din sufletul meu se așterne încet-încet promoroaca, omătul înalt și înghețul... Dar, să nu mai discutăm, că mă podidește plânsul!...

Poate că s-a găsi într-o zi cineva care să spună că și Petruța ar putea fi o soție bună și o mamă bună. Și, de nu s-a găsi, atâta rău să fie! Câte femei fără vedere așteaptă să fie cerute în căsătorie? Voi aștepta și eu. Cu soarta nu te poți juca și cu noi, femeile nevăzătoare, ea a fost totdeauna mai crudă. De fapt, nici nu știu dacă e mai bine măritată sau singură? Cel puțin, câtă vreme n-ai în spate foarte multe ierni. Pe urmă, sunt și femei văzătoare care nu-și găsesc perechea, și nu dintre cele urâte sau handicapate, ci pentru că așa se întâmplă de fapt în natură: în lumea plantelor și animalelor; de unde rezultă că elementul masculin trebuie privilegiat. Poate că de-aia sunt peste tot în lume, mai multe femei decât bărbați.

Mașina se ivi în capătul aleii.

— Îmi dai voie să te sărut acum, la despărțire? Și să rămânem cei mai buni prieteni și colegi?...

— Exclus! Cu totul exclus. Aici punem punct și ne spunem Adio!

Bastian o strânse puternic în brațe. N-o sărută, dar își lipi obrazul de obrazul ei.

— Tuța mea scumpă, ți-am spus cândva că într-o zi am să-ți dau o veste extraordinară... Ei, bine, a sosit ziua aceea: află că noi suntem frați, că mama mea este și mama ta; adică Livia Sitaru, șefa noastră de la Balneologie este mama noastră. Amănunte, cu proxima ocazie.

— Vrei să zici că noi, trei... Ai găsit mijlocul să-mi clinești hotărârea. Ingenios, n-am ce zice. Păcat că nu e și credibil! Mare șmecher ești, Sitaru Bastian...

Bastian îi deschise portiera din spate și o ajută să intre. Îi strânse mâna ușor, rostind scurt: „La revedere, sora mea dragă!”

— Unde să vă duc, domnișoară?

Petruța reuși cu greu să-și înăbușe plânsul. Și spuse doar atât: „Acasă...”

Cine o cunoștea pe Laura, o cunoștea ca pe o fată frumoasă, veselă totdeauna cu surâsul pe buze și cu poșeta plină de bani și cosmetice. Foarte rar o puteai vedea tristă sau prost dispusă, cu părul în dezordine, cearcăne în jurul ochilor și palidă la obraz.

Și totuși, în ziua aceea nici cerul nu era mai întunecat și mai gol de păsări și cântec frumos. Începuse încă de dimineață să picure și acum se pregătea a furtună. Intră val-vârtej la Petruța.

— Sora mea, ajutor! Dă-mi un șut în fund! Dă-mi o bătaie bună! Dă-mi orice, că nu știu ce să mai fac cu viața asta!

— Dar ce s-a întâmplat, iubita mea? Te-a udat la creier sau la picioare?

— La picioare ar fi fost bine, dar m-a udat la cap; și nu m-a udat pur și simplu. M-a regulat cum trebuie.

— Cine, scumpa mea?

— Iubitul tău, Bestian. Cine altul?

— Nu pricep. Fii mai explicită! Vrei o cafea? Până reușesc eu s-o fac, poate că reușești și tu să te calmezi.

Petruța puse espressorul în priză. Cafeaua, în coșulețul rotund, de metal, iar apa o puse chiar Laura. Și în timp ce fierbea, Petruța scoase de la locul știut două ceșcuțe, zaharnița și două lingurițe potrivite.

— Coniac n-am, să știi! Și nici rom Havana Club, dar pot să te servesc cu ceva și mai bun: cu un rom Jamaica. Un produs românesc sută la sută. Vrei?

— Absolut. Fără ceva tare, băutura asta n-are nicio scofelniță.

— Oare a încetat Sfânt-Ilie cu stropitoarea?

— De-abia a început și după cum s-arată cerul, ne va stropi mult și bine. Dar mai bine să-ți spun din ce parte vine potopul... Pentru că nu vine de la sunt' Ilie, ci din cu totul altă parte.

— Adică de unde?

— De la dobitocul de Bestian, potopi-l-ar Dumnezeu pe veci! De la măgarul tău cel futăcios.

— Nu știu dacă ți-am spus vreodată caracterul

afacerii mele. Întâi, pentru că n-avea niciun rost să te încarc și pe tine cu o treabă murdară ca asta. Pe urmă, pentru că nu era doar a mea. Suntem mulți înhămați la ea și n-avem voie să riscăm nimic. Înțelegeți?

— Nu pricep nimic.

Laura își mai puse puțin rom, de data asta, direct în cafea; sorbi îndelung, după care continuă:

— Ai să pricepi imediat, pentru că nu pot să-mi adun mințile și să fiu mai clară.

— Până aici, am înțeles: că te afli într-o mare de rahat din care nu știi cum să ieși.

— Cam așa ceva... Dacă voi mai ieși vreodată. Afacerea mea mergea cam așa: fac din când în când câte un gen de spectacol pentru bărbați. Un fel de striptis, undeva la subsol, într-o sală special pregătită. Sunt invitați o seamă de mahări, oameni cu porfofelul plin, pentru că prestația mea este foarte scumpă, fiind vorba de ceva foarte plăcut bărbaților. Pe scurt spus, dau jos tot învelișul de pe mine și le arăt cum arată o femeie despuiată, așa cum a făcut-o mă-sa. Bineînțeles că bărbații se omoară după astfel de priveliști. Șuieră, urlă, aplaudă, bat din picioare, fac ca toți dracii. La urmă, trec printre ei ca să mă poată atinge, să mă ciupească de fund și de țâțe, care cum vrea. Unii pun mâna chiar și mai jos. Patronii marilor cluburi, ai marilor companii naționale, directorii marilor bănci... Înțelegeți tu cum devine chestia asta? Unora le spun: „Cine vrea să mă aibă, să meargă la casă și să-și ia un bilet de acces”. Și unii dintre ei chiar se duc. S-a dus și boul de Bestian. Și el dorea să mă călărească. Pe amatorii de „prună” îi plasez într-o cămăruță obscură, unde le trimit niște fete bine instruite, care intră în patul lor jucând rolul meu. Îi păcălesc adică pentru o sumă considerabilă, pe niște bărbați proști, care nu se gândesc că nu pot fi în atâtea paturi într-un timp atât de scurt.

— Prosteala asta a mers foarte bine până acum. Dar acum a aflat Bestian, dracu' știe de unde, că curva pe care i-am trimis-o în cameră, nu eram eu; și a început să facă un scandal monstru, informându-i și pe ceilalți despre

escrocheria noastră, pentru că nu este numai a mea. Eu sunt doar o piesă componentă, cea mai importantă, poate, dar nu singura. Patronul nostru este altcineva. El a pus în mișcare toată distracția asta. Pe seama mea profită multă lume. Dacă s-ar afla adevărul adevărat, dacă s-ar adresa cineva poliției sau procuraturii, putoarea s-ar răspândi rău de tot și nu știu cum am mai putea scăpa de ea. Pârnaia ne paște pe toți. Dar dimensiunea dezastrului care se abate asupra mea este alta: adio apartament! Adio viață de lux! Adio valută: euro și dolari. Foarte mulți euro! Și toate din cauza unui imbecil ca Bestian care voia cu orice preț să mă reguleze și pe mine și eu l-am tras pe sfoară.

— Na, spune tu, ce-i de făcut acum? Pe unde să scot eu cămașa? Ce să fac cu valuta? Cum și unde s-o pitesc?

— Banii sunt la tine sau la bancă? - interveni în sfârșit Petruța îngrijorată.

— Sunt la bancă; la mai multe bănci importante. Dar ăștia, dacă încep cercetarea, nu se lasă până nu pun mâna pe toți banii.

— Nu știu ce să zic. La mine, oricum n-ar fi în siguranță, pentru că voi fi cercetată și eu, fără nicio îndoială. Ar trebui plasați la cineva de încredere, dar la cine? Mai întâi, să păstreze secretul, și apoi, să ți-i restituie când se va sfârși festivalul. Și asta e greu, foarte greu.

— Paul n-ar putea fi?

— Paul e un tip credincios, un caracter integru. Nu cred că s-ar angaja.

— I-aș face o zestre frumoasă la căsătorie.

— Tocmai asta e, că șansele noastre sunt foarte puține, iar faptul că e credincios e și mai rău, fiindcă nu poate ascunde adevărul. Nu poate păstra un secret de felul acesta. Nu poate participa la un asemenea aranjament.

— Asta e presupunerea ta. Așa ar fi logic, dar l-ai întreba și pe el? Fără să-i înfățișezi totul, până nu știm dacă se pretează sau nu.

Laura își aruncă ochii pe geam. Ploua cu găleata. Tuna și fulgera de mama focului. Ai fi zis că se dezlănțuie

potopul. Oare era mânia lui Dumnezeu care voia să pedepsească lumea: și pe cei nelegiuți, și pe cei neprihăniți?

— Sora mea, eu nu mă mai duc azi acasă. Rămân noaptea asta la tine și mâine am să-ți aduc o parte din lucrurile mele: garderoba, lenjeria de pat și bijuteriile. Tu să le pasezi mai departe! La Mirela, la buni-Ana, la cine crezi tu, fiindcă eu n-am pe nimeni demn de încredere. Dacă va fi să ajung la sing-sing (închisoare), măcar banii și lucrurile mele să rămână la cineva, ca să nu se poată spune: „Și futută, și bătută, și cu banii luați”.

Petruța luă o gură de cafea, apoi spuse:

— Laura dragă, nu i-ai putea investi imediat în ceva sigur? O casă, un teren, o pădure, un hotel, știu eu?

— Pentru trebușoara asta trebuie timp. Ori tocmai asta îmi lipsește acum. Aș putea să te ajut să-ți deschizi un cabinet de masaj, dacă ți-ai dori și dacă ți-ar face plăcere asemenea afacere. Am mai putea face și altceva, dacă vrea Paul: să punem la punct o mică formație cu oameni salariați, profesioniști, care să facă turnee prin țară și peste hotare. Multe s-ar putea face dacă nu ne-ar zori timpul.

— Laura dragă, mi-a venit o idee: să vorbești cu Milică, cioara aia vopsită, despre care știi ce părere am. E un tip ascuns, uns cu toate alifile. Nu sunt foarte sigură de cinstea și corectitudinea lui, fiindcă e țigan și țiganii știi cum sunt: și hoți și mincinoși...

XXXIV

Petruța asculta un audio-book, „Scrisorile lui Eminescu către Veronica Micle” și invers, și, pe măsură ce urmărea desfășurarea poveștii lor de dragoste, pe măsură ce pătrundea tot mai adânc în laboratorul vieții lor intime, înțelegând tot mai bine chimia lor sentimentală, era tot mai convinsă că numai niște detractori ordinari puteau născoci asemenea elucubrații, că numai niște rău-voitori puteau vorbi despre relația ei cu I.L. Caragiale, între cei doi nefiind nicio compatibilitate fizică și spirituală.

Dacă între ea și Eminescu erau atâtea afinități de

gândire și de simțire, cum nu pot exista decât între două suflete pereche, între ea și Caragiale nu era niciuna. Nu trebuie să fii mare psiholog ca să-ți dai seama că o femeie ca Veronica nu putea fi atrasă de soiul unui bărbat precum autorul Scrisorii pierdute, un comedian zeflemist și cârcotaș, batjocoritor și infatuat, a cărui spirit și caracter se potriveau cu acela al personajelor lui; - departe adică de spiritul și caracterul lui Eminescu. Pe urmă, Caragiale era un bărbat cam din topor, necioplit și fără „maniere”, cum spune unul din personajele lui. Nu unul după care să pice femeile pe spate.

Cine poate crede fantasmagoria colportorilor de știri senzaționale nu cunoaște femeia. Veronica Micle nu poate fi plasată în rândul femeilor de stradă, cucerită de orice bărbat cu puțin har literar. Profilul ei moral era impecabil: căsătorită cu un mare profesor universitar, având două fete cu educație, o femeie adultă, formată în cultul lui Eminescu - nu putea fi dornică de asemenea aventuri compromițătoare cu indiferent cine. Astfel de fantezii denigratoare nici nu merită discutate. E clar pentru oricine că asemenea născociri veninoase și triviale, cu adresă precisă, erau menite să terfelească noblețea unei doamne fără apărare. Veronica nu putea fi atrasă decât de un tip ca Eminescu, pentru că sufletul ei, psihologic vorbind, era croit din melancolie și romantism, din poezie și finețuri scumpe: catifea, borangic și mătăsurii orientale... - își spuse Petruța cu ochi critic și indignare de gen.

Având în vedere conflictul ei cu Maiorescu din anii adolescenței, când se găsea la Școala de fete din Iași, era clar că otrava aceasta nimicitoare, mizeria acestor lături scârboase nu puteau fi opera unui ins oarecare, ci creația unui om josnic, dușman înverșunat, cum era Titu Maiorescu...

Auzi soneria tipând insistent și se grăbi să deschidă.

— Hola Chavela! Buenos dias! No tienes frica! Somos dos ladros del tiempo. - se prezintă Paul intrând anevoie în hol. (Bună, Chavela! Bună ziua! Suntem noi, doi hoți de timp. - în limba spaniolă) - Îți place cum mă descurc? În

două-trei luni îl întrec pe Cervantes.

— Poftiți, poftiți înăuntru! Nu poți ține la ușă niște oaspeți străini.

— Tuța dragă, am venit să facem un chef de pomină, de să stea mâța-n coadă, nu alta – spuse Paul lăsându-și pantofii la ușă.

— Am adus bere, vin, șampanie și cafea; prăjituri, înghețată și două inimi de prieten... Ce mai? De toate. – adăugă și Mirela golind sacoșele pe masă.

Și ea, și Paul păreau într-adevăr veseli și bine dispuși, ca la praznicul cel mare, cum era luarea examenului de licență, de la care ea lipsise. Mirela era în general veselă și bine dispusă, cu mâncărici la limbă și cu cântecul pe buze. Dar Paul... Ce să se fi întâmplat cu el? Țsta era un tip serios și când spunea bancuri. Râdea, glumea, vorbea tare, mai-mai să nu-l recunoști.

— Ce s-a întâmplat, dragii mei, ați mâncat limbariță sau v-a mușcat musca țete? – întreabă Petruța intrigată. Petruța se învârtea ca-n transă, de colo până colo: de la masă la chiuvetă și de la chiuvetă la bufet, moșmondind când după una, când după alta, fără să înțeleagă ce s-a întâmplat și fără să bănuiască de unde exuberanța asta nouă, neîntâlnită niciodată la Paul. Luarea examenului era firește un motiv important care putea declanșa un gest ca acesta și starea lor de exaltare copilărească, deși părea un pic cam exagerată, evenimentul fiind sărbătorit săptămâna trecută la ei acasă cu membrii formației, prieteni mulți și colegi de liceu, cu muzică și haleală, chef și băutură din belșug. Din motive temeinice numai de ea știute, Petruța absentase de la petrecere, dar asta nu însemna ca el să repete cheful așa de dragul ei și în stilul acesta grande. La una ca asta nu se aștepta în ruptul capului și nu știa ce să mai facă și cu ce să-i servească. Firește că e frumos să ai în jurul tău oameni veseli, colegi și prieteni fericiți și când cei dragi râd și glumesc, trebuie să râzi și tu. Nu poți rămâne indiferent sau trist, oricâte îngrijorări te-ar apăsa. Când se arată soarele, norii trebuie să dispară.

Petruța aduse espressorul, recipientul pentru cafea,

zahărul, ceșcuțele și romul în timp ce Mirela aranja prăjiturile și înghețata pe un platou de inox cumpărat tot de ea cu prilejul Anului Nou. Paul pregăti muzica. Mai precis, vârî e.d. -playerul în priză, puse un c.d. pe platan, adus tot de el, încercând să umple timpul cu ceva util și frumos, căci ce petrecere-i aia unde lipsește muzica?

— Ce s-a întâmplat, dragilor? De unde atâta chef și bună dispoziție la voi pe o vreme ca asta? – întreabă Petruța întinzând o față de masă albă peste aia de mușama.

— Pe Mirela o știi, o știe și doamna Livia, o știe toată lumea distractivă și cu mâncărici la limbă. Dar pe tine, sfinte părinte, Dumnezeu să mă ierte! Nu te știam chiar așa slobod la gură și dedat desfrâului.

— Ai să pricepi tu imediat, după ce voi desface șampania. Până atunci, să reținem că viața în general e frumoasă, oricâte greutăți am avea. Încurcate sunt cărările Domnului, dar adevărate și pline de har și de taine.

— Ai câștigat ceva la loto sau a murit capra vecinului?

— Și una și alta. – răspunse Mirela sorbind din cafea.

— Ptiu! Excelent! Excelent! – se pronunță și Paul – Ceva de vis... Să te miri și să tot bei! Se numește Fortuna, 30 de lei pachetul, pentru cine vrea să cumpere.

— Dacă voi ați adus-o, înțeleg și eu că e bună. Putea fi altfel?

— Nu pentru că am adus-o noi, că n-am adus-o de pe plantațiile partidului nostru.

— Cu ce partid ții?

Mirela răspunse imediat:

— Cu P.S. D.

— Dar tu?

— Eu, cu P.N. L.

— Atunci, nu poate fi bună.

— De ce?

— Pentru că cele două partide nu pot aduce nimic bun – încheie Petruța sentențios.

— Ai pus rom?... Pune și puțină înghețată și gustă!

Operația asta ținea de resortul Mirelei. Ea venise cu

rețeta și ori de câte ori era posibil – se găseau la un chef mai important – proceda totdeauna la fel: peste cafea puneă rom sau coniac și peste toate, un glob de înghețată. Era un adevărat deliciu, un răsfăț al limbii și al cerului gurii.

— Așa ceva, nici doamna Livia n-a băut în viața ei. Este?

— Este...

— Prietenia la nevoie se cunoaște... Ai auzit ce spune solistul? Și cât oameni se vor naște, va înflori...

— Atenție! Urmează bomba... Petruța noastră dragă – începem solemn Paul – noi ne vom duce cât de curând...

— Unde să vă duceți? întrebă Petruța mirată.

— De-abia ați venit.

— Ne vom duce la Sibiu. Adică eu și Mirela.

— În vizită?

— Se poate spune și așa, dacă vrei tu. Într-o vizită de lucru, oficială și definitivă.

Paul desfăcu împletitura de sârmă, dar dopul rămase inert. Răsuci de el cu mâna și în cele din urmă ieși fâsâind ușor. Nu voia să-și facă efectul așteptat – se gândi Paul înjurând ca pentru sine.

— Cum adică, vă mutați la Sibiu?

— Cu tot cortul și pentru totdeauna.

— Și pe mine mă lăsați aici?

Mirela umplu paharele.

— Ură și la mulți ani!

— Ură și la mulți bani!

Petruța rămase cu mâna pe pahar. Vestea era nu numai nouă și surprinzătoare, ci și năucitoare. La una ca asta nu se aștepta și nu se putea gândi niciodată.

— Și fiindcă tărâmul mi-i necunoscut, m-am hotărât s-o iau și pe Mirela cu mine. Trebuie să-ți spun că m-am eliberat de legământul cel vechi și m-am hotărât s-o iau și pe ea, să plecăm amândoi și să începem acolo o viață nouă în doi deocamdată... Așa că în pragul plecării am venit să-ți împărtășim și ție hotărârea noastră și să ne luăm „la revedere” totodată, să-ți urăm sănătate și fericire lângă cei

dragi și să rămânem colegi și prieteni în continuare.

Se apropie de ea, o cuprinse în brațe și o sărută pe obraz. Nu pe gură, cum obișnuia el s-o facă totdeauna, și mai ales la spital, ci pe obraz, pe amândoi obraji; și nu cu toată gura și cu căldură adevărată, ci numai în treacăt și cu totul formal.

— De aceea mă vezi atât de vesel și de bine dispus, cum nu m-ai văzut niciodată și poate că n-oi mai fi niciodată.

Petruța rămase pur și simplu tablou. Nu găsea ce să spună. Deci asta era: pleca la Sibiu cu Mirela și pe ea o lăsa aici, singură, ca pe puiul acela de prepeliță.

Bittman începu să țiepe în inima ei răvășită: *„Și cât de departe gândul să mi-l ascund ca să nu-mi amintească de tine? Și cât de adânc să-mi îngrop inima ca să nu se mai zbată în mine?” ...*

— Știu că plecând, vom lăsa un gol în inima ta și poate că nu prin absența noastră, cât prin locul și rolul tău în programul formației noastre, care de-acum înainte s-ar putea numi CORBII CEI TRIȘTI, dar nu rămâi singură. Ai o soră lângă tine care va ști să-ți găsească și ție un rol în viața ei.

— La mulți ani și s-auzim de bine! - interveni și Mirela întrerupând acest discurs foarte lung și cam nepotrivit cu situația lor de-acum.

— La mulți ani și s-auzim de tine la radio Cluj, Sibiu și Radio București! De ce nu? Așteptând un **c.d.** personal cu cântece noi și frumoase, că tu ești de-acum înainte Chavela noastră dragă...

Petruța vru să ia o prăjitură. Prăjitura ei preferată era savarina, dar Mirela îi puse în mână un isler. Mușcă din el, dar nu reuși să înghită nimic.

— Noi ne mutăm, dar nu vrem să rupem toate legăturile noastre cu orașul acesta, cu prietenii și colegii din Cluj.

— Tu rămâi ambasadorul nostru la Cluj, iar noi, consulatul tău de la Sibiu - adăugă Mirela umplând din nou paharele.

— Telefonul și casa noastră vor fi totdeauna deschise pentru tine și Laura. Și pentru ca totul să fie clar pentru toată lumea, te rugăm amândoi, eu și Mirela, să ne fii nașă – vreau să zic, să ne fiți nași... – pentru că, înainte de-a părăsi orașul acesta, vrem să ne unim aici, unde ne-am cunoscut și unde dragostea noastră s-a înfiripat și crescut precum firul de iarbă, încetul cu încetul, până a ajuns înaltă și puternică. Aici a prins rădăcini, aici a crescut și aici a înflorit. De aceea dorim să pecetluim această unire aici, în mijlocul colegilor și prietenilor noștri, și pentru ca ea să dureze și să fie binecuvântată, vrem ca tu să rămâi alături de noi și să ne porți noroc până la sfârșitul veacului. Înrudindu-ne astfel, sunt sigur că vom rămâne prieteni pentru totdeauna. Primești?

Din punct de vedere oricum, cum îi plăcea lui să spună, dar și așa în general și deci și al ei, lucrul era simplu și firesc, doar nu-ți alegi rudele de pe stradă, ci dintre colegi și prieteni, dintre oamenii cunoscuți și dragi.

Petruța nu spuse nimic. Avea gura uscată și un nod mare, de lut îi sta în gât. Simți cum i se zbate inima-n piept și că o podidește plânsul și se ridică să meargă la baie. Din grabă și neatenție, reuși să răstoarne paharul pe masă.

XXXV

Petruța strângea masa. Mai exact, aduna ceștile și paharele. Din neatenție, unul dintre pahare se rostogoli mai întâi pe masă și de pe masă, căzu jos. Se prefăcu în cioburi și ciobulețe mărunte. Era paharul ei preferat, de cristal albastru, cu picior înalt, singurul pahar rămas întreg dintr-un set de șase și la care ținea foarte mult, fiind un cadou de la Bastian, din prima parte a relației lor. Era un cadou fără noroc, făcut desigur cu părere de rău. Doar așa se explică de ce n-a avut o viață mai lungă, ca cele de sticlă obișnuită, dăruite de Mirela. Adună cu foarte mare grijă cioburile mari, după care, luă o cârpă udă, o stoarse bine în chiuvetă, o întinse pe gresie și șterse locul pe o suprafață mai mare, ca să adune sub cârpă odată cu firmiturile de pâine și ultimele cioburi de sticlă. Scutură laveta deasupra coșului de gunoi, când auzi telefonul.

— Sora mea, fii atentă! Vin cu un taxi plin. Întinde covoarele! Golește podul și cămarile că-ți aduc bogății!...

— Vino cu încredere, că l-am golit demult!

După 20 de minute se înființă cu șoferul după ea. Aveau brațele pline de geamantane și de cutii burdușite cu tot felul de lucruri. Le trânti în hol și coborî după altele.

Petruța le primi cu oarecare teamă, dar și cu bucurie totodată. Trăia cumva sentimentul că nu va rămâne singură, căci plecarea celor doi, Paul și Mirela, lăsase în sufletul ei o umbră de tristețe care creștea mereu, pe măsură ce conștientiza urmările evenimentului: ce va fi și cum va fi mai departe cu ea. Că nu va mai merge la repetiții și concerte; că nu va mai urca pe scena Casei de Cultură; că nu va mai avea spectacole; că nu va mai primi aplauze și ovații și toate câte erau legate de formația lor și de prezența celor doi colegi și prieteni.

Cu Mirela se întâlnea mai rar, deși lucrau în aceeași instituție. Dar o știe acolo, aproape de ea și când avea nevoie de ajutorul ei, n-avea decât să meargă la ea sau s-o sune la telefon. Nu se întâmpla foarte des, mai ales de când o avea lângă ea pe Laura. Dar era bine oricum, se simțea confortabil, liniștită și împăcată cu viața. Până să apară Laura, Mirela o ducea la repetiții și la concert. O ajuta să se îmbrace, să-și aranjeze părul, să se așeze pe preșulețul ei jerpelit, să părăsească scena, la sfârșit, chiar și după ce relația ei cu Paul căpătase notorietate. Mirela o ducea la coafor și manichiuristă, la croitor și doctor, la operă și teatru și oriunde avea nevoie. Ea avea grijă de toți. Ea era un fel de impresar, de om bun la toate. Se interesa de afișe și programe, de transport și cazare, de sală și de plasarea lor pe scenă. Tot de Mirela ținea modul cum se încheia ziua, relaxarea tuturor membrilor trupei. Mirela era sufletul viu al trupei. Așa a fost totdeauna și mai era și acum, pentru că Laura avea viața ei, spectacolele ei speciale. Mirela era totul pentru toți și totul pentru fiecare.

— Sora mea, ce ți-am adus până acum e doar o parte din lucruri. Mă duc să caut alt taxi și să-ți mai aduc o tură.

— De ce altul? Țsta nu e bun?

— Nu e bine să știe un singur om totul despre situația unei femei. Pe urmă, află c-am fost invitată deja la poliție. Vezi dar cât de repede se mișcă lucrurile? Nu vreau să mă prindă nepregătită.

Laura luă o gură de apă și se făcu nevăzută. După 30 de minute reveni din nou cu tot atâtea cutii și bagaje. Era averea ei adunată timp de 10 ani, de când părăsise Centrul de copii abandonati. O avere adunată la început mai greu, mai încet, dar cu timpul, pe măsură ce anii treceau și ea înainta în vârstă, pe măsură ce vremea trecea și ea se împlinea la trup, și bunurile adunate creșteau valoric și cantitativ.

— Nu-ți aduc absolut tot ce am, ci numai cele mai importante lucruri, la care țin foarte mult. Restul rămâne acolo, astfel ca la percheziție să găsească totuși ceva și să nu priceapă că i-am tras pe sfoară...

— Dar tu ce ai, sora mea? Te vād cam abătută. Nu te simți bine? Te încurc eu cumva? Ți-am aruncat prea multe boarfe în cap? Spune-mi și nu-ți mai aduc nimic!

— Nu-i vorba de asta. Altceva e. Au fost Paul și Mirela la mine. Vor să se mute săptămâna viitoare la Sibiu. Ți dai tu seama ce înseamnă asta pentru mine? O nenorocire mai mare nici că se putea. Adineaori au plecat și au lăsat în sufletul meu un gol imens, greu de umplut cu ceva. Noroc că te am pe tine. Ce m-aș fi făcut singură?

La întoarcerea ei acasă, Laura fu întâmpinată încă de la sosire, de doi lucrători de la poliție.

— Dumneata ești Laura Bișoc?

— Chiar eu.

— Te rog să ne urmezi imediat!

Dubița lor îi aștepta ceva mai încolo. După câteva minute, motorul se opri în dreptul poliției și Laura fu condusă și lăsată să aștepte 20 de minute într-o încăpere strâmtă și slab luminată. Era procedeu căpitanului Aiftincăi. El formulase teoria că e bine ca suspectul să mai aștepte o vreme singur, să fiarbă în sucul lui propriu, pentru timorare.

Când își făcu și el apariția, Laura se ridică în picioare.

— Stai jos, domnișoară! Stai jos! Ce preferi? Cafea? Ciocolată? Whisky? Din păcate, nu te pot servi cu nimic. În instituția asta nu găsești niciodată nimic, afară de microfoane, lanțuri și cătușe.

Laura răspunse iritată:

— Nu pentru asta cred c-ați trimis doi urși după mine.

Nu părea speriată, cât intrigată și contrariată. Ordinul de prezentare la poliție suna foarte simplu: „Măine, 30 octombrie...” Ce naiba putea să se întâmple în 24 de ore?...

Căpitanul Aiftincăi se așeză la birou, își aprinse o țigară și în timp ce fuma, prin fumul cețos al țigării, o studia pe Laura.

— De când îl cunoști?...

— Aș putea să vă răspund și eu tot așa: „De la început...” Dar n-am s-o fac, ci vă întreb: La cine vă referiți?

— Ei, la cine? La el...

Cu modul acesta de interogare, Laura nu era deprinsă. Nu citea romane polițiste și nu cunoștea stilul și strategia anchetatorului.

— Domnule căpitan, eu sunt o fată simplă, fără prea multă școală. De aceea, vă spun direct: ne pierdem vremea dacă mă luați așa, pe departe. Întrebați-mă direct și eu, dacă știu, vă răspund imediat.

— Mă refer la Sitaru Bastian.

— Nu-l știu de multă vreme. E prietenul surorii mele, prietenul și colegul ei de muncă.

— Îl cunoști bine?

— Atât cât poți cunoaște un om pe care-l vezi din când în când, în casa ei sau la serviciu.

— Îl iubești?

— Cât poți iubi câinele vecinului.

— Dar el, pe dumneata?

— Ar trebui să-l întrebați pe el. Ar putea să vă facă

mărturisiri mai exacte. Eu nu știu ce sentimente nutrește el pentru mine. Nu i-am cerut și nu mi-a spus niciodată. Din moment ce vrea să se căsătorească cu sora mea, asemenea discuții nu pot avea loc între noi. S-au mai văzut cazuri când bărbatul s-a îndrăgostit de sora femeii cu care voia să se căsătorească. Eu însă n-am nicio știre, niciun semnal în privința asta. Și chiar de-aș avea, fiind vorba de sora mea, o fată fără vedere, n-aș avea tupeul și nerușinarea să-i iau logodnicul. La una ca asta nu m-aș preta niciodată.

— De ce? Bastian e frumos, tânăr, inteligent, cu studii superioare, un om de viitor...

— Are studii superioare? Nu știam. Și de-ar avea cele mai superioare studii posibile, tot nu mi-aș înșela sora. Domnule căpitan, noi abia ne-am regăsit. N-avem părinți, mamă și tată ca ceilalți copii. Eu am crescut la Centrul de copii abandonați, iar ea, la Școala de orbi. Credeți că m-aș preta la o ticăloșie ca asta? Nici în ruptul capului. Mai bine intru la mănăstire decât să iau soțul sau prietenul surorii mele. Nu știu dacă ei se vor căsători sau nu, fiindcă el are ceva rețineri, dar eu și Bastian nu ne vom iubi niciodată pe planeta Pământ, așa să știți!

— Nici nu veți putea, domnișoară, fiindcă Sebastián a murit.

— A murit?! vorbiți serios?

În clipa următoare fu introdus Milică Potoran. Laura rămase ca paralizată. La orice se putea aștepta, numai la una ca asta, nu.

Căpitanul Aiftincăi ieși din încăpere lăsându-i singuri. Laura profită de ocazie. Scoase celularul și o sună pe Petruța:

— Sora mea, sunt la poliție și vreau să-ți dau o știre-bombă: Bastian a murit. Nu știu când și de ce. Poate că voi afla mai târziu. Nu cunosc amănunte. De aceea, pa și pusi! Ne vedem mai târziu, dacă nu voi fi reținută.

Petruța primi vestea dispariției lui Bastian ca pe o lopată în moalele capului. Nici poliția nu era mai tulburată decât ea. Cine să-l fi răpus și de ce?... Avea oare Laura

vreo contribuție aici? Motive ar fi avut, dar cum ar fi putut ea să-l asasineze? Cu mâna ei, în niciun caz. Nu era ea în stare să taie un pui de găină, darămite să pună mâna pe cuțit sau pe pistol?... Exclus! Absolut exclus!... Să fi tocmit pe cineva? Asta s-ar fi putut, dar atât de repede? În 48 de ore? Greu de crezut. Nu omori un șobolan atât de repede. Nu era de crezut...

O sună pe Mirela:

— Mir, e adevărat ce se-aude prin târg?

— Din păcate, e adevărat. Am trecut adineaori pe lângă blocul lor și-am remarcat ușa îndoliată.

— Doamne, ce grozăvie! Nu-mi vine să cred, Mir. Nu pot concepe asemenea grozăvie... Laura e la poliție. Ea mi-a transmis vestea. Se pare c-ar fi fost asasinat.

— Nu știu, nu cunosc.

— Dacă afli ceva, te rog să mă informezi și pe mine! Îți dai seama de situația mea? Eu ar trebui să fiu lângă el ca prietenă și... Tu ce zici?

— Eu zic să fii cuminte! Să nu te frământați degeaba! Să aștepți noi vești. Trebuie să vină ele de undeva. La priveghi, nu cred că are rost să te duci. Știi ce părere avea doamna Livia despre relația voastră.

— Dar am fost și colegi, Mir. În calitate asta n-ar trebui să mă duc? Tu nu te duci?

— Eu nu mă duc. N-am fost anunțată oficial și nu eram în relații tocmai cordiale cu el.

— Dar la înmormântare?

— Acolo da, ai putea să te duci, ca să n-ai muștrări de conștiință mai târziu. Asta va fi probabil mâine. De aceea, nu te agita! Stai liniștită și așteaptă amănunte! Dacă afli ceva, te sun numaidecât.

Petruța închise telefonul. Nu era ea firea care să stea liniștită și să aștepte. Dar ce putea face? Aproape nimic. Bastian fusese prietenul ei o vreme. Îi plăcea să se știe iubită, iubită lui. Dar a fost cu adevărat?... Vorba lui Hamlet: Asta-i întrebarea. Nu cumva se complăcea în rolul de amantă? Bastian nu era un tip foarte serios și nu-l putea lua ca atare totdeauna. Pe urmă, ultima lor întâlnire ce

perspective deschidea? Una de împăcare? Una de regăsire sau una de separare, de despărțire totală și definitivă? Oare dacă mai trăia, care ar fi fost atitudinea lui în continuare? Una colegială, bineînțeles. Idila lor se consumase demult. A fost frumos, dar s-a încheiat. Trebuia pusă pe raftul cu amintiri: a fost odată...

Va merge desigur la înmormântare cu un buchet de flori. În casa lor însă n-avea ce căuta... O sună pe Laura. O sună îndelung, până ce robotul îi spuse: „Abonatul apelat nu este disponibil”. Îngrijorarea puse stăpânire pe ea. Începu să tremure din tot trupul. Are s-o sune mai târziu...

Pentru că nu știa cum să-și omoare timpul, se gândi să-și facă o cafea. Mai băuse una cu Paul și Mirela, dar ce altceva putea face? Și ca să consume mai mult timp, renunță la aia măcinată. Scoase râșnița, cafeaua boabe și, după ce le prăji puțin pentru împăspătare, le râșni insistent, până ce ieși o pulbere mai fină decât făina extra. Luă două cești și ieși pe balcon. Aduse și romul și cd-playerul mai aproape ca să asculte cd-urile primite cadou. Erau două cd-uri cu muzică interpretată de Gil Dobrică și Florian Pitiș – soliștii lui preferați.

Înainte de-a declanșa primul cd, o mai sună o dată pe Laura. Același răspuns: „Abonatul apelat nu este disponibil”. Înțelegând că celularul Laurei era confiscat sau închis și că n-avea niciun rost să mai insiste, porni muzica. Luă o gură de cafea și un pahar de rom. Avea o poftă nebună de plâns, să-și ușureze cumva inima de zgura adunată toată ziua... Și deodată o podidi plânsul adevărat cu hohote și sughituri mari.

Murise cineva drag inimii ei? Venea sfârșitul lumii? Urma să fie decapitată regina Angliei? Să se prăvălească cerul în capul ei?... De unde starea asta de gol în stomac, de copil abandonat, dezorientat, bâjbâind la întâmplare într-un univers ostil? Ce să facă? Pe cine să sune? Cu cine să vorbească?... Nu mai avea chef de cafea, de rom și de muzică. Nu mai avea chef de nimic. Era târziu și Laura nu mai venea. Era arestată sau numai reținută? Până când? De ce? Dacă ar fi fost măcar Miuța lângă ea, tot ar fi fost

ceva. S-ar fi întreținut cu ea. Un copil îți umple timpul altfel: și mai plăcut, și mai total decât un adult. Va trebui s-o cheme înapoi...

În aceeași clipă auzi telefonul sunând și sări de la loc curioasă.

XXXVI

„Tuța dragă, nu te speria că tot eu sunt, aia din anul trecut și din ceilalți ani!... Aș fi vrut să încep pe un ton ușurel, cam așa: Dare de seamă pe ultima perioadă istorică... sau: Raportul fetelor fără noroc în viață... dar nu pot folosi un asemenea ton în momentul acesta, când îmi plânge inima de mâhnire. Ți-am relatat cândva, pe la începutul verii cred, aventura cu colegul și prietenul meu Madian Selincean. Îți amintești povestea cu covoarele? Fiindcă nu vreau s-o mai repet. Ei, bine, amicul meu Selincean, s-a mutat de la noi, cum spune preotul în astfel de împrejurări, în lumea celor drepți. Ieri am fost la înmormântarea lui. Poți să înțelegi în ce stare sufletească mă găsesc eu acum? Eu nu pot. De aceea, vreau să-ți povestesc pe scurt lucrurile întâmplare în ultima vreme.

Ți-am povestit atunci cum a reușit să mă ducă cu preșu'. Mai exact, cum a reușit să mă despoaie de capotul meu înflorit și să mă întindă pe covoarele mele, scuturate de el... Nu mai revin cum i s-a sculat lui ideea că noi am putea face un menaj împreună, fără cununie la biserică și Primărie; c-am putea să realizăm o uniune consensuală, așa cum se obișnuiește în Occident. Bineînțeles că nu l-am luat în seamă. Selincean era un tip aiurit, flușturistic, nesianos, pe vorbele căruia, o femeie serioasă ca mine nu poate pune temei. Ce crezi că s-a întâmplat? Nu cred că te taie capul. Dacă a văzut că nu ține vraja la mine, s-a dat pe lângă Bețina, colega și prietena noastră comună... și... săptămâna trecută s-au căsătorit. Ai reținut ideea? Nu luna trecută, nici anul trecut, ci săptămâna trecută. Mai exact, acu zece zile și eu le-am fost nașă. Realizezi absurdul, culmea ironiei? Eu, aia cerută nu prea demult de nevastă, am ajuns să-l cunun cu colega și prietena noastră Bețina... Ce-o fi fost în capul lor, mai precis, în capul ei, nu

pot să știu. Fapt e că ea a luat cererea lui de bună și, fără să se gândească prea mult, au ajuns la cununie, iar eu să fac pe nașa. La insistența Beținei, în cele din urmă, am acceptat. Îți imaginezi cu ce inimă.

Nu vreau să spun că-l iubeam. Nu neg că-mi era drag nițeluş. După povestea aceea din vară, urmată de alte întâlniri amoroase, era oarecum normal, zic eu, să se așeze lucrurile cumva, să se statornicească relația noastră din punct de vedere sentimental. Adevărat că n-am mai vorbit despre menaj, uniune consensuală și celelalte tâmpenii, gândind că lucrurile vor evolua încet-încet spre finalul schițat atunci. Dar în același timp, el a bătut și la altă uşă și nu fără succes, după cum s-a văzut, pentru că i s-a deschis imediat și nu cu bunăvoință, ci cu foarte mare plăcere. Așa încât, în loc să trec pe la instituțiile în cauză în calitate de mireasă, am reușit să trec în calitate de nașă. Ce puteam face? Puteam să refuz? Probabil că puteam, dar n-am vrut. De ce? Din prostie, din trufie, din răzbunare. Dracu' știe de ce.

Lucrurile s-au petrecut repede. N-am avut timp să mă dezmeticesc. Am acceptat și gata. Cred că înțelege starea mea de spirit; ce fel de viermi mă rodeau, ce fel de fluturi aveam în stomac. I-am felicitat, evident, și ce fel de noroc le-am urat cu glas tare și ce fel, în gândul meu, nu-ți mai spun. Repet din nou: nu-l iubeam. Îmi era simpatic, drag, apropiat, util... Nu știu cum să-ți spun. Și totuși, gestul lui m-a dat peste cap, m-a bulversat peste măsură.

Ai să mă întrebi dacă l-am blestemat? Dacă i-am urat în subsol ceva urât, ceva îngrozitor? Și eu am să-ți răspund cu sinceritate: Mă tem că da... Și nu numai așa, printre dinți, în treacăt și fără niciun accent, ci din toată inima și din tot sufletul meu. Ei, bine, acum îmi pare rău.

Mă întreb și te întreb și pe tine: Oare nu eu am produs nenorocirea lui? N-am contribuit într-un anume fel la sfârșitul lui? Am auzit că Dumnezeu ascultă cererea omului necăjit și împlinește dorința lui, dacă o spune cu toată inima, din tot sufletul lui. Dar o mai face și altfel, din alte motive? Din spirit justițiar... Ca pedeapsă pentru

jurământul călcat... Sper să nu fie totuși adevărat. Dar să-ți relatez cum s-a întâmplat:

Ne-am dus să vizităm casa memorială a unor oameni de știință, scriitori sau filosofi, ce-or fi fost ei la viața lor: Constantin Noica și Emil Cioran. După care, Madian a zis să trecem munții în Oltenia și să vizităm și grupul statuar Brâncuși de la Târgu Jiu. Dar Beținei i s-a făcut rău și n-a vrut să mai meargă. Eu, ce să fac? A trebuit să rămân lângă ea. Așa că s-a dus singur. La întoarcere a suferit un accident infernal pe șoseaua Transalpina. Am aflat mai târziu că și-a pierdut viața. Șoseaua asta e foarte periculoasă. Zilnic au loc mai multe accidente pe ea. Culmea nefericirii știi care e? Că s-a întâmplat în ultima zi a anului, când mai poți să mergi cu mașina. Așa se face că noi am scăpat cu viață. Iată de ce spuneam că îmi plânge inima... Dar nu m-am exprimat corect. M-am exprimat cam poetic, fiindcă în realitate, îmi sângerează. Dar știi ceva, ce mi se pare mie curios? Faptul că Bețina suferă mai puțin decât mine. De ce oare? Tu înțelegi de ce? Dumnezeu să-l odihnească în loc luminat și în loc cu verdeață!

Aștept să-mi scrii sau să mă suni. Te aștept la Sibiu să mai facem o noapte albă, înainte să pleci la București...

Cu dragoste și prietenie până la sfârșitul lumii!

Cristina

XXXVII

A doua zi, Petruța o chemă pe Miuța. Fericită la culme, fetița se găti ca o prințesă: cu rochița cea galbenă și sândăluțele cele roșii, luate cândva de Petruța. Buni-Ana îi aranjă părul rebel, prinzându-i-l cu două agrafe aurii, că deh! Mergea la tanti Petruța... și după atâta vreme, nu putea merge oricum. Trebuia să arate bine și nu mai avu răbdare s-o aștepte și pe buni-Ana ca să meargă împreună.

— Lasă, că știu eu să mă duc și singură, buni-Ana. N-am fost de atâtea ori la ea?

Nu se lăsă convinsă de argumentele bunicii: să nu treci cumva strada!... Să nu faci aia și aia! – cum fac toți bunicii cu nepoții lor. Și până să-și găsească bunica toate catrafusele, fetița o și luă din loc.

Întâlnirea cu Petruța ar fi fost una obișnuită, dacă Miuța n-ar fi dorit o mângâiere, o atingere din partea Petruței.

— Tanti Petruța, de când m-ai alungat de la tine, eu am mai crescut un pic. Nu vrei să vezi? Pune mâna pe capul meu și vezi că sunt mai mare acum!

Petruța întinse mâinile spre ea. Se lipi de ea apreciind cu entuziasm jucat:

— Într-adevăr, ești mult mai mare acum...

— Și mai cuminte, tanti Petruța. - adăugă Miuța.

— Fără îndoială. Ești mai înaltă și mai cuminte decât înainte.

— Tanti Petruța, mai ești supărată pe mine?

— Dar n-am fost supărată niciodată, scumpa mea. Am fost doar obosită și un pic nervoasă.

— Dar acum ți-a trecut, nu-i așa?

— Bineînțeles. Mi-a trecut demult.

— De acu' înainte voi veni la tine în fiecare zi?

— Nu vei veni în fiecare zi, fiindcă ai să rămâi la mine tot timpul, dacă vrei tu.

— Vreau, tanti Petruța. Cum să nu vreau? Eu te iubesc și vreau să rămân la tine până mă fac mare. Și-ți cer iertare dacă te-am supărat cumva...

— Gata! Să nu mai vorbim despre asta! Ce-a fost, a fost. A trecut și s-a dus. Azi e o nouă zi și soarele e tot acolo, sus, și se cuvine să fim și noi mai buni... Acum e vorba de altceva: a murit nenea Bastian și trebuie să mergem la înmormântare. Înțelegi tu?

— Înțeleg, tanti. Cum să nu înțeleg, că doar nu sunt proastă.

Petruța scotoci o vreme prin dulap, după ceva potrivit. Avea o rochie neagră, singura ei rochie neagră cu care mergea uneori la restaurant cu Bastian.

— Iubita mea, ia uită-te tu cu ochișorii tăi ăia frumoși și spune-i la tanti dacă este curată și dacă mă pot îmbrăca cu ea? Fiindcă la înmormântare trebuie să mergi cu ceva negru. Nu poți merge cu boarfele de toate zilele.

— Și eu trebuie să merg cu ceva negru? Fiindcă eu

am venit cu rochița aia galbenă și sândăluțele cele verzi, de la tine.

— Vrei să zici, cele roșii, fiindcă eu ți-am luat niște sândăluțe roșii, dacă mai țin eu bine minte.

— Ba nu. Tanti Petruța. Sunt verzi...

Trecuse mai multă vreme de când i le luase și Petruța acceptă posibilitatea că putea să fi uitat.

— Mă rog! Roșii sau verzi, n-are nicio importanță acum. Important e să fii îmbrăcată frumos. Copiii nu trebuie să meargă niciodată în doliu ca oamenii mari. La întoarcere, vom trece pe la croitor. Am primit un material frumos de la tanti Laura și vreau să ne facem amândouă niște rochițe la fel cu care să mergem la mare.

— Tanti Petruța, eu nu mai vreau la mare.

— Atunci, o să mergem la munte.

— La care munte, tanti Petruța?

— O să găsim noi unul potrivit până atunci: unul mai mic și fără urși și mistreți... Asta, după ce vom da mai întâi cu aspiratorul prin casă: pe hol și bucătărie... Mai știi să aspiři?

— Cum să nu? N-am uitat nimic din ce m-ai învățat mata. Buni-Ana spune că aspir mai bine decât ea...

— La întoarcere, o să facem niște cartofi prăjiți, de să stea mîța-n coadă... Bine? O să mâncăm puțin tort și vom bea suc de lămâie. Acu' s-o luăm din loc, ca să nu ne pună doamna Livia absenți...

Închise ușa cu yala, verificând totodată dacă s-a închis. O luă pe Miuța de mână și iavaș-iavaș cu Miuța spre oraș... Oare să ia flori? Ceva busuioc sau crizanteme?... Trimisese încă de ieri o coroană de flori naturale, însoțite de mesajul: „Somn ușor, fratele meu!” Nu i-a fost ușor să se hotărăscă asupra mesajului din cauza familiei dar și din cauza lui... Erau ca și despărțiți... și asta, din cauza lui, din vina lui. Pe urmă, ce importanță avea socoteala familiei?

Pentru că nu voia să facă doar act de prezență, dar nici să dea mâna sau să-i sărute pe toți membrii familiei, Petruța o luă din loc cam la ora la care trebuia să înceapă slujba, socotind că astfel va putea evita întâlnirile nedorite

și chiar așa se și întâmplă.

La sosirea lor, lumea era deja în capelă. Intrară și ele și rămaseră ceva mai retrase, aproape de ușă. Se simțea venind din toate părțile miros greu de lumânări arse și de crizanteme. Auzi plânsset înăbușit și nas desfundat în batistă. Greu de suportat...

Veni cineva și o prinse de mână.

— Eu sunt Mircea Sitaru, tata lui Bastian. Hai mai în față!

— Mulțumesc! Stau foarte bine și aici. Pe urmă, sunt cu fetița asta și n-o pot lăsa singură.

— Fetița o să aștepte aici. Hai și pune mâna pe sicriu, să vezi ce-ai făcut!

Ar fi mers. De ce nu? Doar fusese iubitul sau fratele ei și simțea un puternic imbold interior s-o facă, peste considerentele celor apropiați. Dar, când îl auzi pe Mircea zicând „Hai să vezi ce-ai făcut!” Un val de mânie și indignare puse stăpânire pe ea și un tremur nervos o cuprinse din cap până-n picioare, cu atât mai mult, cu cât nu știa ce s-a întâmplat și nu se simțea cu nimic vinovată. Toată ființa ei, răscolită de atmosfera din jur, de miasme și bocete, de crizanteme și lumânări aprinse, toată starea ei de înfiorare și de de cutremur în fața morții, o zdruncinară atât de puternic încât, atunci când preotul rosti cuvintele cunoscute: „Odihnește Doamne sufletul robului tău Bastian în loc luminat, în loc cu verdeață, în loc de odihnă...” ca împăcare pentru cel adormit și drept consolare pentru cei rămași în viață, în momentul acela Petruța o luă de mână pe Miuța și ieșiră din capelă.

Înainte de traversare, Miuța zări un chioșc alimentar.

— Tanti Petruța, nu vrei să bem ceva răcoritor? E un suc aici de zmeură rece și bun.

Petruța scotoci prin poșetă, găsi 5 lei și-i întinse fetiței.

— Du-te și ia-ți! Eu o să beau acasă.

— Știu că ești supărată, tanti Petruța, dar te rog eu să bei și tu! O să-ți facă bine.

Miuța goli paharul și se grăbi să traverseze.

Semaforul arăta roșu, dar bulevardul era liber. Nicio mașină nu se zărea venind nici din stânga, nici din dreapta. Puteau traversa liniștite... Deodată însă, o mașină scrâșni îndelung și în clipa următoare, totul alunecă în neant. Atât de repede și atât de cumplit, încât oamenii de pe trotuar nu găsiră timp să golească paharul de suc.

Epilog

Au trecut 10 ani de atunci, de când mă duc în fiecare an, singură sau cu tanti Laura la mormântul măicuței mele Petruța, cu flori și lumânări parfumate, ca să-i cer iertare pentru că eu am dus-o la moarte, fără să știu și fără să vreau bineînțeles. Ce-a fost? Ce s-a întâmplat? Un singur om a înțeles: buni-Ana. Eu, mult mai târziu. De câțiva ani știu că pentru mine nu există ROȘU. Există numai verde. Când vreau să trec strada, nu mă uit la semafor. Mă uit la oameni. Dacă trec doi sau trei, trec și eu. O singură persoană nu-mi dă siguranță.

Vreți să știți cum a fost? Cum am scăpat eu? Printr-o minune dumnezeiască. Dumnezeu m-a ferit și nu o singură dată, de trei ori. Direct sau indirect, salvarea mea a venit de la tanti Petruța. Dumnezeu s-o odihnească! Din instinct sau dintr-o reacție inconștientă, tanti Petruța m-a tras de mână violent și m-a împins în spate. Am ajuns la spital amândouă. Eu m-am trezit în cele din urmă, dar ea a s-a prăpădit în aceeași zi. Se pregătise să moară sau a fost o simplă întâmplare veșmântul ei negru. Tanti Laura i-a făcut un mormânt ca un castel. Ne întâlnim uneori la mormânt și plângem amândouă.

Biata tanti Laura! Își găsisese în sfârșit sora și părea să fie fericită, dar Dumnezeu i-a refuzat starea aceasta până nu demult, când, sătulă de singurătate, s-a căsătorit cu nenea Milică.

Despre Bastian am auzit doar atât: c-ar fi fost împușcat în timpul plimbării cu barca pe Someș. Nu s-a aflat niciodată de ce și de cine. Paul și Mirela s-au mutat la Sibiu. Cred c-am să mă mut și eu. Mama zice să mă duc la ea, în Italia. După terminarea liceului, voi pleca. Nu poți trăi toată viața în același loc, unde moartea ți-a făcut semn

de două ori.

Cuprins

Prolog 5

I 12

ÎI 16

III 22

IV 26

V 32

VI 38

VII 46

VIII 51

IX 56

X 68

XI 74

XII 81

XIII 100

XIV 105

XV 112

XVI 116

XVII 119

XVIII 127

XIX 133

XX 139

XXI 145

XXII 157

XXIII 164

XXIV 168

XXV 173

XXVI 178

XXVII 182

XXVIII 187

XXIX 191

XXX 195

XXXI 197

XXXII 198

XXXIII 206

XXXIV 209

XXXV 215

XXXVI 221
XXXVII 224
Epilog 228